

การวิเคราะห์ทอภิมานการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

โดย

นางสาวศิริลักษณ์ ศุกระเศรณี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาวิธีวิทยาการวิจัยทางการศึกษา แผน ก แบบ ก 2 ปริญญามหาบัณฑิต

ภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2562

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

การวิเคราะห์อภิมานการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

โดย
นางสาวศิริลักษณ์ ศุกระเศรณี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาวิธีวิทยาการวิจัยทางการศึกษา แผน ก แบบ ก 2 ปริญญามหาบัณฑิต

ภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2562

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

A META-ANALYSIS OF APPLICATION OF SUFFICIENCY ECONOMY
PHILOSOPHY PRINCIPLE INTEGRATED LEARNING IN BASIC EDUCATION

An Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for Master of Education (EDUCATIONAL RESEARCH METHODOLOGY)

Department of Education Foundations

Graduate School, Silpakorn University

Academic Year 2019

Copyright of Graduate School, Silpakorn University

หัวข้อ	การวิเคราะห์อภิมานการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
โดย	ในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
สาขาวิชา	ศิริลักษณ์ ศุกระเสริณ
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	วิธีวิทยาการวิจัยทางการศึกษา แผน ก แบบ ก 2 ปริญญามหาบัณฑิต
	รองศาสตราจารย์ ดร. ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.จุไรรัตน์ นันทานิช)

พิจารณาเห็นชอบโดย

..... ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยุวรี ญาณปรีชาเศรษฐ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

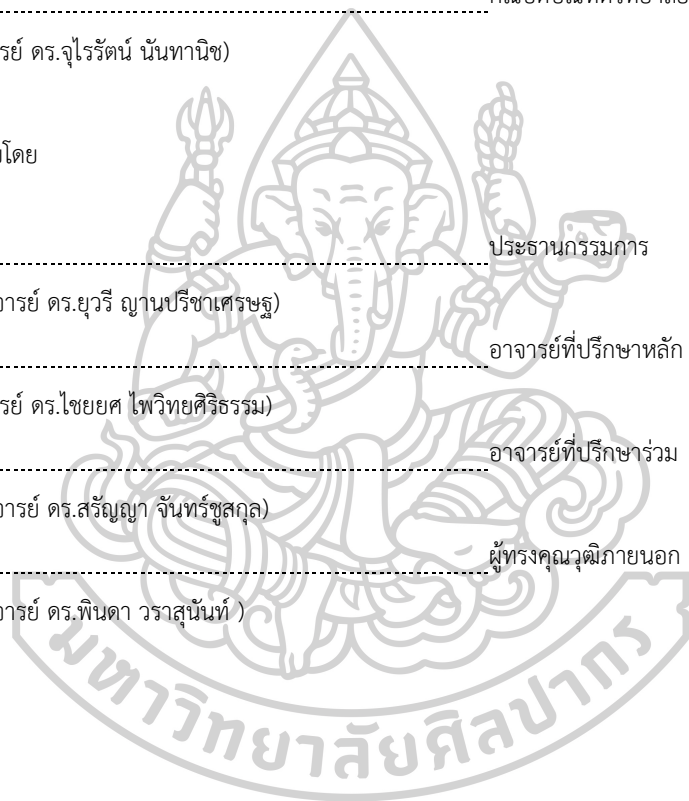
(รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สรัญญา จันทร์ชูสกุล)

..... ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พินดา วราสุนันท์)

58264304 : วิธีวิทยาการวิจัยทางการศึกษา แผน ก แบบ ก 2 ปริญญมหบัณฑิต

คำสำคัญ : หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง/การวิเคราะห์ห่อภิมาณ/การศึกษาขั้นพื้นฐาน

นางสาว ศิริลักษณ์ สุกระเศรณี: การวิเคราะห์ห่อภิมาณการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : รองศาสตราจารย์ ดร. ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อวิเคราะห์คุณลักษณะเบื้องต้นของงานวิจัยที่เกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) เพื่อวิเคราะห์ห่อภิมาณคุณลักษณะงานวิจัยที่มีต่อค่าขนาดอิทธิพลของงานวิจัยที่เกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ 3) เพื่อสรุปองค์ความรู้จากงานวิจัยที่เกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มตัวอย่างคือ วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์ในระดับบัณฑิตศึกษาหรือรายงานการวิจัยของหน่วยงาน/สถาบันที่เกี่ยวข้องกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ทำขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 – 2560 จำนวน 127 เล่ม เครื่องมือวิจัยได้แก่ แบบประเมินคุณภาพงานวิจัย แบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย และวิเคราะห์ค่าขนาดอิทธิพลโดยวิธีของ Glass และความแตกต่างของค่าขนาดอิทธิพลด้วยความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

ผลการวิจัยพบว่า 1) งานวิจัยมีการศึกษามากที่สุดในช่วงปี พ.ศ. 2551–2557 สาขาที่ทำการศึกษามากที่สุดคือสาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยขอนแก่นผลิตมากที่สุด คุณภาพงานวิจัยในภาพรวมอยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ย 3.05 2) ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของค่าขนาดอิทธิพล พบว่า ตัวแปรปรับคุณลักษณะงานวิจัยที่ทำให้ค่าขนาดอิทธิพลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 มีจำนวน 23 ตัวแปร ได้แก่ ด้านการพิมพ์และผู้วิจัยจำนวน 3 ตัวแปร, ด้านเนื้อหาสาระจำนวน 4 ตัวแปร, ด้านวิธีวิทยาการวิจัยจำนวน 15 ตัวแปร และด้านนวัตกรรมการประยุกต์ใช้ฯ 1 ตัวแปร 3) ตัวแปรปรับคุณลักษณะงานวิจัยที่มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญต่อค่าขนาดอิทธิพลจากการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ มีจำนวน 9 ตัวแปร ได้แก่ ตัวแปรการเปรียบเทียบ pretest-posttest, ตัวแปรกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ, ตัวแปรสรุปผลการทดสอบสมมติฐานแตกต่างกันที่ระดับ.01, ตัวแปรชนิดความเที่ยงของเครื่องมือวัดตัวแปรตาม Lovett, ตัวแปรตามประเภทผลสัมฤทธิ์ด้านพุทธิพิสัย, ตัวแปรประเภทสถิติ t-test/z-test, ตัวแปรการออกแบบงานวิจัยเชิงทดลองแบบ randomized control group pretest-posttest design, ตัวแปรสาขาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา/การจัดการเทคโนโลยี/คอมพิวเตอร์ และตัวแปรความตรงของเครื่องมือวัดตัวแปรต้นชนิดความตรงตามเนื้อหา ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของค่าขนาดอิทธิพลได้ร้อยละ 42.70 4) ผลการสรุปองค์ความรู้จากงานวิจัย พบว่า นวัตกรรมด้านที่มีผลต่อค่าขนาดอิทธิพล เรียงลำดับจากมากไปน้อยดังนี้ 1) ด้านหลักสูตร:- มีการสร้างหลักสูตรสถานศึกษาที่บูรณาการเนื้อหาพร้อมกับหลักสูตรรายวิชาการระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ รวมทั้งมีการนำหลักสูตรท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนรู้นักมากขึ้นเพื่อให้โรงเรียนมีส่วนร่วมชุมชน 2) ด้านแผนการจัดการเรียนรู้:- มีการสร้างนวัตกรรมด้านแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ควบคู่กับนวัตกรรมการสอนด้านต่าง ๆ ที่ศึกษาให้มีความเหมาะสมกับเนื้อหาสาระของรายวิชาและสภาพบริบทของผู้เรียน 3) ด้านวิธีสอน:- เป็นการนำวิธีสอนที่ได้รับการวิจัยพัฒนา และปรับปรุงจนมีความน่าเชื่อถือและมีการนำมาใช้อย่างแพร่หลาย 4) ด้านสื่อการเรียน/การสอน:- มีการใช้สื่อการเรียน/การสอนที่น่าสนใจและมีความหลากหลายร่วมกับนวัตกรรมด้านอื่นๆ 5) ด้านเทคนิคการสอน:- มีการจัดการเรียนรู้โดยบูรณาการนวัตกรรมเทคนิคการสอนกับนวัตกรรมการสอนอื่นๆ ส่งผลให้การจัดการเรียนรู้เป็นไปอย่างมีความหมาย 6) ด้านรูปแบบการเรียนรู้:- ส่วนใหญ่ใช้รูปแบบการเรียนรู้ในรูปแบบต่าง ๆ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งอาจแตกต่างกันไปในเรื่องรูปแบบและขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ และ 7) ด้านกิจกรรม/โปรแกรม:- ส่วนใหญ่เป็นกิจกรรม/โปรแกรมที่เน้นกระบวนการคิด และกิจกรรมที่เน้นกระบวนการกลุ่มแต่ควรมีการพัฒนาหรือปรับปรุงกิจกรรมให้เกิดความแปลกใหม่และหลากหลายมากยิ่งขึ้น

58264304 : Major (EDUCATIONAL RESEARCH METHODOLOGY)

Keyword : SUFFICIENCY ECONOMY PHILOSOPHY PRINCIPLE/ A META-ANALYSIS/ BASIC EDUCATION

MISS SIRILAK SUKKARASARANEE : A META-ANALYSIS OF APPLICATION OF SUFFICIENCY ECONOMY PHILOSOPHY PRINCIPLE INTEGRATED LEARNING IN BASIC EDUCATION THESIS ADVISOR : ASSOCIATE PROFESSOR CHAIYOS PAIWITHAYASIRITHAM, Ed.D.

The purpose of this research were: 1) To analyze the basic characteristics of research related to the application of sufficiency economy philosophy principle integrated learning in basic education 2) To analyze metacognition of the research characteristics that affecting the effect sizes of the research 3) To synthesis and conclude the body of knowledge resulting. 127 samples thesis/independent study or research report of research document that published in B.C. 2006-2017 were synthesized. The research instruments were the research evaluation form and the recording form of research characteristics. And to analyzed value of effect sizes by the Glass method and differences in effect sizes by one-way ANOVA and Multiple Regression analysis with packaged program. The research results were follows: 1) Research reports are most of studied in B.C. 2008-2014. The most popular field of study was curriculum and instruction. And the most of research reports form Khon Kaen University. The quality of research as a whole of good with the mean was 3.05. 2) From the result of analysis of variance of the effect sizes, indicated that 23 moderators could accounted for difference of effect sizes at .05 significant level were 3 variables of format printing and researcher, 4 variables of content, 15 variances of research methodology and only one variance of innovations. 3) From the result of multiple regression analysis, it was found that moderators affecting effect sizes were significant. These moderators consisted of 9 variables were as follow: pretest-posttest comparison, Rajabhat University system, Summary of hypothesis testing: difference at .01 significant level, Type of reliability of tool for measuring independent variables: Lovett, Type of dependent variables: cognitive learning achievement, Type of stat: t-test/z-test, Experimental design: randomized control group pretest-posttest design, Field of research: Technology and educational communication/technology management/Computer and Type of validity of tool for measuring dependent variables: Content validity. All of which could explain 42.70 percent of variance in effect sizes. 4) From the result of research synthesis that the innovations affecting effect sizes sorted according to magnitude of effect sizes, in descending order as follows 1) Curriculum innovation:- There is a school curriculum that integrates content with the course curriculum between subject groups, including the introduction of local curriculum in learning management for the school to be involved with the community in the use of knowledge and resources, 2) Learning organization plan innovation:- There is a Learning organization plan innovation that is used along with teaching innovation in various areas of study to be suitable for the course content and the context of the learners, 3) Teaching methods innovation; There are teaching methods that have been researched, developed, and improved to be credible and widely used, 4) Learning/Teaching media innovation:- Learning/Teaching media is used together with other innovations and most of them are interesting and diverse Learning/Teaching media, 5) Teaching Techniques innovation; There are various teaching Techniques used in learning management and integrated with other innovations which results in the implementation to be meaningful, 6) Learning model innovations; most of the learning model are used in various ways that are student-centered which may vary in the form and the process of learning management and 7) Activities/Programs innovation; most of them are activities/programs that focus on thinking processes and activities that focus on group processes but should develop or improve activities to become more unique and diverse.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วง ด้วยความเมตตากรุณาอย่างยิ่งของรองศาสตราจารย์ ดร. ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สรัญญา จันทร์ชูสกุล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่คอยเอาใจใส่ดูแล ให้กำลังใจ ให้คำแนะนำ ตลอดจนตรวจทานแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ทำให้ วิทยานิพนธ์เล่มนี้เสร็จสมบูรณ์ ซึ่งผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างมากและขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ มา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ยุวรี ญาณปรีชาเศรษฐ ประธานกรรมการสอบ วิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พินดา วราสุนันท์ ผู้ทรงคุณวุฒิในการสอบวิทยานิพนธ์ที่ให้คำชี้แนะ ตรวจสอบและแก้ไขวิทยานิพนธ์เล่มนี้จนเป็นประโยชน์ต่อผู้วิจัยทั้งสิ้น

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร. พิทักษ์ สุพรรณโณภาพ อาจารย์ ดร. สรภัส น้ำสมบูรณ์ และ อาจารย์ ดร. ทิพย์วรรณ สุขใจรุ่งวัฒนา ผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยขอกราบขอบพระคุณ คณาจารย์ประจำสาขาวิชาวิธีการวิจัยทางการศึกษา คณาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร และผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านเป็นอย่างสูงที่ถ่ายทอดความรู้ ให้คำแนะนำ และข้อเสนอแนะต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการทำวิทยานิพนธ์ ตลอดจนให้ข้อคิดในการดำเนินชีวิต อีกทั้งขอขอบคุณคุณกิ่งแก้ว เจ้าหน้าที่ของภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษาที่ดูแลอำนวยความสะดวก และให้ความช่วยเหลือแก่ผู้วิจัย เป็นอย่างดีในด้านเอกสารต่างๆ

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา คณะครูทุกท่านและ นักเรียนทุกคนของโรงเรียนคงทองวิทยาที่คอยให้กำลังใจ และให้การสนับสนุนด้านความรู้ความคิด เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามประสบการณ์และความสามารถ

ขอขอบคุณพี่ ๆ น้อง ๆ สาขาวิชาวิธีการวิจัยทางการศึกษาทุกคน ที่แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ให้กำลังใจ ช่วยเหลือ รับฟังเรื่องราวต่าง ๆ ซึ่งกันและกัน และคอยให้กำลังใจช่วยเหลือในการทำ วิทยานิพนธ์ตลอดมา ท้ายสุดนี้ขอกราบขอบพระคุณบิดามารดา ซึ่งเป็นผู้วางรากฐานในการศึกษาและ เป็นแรงบันดาลใจ ที่สนับสนุนให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จสมความปรารถนาด้วยดีตลอดมา และ ขอขอบคุณผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนที่คอยให้ความช่วยเหลือในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จลุล่วงไป ได้ด้วยดี

ศิริลักษณ์ ศุกระเศรษฐี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญแผนภูมิ.....	ฎ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
คำถามการวิจัย	8
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	8
ขอบเขตของการวิจัย	8
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	9
ประโยชน์ที่จะได้รับการวิจัย.....	11
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	12
แนวคิดเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง.....	12
ความเป็นมาและความหมายของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง.....	12
แนวคิดเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง.....	17
แนวคิดในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ใน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	22
แนวทางการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง.....	28

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	40
แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์ห่อถัก.....	43
ลักษณะเฉพาะของการวิเคราะห์ห่อถัก.....	51
ขั้นตอนการวิเคราะห์ห่อถัก.....	52
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ห่อถัก.....	53
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	60
การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	60
ขั้นตอนการสืบค้นและการคัดเลือกงานวิจัย.....	61
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย.....	66
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	76
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	77
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	79
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะเบื้องต้นของงานวิจัยและผลการประเมินคุณภาพงานวิจัย ด้านการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน.....	80
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคุณลักษณะงานวิจัยที่มีต่อค่าขนาดอิทธิพลของ งานวิจัยด้านการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	112
ตอนที่ 3 การวิเคราะห์การถดถอยเพื่อศึกษาอิทธิพลของตัวแปรที่เกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	132
ตอนที่ 4 การสรุปองค์ความรู้ที่เกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการ จัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	147
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	156
สรุปผลการวิจัย.....	157
อภิปรายผลการวิจัย.....	162

ข้อเสนอแนะ	176
ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้.....	176
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป.....	178
รายการอ้างอิง	179
ภาคผนวก.....	185
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ.....	186
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	191
ภาคผนวก ค รายชื่องานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์	218
ประวัติผู้เขียน.....	236

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 เน้นระดับตนเองและครอบครัว.....	25
ตารางที่ 2 เน้นระดับโรงเรียนและชุมชนใกล้เคียง	26
ตารางที่ 3 เน้นระดับชุมชน	27
ตารางที่ 4 เน้นระดับประเทศ.....	27
ตารางที่ 5 ตัวอย่างกิจกรรมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา (ด้านเศรษฐกิจ)	36
ตารางที่ 6 ตัวอย่างกิจกรรมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา (ด้านเศรษฐกิจ)	36
ตารางที่ 7 ตัวอย่างกิจกรรมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา (ด้านเศรษฐกิจ)	37
ตารางที่ 8 ตัวอย่างกิจกรรมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา (ด้านเศรษฐกิจ)	37
ตารางที่ 9 ตัวอย่างกิจกรรมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา (ด้านสังคม)	38
ตารางที่ 10 ตัวอย่างกิจกรรมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา (ด้านสิ่งแวดล้อม)..	38
ตารางที่ 11 ตัวอย่างกิจกรรมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา (ด้านวัฒนธรรม)..	39
ตารางที่ 12 ตัวอย่างกิจกรรมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา (ด้านกิจกรรม)	39
ตารางที่ 13 ดัชนีความสัมพันธ์ของอิทธิพล	46
ตารางที่ 14 สรุปจำนวนงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ จำแนกตามมหาวิทยาลัย	61
ตารางที่ 15 โครงสร้างของแบบการประเมินคุณภาพงานวิจัย.....	67
ตารางที่ 16 เกณฑ์ในการแปลผลการประเมินคุณภาพงานวิจัย.....	68
ตารางที่ 17 การปรับปรุงเกณฑ์การประเมินคุณภาพงานวิจัย.....	69
ตารางที่ 18 ตารางตรวจสอบความสอดคล้องในการประเมินงานวิจัย.....	72
ตารางที่ 19 เกณฑ์ในการแปลผลค่าความสอดคล้องในการประเมิน	73
ตารางที่ 20 แสดงตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยแยกตามรายด้าน	74
ตารางที่ 21 ข้อมูลเบื้องต้นคุณลักษณะงานวิจัยระดับเล่มงานวิจัยที่เป็นตัวแปรจัดประเภท	86

ตารางที่ 22 ข้อมูลเบื้องต้นจำแนกตามตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยที่เป็นตัวแปรต่อเนื่อง	96
ตารางที่ 23 ตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยระดับชุดทดสอบสมมติฐานจำแนกตามตัวแปรจัดประเภท	101
ตารางที่ 24 ตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยระดับชุดทดสอบสมมติฐานตามตัวแปรต่อเนื่อง	108
ตารางที่ 25 จำนวนและร้อยละของคุณภาพงานวิจัยด้านการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาฯ	110
ตารางที่ 26 ผลการประเมินคุณภาพงานวิจัย	110
ตารางที่ 27 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของค่าขนาดอิทธิพล	112
ตารางที่ 28 การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจำแนกตามตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยด้านการพิมพ์และผู้วิจัย	115
ตารางที่ 29 การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจำแนกตามตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยด้านเนื้อหาสาระงานวิจัย.....	118
ตารางที่ 30 การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจำแนกตามตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยด้านวิธีวิทยาการวิจัย	125
ตารางที่ 31 การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจำแนกตามตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยด้านนวัตกรรม/ประเภทปัจจัยในการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	131
ตารางที่ 32 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยและค่าขนาดอิทธิพล.....	140
ตารางที่ 33 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ.....	147

สารบัญแผนภูมิ

หน้า

แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิเคราะห์ห่อถักห่อถักการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 7	
แผนภูมิที่ 2 หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง.....	18
แผนภูมิที่ 3 รูปแบบการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้พัฒนาผู้เรียน.....	33
แผนภูมิที่ 4 แผนภูมิต้น-ใบ (stem-leaf plot) ของค่าขนาดอิทธิพล (d) จำนวน 358 ค่า.....	113

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy) เป็นปรัชญาที่ชี้ถึงแนวทางการดำรงอยู่และวิถีในการปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ประมุขแห่งพระมหากษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรี พระองค์ทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะแก่พสกนิกรชาวไทยไว้ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2517 ซึ่งนานกว่าสี่สิบปีตั้งแต่ก่อนเกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ และเมื่อภายหลังได้ทรงเน้นย้ำแนวทางแก้ไขเพื่อให้รอดพ้น และสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ พระองค์ทรงเน้นย้ำแนวทางการพัฒนาบนหลักแนวคิดการพึ่งตนเองเพื่อให้เกิดความพอมีพอกินพอใช้ของคนส่วนใหญ่โดยใช้หลักความพอประมาณ การคำนึงถึงการมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว และทรงเตือนสติประชาชนคนไทยไม่ให้ประมาท ตระหนักถึงการพัฒนาอย่างเป็นขั้นเป็นตอนที่ถูกต้องตามหลักวิชาและการมีคุณธรรม เป็นกรอบในการปฏิบัติและการดำรงชีวิตเป็นปรัชญาชีวิตที่มีความหลากหลาย สามารถยืดหยุ่นได้ตามความเป็นอยู่ของชีวิต และสามารถชี้แนะแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนในทางที่ควรจะเป็น โดยมีรากฐานจากวัฒนธรรมไทยหรือวิถีชีวิตดั้งเดิมของสังคมไทยซึ่งนำมาประยุกต์ใช้ได้ตลอดเวลา โดยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำไปปรับใช้ได้ 4 มิติ คือ สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2550)

การพัฒนาประเทศในระยะแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9-11 ยึดหลัก “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ที่มุ่งให้ “คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา” และ “สร้างสมดุลการพัฒนา” ในทุกมิติ ตั้งแต่ระดับปัจเจก ครอบครัว ชุมชน สังคมจนถึงประเทศ การพัฒนาและบริหารประเทศเป็นไปในทางสายกลาง เพื่อให้เกิดความสมดุลและพร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกโดยยึดหลักความพอเพียงที่มีการวิเคราะห์อย่าง “มีเหตุผล” และใช้หลัก “ความพอประมาณ” ให้เกิดความสมดุลระหว่างมิติทางวัตถุกับจิตใจของคนในชาติ มีการเตรียม “ระบบภูมิคุ้มกัน” ด้วยการบริหารจัดการความเสี่ยงให้เพียงพอพร้อมรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงทั้งจากภายนอกและภายในประเทศ รวมทั้งการเสริมสร้างศีลธรรมและสำนึกใน “คุณธรรมจริยธรรม” ในการปฏิบัติหน้าที่และดำเนินชีวิต

ด้วย “ความเพียร” ซึ่งจะเป็นภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีให้พร้อมเผชิญการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทั้งในระดับปัจเจก ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ

การพัฒนาประเทศในระยะแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (2560 – 2564) ยังคงมีแนวคิดที่มีความต่อเนื่องจากแนวคิดของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 - 11 โดยยังคงยึดหลัก “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” และ “คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา” เพื่อให้เกิดการบูรณาการการพัฒนาในทุกมิติอย่างสมเหตุสมผล มีความพอประมาณ และมีระบบภูมิคุ้มกันและการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ดี ซึ่งเป็นเงื่อนไขจำเป็นสำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืนโดยมุ่งเน้นการพัฒนาคนให้เป็นคนที่สมบูรณ์ สังคมไทยเป็นสังคมคุณภาพ สร้างโอกาสและมีที่ยืนให้กับทุกคนในสังคมได้ดำเนินชีวิตที่ดีมีความสุขและอยู่ร่วมกันอย่างสมานฉันท์ ในขณะที่ระบบเศรษฐกิจของประเทศก็เจริญเติบโตต่อเนื่องอย่างมีคุณภาพและมีเสถียรภาพ การกระจายความมั่งคั่งอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม เป็นการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รักษาความหลากหลายทางชีวภาพ ชุมชน วิถีชีวิต ค่านิยม ประเพณี และวัฒนธรรม มุ่งสร้างคุณภาพชีวิตและสภาวะที่ดีสำหรับคนไทย พัฒนาคนให้มีความเป็นคนที่สมบูรณ์ มีวินัย ใฝ่รู้ มีความรู้ มีทักษะ มีความคิดสร้างสรรค์ มีทัศนคติที่ดี รับผิดชอบต่อสังคม มีจริยธรรมและคุณธรรม พัฒนาคนทุกช่วงวัย และเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างมีคุณภาพ รวมถึงสร้างคนให้ใช้ประโยชน์และอยู่กับสิ่งแวดล้อมอย่างเกื้อกูลอนุรักษ์ ฟื้นฟู ใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสม

จากการพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่ยึดหลัก “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (2560 – 2579) ที่ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคน ซึ่งมีวิสัยทัศน์คือประเทศมีความมั่นคงมั่งคั่งยั่งยืนเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วด้วยการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และหลักการคือ เชิดชูสถาบันประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้เป็นฐานในการพัฒนาประเทศและค่านิยมความเป็นไทยเพื่อสร้างความปรองดองซึ่งมีองค์ประกอบคือ 1) แนวคิด : เป็นหลักปรัชญาที่ชี้แนะแนวทางในการดำรงชีวิตและแนวทางในการปฏิบัติตนตามวิถีชีวิตในบริบทของสังคมไทย และรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมในโลกยุคปัจจุบัน มีความมั่นคงในการใช้ชีวิตให้มีความสุขปลอดภัย 2) คุณลักษณะ : สามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปปรับใช้กับการดำรงอยู่โดยยึดหลักทางสายกลางและมีการพัฒนาตามขั้นตอนอย่างเป็นระบบ 3) ค่านิยม : ความพอเพียง ได้แก่ ความพอประมาณ คือการดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม พอประมาณทั้งการหารายได้และการใช้จ่ายอย่างเหมาะสม ความมีเหตุผล คือการตัดสินใจที่ดีที่ตั้งอยู่บนการไตร่ตรองถึงเหตุคำนึงถึงผลที่อาจตามมาจากการตัดสินใจอย่างรอบคอบ การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว คือการเตรียมตัวให้พร้อมรับต่อผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงรอบตัว 4) เงื่อนไข : ปัจจัยเหล่านี้จะเกิดขึ้นได้นั้นจะต้องอาศัยความรู้และคุณธรรมเป็นเงื่อนไขพื้นฐาน กล่าวคือ เงื่อนไขความรู้ หมายถึงความ

รอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังในการดำเนินชีวิตและการประกอบกิจการ ส่วนเงื่อนไขคุณธรรม คือการยึดถือคุณธรรมต่าง ๆ อาทิ ความซื่อสัตย์สุจริต ความอดทน ความเพียร การมุ่งต่อประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง

การจัดการศึกษาพัฒนาคนตามแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (2560 – 2564) ยังมีความสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2553) ที่มุ่งหวังจะพัฒนาคุณภาพคนไทยทุกกลุ่มวัยให้มีความพร้อมทั้งร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม สติปัญญา มีจิตสำนึก วัฒนธรรมที่ดีงามและรู้คุณค่าของความเป็นไทย มีโอกาสและสามารถเรียนรู้ตลอดชีวิต มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง และเป็นพลังทางสังคมในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ส่งเสริมการอนุรักษ์คุ้มครองบำรุงรักษาฟื้นฟูบริหารจัดการและใช้หรือจัดให้มีการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและความหลากหลายทางชีวภาพให้เกิดประโยชน์อย่างสมดุลเพื่อมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดีมีวินัยภูมิใจในชาติสามารถเชี่ยวชาญได้ตามความถนัดของตนและมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ และยั่งยืนเชื่อมโยงกับบทบาทและอำนาจหน้าที่ของกระทรวงศึกษาธิการที่มุ่งให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ เป็นคนดี คนเก่ง มีความสุข มีภูมิคุ้มกัน รู้เท่าทันในเวทีโลก กระทรวงศึกษาธิการจึงได้จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการฉบับที่ 12 (2560–2564) ขึ้น โดยคำนึงถึงผลการดำเนินงานที่ผ่านมาและบริบทสภาพแวดล้อมทุกด้านที่มีผลกระทบต่อการศึกษาประกอบกับทิศทางการพัฒนาประเทศและทิศทางการพัฒนาการศึกษาของประเทศ รวมทั้งการให้ความสำคัญกับบุคคล หน่วยงานที่เกี่ยวข้องระดมความคิดเห็นจากทั้งภาครัฐ เอกชน ชุมชนและประชาชนที่สนใจเพื่อให้แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (2560 – 2564) มีความสอดคล้องกับความต้องการของพื้นที่และท้องถิ่นที่จะส่งผลให้การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษาในระดับหน่วยงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด รวมทั้งเป็นประโยชน์ในการบริหารจัดการได้อย่างชัดเจน

ดังนั้นวัตถุประสงค์ของกระทรวงศึกษาธิการ คือขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาระดับทั้งในและนอกระบบ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารองค์กร บริหารการศึกษา และพัฒนาผู้เรียนได้อย่างเหมาะสมของแต่ละพื้นที่การดำรงชีวิต โดยให้สถานศึกษาเป็นศูนย์กลางแหล่งเรียนรู้ในชุมชน สร้างเครือข่ายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้วิถีชีวิตที่พอเพียง และบริหารจัดการให้เกิดเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา กระทรวงศึกษาธิการมีการดำเนินการดังนี้ 1) วางระบบบริหารจัดการของโรงเรียนให้เป็นไปตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง 2) จัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนที่เน้นเศรษฐกิจพอเพียงบูรณาการเพื่อสร้างค่านิยม 3) จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีเป้าหมายหลักในระยะแรก 2549 – 2550 คือ 1) สร้างกระบวนการเรียนรู้

เรื่องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้กับผู้เกี่ยวข้องทางการศึกษาทุกระดับ 2) สร้างองค์ความรู้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3) ส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดผู้นำ สถานศึกษาต้นแบบเพื่อการพัฒนาคนให้เกิดความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อย่างถ่องแท้ และเป้าหมายหลักในระยะที่ 2 ปี พ.ศ. 2551 เป็นต้นไป คือ 1) มีการขยายผลสู่ สถานศึกษาในระดับองค์กรหลัก 2) องค์กรหลักนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่ หลักการปฏิบัติในทุกมิติ และขับเคลื่อนสู่หน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัดอย่างจริงจังและต่อเนื่อง 3) เชิญชวนโรงเรียนเข้าร่วมโครงการโดยความสมัครใจ 4) ส่งเสริมสนับสนุนและ พัฒนาการ ดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ 5) ติดตามประเมินผลและรายงานผล 6) นำทูลเกล้าฯร่วมเฉลิมฉลอง ในพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 80 พรรษา 7) กำหนดเป็นนโยบายต่อเนื่องสู่การปฏิบัติและ ยั่งยืน ซึ่งจากวัตถุประสงค์และเป้าหมายหลักโดยรวมสอดคล้องกับหลักการทรงงานของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ประมุขของมหากษัตริย์ไทยยุคสุโขทัย รัชกาลที่ 9 คือ เน้นคนเป็นศูนย์กลางการ พัฒนา ปฏิบัติอย่างพอเพียง และมุ่งสู่สังคมที่พอเพียง

จากการขับเคลื่อนหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการทำให้ สถานศึกษาต่าง ๆ ในทุกระดับการศึกษา ทั้งสถานศึกษาในภาครัฐและเอกชนมองเห็นความสำคัญ และประโยชน์ในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปบูรณาการจัดการเรียนการสอน ในรายวิชาต่าง ๆ และปฏิบัติสืบเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน ซึ่งสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐานก็ได้มีการขาน รับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการซึ่งเป็นเจ้าภาพหลักในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงเข้าสู่สถานศึกษา โดยมีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ให้มีการนำหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในกรอบความคิดเป็นแนวทางปฏิบัติและปรับใช้ในการกำหนดเป็น นโยบายการศึกษา เพื่อบูรณาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งในและนอกหลักสูตรให้แก่ผู้เรียนอย่าง มีเหตุผลและมีผลและมีความเหมาะสมพอประมาณ ภายใต้อำนาจและเงื่อนไขของการพัฒนาการศึกษาอันจะ ส่งผลให้เด็กและเยาวชนของชาติเป็นเด็กดี มีคุณภาพ และเป็นกำลังในการพัฒนาประเทศสืบไป

จากการศึกษางานวิจัยที่ผ่านมาพบว่าม้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในช่วงปี พ.ศ. 2549 – 2560 ตั้งแต่เริ่มมีการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาอย่างจริงจัง พบว่างานวิจัย ส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยที่นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อ พัฒนาผู้เรียนทั้งในรูปแบบของการบริหารจัดการในสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอนและสื่อการ เรียนรู้ที่ใช้ประกอบการเรียนรู้ที่หลากหลาย รวมทั้งการศึกษาวิธีการหรือผลของการนำหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้เพื่อพัฒนาผู้เรียนได้อย่างเหมาะสมของแต่ละพื้นที่การดำรงชีวิตตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แต่การศึกษาดังกล่าวยังขาดการรวบรวมและสังเคราะห์ ขาดการ ผสมผสานกันอย่างเป็นระบบเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนรู้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการ

พัฒนาผู้เรียนอย่างเต็มศักยภาพ และเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจจะทำการสังเคราะห์งานวิจัยด้วยวิธีวิเคราะห์ห่อภิมาณ (Meta-analysis) ซึ่งเป็นการสังเคราะห์งานวิจัยเชิงปริมาณรูปแบบหนึ่งที่ทำกรสังเคราะห์งานวิจัยหลาย ๆ เรื่องที่ศึกษาปัญหาเดียวกันมาทำการวิเคราะห์ผลการวิจัยด้วยวิธีการวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อสรุปรวมข้อค้นพบที่ได้จากงานวิจัยเหล่านั้น โดยข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ห่อภิมาณจะประกอบด้วยผลการวิจัยจากงานวิจัยแต่ละเรื่องและคุณลักษณะงานวิจัย ซึ่งข้อมูลผลการวิจัยนี้จะต้องทำให้อยู่ในรูปของดัชนีมาตรฐานประกอบด้วยขนาดอิทธิพลและสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ซึ่งดัชนีมาตรฐานเหล่านี้เป็นค่าสถิติที่ถูกสร้างขึ้นเพื่อบอกขนาดความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในปัญหาวิจัยโดยส่วนใหญ่ใช้กับงานวิจัยเชิงทดลองและงานวิจัยเชิงสหสัมพันธ์จากงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ (นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542) และจากการค้นคว้าของผู้วิจัยยังไม่ปรากฏว่ามีการสังเคราะห์งานวิจัยเรื่องนี้อย่างเป็นระบบ

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมีประเด็นที่น่าสนใจคือปัจจุบันบ้นนี้สภาพการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นอย่างไร คุณลักษณะของงานวิจัยเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและผลสรุปในภาพรวมที่ได้จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้เป็นอย่างไร ดังนั้นเพื่อศึกษาสถานภาพและผลสรุปในภาพรวมของงานวิจัยที่เกี่ยวกับการการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยมีความเห็นว่าควรมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องใช้วิธีการวิเคราะห์ห่อภิมาณ (Meta-analysis) ซึ่งเป็นวิธีที่เหมาะสมเป็นแนวทางในการสังเคราะห์สำหรับการศึกษาคั้งนี้ ซึ่งการสังเคราะห์งานวิจัยด้านการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในครั้งนี้จะทำให้ได้สารสนเทศที่เป็นข้อสรุปสำหรับการนำไปใช้ประโยชน์เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับสถานศึกษาต่อไป

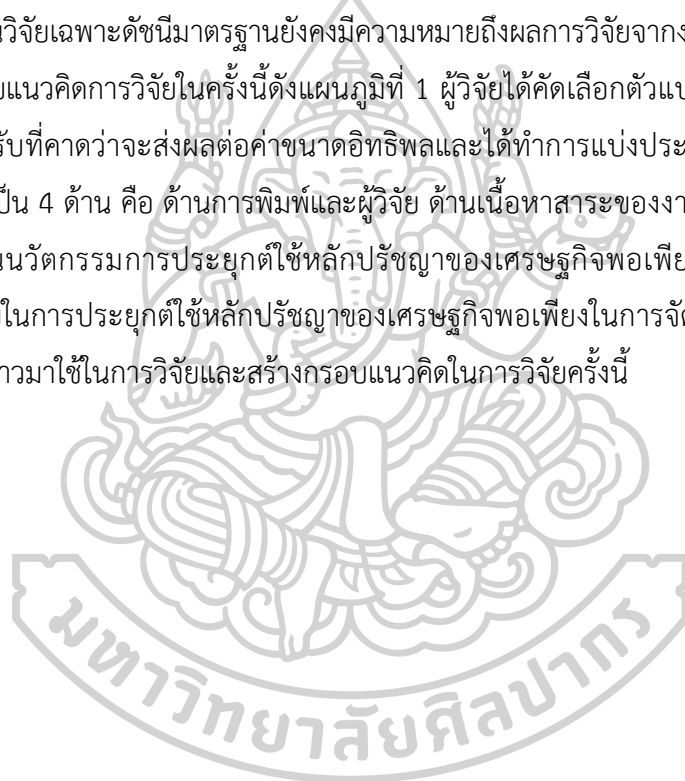
กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการพัฒนากรอบความคิดในการวิเคราะห์ห่อภิมาณการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานผู้วิจัยได้พัฒนาโดยนำสาระเนื้อหาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมาทำการสังเคราะห์รวมกับข้อมูลความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อเป็นการสำรวจตัวแปรที่จะนำมาสังเคราะห์งานวิจัยในขั้นพื้นฐาน

ทำให้ได้กรอบแนวคิดในการวิเคราะห์ห่อถักงานการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

นางลักษณ์ วิรัชชัย (2542) อธิบายว่าในการวิเคราะห์ห่อถักงานงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง X กับ Y ซึ่งจะได้ผลการวิจัยออกมาในรูปขนาดอิทธิพล (d) หรือสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ซึ่งนักวิจัยที่ทำการวิเคราะห์ห่อถักงานมาศึกษาวิเคราะห์ห่อถักงานมีความแตกต่างกันเนื่องจากตัวแปรปรับอะไรบ้าง ในที่นี้ตัวแปรปรับก็คือคุณลักษณะงานวิจัย ดังนั้นผลการสังเคราะห์ที่ได้จากการวิเคราะห์ห่อถักงานงานวิจัยจะให้ข้อค้นพบที่เป็นข้อสรุปรวมจากงานวิจัยทุกเรื่องและเป็นการเปรียบเทียบหน่วยรวมของงานวิจัยตามลักษณะตัวแปรปรับแต่ละตัวแต่ความหมายของผลการสังเคราะห์งานวิจัยเฉพาะดัชนีมาตรฐานยังคงมีความหมายถึงผลการวิจัยจากงานวิจัยแต่ละเรื่องด้วย

กรอบแนวคิดการวิจัยในครั้งนี้ดังแผนภูมิที่ 1 ผู้วิจัยได้คัดเลือกตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยที่เป็นตัวแปรปรับที่คาดว่าจะส่งผลต่อค่าขนาดอิทธิพลและได้ทำการแบ่งประเภทตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยออกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านการพิมพ์และผู้วิจัย ด้านเนื้อหาสาระของงานวิจัย ด้านวิธีวิทยาการวิจัย และด้านนวัตกรรมการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้/ประเภทปัจจัยในการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยจึงนำประเด็นดังกล่าวมาใช้ในการวิจัยและสร้างกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้

ตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัย(ตัวแปรปรับ)	
คุณลักษณะด้านการพิมพ์และผู้วิจัย	
1. ปีที่พิมพ์	2. สถาบันที่ผลิตงานวิจัย
3. สาขาที่ผลิตงานวิจัย	4. ประเภทงานวิจัย
5. เพศผู้วิจัย	6. จำนวนหน้าทั้งหมด
7. จำนวนหน้าไม่รวมภาคผนวก	
คุณลักษณะด้านเนื้อหาสาระของงานวิจัย	
1. วัตถุประสงค์ของงานวิจัย	
2. กลุ่มสาระการเรียนรู้	
3. ระดับชั้นของกลุ่มตัวอย่าง	
4. บริบทที่ศึกษา	
5. จำนวนตัวแปรต้น	
6. จำนวนตัวแปรตาม	
7. ตัวแปรตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน/ผลการเรียนรู้ 3 ด้าน -พุทธิพิสัย -จิตพิสัย -ทักษะพิสัย	
คุณลักษณะด้านวิธีวิทยาการวิจัย	
1. แบบแผนการวิจัย	
2. การตั้งสมมติฐานในงานวิจัย	
3. ขนาดกลุ่มตัวอย่าง	
4. วิธีสุ่มกลุ่มตัวอย่าง	
5. การออกแบบวิจัยเชิงทดลอง	
6. เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย	
7. การวิเคราะห์ข้อมูล	
8. คะแนนประเมินคุณภาพงานวิจัย	
คุณลักษณะด้านนวัตกรรม/ประเภทปัจจัยในการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	
1. นวัตกรรมในการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้	
2. ประเภทปัจจัยในการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้	

ขนาดอิทธิพล (d)

แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิเคราะห์ห่อถักนการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำถามการวิจัย

1. คุณลักษณะเบื้องต้นของงานวิจัยที่เกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นอย่างไร
2. คุณลักษณะงานวิจัยใดที่มีผลต่อขนาดอิทธิพลของการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. องค์ความรู้เกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้จากการสังเคราะห์มีจุดแข็งจุดอ่อนและแนวทางการพัฒนาต่อไปอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์คุณลักษณะเบื้องต้นของงานวิจัยที่เกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. เพื่อวิเคราะห์ปริมาณคุณลักษณะงานวิจัยที่มีต่อค่าขนาดอิทธิพลของงานวิจัยที่เกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. เพื่อสรุปองค์ความรู้จากงานวิจัยที่เกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ทำขึ้นตั้งแต่ พ.ศ. 2549 – 2560 เหตุผลที่เลือกเฉพาะงานวิจัยในช่วงเวลาดังกล่าวเนื่องจากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้มีการเริ่มการสร้างกระบวนการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาอย่างจริงจังในช่วงปีดังกล่าว โดยมีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ให้มีการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้เป็นกรอบความคิด เป็นแนวทางในการปฏิบัติ ตลอดจนเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตของคนไทยในทุกภาคส่วน จึงนำไปสู่การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการอย่างจริงจัง ซึ่งส่งผลให้เกิดงานวิจัยหลากหลายที่เกี่ยวข้องกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในช่วงปี พ.ศ. 2549 – 2560

1. ประชากรในการวิจัย คือ วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์ในระดับบัณฑิตศึกษาหรือรายงานการวิจัยของหน่วยงาน/สถาบันที่เกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ทำขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 – 2560 จำนวน 230 เล่ม

2. กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยคือ วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์ในระดับบัณฑิตศึกษาหรือรายงานการวิจัยของหน่วยงาน/สถาบันที่เกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ทำขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 – 2560 จำนวน 127 เล่ม ซึ่งใช้วิธีเลือกตามเกณฑ์ในการคัดเลือกรายงานวิจัยที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้น ดังนี้

2.1 เป็นงานวิจัยทางการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีชื่อประกอบด้วยคำว่า “หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” หรือ “เศรษฐกิจพอเพียง”

2.2 เป็นงานวิจัยเชิงทดลองหรือเชิงสหสัมพันธ์ที่ศึกษาเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.3 เป็นงานวิจัยที่รายงานค่าสถิติพื้นฐาน และ/หรือเป็นสถิติที่มาจากการทดสอบนัยสำคัญที่เพียงพอต่อการนำไปใช้คำนวณค่าขนาดอิทธิพล

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง หลักปรัชญาที่นำมาใช้บูรณาการในการจัดการเรียนรู้ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ทักษะและเจตคติในการดำรงตนบนพื้นฐานแห่งความพอเพียงท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงของสังคมในยุคปัจจุบันและสามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันโดยใช้หลักความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในเงื่อนไขของความรู้อย่างจะสามารถนำความรู้มาใช้ให้เกิดประโยชน์ด้วยความรอบคอบ ระมัดระวัง และเงื่อนไขคุณธรรมมีความตระหนักในคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริต อดทน มีความเพียร และใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต

2. การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง รูปแบบ วิธีการ แนวคิด หรือการนำสื่อนวัตกรรมใหม่ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3. การวิเคราะห์ห่อภิมาณ หมายถึง วิธีการสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งมีข้อมูลคุณลักษณะจากงานวิจัยแต่ละค่าเป็นข้อมูลในการวิเคราะห์

4. คุณลักษณะงานวิจัย หมายถึง ตัวแปรซึ่งเป็นคุณลักษณะของงานวิจัย แบ่งออกเป็น 4 ด้านดังนี้

4.1 ด้านการพิมพ์และผู้วิจัย ประกอบด้วย 7 ตัวแปร ได้แก่ 1) ปีที่พิมพ์งานวิจัย 2) สถาบันที่ผลิตงานวิจัย 3) สาขาที่ผลิตงานวิจัย 4) ประเภทงานวิจัย 5) เพศผู้วิจัย 6) จำนวนหน้าทั้งหมด และ 7) จำนวนหน้าไม่รวมภาคผนวก

4.2 ด้านเนื้อหาสาระของงานวิจัย ประกอบด้วย 7 ตัวแปร ได้แก่ 1) วัตถุประสงค์การวิจัย 2) กลุ่มสาระการเรียนรู้ 3) ระดับชั้นของของกลุ่มตัวอย่าง 4) บริบทที่ศึกษา ประกอบด้วย ภูมิภาคของกลุ่มตัวอย่าง และหน่วยงานที่สังกัดของกลุ่มตัวอย่าง 5) จำนวนตัวแปรต้น 6) จำนวนตัวแปรตาม 7) ตัวแปรตามประเภทผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน/ผลการเรียนรู้ หมายถึง คะแนนหรือระดับคะแนนที่ได้จากการจัดการเรียนรู้โดยสอดคล้องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย ด้านพุทธิพิสัย ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจ ความสามารถในการนำไปใช้ การคิดวิเคราะห์ ความคิดสร้างสรรค์ ความสามารถในการเชื่อมโยงความรู้ ด้านจิตพิสัย ได้แก่ ค่านิยม พฤติกรรม เจตคติ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ความมีเหตุผล จิตสำนึกความรับผิดชอบ และด้านทักษะพิสัย ได้แก่ ทักษะ/ความสามารถในด้านต่าง ๆ เช่น การมีทักษะชีวิต ทักษะการปฏิบัติงาน ความสามารถในการทำโครงการ

4.3 ด้านวิธีวิทยาการวิจัย ประกอบด้วย 8 ตัวแปร ได้แก่ 1) แบบแผนการวิจัย 2) การตั้งสมมุติฐานการวิจัย 3) ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 4) วิธีสุ่มกลุ่มตัวอย่าง 5) การออกแบบวิจัยเชิงทดลอง 6) เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย 7) การวิเคราะห์ข้อมูล 8) คะแนนประเมินคุณภาพงานวิจัย

4.4 ด้านนวัตกรรม/ประเภtpัจจัยในการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 2 ตัวแปร ได้แก่ 1) นวัตกรรมในการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ หมายถึง สิ่งใหม่ ๆ ที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ โดยอาจเปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มเติมจากวิธีการจัดการเรียนรู้เดิมเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย รูปแบบการเรียนรู้ วิธีสอน เทคนิคการสอน สื่อการเรียน/การสอน กิจกรรม/โปรแกรมหลักสูตร และแผนการจัดการเรียนรู้ 2) ประเภtpัจจัยในการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ หมายถึง สิ่งที่เป็นเหตุซึ่งเอื้อให้เกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งด้านสติปัญญา ความถนัด ความสนใจ รวมทั้งเจตคติอันจะส่งผลต่อพฤติกรรมที่แตกต่างกันไป ประกอบด้วย ปัจจัยด้านบุคคล/ภูมิหลังผู้เรียน ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม/สังคม/ชุมชน ปัจจัยด้านโรงเรียน/ครู ปัจจัยด้านเทคโนโลยี และการปฏิบัติตนด้านความพอประมาณ

5. ขนาดอิทธิพล หมายถึง ค่าสถิติที่วัดในหน่วยมาตรฐานซึ่งบอกถึงขนาดอิทธิพลของตัวแปรต้น/ตัวแปรปรับที่มีต่อตัวแปรตามของงานวิจัยที่เกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งเมื่อนำค่าขนาดอิทธิพลทั้งหมด

มาหาค่าเฉลี่ยจะได้ค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลที่นำมาใช้ประโยชน์ในการสรุปเกี่ยวกับข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัย และในการวิจัยครั้งนี้เลือกใช้สูตรการคำนวณของ Glass

ประโยชน์ที่จะได้รับการวิจัย

1. ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับสภาพการทำวิจัยที่เกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งจะเป็นแนวทางในการทำวิจัยต่อไปโดยเฉพาะเรื่องทิศทางและมิติที่ต้องศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับองค์ความรู้ใหม่จากผลวิจัยที่เกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งจะทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการนำไปใช้พัฒนาปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเอกสารข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบด้วยเนื้อหาดังต่อไปนี้

แนวคิดเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

1. ความเป็นมาและความหมายของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. แนวคิดเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
3. แนวคิดในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียน
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์ห่อถัก

1. ลักษณะเฉพาะของการวิเคราะห์ห่อถัก
2. ขั้นตอนการวิเคราะห์ห่อถัก
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ห่อถัก

แนวคิดเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ความเป็นมาและความหมายของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

วิกฤติเศรษฐกิจปี 2540 เป็นช่วงที่ประเทศไทยมีการปรับโครงสร้างการผลิต โดยมีความเป็นอุตสาหกรรมมากขึ้น ซึ่งสินค้าอุตสาหกรรมเป็นสินค้าที่มีทักษะการผลิตสูงขึ้น ทั้งยังมีการขยายตัวทางเศรษฐกิจที่สูงทั้งด้านการส่งออกและการผลิต ทั้งนี้อัตราการขยายของผลผลิตมวลรวมของประเทศไทยมีการขยายตัวสูงเมื่อเทียบกับประเทศกำลังพัฒนามาอย่างต่อเนื่อง การขยายตัวทางเศรษฐกิจ การส่งออก และการปรับโครงสร้างการผลิต มีผลจากการที่ประเทศไทยเปิดตัวต่อการค้าการลงทุนจากต่างชาติสูง มีการลงทุนจากต่างประเทศที่นำเทคโนโลยี และการตลาดมาสู่ประเทศไทย (ณัฐพงศ์ ทองภักดี, 2550)

นอกจากการขยายตัวที่ดีแล้ว เศรษฐกิจของประเทศไทยยังมีเสถียรภาพสูง ทั้งด้านของระดับราคาสินค้า อัตราแลกเปลี่ยนและการมีงานทำ ในช่วงก่อนวิกฤติปี 2540 อัตราเงินเฟ้อสูงขึ้นมาเป็นประมาณร้อยละ 5 ต่อปีซึ่งก็ยังไม่สูงเมื่อเทียบกับประเทศกำลังพัฒนาทั่วไปอย่างไรก็ตามระบบเศรษฐกิจไทยก็มีความไม่สมดุลในหลายด้าน ในด้านการกระจายรายได้ถึงแม้ว่าสัดส่วนคนที่มีรายได้ต่ำกว่าเส้นความยากจนจะลดลง แต่คนจนกลับมีสัดส่วนของรายได้ในระบบเศรษฐกิจลดลงนั้นแสดงให้เห็นว่า การกระจายรายได้ของคนในประเทศแย่ลง โดยในขณะที่เศรษฐกิจมีการขยายตัวสูงขึ้น ทั้งกลุ่มคนรวยและกลุ่มผู้มีรายได้น้อยมีรายได้ที่เพิ่มขึ้น แต่รายได้ที่เพิ่มขึ้นนี้คนรวยจะมีอัตราการเพิ่มขึ้นของรายได้สูงกว่า

นอกจากนี้ยังมีความไม่สมดุลด้านอื่น ๆ เช่น ความแตกต่างของรายได้ และความเจริญระหว่างเมืองกับชนบท ความไม่สมดุลของการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมกับการเจริญเติบโตทำให้เกิดความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ความไม่พอดีของโครงสร้างการผลิตและการจ้างงาน ความไม่สมดุลของโครงสร้างการผลิตและระดับการศึกษาของแรงงานที่แรงงานส่วนใหญ่มีการศึกษาคต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษา

การเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจที่เป็นอุตสาหกรรมมากขึ้น การลงทุนต่างประเทศมากขึ้น มีความสัมพันธ์กับต่างประเทศมากขึ้น ทำให้การผลิตและการตลาดมีความซับซ้อนขึ้นกว่าการผลิตแบบดั้งเดิมซึ่งมีพื้นฐานด้านการเกษตร ภาคการผลิตทั้งภาคเกษตรและภาคอุตสาหกรรมต้องพึ่งพาตลาดเทคโนโลยี วัตถุดิบ และเครื่องจักรจากต่างประเทศสูงขึ้น ส่งผลให้ความผันผวนของระบบเศรษฐกิจโลกและระดับชาติมีผลกระทบต่อประชาชนมากขึ้น สังคมมีการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วทั้งจากการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี การหลั่งไหลของข้อมูลข่าวสารและวัฒนธรรมต่างชาติ การเคลื่อนย้ายประชากรทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ การเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วขึ้นทำให้มีความมั่นคงในชีวิตลดลง ความสามารถในการพึ่งตัวเองและสมดุลของชีวิตเปลี่ยนไป ทำให้ความสามารถในการกำหนดชีวิตของบุคคลอย่างอิสระทำได้ยากขึ้น

กล่าวได้ว่าการพัฒนาเศรษฐกิจของไทยมีความสำเร็จในหลายด้าน แต่ก็มี ความไม่สมดุลของโครงสร้างในหลายมิติ โดยเฉพาะการมีพฤติกรรมที่ไม่พอดีมีส่วนสำคัญที่ทำให้เกิดปัญหาวิกฤติสังคมไทยมีการใช้จ่ายเกินความพอดี การใช้จ่ายที่เกินความพอดีมาจากทั้งภาครัฐวเรือนที่ส่งผลให้สัดส่วนการออมต่อรายได้ประชาชาติลดลง ภาคธุรกิจมีความไม่พอดีในการใช้จ่ายเงินมีการกู้กันมากกว่าที่ควรเมื่อเทียบกับการลงทุนด้วยตัวเองทำให้สัดส่วนหนี้สินต่อทุนสูงมาก ทั้งยังการกู้เงินจากต่างประเทศมาลงทุน โดยเฉพาะเป็นหนี้สินระยะสั้น แต่เงินที่กู้มานี้นำมาลงทุนเพื่อหวังผลในระยะยาว เป็นความไม่พอดี ไม่คำนึงถึงความเสี่ยงที่อาจจะเกิดได้ จากการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยน ทำให้อัตราส่วนหนี้สินระยะสั้นต่อเงินสำรองระหว่างประเทศสูงมาก ปริมาณของหนี้สินระยะสั้นในปีที่มีวิกฤติมีมูลค่าสูงกว่าปริมาณเงินสำรองระหว่างประเทศที่มีอยู่ การใช้จ่ายที่เกินตัว

ทั้งภาคครัวเรือนและภาคธุรกิจทำให้เศรษฐกิจมหภาคไม่สมดุล จึงทำให้ประเทศไทยมีการขาดดุลบัญชีเดินสะพัดอย่างต่อเนื่องจากการที่การออมภายในประเทศมีน้อยกว่าการลงทุน

การบริโภคและการลงทุนที่เกินตัวนี้มีส่วนมาจากการมองภาพเศรษฐกิจไทยที่ดีเกินกว่าที่ควร เนื่องจากเศรษฐกิจไทยมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้เมื่อมีระบบอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศที่คงที่ทำให้เศรษฐกิจมีเสถียรภาพสูงจึงได้รับความคาดหวังทั้งจากคนไทยและต่างประเทศว่าเศรษฐกิจไทยจะพัฒนาได้อย่างต่อเนื่องเป็นที่น่าลงทุนอย่างมากจึงมีการทำตัวเกินความพอดีมีพฤติกรรมที่ยอมรับความเสี่ยงทั้งด้านการลงทุนการบริโภคที่ไม่ควรจะมี

นอกจากนี้ยังมีปัญหาทางจริยธรรม มีการทุจริตในการดำเนินธุรกิจโดยเฉพาะสถาบันการเงิน มีการปล่อยสินเชื่อให้กับกลุ่มผลประโยชน์ การปล่อยสินเชื่อโดยไม่มีการค้ำประกันที่พอเพียง ทำให้ฐานะของธุรกิจมีความไม่มั่นคงประกอบกับภาครัฐไม่มีความรู้ที่เพียงพอต่อการบริหารการเคลื่อนย้ายเงินทุนระหว่างประเทศ การกำหนดอัตราแลกเปลี่ยนภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสภาวะเศรษฐกิจระหว่างประเทศ การจัดการกับสถาบันการเงินที่มีปัญหาความมั่นคงทำให้ปัญหาความรุนแรงมากขึ้น ความเปราะบางทางเศรษฐกิจไทยทำให้ขาดความเชื่อมั่นในระบบเศรษฐกิจ มีการถอนเงินจากสถาบันการเงินอย่างมากและรวดเร็ว นักลงทุนต่างชาติขาดความมั่นใจถึงความสามารถในการชำระหนี้ต่างประเทศ เงินทุนจากต่างประเทศไหลออกอย่างรวดเร็ว ส่งผลทำให้มีความไม่มั่นใจในเสถียรภาพของค่าเงินบาทที่มีค่าคงที่มาเป็นเวลานาน มีแรงกดดันให้อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศมีการปรับตัว ความพยายามในการรักษาค่าเงินบาททำให้เงินสำรองระหว่างประเทศลดลงอย่างมาก จนในที่สุดต้องเปลี่ยนระบบอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศเป็นระบบลอยตัว ค่าเงินบาทเมื่อเทียบกับเงินตราต่างประเทศสกุลต่าง ๆ ลดค่าลงอย่างมาก ทำให้ประเทศไทยเข้าสู่วิกฤติ มีการระดมการชำระหนี้ต่างประเทศอย่างมาก สถาบันการเงินและธุรกิจจำนวนมากอยู่ในฐานะล้มละลาย ประเทศเข้าสู่ภาวะถดถอยทางเศรษฐกิจอย่างรุนแรง ประเทศไทยจึงต้องเข้าสู่โครงการความช่วยเหลือของกองทุนการเงินระหว่างประเทศ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชได้มีพระราชดำรัส หลังวิกฤตเกี่ยวกับการพัฒนาประเทศอย่างพอเพียง ไม่ก้าวกระโดด ดังเช่น

“เศรษฐกิจพอเพียง...จะทำความเจริญให้แก่ประเทศได้ แต่ต้องมีความเพียรและความอดทน ต้องไม่ใจร้อน ต้องไม่พุดมาก ต้องไม่ทะเลาะกัน ถ้าทำโดยเข้าใจกัน เชื่อว่าทุกคนจะมีความพอใจได้” (พระราชดำรัสเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา 4 ธันวาคม 2541)

“ในความพอเพียงนี้ก็หมายความว่า มีกินมีอยู่ ไม่ฟุ้งเฟ้อ ไม่หรูหราก็ได้ แต่ว่าพอ แม้บางอย่างอาจดูฟุ้งเฟ้อ แต่ถ้าทำให้มีความสุข ถ้าทำได้ก็สมควรที่จะทำ สมควรที่จะปฏิบัติ อันนี้ก็หมายความว่าอีกอย่างของเศรษฐกิจหรือระบบพอเพียง....พอเพียงนี้อาจมีมาก อาจมีของหรูหราก็ได้

แต่ว่าต้องไม่เบียดเบียนคนอื่น ต้องให้พอประมาณตามอัตภาพ พุดจาก็พอเพียง ทำอะไรก็พอเพียง การปฏิบัติตนก็พอเพียง” (พระราชดำรัสเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา 4 ธันวาคม 2541)

ทุกฝ่ายมีความสนใจที่จะน้อมนำแนวทางตามพระราชดำรัสไปใช้ในการพัฒนาประเทศ มีการตีความนำไปประยุกต์ใช้ของหลายหน่วยงาน อย่างไรก็ตามในขณะนั้นมีการนำไปประยุกต์ในหลายหน่วยงานโดยมีความเข้าใจที่ไม่ตรงกันนัก ในปีต่อ ๆ มาได้มีพระราชดำรัสที่ทำให้มีความเข้าใจยิ่งขึ้น เช่น

“เศรษฐกิจพอเพียงเป็นเสมือนรากฐานของชีวิต รากฐานความมั่นคงของแผ่นดินเปรียบเสมือนเสาเข็มที่ถูกตอกรองรับบ้านเรือนตัวอาคารไว้นั่นเองสิ่งก่อสร้างจะมั่นคงได้ก็อยู่ที่เสาเข็มแต่คนส่วนมากมองไม่เห็นเสาเข็มและลืมเสาเข็มเสียด้วยซ้ำไป” (พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 จากวารสารชัยพัฒนา)

“เศรษฐกิจพอเพียงแปลว่า Sufficiency Economy คำว่า Sufficiency Economy นี้ไม่มีในตำราเศรษฐกิจ จะมีได้อย่างไรเพราะว่าเป็นทฤษฎีใหม่ Sufficiency Economy นั้นไม่มีในตำราเพราะหมายความว่าเรามีความคิดใหม่...และโดยที่ท่านผู้เชี่ยวชาญสนใจก็หมายความว่าเราก็สามารถที่จะไปปรับปรุงหรือไปใช้หลักการเพื่อที่จะให้เศรษฐกิจของประเทศและของโลกพัฒนาดีขึ้น” (พระราชดำรัสเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา 23 ธันวาคม 2542)

จะเห็นได้ว่า**เศรษฐกิจพอเพียง** (Sufficiency Economy) เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวปรเมนทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 ทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยรวมถึงการพัฒนาและบริหารประเทศมาโดยตลอดเป็นเวลานานและต่อเนื่องกว่าสี่สิบปีแล้ว ชี้แนะแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนในทางที่ควรจะเป็นโดยมีพื้นฐานมาจากวิถีชีวิตดั้งเดิมของสังคมไทย สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ตลอดเวลา และเป็นการมองโลกเชิงระบบที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา มุ่งเน้นการรอดพ้นจากภัยและวิกฤติ เพื่อความมั่นคงและความยั่งยืนของการพัฒนา มีความพอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันที่ดี และต้องประกอบไปด้วยสองเงื่อนไข คือ เงื่อนไขความรู้ และเงื่อนไขคุณธรรม

ในการจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ มีแนวคิดที่จะนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางใหม่ในการพัฒนาประเทศเนื่องจากปัญหาความไม่สมดุลในการพัฒนาโดยเฉพาะการเกิดวิกฤติทางเศรษฐกิจในปี 2540 ย้ำให้เห็นว่าแนวทางการพัฒนาประเทศที่ผ่านมาของไทยยังไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่ยั่งยืนและสมดุลได้จึงจำเป็นต้องหาแนวทางใหม่ในดำเนินการพัฒนาประเทศ ซึ่งเศรษฐกิจพอเพียงเป็นกรอบที่เหมาะสมทำให้สามารถหลีกเลี่ยงวิกฤติเศรษฐกิจได้เพื่อให้ความ

ชัดเจนในความหมายของปรัชญาเพื่อการทำแผนและทำให้การดำเนินโครงการของหน่วยงานต่างมีทิศทางเดียวกัน สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติจึงได้ตั้งคณะทำงานโดยเชิญผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาต่าง ๆ ร่วมกันประมวลและกลั่นกรองพระราชดำรัสเกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อสังเคราะห์ความหมายของเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ

จากการประมวลพระราชดำรัสเกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อเป็นแนวคิดใหม่ในการพัฒนาประเทศ คณะทำงานได้สรุปเป็นหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและได้รับพระบรมราชานุญาตใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 โดยมีเนื้อหา ดังนี้

“หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่ชี้แนะแนวทางการดำรงอยู่และการปฏิบัติตนของประชาชนทุกระดับ ตั้งแต่ระดับปัจเจก ครอบครัว ชุมชน จนถึงรัฐ ทั้งในการบริหารและพัฒนาประเทศในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ทันต่อโลกในยุคปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ดังนั้นนิยามของคำว่าความพอเพียงที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จึงหมายถึงการมีความพอประมาณ มีเหตุผล มีระบบภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ที่อาจได้รับผลกระทบต่าง ๆ จากความเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้นโดยไม่คาดคิด ทั้งนี้ต้องอาศัยความรู้ มีสติ รอบคอบและไม่ประมาทในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้เพื่อการวางแผนและการปฏิบัติในทุกขั้นตอนอย่างเป็นระบบ รวมทั้งต้องมีการเสริมสร้างจิตของคนในชาติในทุกสาขาอาชีพให้มีจิตสำนึกในเรื่องของควมมีคุณธรรมจริยธรรม อยู่ในครรลองของความซื่อสัตย์ไม่คดโกง ใช้ความรอบรู้ในการดำเนินชีวิตอย่างเหมาะสม มีความเพียรและรู้จักอดทน นำไปสู่ความมีสมดุลที่สามารถตั้งรับต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวางทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมได้อย่างมีศักยภาพ”

เนื้อหาตามที่ได้รับพระราชทานมานี้ได้นำมาใช้เป็นหลักในการสัมมนาวิชาการประจำปี 2542 ของสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทยโดยทำการศึกษาความหมายและการประยุกต์ใช้เป็นการเผยแพร่ในวงกว้างและนำไปใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 จนถึงฉบับที่ 12 ซึ่งเป็นฉบับปัจจุบัน

ภายหลังการเสด็จสวรรคตของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 ยังคงมีการสืบสานแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ทรงพระราชทานไว้ในการนำมาเป็นกรอบในการพัฒนาประเทศ ดังคำกล่าวตอนหนึ่งของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ว่า

แม้ว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 เสด็จสวรรคตแล้วแต่ “ศาสตร์พระราชา” ยังคงอยู่คู่แผ่นดินไทยรวมทั้งแนวคิด “หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ที่ได้พระราชทานไว้กว่าสี่สิบปีที่ผ่านมา เพื่อให้พสกนิกรชาวไทยนำไปเป็นแนวทางการ

พัฒนาตนเองและครอบครัว ให้มีภูมิคุ้มกันที่มั่นคงในการดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข ซึ่งล้วนมุ่งให้ พสกนิกรทุกหมู่เหล่าดำรงตนเป็น “คนดี” ทั้งคิดดี พูดดี ทำดี ยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรมสุจริต มี วินัย และมีความสามัคคีปรองดองกันเพื่อร่วมกันพัฒนาประเทศชาติบ้านเมือง ให้มีความ เจริญก้าวหน้าเป็นปึกแผ่นมั่นคงตลอดไป” (จากรายการ “ศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน” ออกอากาศทางโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจแห่งประเทศไทย. 28 ตุลาคม 2559)

รัฐบาลได้อัญเชิญ “หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” มาเป็นปรัชญานำทางในการจัดทำ ยุทธศาสตร์ชาติ (20 ปี) รวมทั้งแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (2560 –2564) โดยมุ่งเน้นที่จะน้อมนำไปสู่การปฏิบัติ การพัฒนาอย่างยั่งยืน อย่างเป็นรูปธรรม ในทุกระดับ ด้วยการ สร้างกลไกการขับเคลื่อน ซึ่งบูรณาการหลายหน่วยงาน ได้แต่งตั้ง “คณะกรรมการเพื่อการพัฒนา ที่ยั่งยืน ด้วยย่อ กพย.” มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน ทำงานในรูปแบบ “ประชารัฐ” เป็นความร่วมมือ ระหว่างภาครัฐประกอบด้วยทุกกระทรวง ภาคเอกชน เช่น สภาอุตสาหกรรมฯ, สภาหอการค้า เป็นต้น และภาควิชาการเช่น สถาบันวิจัยจุฬาภรณ์, สถาบันสิ่งแวดล้อมไทย, สถาบันธรรมรัฐฯ และ สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย

แนวคิดเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

การพัฒนาตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง คือการพัฒนาที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลาง และความไม่ประมาท โดยคำนึงถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ตลอดจนใช้ความรู้ความรอบคอบ และคุณธรรม ประกอบการตัดสินใจ และการกระทำ

“ถ้าพอมีพอกิน คือพอมีพอกินของตัวเองนั้นไม่ใช่เศรษฐกิจพอเพียง เป็นเศรษฐกิจสมัยหิน สมัยหินนั้นเป็นเศรษฐกิจพอเพียงเหมือนกันแต่ว่าค่อย ๆ พัฒนาขึ้นมา ต้องมีการแลกเปลี่ยนกันมี การช่วยเหลือระหว่างหมู่บ้านหรือระหว่างจะเรียกว่าอำเภอ จังหวัด ประเทศจะต้องมีการแลกเปลี่ยนมีการ ไม่พอเพียงจึงบอกว่าถ้ามีเศรษฐกิจพอเพียงเพียงเศษหนึ่งส่วนสี่ก็จะพอแล้วจะใช้ได้” (พระราชดำรัส เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา 23 ธันวาคม 2542)

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจของพอเพียงได้รับการยกย่องเชิดชูจากองค์การสหประชาชาติ (UN) โดยนายโคฟี อันนัน ในฐานะเลขาธิการองค์การสหประชาชาติได้ทูลเกล้าฯ ถวายรางวัล The Human Development Lifetime Achievement Award แต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เมื่อวันที่ 26 พฤษภาคม พ.ศ. 2549 และปาฐกถาเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงว่าเป็นหลัก ปรัชญา ที่สามารถเริ่มได้จากการมุ่งเสริมภูมิคุ้มกันในตนเอง แล้วขยายไปสู่ชุมชนหมู่บ้าน เศรษฐกิจ ในสังคมในวงที่กว้างขึ้น เป็นหลักปรัชญา ที่เป็นประโยชน์ต่อประเทศไทยและนานาชาติอารยประเทศ นอกจากนี้องค์การสหประชาชาติยังได้มีการสนับสนุนให้ประเทศสมาชิกเพื่อใช้ในการพัฒนาประเทศ

อย่างยั่งยืน ซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติตนได้ในทุกระดับ เพื่อบังเกิดความมั่นคงยั่งยืน ทั้งต่อตนเอง สังคม และประเทศชาติ ซึ่งคุณลักษณะความพอเพียงมีดังนี้

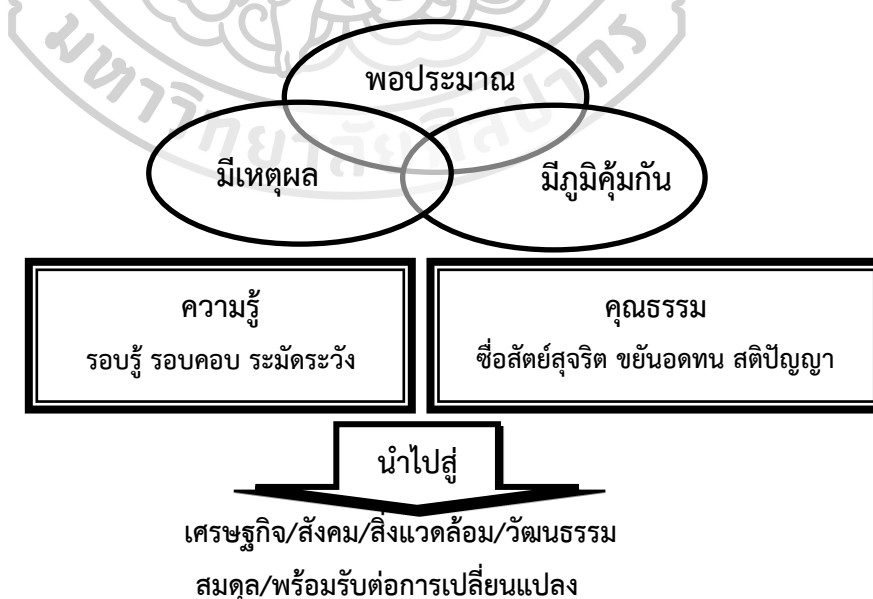
1. ความพอประมาณ หมายถึง ความสามารถในการดำรงอยู่ได้ด้วยตนเอง มีการติดต่อกับสังคมหรือชุมชนอื่น แต่สามารถอยู่ได้โดยการพึ่งตนเองโดยไม่ขึ้นอยู่กับความเดือดร้อนของทั้งตนเองและผู้อื่น เช่น การบริโภค การผลิตอยู่ในระดับมีความสมดุล การใช้่ายหรือการออมอยู่ในระดับที่ไม่สร้างความเดือดร้อนให้กับตนเอง

2. ความมีเหตุผล หมายถึง การพิจารณาถึงระดับความพอประมาณในมิติต่าง ๆ โดยใช้หลักของความมีเหตุมีผล มีความรอบคอบคำนึงถึงความเสี่ยงโดยมีการศึกษาข้อมูลรอบด้านรวมทั้งคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้น

3. การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว หมายถึง การเตรียมตัวในการรับผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในอนาคต และสามารถสร้างภูมิคุ้มกันพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง ปัจจัยเหล่านี้จะเกิดขึ้นได้นั้นจะต้องอาศัยความรู้และคุณธรรมเป็นเงื่อนไขพื้นฐาน กล่าวคือ เงื่อนไขความรู้ หมายถึง ความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังในการดำเนินชีวิตและการประกอบการงาน ส่วนเงื่อนไขคุณธรรม คือ การการยึดถือคุณธรรมต่าง ๆ เช่น ความซื่อสัตย์สุจริต ความอดทน ความเพียร การมุ่งต่อประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ทางสายกลาง

แผนภูมิที่ 2 หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ที่มา : สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2555 : 12

แนวทางปฏิบัติ/ผลที่คาดว่าจะได้รับ จากการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ คือการพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืน พร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงในทุกด้านทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม ความรู้และเทคโนโลยีแนวทางการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับบุคคล ระดับชุมชน และระดับประเทศมีแนวทางดังนี้

ระดับบุคคล

1. รู้จัก “พอ” ไม่เบียดเบียนผู้อื่น
2. พยายามพัฒนาทักษะ ความรู้ ความเข้มแข็งของตนเอง
3. ยึดทางสายกลาง พอใจกับชีวิตที่พอเพียง

ระดับชุมชน

1. รวมกลุ่ม ใช้ภูมิปัญญาของชุมชน
2. เอื้อเฟื้อกัน
3. พัฒนาเครือข่ายความร่วมมือ

ระดับประเทศ

1. ชุมชนร่วมมือกัน
2. วางระบบเศรษฐกิจแบบพึ่งตนเอง
3. พัฒนาเศรษฐกิจแบบค่อยเป็นค่อยไป
4. เติบโตจากข้างใน

แนวทางการปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1. ยึดหลักสามพอ พออยู่ พอกิน พอใช้
2. ประหยัด
3. ประกอบอาชีพสุจริต
4. เน้นหาข่าวหาปลา ก่อนหาเงินหาทอง
5. ทำมาหากินก่อนทำมาค้าขาย
6. ใช้ภูมิปัญญาพื้นบ้าน ที่ดิน คื่นหุนสังคม
7. ตั้งสติมั่นคง ทำงานอย่างรู้ตัวไม่ประมาท
8. ใช้ปัญญาใช้ความรู้แท้
9. รักษาสุขภาพให้แข็งแรงทั้งกายและใจ

แนวทางการประกอบอาชีพตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1. ทำงานอย่างผู้รู้ ใช้ปัญญาทำงานอย่างมืออาชีพ
2. อดทนมุ่งมั่น ยึดธรรมะและความถูกต้อง
3. อ่อนน้อมถ่อมตน เรียบง่าย ประหยัด
4. มุ่งประโยชน์ของคนส่วนใหญ่เป็นสำคัญ
5. รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
6. ตั้งใจ ขยันหมั่นเพียร
7. สุจริต กตัญญู
8. พึ่งตนเอง ส่งเสริมคนดี และคนเก่ง
9. รักประชาชน (ผู้รับบริการ)
10. เอื้อเฟื้อซึ่งกันและกัน

ดังนั้นการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติจึงต้องพิจารณาทำความเข้าใจในแนวคิดและหลักการอย่างลึกซึ้งซึ่งจะนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง ได้มีบุคคลต่าง ๆ หลากหลายสถานะได้ตีความและกล่าวถึง “เศรษฐกิจพอเพียง” ไว้ในโอกาสต่างๆ กัน ทรรศนะที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงของบุคคลต่าง ๆ ยกตัวอย่างพอเป็นสังเขป ดังนี้

ประเวศ วะสี (2542) ได้อธิบายความหมายของเศรษฐกิจพอเพียงไว้ดังนี้ ในเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีกระแสพระราชดำรินั้น พระองค์ทรงย้ำขอให้เรามีพออยู่พอกิน ขอให้เรารักกัน รู้จักการให้ ดังนั้นเศรษฐกิจพอเพียงจึงหมายถึงพอเพียงสำหรับทุกคน ไม่ใช่บางคนรวยเหลือเกินทั้งคนอื่นให้ไม่พอเพียง การพอเพียงก็ต้องพอเพียงสำหรับทุกคน และต้องพอเพียงในทุก ๆ เรื่องไม่ว่าจะเป็น สิ่งแวดล้อม ปัญญา ความเข้มแข็งทางสังคม วัฒนธรรม เมื่อพอเพียงในทุก ๆ เรื่องแล้วก็จะเกิดความสมดุล ซึ่งก็หมายถึงความปกติสุข ประเวศ วะสี (2548) ยังได้อธิบายต่อไปอีกว่า “เศรษฐกิจพอเพียงตั้งอยู่บนฐานของความเพียร มีสัมมาชีพ การพึ่งตนเอง การประหยัด การไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม การรู้จักความพอดี การมีไมตรีจิตต่อกัน การพัฒนาจิตใจให้สูงขึ้น นั่นคืออยู่บนพื้นฐานของความดีนั่นเอง”

สุรยุทธ์ จุลานนท์ (2549) กล่าวถึงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงว่า ยึดหลัก “เข้าใจ เข้าถึงและพัฒนา” ให้พัฒนาบนพื้นฐานดั้งเดิมและสอดคล้องกับวิถีชีวิต เริ่มจาก “การพึ่งตนเอง” ต้องรู้จักประมาณตน ทำอย่างรอบคอบ ระมัดระวัง ไม่ประมาท สิ่งเหล่านี้จะสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี ทำอะไรอย่างเป็นขั้นตอน ไม่รีบร้อน ไม่ก้าวกระโดด รู้จักเลือกสรรและใช้อย่างพอเหมาะ สมเหตุสมผล พิจารณาหลีกเลี่ยงจากสิ่งที่เสี่ยง หรือส่งผลกระทบอย่างมาก ๆ ในด้านต่าง ๆ ยึดหลักในการพิจารณาด้วยเหตุผล หาทางออกที่ซึ่งทั้งส่วนดีและส่วนเสีย หรือ “ทางสายกลาง” ที่เลือกทางที่ดีที่สุด มีความไม่ยึด

ติดตามประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน ในด้านเศรษฐกิจรู้จักประหยัดอดออมใช้จ่ายพอคิตัว ไม่สร้างหนี้สินเกินความจำเป็น ไม่ทะเลาะทแยงกันฟุ้งเฟ้อ ด้านสังคมไม่แก่งแย่งแข่งขันมีการให้และการแบ่งปัน ด้านต่างประเทศต้องไม่มุ่งเน้นแสวงหาประโยชน์ให้ประเทศจนเกินความต้องการ ไม่ต้องแข่งขันชิงดีชิงเด่นกับประเทศอื่นๆ ทำให้เราเป็นที่ศรัทธาเชื่อถือแก่สังคมโลก

ปรียานุช ธรรมปิยา (2557) กล่าวถึงปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงว่าเป็นกรอบแนวคิดที่ต้องใช้ความรู้ควบคู่ไปกับคุณธรรมในการตัดสินใจโดยคำนึงถึง 3 หลักการ ได้แก่ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี และมุ่งที่จะทำให้เกิดขึ้นนำไปสู่ความเจริญก้าวหน้า ที่สมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม และเศรษฐกิจพอเพียงเป็นหลักในการดำเนินชีวิตไปสู่ความเจริญก้าวหน้าพร้อมกับความสมดุลและมั่นคงเมื่อนำไปใช้บริหารจัดการตนเองและภารกิจงานที่บุคคลนั้นกำลังกระทำอยู่อย่างสม่ำเสมอย่อมสำเร็จประโยชน์และนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

ประยุทธ์ จันทร์โอชา (2559) กล่าวถึงปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงว่า แนวทางการพัฒนาที่จะนำไปสู่ความยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างไรนั้นสิ่งสำคัญคือการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศและการสร้างความเข้มแข็งจากภายในก่อน จากนั้นจึงจะสอดประสานเชื่อมโยงกับระบบเศรษฐกิจโลก รองรับการเปลี่ยนแปลงของโลก กล่าวคือ ให้เริ่มต้นจากการพึ่งพาตนเอง พึ่งพากันเอง และรวมกันเป็นกลุ่มอย่างมีพลัง จากนั้นต้องเติมองค์ความรู้ให้กับประชาชนในการสร้างการรับรู้ เข้าใจถึงปัญหาที่ผ่านมา เข้าใจถึงแนวทางการพัฒนาในวันข้างหน้า และมีการเจริญเติบโตอย่างมีคุณภาพโดยลักษณะของ “คนไทย 4.0” ภายใต้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงก็คือเมื่อไม่พอก็ต้องเติม, เมื่อพอก็ต้องรู้จักหยุด, เมื่อเกินก็ต้องรู้จักแบ่งปัน จึงจะช่วยให้การเปลี่ยนผ่านไปสู่ “ไทยแลนด์ 4.0” ผ่านปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สามารถสร้างความเข้มแข็งไปด้วยกันทุกคนมีโอกาสรับประโยชน์จากการที่เราสร้างมันขึ้นมา ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง ก้าวออกไปอย่างยั่งยืน เคียงบ่าเคียงไหล่เติบโตไปด้วยกัน

สุเมธ ดันติเวชกุล (2560) กล่าวถึงเศรษฐกิจพอเพียงว่า ไม่ใช่เศรษฐกิจสำหรับคนยากคนจน ไม่ใช่เศรษฐกิจที่ต้องมาท้อตัว ร่ำรวยได้แต่ต้องร่ำรวยอย่างยั่งยืน และต้องกระจายอย่างทั่วถึง ประกอบด้วยหลักสามประการและหนึ่งฐานใหญ่ คือ 1) ให้ใช้เหตุผลอย่าใช้กิเลสเป็นเครื่องนำทาง ต้องมีความกล้าหาญเพียงพอที่จะเลือกหนทางในการพัฒนาประเทศว่าจะไปทางไหนไม่จำเป็นต้องตามกระแสโลก 2) ทำอะไรพอประมาณ คือ ตรวจสอบศักยภาพของตนเองก่อน 3) ทำอะไรให้มีภูมิคุ้มกันตลอดเวลาเพราะไม่รู้ว่าจะมีอะไรเกิดขึ้น จึงต้องมีวิสัยทัศน์ ส่วนฐานใหญ่ที่สำคัญเพื่อการรองรับคือ คนต้องดีมีจริยธรรมและคุณธรรมมีธรรมาภิบาล

สรุปได้ว่าปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความสำคัญอย่างมากในการพัฒนาคน ได้ทั้งการพัฒนาในระดับบุคคล ระดับชุมชน และระดับประเทศชาติ โดยยึดหลัก 3 ห่วง คือ ความพอประมาณ

ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว 2 เงื่อนไข คือ เงื่อนไขความรู้ และเงื่อนไขคุณธรรม 4 มิติ คือ สังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม ซึ่งนำไปปฏิบัติอย่างจริงจังแล้วทุกคนในชาติหรือในระดับโลกจะเป็นบุคคลที่มีจิตสาธารณะที่มองเห็นประโยชน์ต่อส่วนรวมเป็นที่ตั้ง และจะนำมาซึ่งความสงบสุขของคนในสังคม

แนวคิดในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 (2549-2554) ได้น้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางปฏิบัติควบคู่ไปกับการพัฒนาแบบบูรณาการเป็นองค์รวมที่มีคนเป็นศูนย์กลางการพัฒนาอย่างจริงจัง (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2549: ข) ต่อเนื่องมาจนถึงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 คือ 1) ยึด “หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” เพื่อให้เกิดบูรณาการการพัฒนาในทุกมิติอย่างสมเหตุสมผล มีความพอประมาณ และมีระบบภูมิคุ้มกันและการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ดี ซึ่งเป็นเงื่อนไขจำเป็นสำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืนโดยมุ่งเน้นการพัฒนาคนให้มีความเป็นคนที่สมบูรณ์ สังคมไทยเป็นสังคมคุณภาพ สร้างโอกาสและมีที่ยืนให้กับทุกคนในสังคมได้ดำเนินชีวิตที่ดีมีความสุขและอยู่ร่วมกันอย่างสมานฉันท์ ในขณะที่ระบบเศรษฐกิจของประเทศก็เจริญเติบโตอย่างต่อเนื่องมีคุณภาพและมีความเสถียรภาพ มีการกระจายความมั่งคั่งอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม เป็นการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมรักษาความหลากหลายทางชีวภาพชุมชนวิถีชีวิตค่านิยมประเพณีและวัฒนธรรม 2) ยึด “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” มุ่งสร้างคุณภาพชีวิตและสุขภาวะที่ดีสำหรับคนไทยพัฒนาคนให้มีความเป็นคนที่สมบูรณ์ มีวินัยใฝ่รู้ มีความรู้ มีทักษะ มีความคิดสร้างสรรค์ มีทัศนคติที่ดี รับผิดชอบต่อสังคม มีจริยธรรมและคุณธรรม พัฒนาคนทุกช่วงวัยและเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างมีคุณภาพ รวมถึงการสร้างคนให้ใช้ประโยชน์และอยู่กับสิ่งแวดล้อมอย่างเกื้อกูล ดูแล อนุรักษ์ฟื้นฟูใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสม

จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับดังกล่าวทำให้กระทรวงศึกษาธิการเล็งเห็นความสำคัญในการพัฒนาคนให้มีคุณลักษณะและศักยภาพดังที่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้วางเป้าหมายไว้ จึงเกิดการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้าสู่ภาคด้านการศึกษาทุกระดับทั้งในและนอกระบบและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารองค์การบริหารการศึกษา และพัฒนาผู้เรียนได้อย่างเหมาะสมของแต่ละพื้นที่การดำรงชีวิต โดยให้สถานศึกษาเป็นศูนย์กลางแหล่งเรียนรู้ในชุมชน สร้างเครือข่ายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้วิถีชีวิตที่พอเพียง

ปัจจุบันได้มีการปฏิรูปการศึกษาเกิดขึ้นในหลายประเทศ ซึ่งในระยะแรกของการปฏิรูปการศึกษา นักการศึกษาได้ให้ความสนใจเกี่ยวกับกระแสของทฤษฎีการศึกษาใหม่ ๆ ที่สนใจเกี่ยวกับ

การเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งเป็นแนวคิดที่ศึกษาเกี่ยวกับการใช้ปัญญาเป็นฐานที่สามารถควบคุมความประพฤติที่ถูกต้อง จิตใจที่มั่นคงและการใช้ปัญญาในการเรียนรู้ที่สามารถเข้าใจสรรพสิ่งต่าง ๆ และการจัดการความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในขณะที่ความรู้ใหม่ ๆ ได้มีการขยายตัวเพิ่มขึ้นมากมาย ทั้งมีความรู้ที่แยกส่วนเฉพาะด้านเกิดใหม่ตลอดเวลาอันมีผลจากการวิจัยและพัฒนา แต่การจัดการเรียนการสอนแบบแยกส่วนทำให้ผู้เรียนมีความรู้สึกว่าวิชาต่าง ๆ ที่เรียนไม่สัมพันธ์กับชีวิตจริง (กิตติชัย สุธาสิโนบล, 2555) จึงเป็นเรื่องจำเป็นอย่างยิ่งที่ควรจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ช่วยให้ผู้เรียนเห็นถึงความสัมพันธ์ของเรื่องราวต่าง ๆ อย่างเป็นองค์รวมที่เชื่อมโยงเข้าด้วยกัน (Jacobs, 2001: 5-12) ผู้สอนจำเป็นต้องเลือกใช้และดัดแปลงรูปแบบ/วิธีสอนให้เหมาะสมกับบทเรียน โดยนำแนวคิด เทคนิค และวิธีการเข้ามาช่วย เพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้อย่างกว้างขวางและเข้าถึงแก่นของความรู้โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนทำกิจกรรมอย่างจริงจัง มีการระดมความคิดภายในกลุ่ม เป็นการพัฒนาด้านสังคมให้กับผู้เรียน (Slavin, 1995: 49-69)

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 ทรงมีพระราชดำรัสว่าเศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาชี้ถึงแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศจะต้องเป็นไปในทางสายกลาง ในส่วนของการพัฒนาเศรษฐกิจต้องรู้เท่าทันเพื่อใช้ประโยชน์จากกระแสโลกาภิวัตน์ ดังนั้นนโยบายเศรษฐกิจจึงไม่ใช่เป็นการปิดประเทศ ต้องมีการส่งเสริมให้มีการลงทุนด้านเศรษฐกิจการค้า หรือความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ไม่ได้หมายความว่าเมื่อนำปรัชญานี้ไปใช้แล้วจะต้องหยุดนิ่งในทางกลับกันควรมีความตื่นตัว มีความขยันหมั่นอดทน และสามารถปรับตัวให้สามารถดำรงอยู่ได้ในสถานการณ์โลกในยุคปัจจุบัน ดังนั้นสถาบันการศึกษาใดที่มีการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจไปใช้เพื่อพัฒนาผู้เรียนต้องมีความพร้อมสำหรับการทำงานหนักอย่างมุ่งมั่นเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการศึกษาชาติในส่วนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ) ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศซึ่งมีหน้าที่กำหนดทิศทาง กรอบนโยบายเพื่อให้งาน โครงการบรรลุเป้าหมาย ได้น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 มาเป็นกรอบทิศทางในการกำหนดนโยบายและแนวทางการดำเนินงานโดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาการศึกษาที่สมดุลและยั่งยืน ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 6 กล่าวถึงจุดมุ่งหมายหลักของการจัดการศึกษาไว้ใจความว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

จากพระราชบัญญัติการปฏิรูปการศึกษา 2542/หลักสูตรแกนกลาง 2544/ ในสาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์ มาตรฐาน ส 3.1 เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องปลูกฝังค่านิยมและหล่อหลอมพฤติกรรมจนเป็นนิสัยตั้งแต่อนุบาลจนถึงการศึกษาขั้นพื้นฐาน การศึกษาอาชีวะ และการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ซึ่งพบว่าในระดับการศึกษาต่าง ๆ มีปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอนไม่บรรลุเป้าหมายตามหลักสูตร จึงต้องมียุทธศาสตร์ กลไก ขั้นตอน วิธีการขับเคลื่อนอย่างเป็นระบบ ทั้งด้านระบบบริหารการศึกษา ระบบการเรียนการสอนซึ่งมุ่งเน้นที่กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา โดยมีเป้าหมายตามมาตรฐานในทุกสถานศึกษาภายในปี 2554

การปฏิรูปการศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีเป้าหมายหลักคือจัดการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดำเนินชีวิตโดยยึดหลักความพอเพียง รู้จักใช้และจัดการทรัพยากรอย่างฉลาดโดยยึดหลักความยั่งยืนและเกิดประโยชน์สูงสุด มีการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ฝึกการมีจิตสำนึกในการดูแลอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และมีค่านิยมอันเหมาะสมตามบริบทของสังคมไทย โดยจุดมุ่งหมายหลักของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 คือเน้นการส่งเสริมผู้เรียนให้เป็นคนดี มีสติปัญญา มีความสุข มีศักยภาพที่พร้อมจะศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพในอนาคต จึงมีการกำหนดเป็นจุดหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียนเมื่อจบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

1. เป็นพลเมืองที่ดีมีคุณธรรม จริยธรรม ปฏิบัติตามหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ มีค่านิยมอันพึงประสงค์ โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. มีสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ คือ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิต และการใช้เทคโนโลยี
3. มีสุขภาพทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจที่ดี มีสุนทรีย์ และรักการออกกำลังกาย
4. มีจิตสำนึกในความรักชาติและความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดหลักการดำเนินชีวิตตามหลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
5. มีจิตสำนึกในการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย ภูมิปัญญาท้องถิ่น และร่วมพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตอาสา จิตสาธารณะเพื่อสร้างคุณประโยชน์อันจะนำมาซึ่งสิ่งดีงามเพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสงบสุข

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่เป็นเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุขในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ดังนี้ 1) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ 2) ซื่อสัตย์สุจริต

3) มีวินัย 4) ใฝ่เรียนรู้ 5) อยู่อย่างพอเพียง 6) มุ่งมั่นในการทำงาน 7) รักความเป็นไทย 8) มีจิตสาธารณะ

สำหรับมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ยังคงยึดมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลาง 2544 ที่เน้นให้ผู้เรียนเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียง ในสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์ มาตรฐาน ส 3.1 เข้าใจและสามารถจัดการบริหารทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า มีความเข้าใจหลักการของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ เพื่อให้การจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นไปตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่ได้มีการกำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ โดยคณะทำงานบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา จึงได้มีการกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้รายชั้นปี (รายวิชาพื้นฐาน) เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจและมีพัฒนาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างเป็นรูปธรรมและสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสมตามช่วงวัย ดังนี้

ช่วงชั้นที่ 1 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3) เน้นให้ผู้เรียนมีการใช้ชีวิตอย่างพอเพียงระดับตนเอง และครอบครัว รู้จักช่วยเหลือตนเองและงานของครอบครัว รู้จักแบ่งปัน รู้จักการช่วยเหลือผู้อื่น สามารถวิเคราะห์รายรับ-รายจ่ายของตนเอง มองเห็นคุณค่าของสิ่งของเครื่องใช้และเงินทอง ฝึกให้รู้จักความมัธยัสถ์ ฝึกจิตสำนึกเพื่อให้เกิดคุณลักษณะด้านความพอเพียง

ตารางที่ 1 เน้นระดับตนเองและครอบครัว

ประถมศึกษาปีที่ 1	ประถมศึกษาปีที่ 2	ประถมศึกษาปีที่ 3
1. รู้จักช่วยเหลือตนเอง	1. ปฏิบัติหน้าที่ของตนเองและครอบครัวอย่างมีความรับผิดชอบ	1. รู้จักช่วยเหลือครอบครัวและชุมชน
2. ใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด	2. รู้จักใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดและคุ้มค่า	2. รู้จักเลือกใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดและคุ้มค่า
3. รู้จักการออม	3. มีวินัยในการใช้จ่าย	3. วิเคราะห์รายรับ - รายจ่ายของตนเอง
4. รู้จักการแบ่งปันสิ่งของที่มีให้กับผู้อื่น	4. รู้จักการแบ่งปันสิ่งของช่วยเหลือผู้อื่น	4. รู้จักเสียสละแบ่งปันทรัพยากรที่มีประโยชน์ต่อส่วนรวม
	5. ปฏิบัติตนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงอย่างมีความสุข	5. ชื่นชมและปฏิบัติตนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

ช่วงชั้นที่ 2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6) ฝึกให้ผู้เรียนรู้จักนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในโรงเรียน รวมทั้งมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างความพอเพียงในระดับโรงเรียนและชุมชนใกล้เคียง ฝึกให้มีการสำรวจแหล่งทรัพยากรในโรงเรียนและชุมชน มีจิตอาสาในการร่วมกันดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรต่าง ๆ ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมทางสังคม แล้วสรุปเป็นองค์ความรู้เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลในการศึกษาความเป็นอยู่และวิถีปฏิบัติของชุมชน และมองเห็นคุณค่าอันจะนำไปสู่การใช้ชีวิตอย่างพอเพียง

ตารางที่ 2 เน้นระดับโรงเรียนและชุมชนใกล้เคียง

ประถมศึกษาปีที่ 4	ประถมศึกษาปีที่ 5	ประถมศึกษาปีที่ 6
1. เข้าใจหลักการปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	1. ปฏิบัติตนตามหลักแนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียง	1. เข้าใจระบบและวิธีการดำเนินงานขององค์กรในโรงเรียน/ชุมชน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. สำรวจปัญหาด้านทรัพยากรสิ่งแวดล้อมในชุมชนและเสนอแนะแนวทางแก้ปัญหา	2. สามารถวิเคราะห์ความสมดุลของการใช้ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในชุมชน	2. มีจิตสำนึกในการใช้ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
3. มีความเข้าใจสภาวะด้านรายรับ-รายจ่ายของตนเองและสามารถวางแผนในการใช้จ่ายตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	3. มีความเข้าใจสภาวะด้านรายรับ-รายจ่ายของครอบครัวและนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้เพื่อลดรายจ่ายและเพิ่มรายได้ของครอบครัว	3. วิเคราะห์สภาวะด้านรายรับ-รายจ่ายและวางแผนเพื่อจัดทำบันทึกรายรับ-รายจ่ายของตนเองและครอบครัวอย่างมีศักยภาพ
4. สำรวจและเห็นคุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่น	4. มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชน	4. รวบรวมองค์ความรู้ของ ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาประยุกต์ ใช้ในชีวิตประจำวัน

ช่วงชั้นที่ 3 (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3) ประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับชุมชน มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน ทำการวิเคราะห์และสำรวจปัจจัยด้านความพอเพียงทั้งมิติทางวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมในบริบทของชุมชนใกล้เคียง เล็งเห็นคุณค่าของการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการพัฒนาชุมชน และนำหลักการของความพอเพียงมาปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันของแต่ละบุคคลจนนำไปสู่การเกิดพฤติกรรมด้านคุณลักษณะความพอเพียงอย่างสมดุลและยั่งยืน

ตารางที่ 3 เน้นระดับชุมชน

มัธยมศึกษาปีที่ 1	มัธยมศึกษาปีที่ 2	มัธยมศึกษาปีที่ 3
1. รู้และเข้าใจประวัติความเป็นมา ความหมายและแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	1. สำรวจและวิเคราะห์ปัญหาของชุมชนด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม หรือวัฒนธรรม บนพื้นฐานของหลักแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	1. เข้าใจแนวทางพัฒนาชุมชนด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม หรือวัฒนธรรม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. สามารถนำหลักแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปปรับใช้เพื่อจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ของตนเอง ครอบครัว และชุมชนให้เกิดความสมดุลอย่างยั่งยืน	2. นำเสนอแนวทางในการแก้ปัญหาในชุมชน ในด้าน เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม หรือ วัฒนธรรม ความเป็นอยู่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	2. มีจิตอาสาในการมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนาชุมชนด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม หรือวัฒนธรรม ความเป็นอยู่โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ช่วงชั้นที่ 4 (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6) เตรียมคนเพื่อให้เป็นทรัพยากรบุคคลที่ดีและสร้างคุณประโยชน์ให้กับสังคมส่วนรวมจนถึงประเทศชาติ โดยเน้นความเข้าใจด้านหลักการของความพอเพียงในระดับประเทศและการพัฒนาประเทศในยุคโลกาภิวัตน์ เช่น การติดตามศึกษาและวิเคราะห์สถานการณ์ด้านเศรษฐกิจการค้าระหว่างประเทศ หรือการศึกษาปัญหาด้านสถานการณ์ สิ่งแวดล้อม สภาพปัญหาทางสังคม เป็นต้น

ตารางที่ 4 เน้นระดับประเทศ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
1. มีความเข้าใจและสามารถวิเคราะห์การบริหารจัดการองค์วิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	1. มีความเข้าใจและสามารถวิเคราะห์การพัฒนาประเทศตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	1. มีความเข้าใจและสามารถวิเคราะห์การพัฒนาประเทศให้ก้าวไปข้างหน้าอย่างสมดุลในยุคโลกาภิวัตน์โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. มีความตระหนักในความสำคัญของการบริหารจัดการองค์วิสาหกิจชุมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	2. มีความตระหนักในความสำคัญของการพัฒนาประเทศ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	2. มีความตระหนักในความสำคัญของการพัฒนาประเทศในยุคโลกาภิวัตน์ โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้ก้าวไปข้างหน้าอย่างสมดุล

ตารางที่ 4 เน้นระดับประเทศ (ต่อ)

มัธยมศึกษาปีที่ 4	มัธยมศึกษาปีที่ 5	มัธยมศึกษาปีที่ 6
3. นำแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาประยุกต์ ใช้ในการดำเนินชีวิตอย่างสมดุล และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง	3. นำแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ ใช้ในการดำเนินชีวิต เพื่อประโยชน์ของสังคมและประเทศชาติ	3. นำแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตอย่างสมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงภายใต้กระแส โลกาภิวัตน์

แนวทางการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการจัดการศึกษาสามารถดำเนินการได้ 2 ส่วน คือ

1. การบริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ได้ ดังนี้

1.1 การบริหารงานด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป

1.2 การนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ เน้นการมีส่วนร่วม เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีความซื่อสัตย์บนพื้นฐานของความเป็นเหตุเป็นผล มีความพอประมาณในสถานภาพและศักยภาพของตนเอง และมีความรอบคอบไม่ประมาท

2. การจัดการเรียนรู้ ครูผู้สอนสามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ได้ ดังนี้

2.1 สอดแทรกแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในเนื้อหาของหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ โดยจัดทำหน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ หรือสื่อการเรียน/การสอนที่มีการบูรณาการแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับเนื้อหาสาระของกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ

2.2 มีการประยุกต์แนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน แนวทางในการดำเนินงานเป็นดังนี้

2.2.1 การบริหารจัดการสถานศึกษา สถานศึกษามีกระบวนการในการบริหารจัดการศึกษาภายในสถานศึกษาที่สามารถพัฒนา ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงดังนี้

2.2.1.1 มีการทบทวนและปรับปรุงเพื่อพัฒนาโครงสร้างของกระบวนการบริหารจัดการให้มีความสอดคล้องเพื่อรองรับการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีหลักการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ยึดหลักความพอประมาณที่มีความสมดุลกับภูมิสังคมตาม

บริบทของแต่ละสถานศึกษา มีการวางแผนการทำงานอย่างรอบรู้ รอบคอบ มีเหตุผล ระมัดระวัง โดยสร้างภูมิคุ้มกันที่พร้อมรับต่อความเสี่ยงของการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้น

2.2.1.2 มีการกำหนดวิสัยทัศน์ นโยบาย แผนงาน โครงการและกิจกรรม และมีการปรับปรุง/เพิ่มเติมในการจัดทำแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติงานของสถานศึกษาให้มีความครอบคลุมกับการพัฒนาการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และอย่างมีระบบเป็นขั้นตอนและมีการติดตามเพื่อประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

2.2.1.3 ส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการบริหารจัดการการศึกษาและดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.2.1.4 จัดให้มีการนิเทศติดตามภายในสถานศึกษา เพื่อเป็นการพัฒนาระบบการบริหารจัดการและจัดกระบวนการเรียนการสอนที่ส่งเสริมสนับสนุนต่อการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.2.1.5 มีการจัดบรรยากาศด้านสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาให้มีความเหมาะสมที่จะสามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและเป็นการปลูกฝังให้เกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์และค่านิยมที่ดีงาม โดยมีแนวทางในการดำเนินการดังนี้

1) ดูแลอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมภายในสถานศึกษาที่เน้นความสวยงาม ประโยชน์ใช้สอยที่สามารถใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านต่าง ๆ เช่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย ศิลปวัฒนธรรม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

2) มีการกำหนดแนวการปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมความมีระเบียบวินัย เคารพกฎกติกาของสังคม มีจิตอาสา จิตสาธารณะ คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม เช่น การแต่งกายอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์ การเข้าคิว การรับประทานอาหาร การใช้ทรัพยากรร่วมกัน

3) ส่งเสริมให้มีกิจกรรมด้านคุณธรรม เช่น การปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาต่าง ๆ เช่น การทำบุญตักบาตร การบริจาค การย่องย่องผู้ทำความดี การช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ฯลฯ

4) กระตุ้นและส่งเสริมให้เกิดการแสวงหาความรู้และมีการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เช่น การจัดแสดงนิทรรศการ จัดการแข่งขัน หรือการส่งเสริมการหาความรู้โดยใช้สื่อเทคโนโลยีด้านต่าง ๆ เป็นต้น

5) กระตุ้นและส่งเสริมให้เกิดจิตสำนึกในการปฏิบัติให้เป็นแบบอย่างที่ดีในการดำรงตนตามวิถีความพอเพียงขอ ส่งเสริมการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ในการดำเนินชีวิตแบบพอเพียงของบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา

6) ดำเนินการจัดโครงการ/กิจกรรมที่กระตุ้นให้เกิดการสร้างจิตสำนึกในการปฏิบัติตนและการดำรงตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.2.1.6 เน้นการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน ในการร่วมกันดำเนินการจัดการศึกษาของสถานศึกษาตามแนวทาง ดังต่อไปนี้

- 1) ร่วมกันวางแผนและกำหนดแนวนโยบาย
- 2) ร่วมกันแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะในกระบวนการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร
- 3) ร่วมกันจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดบรรยากาศภายในสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 4) ร่วมกันกำหนดแนวทางในการส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้และการปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทั้งในสถานศึกษา ชุมชน บ้าน หรือสถานที่อื่น ๆ ที่อยู่ในบริบทของวิถีปฏิบัติ
- 5) ร่วมกันติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.2.2 การพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษาดำเนินการให้มีการพัฒนาหลักสูตรที่มีการบูรณาการเนื้อหาสาระตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดังต่อไปนี้

2.2.2.1 นำคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงหรือเพิ่มเติมในส่วนของวิสัยทัศน์ เป้าหมาย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนในหลักสูตรสถานศึกษา

2.2.2.2 ศึกษาและทบทวนเนื้อหาสาระของทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้รวมทั้งกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและกิจกรรมอื่น ๆ ที่เล็งเห็นสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.2.2.3 ปรับปรุงหรือเพิ่มเติมมาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละช่วงชั้นให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์เป้าหมายและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของหลักสูตรสถานศึกษาที่ปรับปรุงหรือเพิ่มเติม

2.2.2.4 ปรับปรุงเพิ่มเติมหรือจัดทำสาระการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้ตามลำดับเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปตามมาตรฐานการเรียนรู้แต่ละช่วงชั้นบูรณาการกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.2.3 การจัดการเรียนการสอน สถานศึกษาดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามเนื้อหาสาระที่ได้กำหนดไว้ในหลักสูตรของสถานศึกษาให้มีความสอดคล้องกับบริบทของผู้เรียน โดยจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้เกิดการคิดวิเคราะห์ ได้ลงมือปฏิบัติจริง โดยบูรณาการกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอันจะนำไปสู่การเกิดคุณลักษณะด้านการใช้ชีวิตอย่างพอเพียง โดยมีแนวทางดังนี้

2.2.3.1 จัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้มีการฝึกทักษะ ฝึกการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา ที่อาจเริ่มจากประสบการณ์ในชีวิตประจำวัน นำไปสู่ครอบครัว สังคม ประเทศชาติ และสังคมโลกตาม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.2.3.2 จัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการปฏิบัติการทดลอง ทั้งในแหล่งเรียนรู้ ภายในและภายนอกสถานศึกษา ซึ่งอาจเป็นการจัดทำโครงงาน โครงการ หรือกิจกรรมอื่น ๆ โดย บูรณาการกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.2.3.3 ดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ให้มีความครอบคลุมทั้งด้านพุทธิ พัสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย

2.2.4 การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในการ จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาตนเองในด้านความเป็นมนุษย์ที่ สมบูรณ์ทั้งในด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม ปลูกฝังความมีคุณธรรมจริยธรรม ฝึกความ มีระเบียบวินัย กล่อมเกล่าปลูกฝังเพื่อให้เกิดจิตสำนึกในการสร้างประโยชน์ให้กับส่วนรวม และ สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างปกติสุข โดยสามารถแบ่งกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนได้เป็น 3 ประเภท ดังนี้ **กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน** อันประกอบด้วยกิจกรรมลูกเสือ/เนตรนารี/ยุว ภาชาติ/ผู้บำเพ็ญประโยชน์/กิจกรรมรักษาดินแดน/ชมรม/ชุมนุม และ **กิจกรรมเพื่อสังคมและ สาธารณประโยชน์** เช่น กิจกรรมด้านจิตอาสา การสร้างสรรค์สังคม หรือกิจกรรมอื่น ๆ ที่สอดคล้อง กับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมีลักษณะดังต่อไปนี้

2.2.4.1 มีความหลากหลายในเนื้อหาสาระของกิจกรรม ตามบริบทของสถานศึกษา มีความสอดคล้องกับวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชน รวมทั้งเหมาะสมกับสภาพทางภูมิศาสตร์ สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมความเป็นอยู่ และต้องอยู่ในกรอบที่สามารถพัฒนาและปลูกฝังให้ผู้เรียนมี คุณลักษณะและพฤติกรรมที่มีความสอดคล้องเหมาะสมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.2.4.2 มีแกนหลักในการดำเนินการโดยผู้เรียน และครูเป็นผู้ชี้แนะแนวทางหรือ ส่งเสริมสนับสนุน กล่าวคือ จำนวนนักเรียน/ครู ที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมนั้นๆ ไม่น้อยกว่า 25 % ของ จำนวนบุคลากรทั้งหมดของโรงเรียน

2.2.4.3 นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการ มีความประพฤติดี สมารถที่จะเข้าร่วมกิจกรรม การเรียนอยู่ในระดับปานกลางถึงดีและมีสุขภาพดี

2.2.4.4 ครูที่เข้าร่วมโครงการก็ควรมีความประพฤติดี สมารถใจ และมีความพร้อมใน การเข้าร่วมกิจกรรม

2.2.4.5 การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงคือ

พอประมาณกับศักยภาพของนักเรียน : พอประมาณกับภูมิสังคมของโรงเรียนและชุมชน ที่ตั้ง ฝึกให้เด็กคิดเป็นทำเป็นอย่างมีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกันในด้านต่าง ๆ โดยการดำเนินกิจกรรมต้องนำไปสู่ความยั่งยืนของผล

สมเหตุสมผล : มีหลักคิดและหลักปฏิบัติของกิจกรรมที่สอดคล้องกับหลักวิชาการที่เกี่ยวข้อง รายละเอียดของโครงการแสดงถึงความรอบคอบของการวางแผนดำเนินโครงการ

ภูมิคุ้มกันที่ดี : การวางแผนโครงการคำนึงถึงความเสี่ยงในการดำเนินโครงการ โดยมีข้อเสนอทางเลือกหากมีการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ เกิดขึ้น

- 1) การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการใช้ความรู้ควบคู่กับคุณธรรม
- 2) กิจกรรมต่าง ๆ ต้องส่งเสริมให้ผู้เข้าร่วมใช้ความรู้อย่างรอบคอบระมัดระวัง มีความรอบรู้มากยิ่งขึ้น เปิดโอกาสให้ได้มีการพัฒนาทักษะในด้านต่าง ๆ
- 3) ส่งเสริมการมีคุณธรรม โดยฝึกการทำงานด้วยความรับผิดชอบ ฝึกทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น เช่น ความมีระเบียบวินัย มีสัมมาคารวะ ซื่อสัตย์สุจริต ไม่เอาัดเอาเปรียบผู้อื่น มีความกตัญญูต่องานที่มีสติปัญญา แยกแยะถูกผิด ควรไม่ควร มีความขยันหมั่นเพียร สนใจใฝ่รู้ อดทน มีวินัย มีสัมมาคารวะ มีจิตสำนึก เห็นประโยชน์ของการช่วยเหลือผู้อื่น และทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ร่วมดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมและสืบสานวัฒนธรรมไทย
- 4) เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้เกิดความก้าวหน้าไปพร้อมกับความสมดุลทางเศรษฐกิจ/สังคม/สิ่งแวดล้อม/วัฒนธรรม สามารถขยายผลออกสู่ชุมชนได้

2.2.5 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน การพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จะต้องมีการส่งเสริม สนับสนุน และปลูกฝังให้มีการ “อยู่แบบพอเพียง” ดังต่อไปนี้

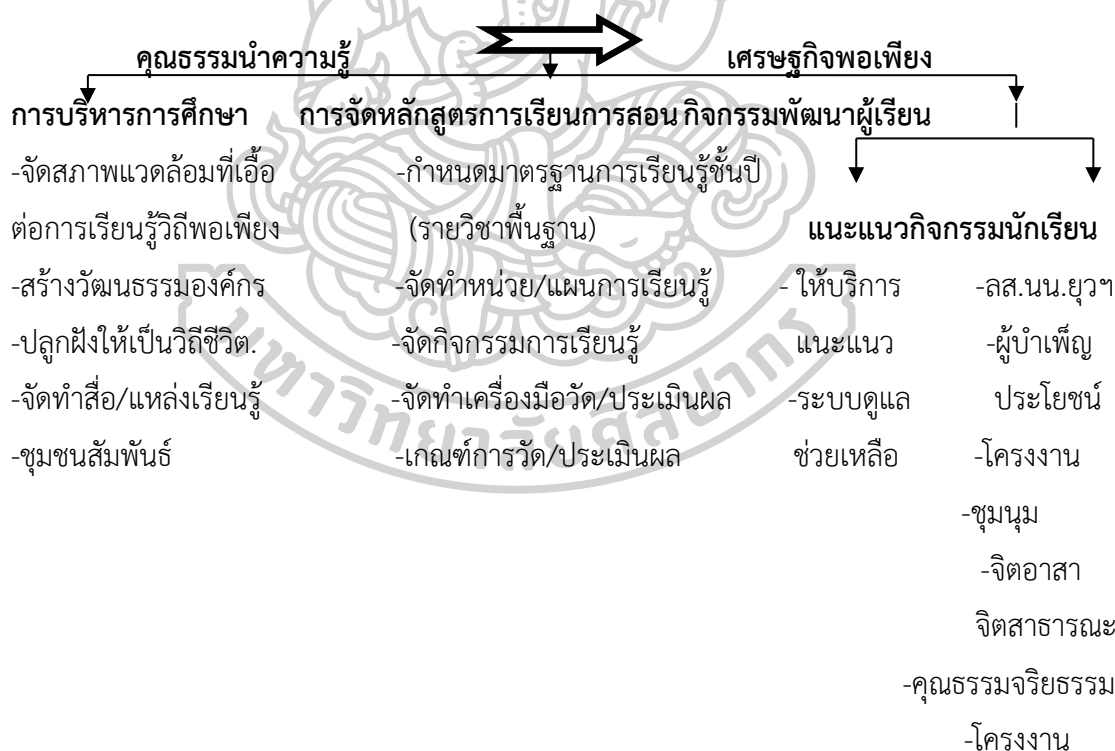
2.2.5.1 พัฒนาผู้เรียนให้เกิดความรู้ความเข้าใจ มีความตระหนักและเห็นคุณค่าของการดำเนินชีวิตแบบพอเพียงตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยสามารถเชื่อมโยงสถานการณ์ในชีวิตประจำวันกับระบบเศรษฐกิจ สภาพการณ์ของสังคมและสิ่งแวดล้อมในยุคปัจจุบัน เพื่อนำมาใช้ในการส่งเสริมและพัฒนาตนเอง ครอบครัว ชุมชน และสังคม

2.2.5.2 พัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะพื้นฐาน เพื่อดำเนินชีวิตแบบพอเพียงตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีทางเลือกในการประกอบอาชีพรวมทั้งการดำรงชีวิตอย่างมีศักยภาพ สามารถพึ่งพาตนเองได้และอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข รู้จักแบ่งปัน ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน มีความสามัคคี ไม่เบียดเบียนหรือเอาเปรียบผู้อื่น มีจิตสำนึกในด้านการมีจิตอาสา ร่วมกันดูแลและอนุรักษ์ทรัพยากรสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นให้มีความสมดุลและยั่งยืน สืบสานศิลปวัฒนธรรม ประเพณี ประวัติศาสตร์ ภูมิปัญญา ภูมิใจในความเป็นไทย

2.2.5.3 ปฏิบัติตนและดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รู้จักประมาณตน รู้จักศักยภาพของตน ใช้ชีวิตบนพื้นฐานความเป็นจริงอย่างเป็นเหตุเป็นผล ดำเนินชีวิตโดยใช้สติปัญญา ความรอบรู้ ความรอบคอบ ไม่ประมาท มีคุณธรรมเป็นพื้นฐานของจิตใจ รู้จักผิดชอบชั่วดี ไม่ทำความชั่ว สัมผัสความดี มีวินัยและความรับผิดชอบ

ดังนั้นการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาจึงเป็นการดำเนินการสนับสนุนและส่งเสริมให้บุคลากรภาคการศึกษาทุกระดับน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิตประจำวันและการปฏิบัติภารกิจเพื่อส่งผลให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ ปรับเปลี่ยนจนเป็นวิถีชีวิตและปลูกฝังบ่มเพาะผู้เรียน เด็กและเยาวชน ให้มีจิตสำนึกและอุปนิสัย “พอเพียง” (Sufficiency Mind and Behavior) เพื่อสามารถดำรงตนและดำเนินชีวิตให้เจริญก้าวหน้าไปได้อย่างสมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ

แนวคิดและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้พัฒนาผู้เรียนตามมาตรฐานของกระทรวงศึกษาธิการ สรุปร้อยโดยสังเขปได้ดังนี้ (ปรียานุช ธรรมปิยา, 2557)

เน้นจิตอาสา/จิตสาธารณะ/การมีส่วนร่วม

แผนภูมิที่ 3 รูปแบบการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้พัฒนาผู้เรียน

เป้าหมายสู่ความสำเร็จตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (ปรียานุช ธรรมปียา, 2557)

1. สถานศึกษานำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการบริหารสถานศึกษา จัดการศึกษาและดำเนินกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน/สังคม
2. ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องมีความรู้ ความเข้าใจ และปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง “อยู่อย่างพอเพียง”
3. นักเรียนมีความรู้ ทักษะ ปฏิบัติตนและดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
4. ผู้ปกครอง ชุมชน ดำเนินชีวิตและมีการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

แนวทางการสอนแบบบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1. สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

สาระที่ 1 : ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

- ยึดมั่นในหลักศีลธรรม การทำความดี มีค่านิยมที่ดีงาม
- พัฒนาตน บำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม เพื่อการอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข

สาระที่ 2 : หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

- การดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข
- วิถีชีวิตประชาธิปไตย (การละเว้นธรรม สามัคคีธรรม ปัญญาธรรม)

สาระที่ 3 : เศรษฐศาสตร์

- การบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- เศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

สาระที่ 4 : ประวัติศาสตร์

- ใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์บนพื้นฐานของความเป็นเหตุเป็นผลมาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ
- วัฒนธรรมไทย ภูมิปัญญาไทย มีความภูมิใจและรักษาความเป็นไทย

สาระที่ 5 : ภูมิศาสตร์

- ระบบธรรมชาติและความสัมพันธ์ของสรรพสิ่ง ความสัมพันธ์ของมนุษย์กับสภาพแวดล้อม
- การสร้างสรรค์วัฒนธรรมที่เกิดจากสภาพแวดล้อมทางกายภาพ
- จิตสำนึกอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

2. วิทยาศาสตร์

- ชีวิตกับสิ่งแวดล้อม
- การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

3. คณิตศาสตร์

- ทักษะ/กระบวนการทางคณิตศาสตร์
- การแก้ปัญหา
- การให้เหตุผล
- เชื่อมโยงความรู้ต่าง ๆ ทางคณิตศาสตร์กับศาสตร์อื่น ๆ ได้

4. ภาษาไทย

- ฟัง พูด อ่าน เขียน
- สำนวนไทย
- การแสดงความคิดเห็น
- บทร้อยแก้ว
- คำขวัญ
- การคัดลายมือ
- การสรุปใจความ
- การทำหนังสือเล่มเล็ก/เล่มใหญ่

5. ภาษาต่างประเทศ

- ภาษาเพื่อการสื่อสาร
- ภาษาและวัฒนธรรม
- ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

6. ศิลปะ

- คุณค่างานศิลปะที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมภูมิปัญญาไทยและภูมิปัญญาท้องถิ่น

7. ภาษาอังกฤษและเทคโนโลยี

- ทักษะกระบวนการ การจัดการ การทำงานเป็นกลุ่ม การแสวงหาความรู้ การแก้ไข ปัญหา ฯลฯ
- มีคุณธรรม มีจิตสำนึกในการใช้พลังงานทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

8. สุขศึกษา และพลศึกษา

- เข้าใจและเห็นคุณค่าของชีวิตและมีทักษะในการดำเนินชีวิต

ตัวอย่างกิจกรรมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา (ปรียานุช ธรรมปียา, 2557)

ตารางที่ 5 ตัวอย่างกิจกรรมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา (ด้านเศรษฐกิจ)

หลักปฏิบัติ	ตัวอย่างกิจกรรม
รู้จักการใช้จ่ายของตนเอง ➢ ใช้จ่ายอย่างมีเหตุมีผล ➢ ใช้จ่ายอย่างพอประมาณ ➢ ใช้จ่ายอย่างประหยัด เท่าที่จำเป็น	➢ บันทึกบัญชีรายรับและรายจ่าย ➢ วิเคราะห์บัญชีรายรับและรายจ่าย ➢ แลกเปลี่ยนประสบการณ์ ➢ ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการบริโภค เพื่อลดรายจ่ายที่ฟุ่มเฟือย

ตารางที่ 6 ตัวอย่างกิจกรรมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา (ด้านเศรษฐกิจ)

หลักปฏิบัติ	ตัวอย่างกิจกรรม
รู้จักออมเงิน มีกลไกลดความเสี่ยง ➢ ระบบสวัสดิการ ➢ ระบบออมเงิน ➢ ระบบสหกรณ์ ➢ ระบบประกันต่างๆ	➢ ออมอย่างพอเพียง ➢ สัปดาห์การออม ➢ จัดตั้งกลุ่ม/สหกรณ์ออมทรัพย์ ➢ โครงการประกันต่างๆ

ตารางที่ 7 ตัวอย่างกิจกรรมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา (ด้านเศรษฐกิจ)

หลักปฏิบัติ	ตัวอย่างกิจกรรม
รู้จักประหยัด ➢ ใช้และกินอย่างประมาณตน มีเหตุผล ไม่ฟุ่มเฟือย ➢ ใช้พลังงานเท่าที่จำเป็น ➢ ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า	➢ ปลุกผักสวนครัวรั้วกินได้ เลี้ยงปลาหมู ไข่กิน – แบ่งปัน – ขาย ➢ ใช้สินค้าที่ประหยัดพลังงาน ➢ ใช้สิ่งของต่างๆอย่างประหยัด/ คุ้มค่า ➢ นำของเหลือใช้มาทำให้เกิดประโยชน์ ➢ รีไซเคิลขยะเพื่อนำมาใช้ใหม่

ตารางที่ 8 ตัวอย่างกิจกรรมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา (ด้านเศรษฐกิจ)

หลักปฏิบัติ	ตัวอย่างกิจกรรม
พึ่งตนเองได้ทางเศรษฐกิจโดยผลิตหรือสร้างรายได้ที่ ➢ สอดคล้องกับความต้องการ ➢ สอดคล้องกับภูมิสังคม ➢ สอดคล้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่น ➢ สอดคล้องกับทรัพยากรท้องถิ่น	เน้นการผลิตเพื่อพึ่งตนเองให้พอเพียงกับการบริโภคและการผลิตที่หลากหลายเช่น ➢ ปลุกพืชผักผสมผสาน ➢ ปลุกพืชสมุนไพรไทย ➢ ผลิตสินค้าจากภูมิปัญญาท้องถิ่น ➢ ฝึกอบรมพัฒนาอาชีพอย่างครบวงจร

ตารางที่ 9 ตัวอย่างกิจกรรมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา (ด้านสังคม)

หลักปฏิบัติ	ตัวอย่างกิจกรรม
รู้จักช่วยเหลือสังคมหรือชุมชน ➤ ปลุกจิตสำนึกสาธารณะ ➤ ปลุกฝังความสามัคคี ➤ ปลุกฝังความเสียสละ ➤ เผยแพร่องค์ความรู้เศรษฐกิจพอเพียง	พัฒนาความรู้คู่คุณธรรม ผ่านกิจกรรม รวมกลุ่มต่าง ๆ ➤ จัดกิจกรรมลด ละ เลิกอบายมุข ➤ จัดกิจกรรมช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส ➤ จัดค่ายพัฒนาเยาวชน จิตอาสา ➤ จัดกิจกรรมส่งเสริมความสามัคคี ➤ พัฒนาแหล่งเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงร่วมกับชุมชน

ตารางที่ 10 ตัวอย่างกิจกรรมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา (ด้านสิ่งแวดล้อม)

หลักปฏิบัติ	ตัวอย่างกิจกรรม
สร้างสมดุลของทรัพยากรธรรมชาติ ➤ ปลุกจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม ➤ ฟื้นฟูแหล่งเสื่อมโทรมในท้องถิ่น ➤ ฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่น ➤ ฟื้นฟูดูแลสถานที่ท่องเที่ยวในท้องถิ่น	พัฒนาความรู้เกี่ยวกับดิน น้ำ ป่า เพื่อ ฟื้นฟู รักษา ➤ ร่วมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ➤ จัดทำฝายกั้นน้ำ ร่วมปลูกต้นไม้ ➤ ร่วมดูแลรักษาป่า ความหลากหลายของพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ➤ ร่วมจัดกิจกรรมลดภาวะโลกร้อน ➤ โครงการชีววิถี/ปุ๋ยชีวภาพ ➤ ยุวมัคคุเทศก์

ตารางที่ 11 ตัวอย่างกิจกรรมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา (ด้านวัฒนธรรม)

หลักปฏิบัติ	ตัวอย่างกิจกรรม
สืบสานวัฒนธรรมไทย ➤ สร้างจิตสำนึกรักไทย รักบ้านเกิด ➤ ฟื้นฟูและอนุรักษ์อาหารประจำท้องถิ่น ➤ ฟื้นฟูและอนุรักษ์ดนตรีไทยและเพลงไทย ➤ ฟื้นฟูและอนุรักษ์โบราณวัตถุและโบราณสถาน	➤ ปลุกฝังมารยาทไทย ➤ ส่งเสริมอาหารประจำท้องถิ่น ➤ ส่งเสริมการใช้ภาษาและภาษาประจำท้องถิ่น ➤ ทำนุบำรุงโบราณวัตถุและโบราณสถาน ➤ ร่วมอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น ➤ รณรงค์การใช้สินค้าไทย

ตารางที่ 12 ตัวอย่างกิจกรรมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา (ด้านกิจกรรม)

หลักปฏิบัติ	ตัวอย่างกิจกรรม
ส่งเสริมพระพุทธศาสนา ➤ ปลุกจิตสำนึกความรักชาติ ➤ ตระหนักถึงคุณค่าของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนศรัทธา ➤ จงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ ➤ ฟื้นฟูและอนุรักษ์โบราณวัตถุและโบราณสถาน	➤ จัดกิจกรรมปลุกฝังความภูมิใจในความเป็นไทย ระลึกถึงบุญคุณของแผ่นดิน ➤ ให้ความสำคัญกับการรักษาศีล การฝึกอบรมสมาธิภาวนาหรือสวดมนต์ ➤ ร่วมกันทำนุบำรุงศาสนาด้วยการทำบุญและปฏิบัติบูชา ➤ ร่วมดูแลวัดและศาสนสถานต่างๆ ➤ ศึกษาดูงาน/โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พระราชกรณียกิจต่างๆ

สรุปได้ว่าการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการศึกษาทั้งในและนอกหลักสูตร สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้หลากหลายตามบริบทของสถานศึกษา ทั้งนี้ต้องอาศัยความรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวัง ในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผนการดำเนินการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของผู้เรียนให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน มีความเพียร มีสติปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทั้งทางด้านวัตถุสังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สุมาลี สิงห์เกิด (2553) ศึกษาปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์กับการดำเนินชีวิตแบบพอเพียง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทม.เขต 2 จุดมุ่งหมายสำคัญเพื่อศึกษาความสัมพันธ์และค่าน้ำหนักความสำคัญของกลุ่มตัวแปรปัจจัย ได้แก่ อัตลักษณ์แห่งตน การพึ่งตนเอง ลักษณะมุ่งอนาคต อิทธิพลของพ่อแม่/ผู้ปกครอง และการเปิดรับสื่อ ที่ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตแบบพอเพียงด้านการปฏิบัติการกิจในชีวิตประจำวัน และด้านการเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทม.เขต 2 จำนวน 594 คนซึ่งได้มาด้วยวิธีการสุ่มแบบสองขั้นตอน (Two-Stage Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ประกอบด้วย แบบสอบถามการดำเนินชีวิตแบบพอเพียง แบบสอบถามอัตลักษณ์แห่งตน แบบสอบถามการพึ่งตนเอง แบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคต แบบสอบถามอิทธิพลของพ่อแม่/ผู้ปกครอง และแบบสอบถามการเปิดรับสื่อ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การถดถอยพหุคูณแบบตัวแปรพหุนาม (Multivariate Multiple Regression: MMR) ผลการวิจัย พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปรปัจจัย ได้แก่ อัตลักษณ์แห่งตน การพึ่งตนเอง ลักษณะมุ่งอนาคต อิทธิพลของพ่อแม่/ผู้ปกครอง และการเปิดรับสื่อ กับการดำเนินชีวิตแบบพอเพียงในภาพรวม มีค่าเท่ากับ 0.64 (MMR=.64) ซึ่งมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปรปัจจัยกับการดำเนินชีวิตแบบพอเพียงในด้านการปฏิบัติการกิจในชีวิตประจำวัน และด้านการเรียน มีค่าเท่ากับ 0.53 และ 0.56 ตามลำดับ ซึ่งกลุ่มตัวแปรปัจจัยทั้ง 5 ตัวแปร ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการดำเนินชีวิตแบบพอเพียงในแต่ละด้านได้ร้อยละ 27 และร้อยละ 31 ตามลำดับ ค่าน้ำหนักความสำคัญของกลุ่มตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตแบบพอเพียง ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรปัจจัย ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคต อิทธิพลของพ่อแม่/ผู้ปกครอง และ

การเปิดรับสื่อ ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตแบบพอเพียงในด้านการปฏิบัติการกิจในชีวิตประจำวันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าเท่ากับ 0.25, 0.21 และ 0.15 ตามลำดับ ส่วนตัวแปรอัตลักษณ์แห่งตน และการพึ่งตนเอง ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตแบบพอเพียงในด้านการปฏิบัติการกิจในชีวิตประจำวันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรปัจจัย ได้แก่ การพึ่งตนเอง ลักษณะมุ่งอนาคตอิทธิพลของพ่อแม่/ผู้ปกครอง และการเปิดรับสื่อ ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตแบบพอเพียงในด้านการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าเท่ากับ 0.15, 0.27, 0.13 และ 0.22 ตามลำดับ ส่วนตัวแปรอัตลักษณ์แห่งตน ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตแบบพอเพียงในด้านการเรียนอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

กิตติชัย สุธาสิโนบล (2555) ศึกษาเรื่องการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการตามแนวพุทธเพื่อสะท้อนแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในบริบทแห่งสังคมไทยยุคปัจจุบันมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการตามแนวพุทธ เพื่อสะท้อนแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในบริบทแห่งสังคมไทยยุคปัจจุบัน และเพื่อศึกษาผลการเรียนรู้ในด้านความประพฤตินักเรียนและศีลภาวนาจิตใจของนักเรียนและปัญญาของนักเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลนครนายก ปีการศึกษา 2554 จำนวน 42 คน การเลือกกลุ่มตัวอย่างเป็นการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling Technique) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แบบประเมินรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการตามแนวพุทธเพื่อสะท้อนแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในบริบทแห่งสังคมไทยยุคปัจจุบัน 2) แผนการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการตามแนวพุทธเพื่อสะท้อนแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในบริบทแห่งสังคมไทยยุคปัจจุบัน 3) แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนด้านกาย (กายภาวนา) 4) แบบสังเกตพฤติกรรมด้านทักษะทางสังคม (ศีลภาวนา) 5) แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนด้านจิตใจ (จิตตภาวนา) 6) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ปัญญาภาวนา) 7) แบบบันทึกการเรียนรู้ของผู้เรียน 8) แบบบันทึกการสอนของผู้สอน 9) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้คะแนนเฉลี่ย ค่าร้อยละ เปรียบเทียบการพัฒนาจากค่าร้อยละ การเปลี่ยนแปลงและทดสอบค่าที และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการตามแนวพุทธเพื่อสะท้อนแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในบริบทแห่งสังคมไทยยุคปัจจุบัน ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่ายู่ในเกณฑ์เหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X}=4.71$) รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการตามแนวพุทธเพื่อสะท้อนแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงประกอบด้วยกระบวนการจัดการเรียนการสอน 7 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นสร้างศรัทธาและเสนอปัญหาข้อสงสัย 2) ขั้นสังเกต 3) ขั้นสัมผัส 4) ขั้นสำรวจ 5) ขั้นสืบค้น 6) ขั้นสังสมปัญญาและลงข้อสรุป และ 7) ขั้นประเมินผลและประยุกต์ใช้ผลการพัฒนาพฤติกรรมเรียนด้านกาย (กาย

ภาวนา) พฤติกรรมการเรียนด้านทักษะทางสังคม (ศีลภาวนา) และพฤติกรรมการเรียนด้านจิตใจ (จิตตภาวนา) ของนักเรียน จากการประเมินครั้งแรกนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 33.33 และการประเมินครั้งสุดท้ายนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 100 และเพิ่มขึ้นร้อยละ 66.67 ของการประเมินครั้งแรก ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ปัญญาภาวนา) มีคะแนนเฉลี่ยหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่ารูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการตามแนวพุทธเพื่อสะท้อนแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่พัฒนาขึ้นสามารถพัฒนานักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สุพิศ ดอนไพรพาน (2555) การพัฒนาบทเรียนโมดูลเรื่องปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 วัดอุประสงค์เพื่อสร้างและหาคุณภาพของบทเรียนโมดูลเพื่อหาประสิทธิภาพของบทเรียนโมดูล เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังจากที่เรียนด้วยบทเรียนโมดูลและเพื่อหาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อบทเรียนโมดูล เรื่องปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร ที่เรียนวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี 4 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร ที่เรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 96 คน เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองคือ บทเรียนโมดูลเรื่องทฤษฎีเศรษฐกิจพอเพียง และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ความถี่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ และเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้สถิติ t-test Independent โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ผลการวิจัยพบว่า บทเรียนโมดูลมีคุณภาพของด้านเนื้อหาและด้านคุณภาพของสื่อในระดับดี ประสิทธิภาพของบทเรียนโมดูลเท่ากับ 79.66/82.77 โดยเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 80/80 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนโมดูลมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าที่ไม่ได้เรียนด้วยบทเรียนโมดูลอย่างไม่มี ความแตกต่างทางสถิติ ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อบทเรียนโมดูลโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

พรพนา รัตนพงษ์ชัย (2558) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาท้องถิ่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบทักษะชีวิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนเรียน และหลังเรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการพัฒนาท้องถิ่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน เพื่อศึกษาความสามารถในการทำโครงงาน เรื่องการพัฒนาท้องถิ่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และเพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 ภาคเรียนที่ 2 ปี การศึกษา 2558 โรงเรียนปัญญาวรคุณ จำนวน 42

คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แผนหน่วยการเรียนรู้ เรื่องการพัฒนาท้องถิ่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน แบบวัดทักษะชีวิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการพัฒนาท้องถิ่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แบบประเมินความสามารถในการทำโครงงาน เรื่องการพัฒนาท้องถิ่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ แบบโครงงาน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที แบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (t-test dependent) และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า ทักษะชีวิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานสูงกว่าก่อน เรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การพัฒนาท้องถิ่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 ความสามารถในการทำโครงงาน เรื่องการพัฒนาท้องถิ่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่างานวิจัยส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยเชิงทดลอง ซึ่งประเด็นที่ศึกษาเป็นการศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ความต้องการ สภาพปัญหาและประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มสาระต่าง ๆ ทั้งในด้านความรู้ ความเข้าใจ เจตคติ ค่านิยม พฤติกรรม และทักษะ/ความสามารถ หรือครอบคลุมทั้งในด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย และงานวิจัยส่วนใหญ่ทำการศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่มีความหลากหลายทั้งด้านระดับการศึกษาและบริบทของกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยจึงนำแนวคิดดังกล่าวมาสร้างเป็นเกณฑ์ในการคัดเลือกงานวิจัยที่จะนำมาสังเคราะห์ซึ่งเป็นงานวิจัยเชิงทดลองหรือเชิงสหสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน/ผลการเรียนรู้ของผู้เรียน

แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์ห่อภิมาณ

แนวคิดพื้นฐานในการวิเคราะห์ห่อภิมาณเริ่มต้นในราวปี ค.ศ. 1933 โดยระยะแรกออร์นไดค์ (Thorndike, 1933) และเกเซลลี (Gheselli, 1949) ได้นำค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ซึ่งเป็นผลการวิจัยที่ศึกษาปัญหาวิจัยเดียวกัน และผลการวิจัยเชิงทดลอง มาแปลงเป็นดัชนีมาตรฐานซึ่งเรียกว่าค่าขนาดอิทธิพล (effect size) มาสังเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ยเพื่อสรุปเป็นค่าปริมาณของผลวิจัย ต่อมาสถิติดังกล่าวได้ถูกนำมาใช้เป็นดัชนีมาตรฐานในการวิเคราะห์ห่อภิมาณ

Glass เป็นผู้วางรากฐานในการสังเคราะห์งานวิจัยโดยใช้ค่าดัชนีมาตรฐานซึ่งเรียกว่าขนาดอิทธิพล และได้บัญญัติศัพท์ว่า Meta-analysis ขึ้นในปี ค.ศ. 1976 โดยให้ความหมายว่าเป็นการวิเคราะห์ผลการวิเคราะห์ (the analysis of analysis) หรือเป็นระเบียบวิธีบูรณาการงานวิจัย (research of researches) ซึ่ง Glass ได้อธิบายความหมายไว้ดังนี้ (Glass and others, 1981: 21-22; อ้างถึงใน ศิริยุภา พูลสุวรรณ, 2530: 28) การวิเคราะห์ห่อภิมาณเป็นการสังเคราะห์งานวิจัยเชิงปริมาณที่ใช้วิธีการทางสถิติมาสังเคราะห์งานวิจัยหลาย ๆ เรื่องที่ศึกษาปัญหาวิจัยเดียวกัน โดยมีงานวิจัยแต่ละเรื่องเป็นหน่วยการวิเคราะห์ ผลวิจัยจากงานวิจัยแต่ละเรื่องจะถูกปรับให้เป็นหน่วยมาตรฐานเดียวกันและนำมาเป็นตัวแปรตามในการสังเคราะห์งานวิจัย ส่วนตัวแปรอิสระคือคุณลักษณะงานวิจัยซึ่งเป็นสาระของรายงานการวิจัยที่ไม่ใช่ส่วนของผลการวิจัย หรืออาจกล่าวได้ว่าการวิเคราะห์ห่อภิมาณเป็นวิธีการวิจัยแบบหนึ่งที่ใช้วิธีการทางสถิติมาวิเคราะห์รายงานการวิจัยเพื่อหาข้อสรุปอย่างมีระบบจากงานวิจัยหลาย ๆ เรื่อง ที่ศึกษาปัญหาเดียวกัน

Hedges & Olkin (1985, อ้างถึงในนงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542) ให้ความหมายว่าการวิเคราะห์ห่อภิมาณเป็นวิธีการวิเคราะห์ผลของการวิเคราะห์ทางสถิติที่ได้จากงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์เพื่อให้ได้ข้อค้นพบที่เป็นข้อยุติกิจกรรมในการวิเคราะห์ห่อภิมาณมี 2 ลักษณะ คือ ลักษณะแรกเป็นการรวบรวมสารสนเทศที่ได้จากรายงานการวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ คุณภาพของสารสนเทศขึ้นอยู่กับวิธีการรวบรวมสารสนเทศว่ามีความตรงความเชื่อถือได้และความเป็นปรนัยมากน้อยเพียงใด และลักษณะที่สองเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลซึ่งให้ความสำคัญกับระเบียบวิธีทางสถิติ เนื่องจากสถิติวิเคราะห์ที่ใช้ในการวิจัยทั่วไปเป็นสถิติสำหรับการวิจัยเชิงทดลองเรื่องเดียวหรือวิจัยเชิงสหสัมพันธ์เรื่องเดียว ดังนั้นจึงต้องมีการพัฒนาวิธีการวิเคราะห์สารสนเทศขึ้นใหม่สำหรับการวิเคราะห์ห่อภิมาณ เพื่อให้สามารถสรุปความหมายของสารสนเทศที่ได้จากรายงานการวิจัยหลาย ๆ เรื่องซึ่งศึกษาปัญหาแบบเดียวกันได้

นงลักษณ์ วิรัชชัย (2552) กล่าวว่า การวิเคราะห์ห่อภิมาณ คือ วิธีการสังเคราะห์งานวิจัยเชิงปริมาณวิธีหนึ่งโดยนำงานวิจัยหลาย ๆ เรื่องที่ศึกษาปัญหาวิจัยเดียวกันมาทำการสังเคราะห์ด้วยวิธีการสังเคราะห์ทางสถิติเพื่อสรุปข้อค้นพบจากงานวิจัยดังกล่าวโดยข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์ห่อภิมาณประกอบด้วยผลการวิจัยวัดในรูปของดัชนีมาตรฐาน ได้แก่ ขนาดอิทธิพลและสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์และข้อมูลคุณลักษณะงานวิจัย หลักการวิเคราะห์เป็นการเปรียบเทียบความแตกต่างของดัชนีมาตรฐานจากงานวิจัยแต่ละเรื่องว่าความแตกต่างนั้นอธิบายได้ด้วยคุณลักษณะวิจัยอะไรเพื่อให้ได้ข้อสรุปที่กว้างขวางและลุ่มลึก

วรรณิ อริยสินสมบุรณ์ (2544) กล่าวว่า หัวใจสำคัญของการวิเคราะห์ห่อภิมาณ คือ การคำนวณค่าเฉลี่ยของค่าขนาดอิทธิพลทั้งหมดเพื่อนำมาประมาณค่าพารามิเตอร์ขนาดอิทธิพลและคำนวณค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของขนาดอิทธิพล แล้วทดสอบว่าค่าพารามิเตอร์มีการกระจายต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญหรือไม่ ถ้าผลการทดสอบพบว่ามีการกระจายของค่าขนาดอิทธิพลแตกต่าง

จากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญจะต้องมีการวิเคราะห์ต่อว่าความแปรปรวนในขนาดอิทธิพลเป็นผลเนื่องมาจากตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยใดโดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ถ้าค่าพารามิเตอร์แตกต่างจากศูนย์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จึงสรุปผลการสังเคราะห์งานวิจัยตามค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพล

ปัจจุบันมีผู้พัฒนาวิธีการวิเคราะห์ห่อภิมาณหลายวิธี ซึ่งนงลักษณ์ วิรัชชัย (2552) ได้ประมวลสรุปเป็น 6 วิธี ได้แก่ 1) วิธีของกลาสและคณะ (Glass and others, 1981) เป็นวิธีที่ได้รับความนิยมมากที่สุด จุดเด่นของวิธีนี้คือ มีสูตรในการคำนวณค่าดัชนีมาตรฐานจากงานวิจัยหลายแบบที่แตกต่างกันตามแบบแผนการวิจัย 2) วิธีของฮันเตอร์และคณะ (Hunter and others, 1982) เป็นวิธีที่มีการปรับแก้ลดความแปรปรวนจากความคลาดเคลื่อนให้เหลือแต่ความแปรปรวนอย่างมีระบบแล้วจึงแบ่งกลุ่มงานวิจัยตามตัวแปรปรับ (moderator variable) และสังเคราะห์สรุปผลเมื่อไม่มีความแปรปรวนของดัชนีมาตรฐาน 3) วิธีของโรเซนทาล (Rosenthal, 1991) จุดเด่นของวิธีนี้คือ การนำค่าระดับนัยสำคัญมาใช้ในการสังเคราะห์ และคำนวณค่าขนาดอิทธิพลสองแบบคือ คำนวณจากขนาดกลุ่มตัวอย่างและค่าสถิติในการทดสอบสมมติฐาน และคำนวณจากขนาดกลุ่มตัวอย่างและระดับนัยสำคัญ 4) วิธีของเฮดจ์ และอลคิน (Hedges and Olkin, 1985) วิธีนี้อธิบายว่าการวิเคราะห์ข้อมูลที่ถูกต้องจะต้องยึดลักษณะการแจกแจงค่าประมาณดัชนีมาตรฐานขนาดอิทธิพลซึ่งมีสูตรเฉพาะตัว 5) วิธีของสลาบิน (Slavin, 1989) เป็นวิธีการสังเคราะห์จากหลักฐานที่ดีที่สุด (best evidence synthesis) โดยมีการประเมินคุณภาพงานวิจัยและคัดเลือกเฉพาะงานวิจัยที่มีคุณภาพมาสังเคราะห์ 6) วิธีของมุลเลน (Mullen, 1989) จุดเด่นคือการพัฒนาโปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ห่อภิมาณโดยตรงชื่อ Basic Meta-analysis ซึ่งแต่ละวิธีมีขั้นตอนดำเนินการวิจัยเหมือนกัน มีหลักการวิเคราะห์เช่นเดียวกันแต่ต่างกันที่วิธีการวิเคราะห์เท่านั้น

ดัชนีมาตรฐานสำหรับการวิเคราะห์ห่อภิมาณ

การสังเคราะห์งานวิจัยด้วยวิธีวิเคราะห์ห่อภิมาณเป็นการนำสถิติวิเคราะห์มาใช้เพื่อให้เป็นระบบและมีความเป็นปรนัยมากขึ้น ข้อมูลการวิเคราะห์ห่อภิมาณ ข้อมูลการวิเคราะห์ห่อภิมาณจะประกอบด้วยผลการวิจัยจากงานวิจัยแต่ละเรื่องและคุณลักษณะงานวิจัย เนื่องจากงานวิจัยแต่ละเรื่องอาจศึกษาตัวแปรที่แตกต่างกัน หรือมีการออกแบบการเก็บข้อมูลที่มีความแตกต่างกัน ทำให้มีความยุ่งยากในการนำมาสรุป จึงมีความจำเป็นที่จะต้องทำการเปลี่ยนผลการวิจัยให้อยู่ในรูปดัชนีมาตรฐาน (Standard Indices) โดยนำผลการวิจัยที่รวบรวมมาสร้างเป็นดัชนีมาตรฐานหรืออาจใช้ค่าสถิติที่มีอยู่แล้วมาเป็นดัชนีมาตรฐานก็ได้ ค่าดัชนีมาตรฐานที่ใช้กันในการสังเคราะห์งานวิจัยเชิงปริมาณมี 2 แบบ คือ ค่าความน่าจะเป็นและค่าสถิติบอกความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรหรือดัชนีบอกความสัมพันธ์ (Effect magnitude) ซึ่งนิยมนำมาใช้มากที่สุด ในที่นี้จะกล่าวเฉพาะดัชนีบอกความสัมพันธ์ของอิทธิพล

ดัชนีบอกความสัมพันธ์ของอิทธิพล จำแนกได้ออกเป็น 6 ชนิด (นงลักษณ์ วิรัชชัย และสุวิมล ว่องวาณิช, 2542: 17; อ้างอิงมาจาก Hedges, 1992) ดังตารางที่ 2.13

ตารางที่ 13 ดัชนีความสัมพันธ์ของอิทธิพล

ปี	ผู้พัฒนา	รายละเอียดของดัชนี
1904	Pearson, K.	“ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์” เป็นค่าสถิติที่ถูกนำมาใช้เป็นดัชนีมาตรฐานในการสังเคราะห์งานวิจัยเชิงสหสัมพันธ์
1937	Cochran	ดัชนีสำหรับการวิเคราะห์งานวิจัยเชิงทดลอง มีค่าเท่ากับผลต่างระหว่างค่าเฉลี่ยกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม
1969	Cohen, J.	“ขนาดอิทธิพล” เป็นค่าสถิติที่นำมาใช้เป็นดัชนีมาตรฐานสำหรับสังเคราะห์งานวิจัยเชิงทดลอง เป็นการนำค่าดัชนีชนิดที่สองมาทำให้เป็นคะแนนมาตรฐานโดยการหารด้วยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
1959	Mantel & Haenszel	อัตราส่วนระหว่างค่าสถิติกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม
1983	Devine & Cook	ผลต่างของสัดส่วนในกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม
1985	Yusuf, Peto, Lewis, Collins & Sleight	ผลต่างระหว่างความถี่คาดหวังกับความถี่ที่สังเกตได้

แม้ว่าดัชนีมาตรฐานที่บอกความสำคัญของขนาดอิทธิพลจะได้รับการสร้างและพัฒนาขึ้นมาหลายชนิดแต่ดัชนีที่นิยมใช้กันในการวิเคราะห์อภิมาน ได้แก่ ขนาดอิทธิพล และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

Glass, McGaw & Smith (1981, อ้างถึงในนงลักษณ์ วิรัชชัย และสุวิมล ว่องวาณิช, 2542 : 18) ได้พัฒนาดัชนีมาตรฐานสำหรับการวิเคราะห์อภิมาน โดยคำนวณจากอัตราส่วนระหว่างผลต่างของค่าเฉลี่ยกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มควบคุม นอกจากนี้ยังได้ประมาณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากงานวิจัยแต่ละเรื่อง โดยนำเสนอวิธีประมาณค่า 2 วิธี คือ วิธีการประมาณค่าโดยการคำนวณโดยตรงจากค่าสถิติที่ได้จากกลุ่มตัวอย่าง และวิธีการประมาณค่าโดยการคำนวณจากค่าสถิติที่ได้จากการทดสอบนัยสำคัญ ดังนี้

1. วิธีการประมาณค่าจากการคำนวณโดยตรง วิธีนี้จะเป็นการประมาณค่าขนาดอิทธิพลและค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากค่าที่ได้โดยตรง แต่สูตรในการคำนวณจะมีความแตกต่างกัน ซึ่งขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ เช่น แบบแผนการวิจัย ประเภทของตัวแปรตาม (ต่อเนื่อง/ไม่ต่อเนื่อง) เป็นต้น โดยสูตรที่ใช้คำนวณมีสัญลักษณ์ดังต่อไปนี้

$\bar{y}_E, \bar{y}_C$	=	ค่าเฉลี่ยกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
S	=	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
G	=	คะแนนการเปลี่ยนแปลง (Change score)
g	=	คะแนนการเปลี่ยนแปลงเศษเหลือ (Residual gain score)
ay	=	คะแนนปรับแก้ตัวร่วม (Score adjusted for covariate)
SS	=	ผลรวมกำลังสองของคะแนนเบี่ยงเบน (Sum of square)
MS	=	ค่าเฉลี่ยผลรวมกำลังสองของคะแนนเบี่ยงเบน (Mean square)
df	=	องศาอิสระ
A, B	=	ตัวแปรต้นหรือตัวแปรจัดกระทำ
d	=	ขนาดอิทธิพล (Effect sizes)
r	=	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (pearson's correlation coefficient)
r_{pb}	=	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พ้อยท์ไบเซเรียล (Point biserial correlation coefficient)
p	=	สัดส่วน (Proportion)
n	=	ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

1.1 แบบแผนการวิจัยแบบสองกลุ่มวัดครั้งหลัง (Two-group posttest only design) การประมาณค่าขนาดอิทธิพลกรณีที่มีตัวแปรตามเป็นตัวแปรต่อเนื่องใช้สูตรประมาณค่าขนาดอิทธิพลจากค่าเฉลี่ย ดังนี้

$$d = \bar{y}_E - \bar{y}_C / S_y$$

การประมาณค่าขนาดอิทธิพลกรณีที่มีขนาดอิทธิพลเป็นตัวแปรไม่ต่อเนื่องมีการหาสัดส่วน (Proportion = p) ในกลุ่มตัวอย่างแต่ละคน ใช้สูตรประมาณค่าสัดส่วน ดังนี้

$$d = \frac{p_E - p_C}{\sqrt{p_C(1 - p_C)}}$$

เมื่อทราบขนาดค่าอิทธิพลจะประมาณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากค่าขนาดอิทธิพลได้ดังสูตรต่อไปนี้

$$r = d \sqrt{\frac{n}{nd^2 + 4n - 8}} \quad ; \quad n = n_E + n_C$$

1.2 แบบแผนการวิจัยแบบสองกลุ่มวัดก่อนหลัง (Two-group pretest posttest only design) การประมาณค่าขนาดอิทธิพลกรณีที่มีตัวแปรตามเป็นตัวแปรต่อเนื่องและใช้คะแนนการเปลี่ยนแปลง (G) คะแนนการเปลี่ยนแปลงเป็นเศษเหลือ (g) และคะแนนเมื่อปรับแก้ตัวแปรร่วม (ay) มีสูตรการประมาณค่าขนาดอิทธิพลดังนี้

$$d = (\bar{G}_E - \bar{G}_C) / S_y \quad ; \quad S_y = S_G / \sqrt{2(1 - r_{EC}^2)}$$

$$d = (\bar{g}_E - \bar{g}_C) / S_y \quad ; \quad S_y = S_g / \sqrt{1 - r_{EC}^2}$$

$$d = (\bar{ay}_E - \bar{ay}_C) / S_y \quad ; \quad S_y = S_{ay} / \sqrt{1 - r_{EC}^2}$$

1.3 แบบแผนการวิจัยแบบแฟคตอเรียล (factorial design) การประมาณค่าขนาดอิทธิพลในแบบแผนการวิจัยแฟคตอเรียล กรณีที่มีตัวแปรจัดกระทำสองตัวแปร คือ A และ B ใช้สูตรการประมาณค่าขนาดอิทธิพลสำหรับตัวแปรจัดกระทำ A ดังนี้

$$d = (\bar{y}_E - \bar{y}_C) / S_y \quad ; \quad S_y = \sqrt{\frac{SS_B + SS_{AB} + SS_W}{df_B + df_{AB} + df_W}}$$

กรณีที่มีการประมาณค่าขนาดอิทธิพลสำหรับตัวแปรจัดกระทำในแต่ละระดับมีสูตรดังนี้

$$d = (\bar{y}_{E_1} - \bar{y}_{C_1}) / S_y \quad ; \quad S_y = \sqrt{MS_W}$$

1.4 แบบแผนการวิจัยเชิงสหสัมพันธ์ (Correlational design) การประมาณค่าขนาดอิทธิพลแบบแผนการวิจัยเชิงสหสัมพันธ์เป็นการประมาณค่าขนาดอิทธิพลจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์โดยใช้สูตรดังนี้

$$d = \sqrt{\frac{n-2}{n}} \left[\frac{2r}{\sqrt{1-r^2}} \right]$$

2. วิธีการประมาณค่าสถิติที่ได้จากการทดสอบนัยสำคัญ

ค่าสถิติที่ใช้ในการประมาณค่าขนาดอิทธิพลและค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ หมายถึง ค่าสถิติที่ได้จากการทดสอบสมมติฐานทางสถิติ ได้แก่ t , F , χ^2 มีสูตรการประมาณค่าดังนี้

2.1 การประมาณค่าจากสถิติ t ในการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยสองกรณี คือ กรณีกลุ่มตัวอย่างเป็นอิสระต่อกัน และกรณีกลุ่มตัวอย่างสัมพันธ์กัน มีสูตรในการประมาณค่าขนาดอิทธิพลดังนี้

$$d = t\sqrt{1/n_E + 1/n_C}$$

$$d = t\sqrt{\frac{2}{n(1 - r_{EC}^2)}}$$

2.2 การประมาณค่าจากสถิติ t ในการทดสอบนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เมื่อทราบค่าสถิติ t ในการทดสอบนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์และประมาณค่าขนาดอิทธิพลจากสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ดังนี้

$$r = \frac{1}{\sqrt{t^2 + n - 2}}$$

$$d = \sqrt{\frac{n-2}{n} \left[\frac{2r}{\sqrt{1-r^2}} \right]}$$

2.3 การประมาณค่าจากสถิติไคสแควร์ เมื่อทราบค่าสถิติไคสแควร์ในการทดสอบนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรจะประมาณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ได้ดังนี้

$$r = \frac{\chi^2}{\chi^2 + n}$$

2.4 การประมาณค่าจากสถิติ F เมื่อมีการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนและทราบค่าสถิติ F จะประมาณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์และค่าขนาดอิทธิพลได้ดังนี้

$$r^2 = \frac{SS_B}{SS_r} = \frac{SS_B}{SS_W + SS_B} = \sqrt{\frac{F(df_B)}{F[(df_W) + (df_B)]}}$$

$$d = 2 \sqrt{\frac{F(1-r_{EC}^2)(df_W-1)}{(n_E+n_C)(df_W-2)}} \quad \text{เมื่อการทดสอบมีกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม}$$

ในกรณีที่มีการวิเคราะห์ความแปรปรวนเมื่อมีกลุ่มตัวอย่าง k กลุ่ม นงลักษณ์ วิรัชชัย และสุวิมล ว่องวานิช (2541) สรุปรายงานของ L.T. West & N. Wiratchai (1984) ได้สูตรการประมาณค่าดังนี้

$$d = 2f \sqrt{\frac{3(k-1)}{k+1}}$$

$$f = \frac{n^2}{1-n^2} \quad \text{และ} \quad n^2 = \frac{F(k-1)}{F(k-1)+(n-k)}$$

2.5 การประมาณค่าจากค่าสถิติ Mann-Whitney U เมื่อมีการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้วยค่าสถิติ Mann-Whitney U จะประมาณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พ้อยท์ไบซีเรียล (r_{pb}) จากค่าสถิติ U ก่อน แล้วจึงประมาณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน จากสูตรดังนี้

$$r = r_{pb} \frac{\sqrt{n_1 n_2}}{un} ; U = \text{ordinate of unit normal distribution}$$

$$r_{pb} = 1 - \frac{2U}{n_1 n_2} ; U = \text{ค่าสถิติ mann-whitney}$$

นงลักษณ์ วิรัชชัย (2542) ได้อธิบายถึงสูตรการประมาณค่าข้างต้นว่า เป็นสูตรสำหรับการประมาณค่าขนาดอิทธิพลวิธีของ Glass ซึ่งคำนวณค่าขนาดอิทธิพลจากอัตราส่วนผลต่างของค่าเฉลี่ยกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มควบคุม การใช้ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มควบคุมทำให้ค่าขนาดอิทธิพลที่คำนวณได้มีค่าค่อนข้างสูงเนื่องจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มควบคุมส่วนใหญ่จะมีค่าต่ำ ด้วยเหตุนี้จึงมีผู้ที่เสนอสูตรการประมาณค่าขนาดอิทธิพลโดยใช้ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมภายในกลุ่ม (pool within group standard deviation) ผู้ที่คิดคือ Hunter, Schmidt, & Jackson (1982) Hedges & Olkin (1985) และล่าสุดคือ Hunter & Schmidt (1982) Hedges & Olkin (1985) ซึ่งสูตรการคำนวณเพื่อประมาณค่าขนาดอิทธิพลดังกล่าวมีด้วยกัน 2 แบบ และทั้งสองมีความสัมพันธ์กันดังนี้

$$d_G = \frac{\bar{y}_E - \bar{y}_C}{S_C}$$

$$d_H = \frac{\bar{y}_E - \bar{y}_C}{S_{pooled}}$$

$$d_G = d_H \sqrt{\frac{1 + v^2}{2}} \quad ; \quad v = S_E/S_C$$

นอกจากนี้ Hedges & Olkin ยังเสนอว่า ค่าประมาณขนาดอิทธิพลที่ได้้นั้นมีความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่า และให้สูตรในการคำนวณปรับแก้ความคลาดเคลื่อนดังนี้

$$d = J(n-2)d_g \text{ เมื่อ } J(n-2) \text{ เป็นค่าคงที่ซึ่งมีค่าต่างกันตาม } n$$

$$\cong \sqrt{\frac{n}{n-2}} (d_G)$$

ลักษณะเฉพาะของการวิเคราะห์ห่อภิมาณ

นงลักษณ์ วิรัชชัย (2542) กล่าวว่าจากนิยามของการวิเคราะห์ห่อภิมาณจะเห็นได้ว่าถึงแม้การวิเคราะห์ห่อภิมาณจะเป็นการสังเคราะห์งานวิจัยประเภทหนึ่ง แต่การวิเคราะห์ห่อภิมาณมีลักษณะบางอย่างแตกต่างจากการสังเคราะห์งานวิจัยที่ใช้กันอยู่ทั่วไป วิธีการที่ใช้ในการสังเคราะห์งานวิจัยโดยทั่วไปเป็นวิธีที่ใช้กันมาตั้งแต่ดั้งเดิมจนถึงปัจจุบันเรียกว่าวิธีปริทัศน์แบบพรรณนา(narrative review) หลักการปริทัศน์แบบพรรณนาเป็นการศึกษางานวิจัยอย่างพินิจพิเคราะห์แล้วนำข้อสรุปจากงานวิจัยแต่ละเรื่องมาจัดหมวดหมู่เปรียบเทียบความคล้ายคลึงความแตกต่างและหาคำอธิบายถึงที่มาของความคล้ายคลึงและความต่างต่างนั้น ๆ การสังเคราะห์งานวิจัยด้วยการวิเคราะห์ห่อภิมาณมีลักษณะที่แตกต่างจากการสังเคราะห์งานวิจัยโดยทั่วไป (การปริทรรศน์แบบพรรณนา) ดังนี้

1. การวิเคราะห์ห่อภิมาณมีการกำหนดนิยามตัวแปรสำหรับการสังเคราะห์งานวิจัย และกำหนดนิยามตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัย เพื่อไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติ ในขณะที่การปริทรรศน์งานวิจัยไม่เน้นการนิยามตัวแปรและการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ
2. การวิเคราะห์ห่อภิมาณมีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือที่สำคัญคือ แบบบันทึกข้อมูล และแบบลงรหัสข้อมูลซึ่งต้องมีการตรวจสอบคุณภาพ และในกรณีที่มีการรวบรวมข้อมูลโดยทีมงาน ต้องมีการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างผู้รวบรวมข้อมูลแต่ละคน

ด้วย ส่วนการสังเคราะห์งานวิจัยที่ใช้การปริทรรศน์แบบพรรณนาไม่จำเป็นต้องมีเครื่องมือสำหรับการรวบรวมข้อมูลที่ต้องมีแบบแผนเหมือนการวิเคราะห์ห่อภิมาณ

3. ในการวิเคราะห์ห่อภิมาณทุกเรื่องมีตัวแปรตามเป็นดัชนีมาตรฐานเสมอ ลักษณะดังกล่าวนี้ทำให้การวิเคราะห์ห่อภิมาณแตกต่างจากการปริทรรศน์แบบพรรณนาซึ่งไม่ต้องกำหนดตัวแปรตามแต่อย่างใด

4. แบบแผนการวิจัยหรือแบบการวิจัย (research design) ในการวิเคราะห์ห่อภิมาณนั้นเทียบเคียงได้กับแบบการวิจัยเชิงสำรวจที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการอธิบายความแตกต่างของปรากฏการณ์ในการวิเคราะห์ห่อภิมาณนักวิจัยต้องรายงานการวิจัยแต่ละกลุ่มเพื่อให้ได้ตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยที่จะใช้เป็นตัวแปรต้นหรือตัวแปรปรับในการอธิบายความแตกต่างของดัชนีมาตรฐานส่วนการปริทรรศน์แบบพรรณนานั้นแบบการวิจัยจัดว่าเป็นการวิจัยเอกสารและการวิจัยเชิงคุณภาพรูปแบบหนึ่ง

5. ในการวิเคราะห์ข้อมูลตัวแปรตามในการวิเคราะห์ห่อภิมาณคือผลการวิจัยซึ่งเป็นความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรจากงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ที่วัดในรูปดัชนีมาตรฐาน ส่วนตัวแปรต้นในการวิเคราะห์ห่อภิมาณคือตัวแปรคุณลักษณะการวิจัย หัวใจสำคัญของการวิเคราะห์ห่อภิมาณจึงอยู่ที่การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่นักวิจัยสนใจศึกษาในงานวิจัยแต่ละเรื่องมีค่าเป็นเท่าไรในเงื่อนไขที่ต่างกัน ลักษณะความสัมพันธ์มีเงื่อนไขที่ได้จากการวิเคราะห์ห่อภิมาณ ทำให้ผลการวิเคราะห์ห่อภิมาณให้ผลการวิเคราะห์ที่ลึกซึ้งมากกว่าผลการวิจัยเดิม

ขั้นตอนการวิเคราะห์ห่อภิมาณ

นงลักษณ์ วิรัชชัย (2542) ได้สรุปขั้นตอนในการวิเคราะห์ห่อภิมาณไว้ทั้งหมด 5 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การกำหนดปัญหาวิจัยและวัตถุประสงค์ของการวิจัย ปัญหาหลัก 3 ข้อของการวิเคราะห์ห่อภิมาณงานวิจัยคือ 1) ปัญหาเกี่ยวกับค่าแนวโน้มสู่ส่วนกลางของดัชนีมาตรฐาน 2) ปัญหาเกี่ยวกับความแปรปรวนของดัชนีมาตรฐาน 3) ผลการวิจัยที่สังเคราะห์นั้นเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กับคุณลักษณะของงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์อย่างไร ดังนั้นการกำหนดวัตถุประสงค์สำหรับการวิเคราะห์ห่อภิมาณย่อมต้องตั้งเพื่อให้สามารถตอบปัญหาดังกล่าวได้อย่างสอดคล้อง วัตถุประสงค์สำคัญสำหรับวิเคราะห์ห่อภิมาณคือ 1) เพื่อสังเคราะห์ผลวิจัยที่ยังมีข้อขัดแย้งหรือมีจำนวนมากให้ได้คำตอบปัญหาวิจัยที่เป็นข้อสรุป 2) เพื่อให้ได้องค์ความรู้ใหม่ทางวิชาการเพื่อนำไปใช้ประโยชน์เชิงวิชาการ 3) เพื่อให้ได้ข้อค้นพบที่เป็นความสัมพันธ์แบบมีเงื่อนไขสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการกำหนดนโยบายและการปฏิบัติจริงได้

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย เป็นการศึกษาทฤษฎีทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย และศึกษาสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย เพื่อนำผลที่ได้มาสร้างกรอบแนวคิดในการวิจัยกำหนดแบบแผนในการวิจัย และการตั้งสมมุติฐานในการวิจัย

ขั้นตอนที่ 3 การรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนการดำเนินงานทั้งหมด 4 ขั้นตอน คือ 1) การเสาะค้นงานวิจัย เช่น สืบค้นจากคอมพิวเตอร์ สืบค้นจากดัชนี สืบค้นจากการอ่าน เป็นต้น 2) กำหนดกลุ่มตัวอย่างงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ ซึ่งหลักการได้เสนอไว้ 4 ทางเลือก คือ ศึกษางานวิจัยทุกเรื่องที่สามารถสืบค้นได้ เลือกงานวิจัยโดยใช้การเลือกแบบแบ่งชั้นตามลักษณะงานวิจัย เลือกเฉพาะงานวิจัยที่มีการพิมพ์เผยแพร่ และเลือกเฉพาะงานวิจัยที่มีคุณภาพ 3) การสร้างเครื่องมือวิจัยมีอยู่ 2 ประเภท คือ แบบประเมินงานวิจัยซึ่งนิยมสร้างเป็นมาตรประมาณค่า (rating scale) และแบบบันทึกข้อมูล ซึ่งอาจเป็นตารางหรือแบบสอบถามแบบปลายปิดหรือปลายเปิดก็ได้ 4) การบันทึกข้อมูล ได้แก่ การบันทึกแหล่งรหัส และเตรียมข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์ต่อไปซึ่งการวิจัยที่ต้องประมาณค่าดัชนีมาตรฐานนั้นมีอยู่ 2 วิธี คือ ใช้วิธีประมาณค่าโดยการคำนวณจากค่าสถิติที่ได้ จากกลุ่มตัวอย่างและวิธีการประมาณค่าสถิติที่ได้จากการทดสอบนัยสำคัญ

ขั้นตอนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล มีขั้นตอนดำเนินงาน 4 ขั้นตอน คือ 1) การเตรียมข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์ซึ่งได้มาจากวิธีการรวบรวมข้อมูลในขั้นตอนที่ 3 2) การตรวจสอบลักษณะการแจกแจงของตัวแปรโดยการตรวจสอบความครบถ้วนของสาระและคุณลักษณะของงานวิจัย 3) การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น คือ การเสนอค่าสถิติเบื้องต้นที่สำคัญของตัวแปรเพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์ของตัวแปร ความแตกต่าง ลักษณะการกระจายของดัชนีมาตรฐาน เป็นต้น 4) การวิเคราะห์เพื่อตอบคำถามซึ่งเป็นการวิเคราะห์ผลวิจัยซึ่งวัดในรูปดัชนีมาตรฐานทั้งหมดว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติหรือไม่ ถ้าไม่แตกต่างกันก็สามารถสรุปผลสังเคราะห์ทั้งหมดเพื่อตอบปัญหาวิจัยได้ แต่ถ้าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติต้องวิเคราะห์ต่อไปว่าความแตกต่างหรือความแปรปรวนนั้นเกิดจากคุณลักษณะงานวิจัยด้านใดบ้าง

ขั้นตอนที่ 5 การสรุปและนำเสนอรายงาน ได้แก่ 1) การสรุปผลการวิเคราะห์ 2) การอภิปรายผลเชื่อมโยงกับผลการวิจัยกับความรู้ในอดีตและความรู้ทางทฤษฎี 3) ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและเชิงวิชาการ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์อภิमान

นางลักษณ์ วิรัชชัย และสุวิมล ว่องวานิช (2542) ได้สังเคราะห์งานวิจัยทางการศึกษาด้วยการวิเคราะห์อภิमानและการวิเคราะห์เนื้อหา มีวัตถุประสงค์เพื่อสังเคราะห์รายงานการวิจัยทางการศึกษาและที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา จำนวน 323 เรื่องที่เสนอในการประชุมทางวิชาการครั้งที่ 9 ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ การสังเคราะห์งานวิจัยประกอบด้วยวิธีการสังเคราะห์ด้วย

การวิเคราะห์ห่อถักงานวิจัยเชิงปริมาณที่ใช้แบบการวิจัยเชิงทดลอง แบบการวิจัยเชิงสหสัมพันธ์ และการเปรียบเทียบ จำนวน 144 เรื่อง และการสังเคราะห์งานวิจัยด้วยการวิเคราะห์เนื้อหาทางงานวิจัย ที่เป็นการวิจัยเชิงคุณลักษณะและการวิจัยแบบบรรยาย จำนวน 179 เรื่อง พบว่า ดัชนีมาตรฐานคือ ขนาดอิทธิพลและสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าแตกต่างกันตามตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยต่อไปนี้คือ เนื้อหาสาระของงานวิจัย ระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาในการทำวิจัย วุฒิของผู้ทำวิจัย ประเภทของตัวแปรตามในงานวิจัย ประเภทของตัวแปรอิสระในงานวิจัย วิชาที่สอนที่ใช้ศึกษาในการทำวิจัย วิธีวิทยาที่ใช้ในการวิจัย

พัศวรรณ คำทองสุข (2550) ศึกษาด้านการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ โดยการวิเคราะห์ห่อถักและการวิเคราะห์เนื้อหา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) วิเคราะห์ลักษณะและปริมาณงานวิจัยที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ 2) วิเคราะห์ลักษณะและความแตกต่างของขนาดอิทธิพลของการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการตามตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัย 3) วิเคราะห์เนื้อหาของผลงานวิจัยทางด้านการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการและ 4) สังเคราะห์องค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ งานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์เป็นวิทยานิพนธ์ที่ศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ จำนวน 49 เล่ม และมีค่าขนาดอิทธิพลศึกษาจำนวน 60 ค่า และซึ่งมีตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยที่ศึกษารวม 29 ตัวแปร เครื่องมือวิจัยประกอบด้วยแบบประเมินคุณภาพงานวิจัยและแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติบรรยาย การวิเคราะห์ความแปรปรวน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่างานวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ จำนวน 49 เรื่อง ประกอบด้วยงานวิจัยเชิงปริมาณ 29 เรื่อง งานวิจัยเชิงผสมผสาน 3 เรื่อง งานวิจัยเชิงคุณภาพ 17 เรื่อง งานวิจัยส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยเชิงทดลองและศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ค่าขนาดอิทธิพลในระดับรายงานการวิจัยมีจำนวน 32 ค่า ส่วนในระดับชุดการทดสอบสมมุติฐานมีค่าขนาดอิทธิพลจำนวน 60 ค่า ค่าเฉลี่ยของขนาดอิทธิพลมีความแตกต่างกันตามตัวแปรต่อไปนี้ คือ ตัวแปรประเภทของสื่อ/อุปกรณ์การเรียนการสอน ประเภทตัวแปรตาม แบบแผนการวิจัย จำนวนเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และเครื่องมือวัดตัวแปรอิสระ ผลการวิเคราะห์เนื้อหาจากผลงานวิจัยเชิงคุณภาพ พบว่า การจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการที่มีการวิจัยมี 2 รูปแบบ คือ (1) รูปแบบการบูรณาการภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอดแทรกชีวิตจริงเข้ากับเนื้อหาวิชาที่เรียนและ (2) รูปแบบการบูรณาการระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้โดยเชื่อมโยงเนื้อหาวิชาจากกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ กับภูมิปัญญาท้องถิ่นและแหล่งเรียนรู้ท้องถิ่น

ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม (2554) ศึกษาเรื่องการสังเคราะห์ความรู้เกี่ยวกับองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนานุษย์ที่สมบูรณ์ โดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะดังนี้ 1) เพื่อสังเคราะห์ปัจจัยนำทางเกี่ยวกับนโยบายในการพัฒนานักเรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ 2) เพื่อสังเคราะห์กระบวนการ

จัดการเรียนรู้ในการพัฒนานักเรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ใน 3 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ วัตถุประสงค์ การวัดประสพการณ์เรียนรู้ และการประเมินผล และ 3) เพื่อสังเคราะห์ปัจจัยเสริมในการพัฒนานักเรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ใน 4 ด้าน ได้แก่ การจัดการ บุคลากร งบประมาณ และทรัพยากร แหล่งข้อมูลในการสังเคราะห์มาจากเอกสารแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้เพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ และข้อมูลจากการถอดเทปกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 4 วงรอบ และ 3 วงรอบ โดยแผนงานพัฒนาจิตเพื่อสุขภาพ มูลนิธิสืดศรีสฤษดิ์วงศ์ (มสส.) ซึ่งประกอบด้วยการนำเสนอ ประสพการณ์หรือเรื่องเล่าดี ๆ ที่เป็น Success Story Telling ผ่านวีดิทัศน์กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ จำนวน 22 โรงเรียน จำนวน 47 คน ผลการสังเคราะห์พบว่า 1) ด้านปัจจัยนำทางที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการพบว่า “นโยบาย” มาจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และตัวผู้บริหารที่ต้องการพัฒนานักเรียน พัฒนาวิชาการ พัฒนาโรงเรียน 2) ด้านองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้พบว่า กิจกรรมที่ดำเนินการส่วนใหญ่มุ่งเน้นหรือมี “วัตถุประสงค์” เพื่อให้ให้นักเรียนมีความสมบูรณ์ทั้งในด้านจิตพิสัย พุทธิพิสัย และทักษะพิสัย ด้านการจัดประสพการณ์การเรียนรู้ในส่วนของ “หลักสูตร” พบว่ามีการนำไปบูรณาการเข้ากับรายวิชา บางกิจกรรมจัดอยู่ในรูปของกิจกรรมพัฒนานักเรียน และยังพบว่ามีการจัดทำเป็นหลักสูตรท้องถิ่น ในส่วน “บทบาทนักเรียน” พบว่า นักเรียนมีจิตอาสา ทำกิจกรรมด้วยความวิริยะอุตสาหะ ตั้งตนพร้อมที่จะเรียนรู้ทั้งทางสติปัญญา คุณธรรมจริยธรรม และการประพฤติปฏิบัติ ด้าน “สื่อการเรียนรู้” พบว่า มีการใช้ทั้งสื่อการเรียนรู้ที่มีชีวิตและไม่มีชีวิต สำหรับ “การประเมินผล” พบว่า มีการนำหลักการประเมินตามสภาพจริงมาใช้ โดยกระบวนการประเมินนั้น มีทั้งแบบเป็นทางการและแบบไม่เป็นทางการ และ 3) ผลการสังเคราะห์ปัจจัยเสริมในการพัฒนานักเรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์นั้น พบว่าใช้หลักการบริหารจัดการแบบ 4M ประกอบด้วย การจัดการ บุคลากร งบประมาณ และทรัพยากร ด้าน “การบริหารจัดการ” เน้นการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม เน้นธรรมาภิบาล มีการประยุกต์ใช้วงจรปฏิบัติการ (PDCA) เข้ามาใช้

ศิวธิดา ทรัพย์เหมือน (2554) ศึกษาเรื่องประสิทธิผลของปัจจัยสี่ด้านในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโดยการวิเคราะห์ห่อภิมาณและการวิเคราะห์เนื้อหา โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อ 1) วิเคราะห์คุณภาพงานวิจัยด้านคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน 2) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัย 4 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยด้านภูมิหลังผู้เรียน ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านการศึกษา และปัจจัยด้านสังคม กับผลสัมฤทธิ์ด้านคุณธรรมจริยธรรม 3) วิเคราะห์คุณลักษณะงานวิจัยที่มีผลต่อความสัมพันธ์ของปัจจัย 4 ด้านกับผลสัมฤทธิ์ด้านคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน และ 4) สังเคราะห์องค์ความรู้และข้อสรุปและที่ได้จากงานวิจัยในคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ด้านการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน งานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์มีจำนวน 63 เล่ม ที่ตีพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ. 2519-2553 แบ่งเป็นงานวิจัยเชิงทดลอง และงานวิจัยเชิงสหสัมพันธ์ จำนวน 55 เล่ม ใช้วิธีการวิเคราะห์ห่อภิมาณตามวิธีของ Glass วิเคราะห์ความแตกต่างค่าเฉลี่ยสหสัมพันธ์ด้วย F-test แล้ววิเคราะห์ถดถอย

พหุคูณ ส่วนงานวิจัยเชิงคุณภาพ จำนวน 8 เล่ม ใช้วิธีการวิจัยเชิงชาติพันธุ์วรรณาอภิมาน รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัยและแบบประเมินคุณภาพงานวิจัย ผลการสังเคราะห์งานวิจัย พบว่า คุณภาพของงานวิจัยอยู่ในระดับดี สิ่งที่ต้องปรับปรุงคือ การเขียนข้อจำกัดในงานวิจัย และการสังเคราะห์เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ปัจจัยที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ด้านคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนมากที่สุด คือ ปัจจัยด้านครอบครัว รองลงมา คือ ปัจจัยด้านสถานศึกษา ทั้งสองปัจจัยมีความสัมพันธ์ทางบวก ความสัมพันธ์ระดับปานกลาง ส่วนปัจจัยที่สัมพันธ์น้อยที่สุด คือ ปัจจัยด้านภูมิหลังผู้เรียน ตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยที่ส่งผลต่อความแปรปรวนของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ได้แก่ คุณภาพงานวิจัย ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวนสถิติที่วิเคราะห์ ชนิดเครื่องมือวัดตัวแปรตาม วิธีการเปรียบเทียบผลการทดสอบ และผลการทดสอบระดับนัยสำคัญ สามารถอธิบายความแปรปรวนของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ได้ร้อยละ 60.40 องค์ความรู้ที่ได้จากการสังเคราะห์งานวิจัย คือ การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ควรเน้นปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสถานศึกษาเป็นหลัก รูปแบบการเลี้ยงดูแบบควบคุม และแบบประชาธิปไตยมีประสิทธิผลสูงที่สุดกับนักเรียนระดับประถมศึกษา การสอนจริยธรรมโดยอ้อมมีประสิทธิผลสูงที่สุดกับนักเรียนระดับอนุบาล โดยการสอนด้วยวิธีการเล่านิทานแบบไม่จบเรื่อง มีอิทธิพลต่อการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมมากที่สุด ผลการสังเคราะห์องค์ความรู้ พบว่า มีการวิจัยด้านการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ 2 รูปแบบ คือ การบูรณาการภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้และการบูรณาการระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ สำหรับงานวิจัยในด้านการบูรณาการภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้มีการศึกษาครบทุกช่วงชั้น โดยกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยได้ถูกนำมาสอดแทรกกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นมากที่สุด ส่วนการวิจัยด้านการบูรณาการระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้มีการศึกษาในระดับช่วงชั้นที่ 1 ช่วงชั้นที่ 2 และช่วงชั้นที่ 3 โดยลักษณะของการบูรณาการมี 2 แบบคือ แบบคุณานหรือบูรณาการระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ ส่วนอีกแบบคือ แบบพหุวิทยาการ ซึ่งกลุ่มสาระที่ใช้เป็นแกนกลางมี 4 กลุ่มคือ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ปรานี พิพัฒน์สถิตกุล (2556) ศึกษาเรื่องการสังเคราะห์งานวิจัยด้านนวัตกรรมเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการวิเคราะห์อภิมาน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาคุณลักษณะงานวิจัยเกี่ยวกับนวัตกรรมเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ 2) เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะงานวิจัยที่มีต่อค่าขนาดอิทธิพล งานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์เป็นงานวิจัยเชิงทดลองที่ตีพิมพ์ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2543 – 2554 จำนวน 27 เล่ม โดยใช้แบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัยและแบบประเมินคุณภาพงานวิจัยเป็นเครื่องมือในการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติบรรยาย การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพล และการวิเคราะห์ความแปรปรวน ผลการวิจัยพบว่า งานวิจัยที่

เกี่ยวกับนวัตกรรมเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ มีการศึกษามากที่สุดในปี พ.ศ. 2551 สาขาที่ทำการศึกษามากที่สุด คือ สาขาหลักสูตรและการสอน คุณลักษณะงานวิจัยที่มีต่อค่าขนาดอิทธิพล ได้แก่ เนื้อหาสาระของงานวิจัย พบว่า ตัวแปรที่สามารถอธิบายความแตกต่างของค่าขนาดอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 มีจำนวน 6 ตัวแปร ได้แก่ วัตถุประสงค์การวิจัย แนวคิด/ทฤษฎี จำนวนแนวคิด/ทฤษฎี รูปแบบการจัดการเรียนรู้ จำนวนรูปแบบการจัดการเรียนรู้ สื่อการสอน และจำนวนสื่อการสอน ด้านวิธีวิทยาการวิจัยพบว่า ตัวแปรที่สามารถอธิบายความแตกต่างของค่าขนาดอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 มีจำนวน 9 ตัวแปร ได้แก่ ประเภทสมมติฐาน จำนวนสมมติฐาน ระดับชั้นของกลุ่มตัวอย่าง ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง กระบวนการเลือกกลุ่มตัวอย่าง แบบแผนการวิจัยเชิงทดลอง จำนวนเครื่องมือวิจัย ระยะเวลาในการทดลอง และประเภทสถิติที่ใช้ ส่วนตัวแปรที่ไม่สามารถอธิบายความแตกต่างของค่าขนาดอิทธิพล มีจำนวน 5 ตัวแปร ได้แก่ จำนวนตัวแปรตาม จำนวนตัวแปรต้น ประเภทเครื่องมือ ชนิดของความเชื่อมั่น และคะแนนคุณภาพงานวิจัย

สร้อยญา จันทร์ชูสกุล (2561) ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์ห่อภิมาณงานวิจัยด้านนวัตกรรมการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับประถมศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อประเมินคุณภาพงานวิจัยนวัตกรรมการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับประถมศึกษา 2) เพื่อศึกษาคุณลักษณะของงานวิจัยที่มีผลต่อค่าขนาดอิทธิพลของนวัตกรรมการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับประถมศึกษา และ 3) เพื่อสังเคราะห์องค์ความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรมการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับประถมศึกษา งานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์เป็นงานวิจัยเชิงทดลองจำนวน 88 เล่ม เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วยแบบประเมินคุณภาพงานวิจัย และแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย ค่าขนาดอิทธิพลมีจำนวน 185 ค่า วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงบรรยาย การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า งานวิจัยส่วนใหญ่มีคุณภาพในระดับดี (ร้อยละ 74.60) ตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยที่ส่งผลต่อค่าขนาดอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ วัตถุประสงค์การวิจัย ทฤษฎีความคิดสร้างสรรค์ องค์ประกอบความคิดสร้างสรรค์ ภูมิภาค แหล่งที่มาของกลุ่มตัวอย่าง ประเภทสมมติฐาน การจัดหน่วยตัวอย่างเข้ากลุ่มแบบสุ่ม การออกแบบวิจัยเชิงทดลอง ประเภทสถิติ และสรุปผลการทดสอบสมมติฐาน ตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยที่อธิบายขนาดอิทธิพลได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ จำนวนหน้าไม่รวมภาคผนวก ความเป็นภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ความเป็นสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ความเป็นสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวนตัวแปรตาม จำนวนกลุ่มทดลอง จำนวนเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง การวิเคราะห์ด้วย t-test dependent และการวิเคราะห์ด้วย MANOVA ทั้ง 9 ตัวแปรร่วมกันอธิบายความแปรปรวนในขนาดอิทธิพลได้ร้อยละ 41.11 ด้านผลการสังเคราะห์องค์ความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรมในการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์แบ่งออกเป็น 9 กลุ่ม ได้แก่ เน้นการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ เน้นการพัฒนาทักษะการคิด เน้นการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง

เน้นกระบวนการแก้ปัญหา เน้นทักษะการปฏิบัติ เน้นการบูรณาการ เน้นการร่วมมือ เน้นการเรียนรู้ โดยใช้ประสาทสัมผัส และสื่อการเรียนรู้

นิพนธ์ ฝ่ายบุญ (2561) ศึกษาเรื่องวิเคราะห์ห่อถักงานวิจัยเกี่ยวกับนวัตกรรมทางคณิตศาสตร์ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา กลุ่มตัวอย่างคัดเลือกจากงานวิจัย 25 เรื่อง ระหว่างปี พ.ศ. 2552-2557 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่รายงานค่าสถิติพื้นฐานหรือสถิติจากการทดสอบนัยสำคัญเพียงพอไปใช้คำนวณค่าขนาดอิทธิพล และสามารถสืบค้นฉบับสมบูรณ์ (Full text) ตัวแปรอิสระคุณลักษณะงานวิจัย ได้แก่ 1) เนื้อหาสาระของงานวิจัย 2) วิธีวิทยาการวิจัย ตัวแปรตามคือขนาดอิทธิพลของงานวิจัย เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ 1) แบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย ด้านการพิมพ์และผู้วิจัย เนื้อหาสาระ วิธีวิทยาการวิจัย และสูตรรหัส (Code book) 2) แบบประเมินคุณภาพและเกณฑ์การประเมินคุณภาพงานวิจัย ผลการวิจัยพบว่าส่วนใหญ่ศึกษาปี พ.ศ. 2556 ระดับปริญญาโท สาขาการมัธยมศึกษา วัตถุประสงค์เพื่อการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังทดลองมากที่สุด ใช้ทฤษฎีการเชื่อมโยงการแก้ปัญหา การคิดขั้นสูง การเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน การจัดการเรียนรู้ส่วนใหญ่ใช้ปัญหาเป็นฐาน วิธีวิทยาการวิจัยขนาดของกลุ่มตัวอย่าง 41-50 คน สุ่มแบบแบ่งกลุ่ม แบบแผนทดลอง The one group pretest-posttest design เครื่องมือแบบทดสอบ หรือแบบทดสอบร่วมกับแบบประเมิน ค่าความเที่ยงของเครื่องมือคำนวณจาก Kuder-Richardson ระยะเวลา 11-20 ชั่วโมง ใช้สถิติ t-test dependent และ t-test independent วิเคราะห์ข้อมูล คะแนนประเมินคุณภาพงานวิจัย 3.01- 4.00 เป็นงานวิจัยคุณภาพดี ผลวิเคราะห์ความแปรปรวนเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของค่าขนาดอิทธิพลจำแนกตามคุณลักษณะงานวิจัยด้านเนื้อหาสาระพบ 7 ตัวแปร อธิบายความแตกต่างของค่าขนาดอิทธิพลประกอบด้วย ปีที่เผยแพร่ วัตถุประสงค์ ระดับชั้นของนักเรียน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง การเลือกกลุ่มตัวอย่าง ระยะเวลาในการทดลอง และคุณภาพของงานวิจัย ทุกตัวให้ค่าขนาดอิทธิพลไม่แตกต่างกัน

Swanson และ Sachse-Lee (2000) ได้ประยุกต์วิธีวิเคราะห์ห่อถักงานวิจัยเฉพาะราย โดยศึกษาผลของการจัดกระทำพบว่าตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงค่าขนาดอิทธิพล ได้แก่ ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการพิมพ์รายงานการวิจัย เช่น ปีที่พิมพ์ วารสารที่ตีพิมพ์ ตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยด้านอื่น ๆ เช่น ประเภทของงานวิจัย สาขาของงานวิจัย จำนวนนักวิจัย แหล่งเงินทุนสนับสนุนในการทำวิจัย ตัวแปรด้านวิธีวิทยาการวิจัย เช่น แบบแผนการวิจัย การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ประเภทสถิติที่ใช้ ความถี่ การวัดตัวแปรตาม ความชัดเจนในการรายงานผลการวิจัย และตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มตัวอย่าง เช่น คุณลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง เชื้อชาติหรือประเทศของกลุ่มตัวอย่าง ความแตกต่างระหว่าง IQ และคะแนนความสามารถของเด็ก ประเภทความบกพร่อง เป็นต้น

Aydin, Sarier และ Uysal (2011) สังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับระดับความพึงพอใจของครูในการมีส่วนร่วมในองค์กรการศึกษาเฉพาะการส่งผลตัวแปรเพศ สังเคราะห์งานวิจัยที่ตีพิมพ์ระหว่างปี

2005-2009 จำนวน 15 เล่ม ใช้สูตรการคำนวณค่าขนาดอิทธิพลของ Cohen โดยคำนวณสูตรด้วยโปรแกรม Microsoft Excel เกณฑ์ในการคัดเลือกงานวิจัยได้แก่ 1) เป็นงานวิจัยในระดับปริญญาโท และระดับปริญญาเอก 2) มีข้อมูลเกี่ยวกับการเข้าร่วมเป็นสมาชิกขององค์กร/โรงเรียน 3) มีข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของคุณครู 4) มีค่าสถิติครบถ้วน ผลที่ได้จากการสังเคราะห์งานวิจัย พบว่าค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลเท่ากับ -0.07 (ค่าลบแสดงถึงข้อมูลเพศชาย) หมายความว่า เพศชายมีระดับความพึงพอใจในการร่วมเป็นส่วนหนึ่งขององค์กรสูงกว่าเพศหญิง

จากการศึกษาการสังเคราะห์งานวิจัยด้วยวิธีวิเคราะห์ห่อภิมานที่ศึกษาปัญหาวิจัยที่แตกต่างกันพบว่าส่วนใหญ่เครื่องมือที่ใช้มี 2 ฉบับ คือ แบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัยและแบบประเมินคุณภาพงานวิจัย สำหรับการวิเคราะห์ห่อภิมานงานวิจัยเชิงทดลองส่วนใหญ่จะใช้สูตรของ Glass และทางด้านคุณลักษณะงานวิจัยที่ส่งผลต่อขนาดอิทธิพลมีดังนี้ วัตถุประสงค์ของการวิจัย กลุ่มสาระการเรียนรู้ ระดับชั้นของกลุ่มตัวอย่าง รูปแบบการเรียนการสอน แบบแผนการวิจัย ประเภท สมมติฐานการวิจัย การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ประเภทเครื่องมือและสถิติที่ใช้ ระดับนัยสำคัญที่ปรากฏในงานวิจัย คะแนนประเมินคุณภาพการวิจัย เป็นต้น ผู้วิจัยจึงได้ทำการพิจารณาเพื่อศึกษาและสรุป ตัวแปรต่าง ๆ เหล่านี้ในการสังเคราะห์งานวิจัยในครั้งนี้ด้วย

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการสังเคราะห์งานวิจัยเชิงปริมาณ จำนวน 127 เล่ม โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ห่อภิมาณ (Meta-analysis) ตามวิธีของ Glass ซึ่งมีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. การสืบค้นและการคัดเลือกงานวิจัย
3. การสังเคราะห์งานวิจัยด้วยการวิเคราะห์ห่อภิมาณ
4. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
5. การเก็บรวบรวมข้อมูลและการบันทึกข้อมูล
6. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. **ประชากรในการวิจัย** คือ ปริญญานิพนธ์/วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์ในระดับบัณฑิตศึกษา หรือรายงานการวิจัยของหน่วยงาน/สถาบันที่เกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่พิมพ์เผยแพร่ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2549 – 2560 จำนวน 230 เล่ม

2. **กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย** คือ ปริญญานิพนธ์/วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์ในระดับบัณฑิตศึกษา หรือรายงานการวิจัยของหน่วยงาน/สถาบันที่เกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่พิมพ์เผยแพร่ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 – 2560 จำนวน 127 เล่ม ซึ่งคัดเลือกจากประชากร โดยใช้วิธีเลือกตามเกณฑ์ในการคัดเลือกงานวิจัยที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้นดังนี้

2.1 เป็นงานวิจัยทางการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีชื่อประกอบด้วยคำว่า “หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” หรือ “เศรษฐกิจพอเพียง”

2.2 เป็นงานวิจัยเชิงทดลองหรือเชิงสหสัมพันธ์ที่ศึกษาเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.3 เป็นงานวิจัยที่รายงานค่าสถิติพื้นฐาน และ/หรือเป็นสถิติที่มาจากการทดสอบนัยสำคัญที่เพียงพอต่อการนำไปใช้คำนวณค่าขนาดอิทธิพล

ขั้นตอนการสืบค้นและการคัดเลือกงานวิจัย

1. สืบค้นงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากวารสารทางการศึกษา บทความวิทยานิพนธ์ของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ จากฐานข้อมูล Thailis จากการบริการระบบสืบค้นฐานข้อมูลของห้องสมุดมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ที่สามารถเข้าถึงสืบค้นได้ผ่านทางระบบอินเทอร์เน็ต เช่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, มหาวิทยาลัยศิลปากร, มหาวิทยาลัยขอนแก่น, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม และกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ เป็นต้น โดยใช้คำค้น “หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” และ “เศรษฐกิจพอเพียง”

2. คัดเลือกงานวิจัยที่เป็นงานวิจัยเชิงทดลองและเชิงสหสัมพันธ์เนื่องจากสอดคล้องกับเกณฑ์ที่กำหนดได้จากฐานข้อมูล Thailis และจากการบริการระบบสืบค้นฐานข้อมูลของห้องสมุดของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ผ่านทางระบบอินเทอร์เน็ตดังตาราง

ตารางที่ 14 สรุปจำนวนงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ จำแนกตามมหาวิทยาลัย

ลำดับที่	มหาวิทยาลัย	จำนวน (เล่ม)	ร้อยละ
1	มหาวิทยาลัยขอนแก่น	17	13.38
2	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร	16	12.60
3	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	13	10.23
4	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	9	7.08
5	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	6	4.72
6	มหาวิทยาลัยนเรศวร	6	4.72
7	มหาวิทยาลัยศิลปากร	5	3.94
8	มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง	5	3.94
9	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	4	3.15
10	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช	4	3.15
11	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย	4	3.15
12	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์	4	3.15
13	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี	4	3.15
14	มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี	3	2.36
15	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร	3	2.36
16	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม	3	2.36
17	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	2	1.57

ตารางที่ 14 สรุปจำนวนงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์จำแนกตามมหาวิทยาลัย (ต่อ)

ลำดับที่	มหาวิทยาลัย	จำนวน (เล่ม)	ร้อยละ
18	มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์	2	1.57
19	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์	2	1.57
20	สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง	1	0.79
21	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ	1	0.79
22	มหาวิทยาลัยทักษิณ	1	0.79
23	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่	1	0.79
24	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์	1	0.79
25	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี	1	0.79
26	มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต	1	0.79
27	มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง	1	0.79
28	มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี	1	0.79
29	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา	1	0.79
30	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์	1	0.79
31	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช	1	0.79
32	มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี	1	0.79
33	มหาวิทยาลัยรังสิต	1	0.79
34	มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ	1	0.79
รวม		127	100

ตัวแปรที่ใช้ในงานวิจัย ประกอบด้วยตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยและตัวแปรตามที่เป็นตัวแปรจัดประเภท และตัวแปรต่อเนื่อง ดังนี้

ตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัย ประกอบด้วย

1. ตัวแปรเกี่ยวกับการพิมพ์และผู้วิจัย ได้แก่
 - 1.1 ปีที่พิมพ์งานวิจัยตามตัวเล่ม
 - 1.2 สถาบันที่ผลิตงานวิจัย
 - 1.3 สาขาที่ผลิตงานวิจัย
 - 1.4 ประเภทงานวิจัย
 - 1.5 จำนวนหน้าทั้งหมด
 - 1.6 จำนวนหน้าไม่รวมภาคผนวก
2. ตัวแปรเกี่ยวกับคุณลักษณะด้านเนื้อหาสาระ ประกอบด้วย 7 ตัวแปร ได้แก่
 - 2.1 วัตถุประสงค์การวิจัย ได้แก่ วัตถุประสงค์หลักในงานวิจัยเชิงทดลองและงานวิจัยเชิงสหสัมพันธ์ เช่น เพื่อศึกษา เพื่อเปรียบเทียบ เพื่อทดลอง เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ เพื่อหาปฏิสัมพันธ์ วิเคราะห์ ประเมิน
 - 2.2 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้แก่ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
 - 2.3 ระดับชั้นของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ชั้นประถมศึกษาตอนต้น ชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
 - 2.4 บริบทของกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย 2 ตัวแปร ได้แก่
 - 2.4.1 ภูมิภาคที่มาของกลุ่มตัวอย่าง หมายถึง กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคใต้
 - 2.4.2 หน่วยงานที่สังกัดของกลุ่มตัวอย่าง เช่น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร (กทม.) และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สอศ.)
 - 2.5 จำนวนตัวแปรต้น
 - 2.6 จำนวนตัวแปรตาม

2.7 ตัวแปรตามประเภทผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน/ผลการเรียนรู้ หมายถึง คะแนนหรือระดับคะแนนที่ได้จากการจัดการเรียนรู้โดยสอดคล้องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย

2.7.1 ด้านพุทธิพิสัย ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจ ความสามารถในการนำไปใช้ การคิดวิเคราะห์ ความคิดสร้างสรรค์ และความสามารถในการเชื่อมโยงความรู้

2.7.2 ด้านจิตพิสัย ได้แก่ ค่านิยม พฤติกรรม เจตคติ คุณลักษณะอันพึงประสงค์/คุณธรรม ความมีเหตุผล และความรับผิดชอบ

2.7.3 ด้านทักษะพิสัย ได้แก่ ทักษะ/ความสามารถในด้านต่าง ๆ เช่น การมีทักษะชีวิต ทักษะการปฏิบัติงาน/สร้างชิ้นงาน/ทักษะกระบวนการ และความสามารถในการทำโครงการ

3. ตัวแปรเกี่ยวกับคุณลักษณะด้านวิธีวิทยาการวิจัย 8 ตัวแปร ได้แก่

3.1 แบบแผนการวิจัย ได้แก่ วิจัยเชิงทดลอง และวิจัยเชิงสหสัมพันธ์

3.2 การตั้งสมมติฐานในการวิจัย ได้แก่ การตั้งสมมติฐานแบบมีทิศทาง แบบไม่มีทิศทาง ทั้งมีทิศทางและไม่มีทิศทาง และไม่มีสมมติฐาน

3.3 ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

3.4 วิธีสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ใช้ประชากรศึกษา/กลุ่มเป้าหมาย ไม่ระบุการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง สุ่มอย่างมีระบบ เลือกแบบเจาะจง สุ่มอย่างง่าย สุ่มแบบแบ่งกลุ่ม สุ่มแบบแบ่งชั้น สุ่มแบบหลายขั้นตอน และอาสาสมัคร

3.5 การออกแบบการวิจัยเชิงทดลองได้แก่ The one group pretest-posttest design, The one group posttest only design, The one group pretest-posttest time series design, nonequivalent control group posttest only design, nonequivalent control group pretest-posttest design, control group pretest-posttest time series design, randomize control group posttest only design, randomize control group pretest-posttest design และ randomize control group pretest-posttest time series design

3.6 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 4 ตัวแปร ได้แก่

3.6.1 จำนวนเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

3.6.2 จำนวนเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.6.3 ประเภทเครื่องมือ ได้แก่ แบบทดสอบ/แบบวัด แบบสังเกต แบบฝึกทักษะ แบบสอบถาม แบบประเมิน แบบสำรวจ แบบสัมภาษณ์ และอื่น ๆ

3.6.4 ค่าคุณภาพเครื่องมือในภาพรวม ได้แก่ 0 (ไม่ระบุ) 1 (ต่ำมาก) 2 (ต่ำ) 3 (ปานกลาง) 4 (ดี) 5 (ดีมาก)

3.7 การวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย

3.7.1 จำนวนวิธีที่วิเคราะห์

3.7.2 ประเภทสถิติที่ใช้ทดสอบในการวิจัย ได้แก่ Z-test t-test dependent t-test independent t-test one sample test F-test Simple corr/regression Multiple corr/regression Pearson correlation One-way ANOVA Two-way ANOVA ANCOVA Chi-Square MANOVA MANCOVA Lislel Descriptive stat. และอื่น ๆ

3.8 คะแนนประเมินคุณภาพการวิจัย ได้แก่ 3.21 – 4.00 (ดีมาก) 2.41 – 3.20 (ดี) 1.61 – 2.40 (ปานกลาง)

4. ตัวแปรเกี่ยวกับคุณลักษณะด้านนวัตกรรม/ประเภทปัจจัยในการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2 ตัวแปร ประกอบด้วย

4.1 นวัตกรรมในการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ หมายถึง สิ่งใหม่ ๆ ที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ หรืออาจเปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มเติมจากวิธีการจัดการเรียนรู้เดิมเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ได้แก่

4.1.1 รูปแบบการเรียนรู้ เช่น 4MAT CIPPA MODEL Constructivis 5E/7E ทักษะปฏิบัติของเดวีร์ รูปแบบการเรียนรู้ที่นักวิจัยพัฒนาขึ้นเอง

4.1.2 วิธีสอน เช่น วิธีสอนแบบโครงงาน วิธีสอนแบบบริยาส์ การใช้สมองเป็นฐาน การใช้ปัญหาเป็นฐาน วิธีสอนแบบบูรณาการ วิธีสอนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นเอง

4.1.3 เทคนิคการสอน เช่น การสอนแบบร่วมมือเทคนิค STAD TGT TAI JIGSAW การใช้แผนผังทางปัญญา เทคนิคการสอนที่นักวิจัยพัฒนาขึ้นเอง

4.1.4 สื่อการเรียน/การสอน เช่น แบบฝึกทักษะ ชุดกิจกรรม โปรแกรมบทเรียน บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน หนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุดการสอน บทเรียนสำเร็จรูป สื่อประสม บทเรียนวีดิทัศน์ สื่อสังคมออนไลน์

4.1.5 กิจกรรม/โปรแกรม เช่น กิจกรรมที่เน้นกระบวนการคิด กิจกรรมที่ใช้ประสาทสัมผัส/เคลื่อนไหว กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์

4.1.6 หลักสูตร เช่น หลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรท้องถิ่น หลักสูตรรายวิชา ของกลุ่มสาระฯ

4.1.7 แผนการจัดการเรียนรู้ เช่น แผนการจัดการเรียนรู้แบบ Backward Design แบบบูรณาการ แบบ 4MAT แบบ 5E/7E แบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แบบโครงงาน ฯลฯ

4.2 ประเภทปัจจัยในการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ หมายถึง สิ่งที่เป็นเหตุซึ่งเอื้อให้เกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งด้านสติปัญญา ความถนัด ความสนใจ รวมทั้งเจตคติอันจะส่งผลต่อพฤติกรรมที่แตกต่างกันไป ได้แก่

4.2.1 ปัจจัยด้านบุคคล/ภูมิหลังผู้เรียน เช่น ความรู้ความเข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ บุคลิกภาพ ความรับผิดชอบ เป็นต้น

4.2.2 ปัจจัยด้านครอบครัว เช่น การอบรมเลี้ยงดู อิทธิพลของพ่อแม่/ผู้ปกครอง การถ่ายทอดความพอประมาณจากครอบครัว เป็นต้น

4.2.3 ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม/สังคม/ชุมชน เช่น การเห็นแบบอย่างจากบุคคลอื่น สภาพชุมชน เป็นต้น

4.2.4 ปัจจัยด้านโรงเรียน/ครู เช่น ประเพณีโรงเรียน กิจกรรมการเรียนการสอน การปฏิบัติตนของครู สัมพันธภาพระหว่างผู้บริหาร ครู และนักเรียน เป็นต้น

4.2.5 ปัจจัยด้านเทคโนโลยี เช่น การเปิดรับข้อมูลข่าวสารจากสื่อ ความพร้อมด้านเทคโนโลยี การถ่ายทอดความพอประมาณจากสื่อ

4.2.6 การปฏิบัติตนด้านความพอประมาณ เช่น ความพอประมาณด้านการใช้จ่าย ด้านการใช้ทรัพยากร ด้านการใช้เวลา เป็นต้น

ตัวแปรตาม คือ ค่าขนาดอิทธิพล

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 2 ฉบับ ได้แก่

1. แบบประเมินคุณภาพงานวิจัย ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ แบบประเมินคุณภาพงานวิจัยและเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพงานวิจัย
2. แบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ แบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย และสมุดลงรหัส (code book)

แบบประเมินคุณภาพงานวิจัย

1. ศึกษาตำรา เอกสาร และงานการวิจัยที่เกี่ยวกับการประเมินคุณภาพงานวิจัย และรายงานการวิจัยที่เกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ใน

ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และรายงานการวิจัยที่ใช้วิธีการวิเคราะห์ห่อหุ้ม เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดเนื้อหาและรูปแบบในแบบประเมินคุณภาพงานวิจัย

2. แบบประเมินคุณภาพงานวิจัย ลักษณะเป็นแบบประเมินค่า 5 ระดับ แบบ Likert จำนวน 30 ข้อ โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนแต่ละระดับประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 องค์ประกอบที่ใช้ในการประเมินคุณภาพงานวิจัย ซึ่งปรับปรุงจากแบบประเมินคุณภาพงานวิจัยของสำนักเลขาธิการสภาการศึกษา (2552) ซึ่งผู้วิจัยได้ปรับเนื้อหาของแบบประเมินให้สอดคล้องกับบริบทของงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีโครงสร้างของแบบการประเมินคุณภาพการวิจัยดังแสดงในตารางที่ 15

ตารางที่ 15 โครงสร้างของแบบการประเมินคุณภาพงานวิจัย

องค์ประกอบในการประเมินคุณภาพงาน	ข้อที่	จำนวนข้อ	น้ำหนักคะแนน (ร้อยละ)
ส่วนที่ 1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาวิจัย	1 – 10	10	33.33
ส่วนที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11 – 13	3	10.00
ส่วนที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย			
3.1 ระเบียบวิธีวิจัย	14 – 15	2	6.67
3.2 เกณฑ์การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง	16 – 18	3	10.00
3.3 เครื่องมือและการเก็บรวบรวมข้อมูล	19 – 20	2	6.67
3.4 การออกแบบการวิเคราะห์ข้อมูล	21	1	3.33
ส่วนที่ 4 การนำเสนอผลการวิจัย	22 – 26	5	16.66
ส่วนที่ 5 ประโยชน์ของงานวิจัย	27 – 28	2	6.67
ส่วนที่ 6 คุณภาพงานวิจัย	29 – 30	2	6.67
รวม		30	100

ส่วนที่ 2 เกณฑ์และระดับการประเมินคุณภาพงานวิจัย ซึ่งเกณฑ์มีทั้งหมด 30 ข้อ และมีการกำหนดระดับของเกณฑ์ที่ใช้ประเมินคุณภาพงานวิจัยในแต่ละข้อ (Rubric) ซึ่งแต่ละข้อมีระดับของเกณฑ์ 5 ระดับ มีคะแนนการประเมินในแต่ละข้อตั้งแต่ 0 ถึง 4 การแปลผลการประเมินงานวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยใช้เกณฑ์การประเมินผลของ ทศน์ศิริรินทร์ สว่างบุญ (2548) ดังรายละเอียดในตารางที่

ตารางที่ 16 เกณฑ์ในการแปลผลการประเมินคุณภาพงานวิจัย

ค่าเฉลี่ยของคะแนนการประเมิน	ระดับคุณภาพ
3.21 – 4.00	ดีมาก
2.41 – 3.20	ดี
1.61 – 2.40	ปานกลาง
0.81 – 1.60	พอใช้
น้อยกว่า 0.80	ต้องปรับปรุง

3. นำแบบประเมินคุณภาพงานวิจัยและเกณฑ์การประเมินที่ปรับปรุงแล้วไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความครอบคลุมของประเด็นการประเมินและเกณฑ์ที่กำหนดรวมทั้งความเหมาะสมและความชัดเจนของภาษาที่ใช้หลังจากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา การปรับปรุงแบบประเมินคุณภาพงานวิจัย ปรับปรุงจากแบบประเมินคุณภาพงานวิจัยแบบประเมินคุณภาพงานวิจัยของสำนักเลขาธิการสภาการศึกษา (2552) รายละเอียดการปรับปรุงแก้ไขโดยสรุปดังนี้

3.1 เนื่องจากเป็นการสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งพระราชทานโดยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 ดังนั้นงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่เป็นภาษาต่างประเทศจึงน่าจะค้นพบในปริมาณน้อยมากหรือไม่พบเลย จึงปรับปรุงโดยตัดลักษณะงานวิจัยที่ประเมินใน **ส่วนที่ 2 ข้อ 14. เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งภาษาไทยและต่างประเทศมีสัดส่วนเหมาะสมออก** เพื่อให้เหมาะสมกับบริบทของงานวิจัย

3.2 ปรับปรุงแบบประเมินใน **ส่วนที่ 3 (ข้อ 3.2 เกณฑ์การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง)** โดยเพิ่มลักษณะงานวิจัยที่ประเมิน 1 ข้อ คือ ข้อ 17. การเลือกกลุ่มตัวอย่างมีความเป็นตัวแทนที่ดีของประชากร

3.3 ปรับปรุงเกณฑ์การประเมินในบางข้อ ดังตารางที่ 17

ตารางที่ 17 การปรับปรุงเกณฑ์การประเมินคุณภาพงานวิจัย

ข้อที่	เกณฑ์ที่ยังไม่ได้ปรับปรุง	ข้อที่	เกณฑ์ที่ปรับปรุงแล้ว
6	0 หมายถึง ไม่ระบุขอบเขตของการวิจัย 1 หมายถึง ระบุขอบเขตของการวิจัยเพียง 1 ส่วน คือ กรอบความคิดตามทฤษฎี 2 หมายถึง ระบุขอบเขตของการวิจัยครบ 2 ส่วน คือ กรอบความคิดตามทฤษฎี ระบุว่าตัวแปรในการวิจัยไม่ครบตามกรอบความคิด 3 หมายถึง ระบุขอบเขตของการวิจัยครบ 3 ส่วน คือ กรอบความคิดตามทฤษฎี ระบุว่าตัวแปรในการวิจัยไม่ครบตามกรอบความคิด และอธิบายเหตุผลที่ตัวแปรไม่ครบตามกรอบความคิด 4 หมายถึง กำหนดขอบเขตของการวิจัยครบ 4 ส่วน คือ กรอบความคิดตามทฤษฎี ระบุว่าตัวแปรในการวิจัยไม่ครบตามกรอบความคิด และอธิบายเหตุผลที่ตัวแปรไม่ครบตามกรอบความคิด และระบุว่าผลการวิจัยสามารถ generalize ได้ตามกรอบทฤษฎี	6	0 หมายถึง ไม่ระบุขอบเขตของการวิจัย 1 หมายถึง ระบุขอบเขตของการวิจัยไม่ครอบคลุมตัวแปรที่สำคัญและประชากรที่ศึกษา โดยระบุเพียงอย่างใดอย่างหนึ่งเท่านั้น 2 หมายถึง ระบุขอบเขตของการวิจัยครอบคลุมตัวแปรที่สำคัญและประชากรที่ศึกษา 3 หมายถึง ระบุขอบเขตของการวิจัยครอบคลุมตัวแปรที่สำคัญ ประชากรที่ศึกษา และบริบท/ช่วงเวลาการศึกษา 4 หมายถึง ระบุขอบเขตของการวิจัยครอบคลุมตัวแปรที่สำคัญ ประชากรที่ศึกษา บริบท/ช่วงเวลาการศึกษา และมีหลักการหรือเหตุผลรองรับ โดยสามารถอธิบายเหตุผลในการกำหนดขอบเขตของการวิจัยได้อย่างสมเหตุสมผล
11	0 หมายถึง เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีจำนวนไม่ถึง 5 เล่ม 1 หมายถึง เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีจำนวน 5 – 10 เล่ม 2 หมายถึง เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีจำนวน 10 – 15 เล่ม 3 หมายถึง เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีจำนวน 15 – 20 เล่ม 4 หมายถึง เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีจำนวนมากกว่า 20 เล่ม	11	0 หมายถึง เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีจำนวนน้อยกว่า 5 เล่ม 1 หมายถึง เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีจำนวน 5 – 9 เล่ม 2 หมายถึง เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีจำนวน 10 – 14 เล่ม 3 หมายถึง เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีจำนวน 15 – 19 เล่ม 4 หมายถึง เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีจำนวน 20 เล่มขึ้นไป
20	0 หมายถึง ไม่มีการระบุถึงกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล 1 หมายถึง ระบุถึงกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลบางส่วน ไม่ระบุเป็นขั้นตอน อ่านแล้วสับสน	20	0 หมายถึง ไม่ระบุถึงกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล 1 หมายถึง ระบุถึงกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล แต่ไม่เหมาะสมกับปัญหาวิจัย ไม่ระบุเป็นขั้นตอน

ตาราง 17 การปรับปรุงเกณฑ์การประเมินคุณภาพงานวิจัย (ต่อ)

ข้อที่	เกณฑ์ที่ยังไม่ได้ปรับปรุง	ข้อที่	เกณฑ์ที่ปรับปรุงแล้ว
20	2 หมายถึง ระบุถึงกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นขั้นตอน แต่ให้รายละเอียดไม่ชัดเจน 3 หมายถึง ระบุถึงกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นขั้นตอน วิธีการเก็บข้อมูลเหมาะสม ข้อความไม่กระชับ ย่นย่อ อ่านเข้าใจยาก 4 หมายถึง ระบุถึงกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นขั้นตอน วิธีการเก็บข้อมูลเหมาะสม ข้อความกระชับ อ่านเข้าใจง่าย	20	2 หมายถึง ระบุถึงกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เหมาะสมกับปัญหาวิจัยเป็นขั้นตอน แต่ให้รายละเอียดไม่ชัดเจน 3 หมายถึง ระบุถึงกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เหมาะสมกับปัญหาวิจัยเป็นขั้นตอน ข้อความไม่กระชับ อ่านเข้าใจยาก แต่ระบุแหล่ง/สถานที่ ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เหมาะสม 4 หมายถึง ระบุถึงกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เหมาะสมกับปัญหาวิจัยเป็นลำดับขั้นตอนอย่างเป็นระบบ อ่านเข้าใจง่าย และระบุแหล่ง/สถานที่ ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เหมาะสม
27	0 หมายถึง ผลการวิจัยไม่สร้างองค์ความรู้ใหม่ 1 หมายถึง ผลการวิจัยสร้างองค์ความรู้ใหม่ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้เฉพาะในระดับกลุ่มบุคคล 2 หมายถึง ผลการวิจัยสร้างองค์ความรู้ใหม่ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้เฉพาะในระดับหน่วยงาน 3 หมายถึง ผลการวิจัยสร้างองค์ความรู้ใหม่ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้เฉพาะในระดับจังหวัด 4 หมายถึง ผลการวิจัยสร้างองค์ความรู้ใหม่ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้เฉพาะในระดับประเทศ	27	0 หมายถึง ผลการวิจัยไม่สร้างองค์ความรู้ใหม่/สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ในทางปฏิบัติเฉพาะตัวผู้วิจัย 1 หมายถึง ผลการวิจัยสร้างองค์ความรู้ใหม่ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ในทางปฏิบัติต่อผู้เรียน ผู้สอน ผู้บริหารในสถาบัน หรือหน่วยงานของผู้วิจัย 2 หมายถึง ผลการวิจัยสร้างองค์ความรู้ใหม่ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ในทางปฏิบัติต่อผู้เรียน ผู้สอน ผู้บริหารในสถาบัน หรือหน่วยงานในอำเภอ/จังหวัด 3 หมายถึง ผลการวิจัยสร้างองค์ความรู้ใหม่ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ในทางปฏิบัติต่อผู้เรียน ผู้สอน ผู้บริหารในสถาบัน หรือหน่วยงานในระดับเขตพื้นที่การศึกษา 4 หมายถึง ผลการวิจัยสร้างองค์ความรู้ใหม่ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ในทางปฏิบัติต่อผู้เรียน ผู้สอน ผู้บริหารในสถาบัน หรือหน่วยงานในระดับประเทศ/ภูมิภาค

ตาราง 17 การปรับปรุงเกณฑ์การประเมินคุณภาพงานวิจัย (ต่อ)

ข้อที่	เกณฑ์ที่ยังไม่ได้ปรับปรุง	ข้อที่	เกณฑ์ที่ปรับปรุงแล้ว
27		27	4 หมายถึง ผลการวิจัยสร้างองค์ความรู้ใหม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ในทางปฏิบัติต่อผู้เรียน ผู้สอน ผู้บริหารในสถาบัน หรือหน่วยงานในระดับประเทศ/ภูมิภาค
30	0 หมายถึง คุณภาพงานวิจัยในภาพรวมอยู่ในระดับต่ำ 1 หมายถึง คุณภาพงานวิจัยในภาพรวมอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ 2 หมายถึง คุณภาพงานวิจัยในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง 3 หมายถึง คุณภาพงานวิจัยในภาพรวมอยู่ในระดับค่อนข้างสูง 4 หมายถึง คุณภาพงานวิจัยในภาพรวมอยู่ในระดับ สูง	30	0 หมายถึง คุณภาพงานวิจัยในภาพรวมอยู่ในระดับต้องปรับปรุง 1 หมายถึง คุณภาพงานวิจัยในภาพรวมอยู่ในระดับพอใช้ 2 หมายถึง คุณภาพงานวิจัยในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง 3 หมายถึง คุณภาพงานวิจัยในภาพรวมอยู่ในระดับดี 4 หมายถึง คุณภาพงานวิจัยในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก

4. นำแบบประเมินคุณภาพงานวิจัยและเกณฑ์ประเมินคุณภาพงานวิจัยเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและความครอบคลุมตามตัวแปรที่ต้องการวัด โดยพบว่าค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 และค่า IOC ทุกข้อมีค่ามากกว่า 0.5 ผู้วิจัยจึงนำมาใช้ทุกข้อ จากนั้นนำมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

5. นำแบบประเมินคุณภาพงานวิจัยและเกณฑ์การประเมินคุณภาพงานวิจัยที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้กับงานวิจัยจำนวน 3 เล่ม โดยผู้ทดลองใช้ 3 คน คือ อาจารย์ที่ปรึกษา 2 ท่าน และผู้วิจัย 1 คน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของการประเมิน (inter rater reliability) โดยใช้สูตรในการคำนวณค่าความสอดคล้องในการประเมินคุณภาพงานวิจัยและเกณฑ์ในการแปลผลค่าความสอดคล้องในการประเมินตาม Copper และ Hedges (1994, อ้างถึงใน วิญญา ยัมยวน, 2547) และเปรียบเทียบผลที่ได้กับเกณฑ์การประเมินที่กำหนด

ผลตรวจสอบความสอดคล้องตาม Copper และ Hedges (1994) ในการประเมินคุณภาพงานวิจัยระหว่างผู้วิจัยและผู้ประเมิน 2 ท่าน เป็นดังนี้ การประเมินในเล่มที่ 1 มีประเด็นสอดคล้องกัน 21 ข้อ จาก 30 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 70.00 แปลว่า ค่าความสอดคล้องในการประเมินสอดคล้องกันในระดับดี การประเมินในเล่มที่ 2 มีประเด็นสอดคล้องกัน 24 ข้อ จาก 30 ข้อ คิดเป็น ร้อยละ 80.00 แปลว่า ค่าความสอดคล้องในการประเมินสอดคล้องกันในระดับดีมาก และ

การประเมินในเล่มที่ 3 มีประเด็นสอดคล้องกัน 24 ข้อ จาก 30 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 80.00 แปลว่า ค่าความสอดคล้องในการประเมินสอดคล้องกันในระดับดีมาก

จากผลการประเมินพบว่า แบบประเมินคุณภาพงานวิจัยและเกณฑ์การประเมินที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนั้นมีคุณภาพ ซึ่งดูได้จากค่าความสอดคล้องในการประเมินคุณภาพงานวิจัยนั้นสอดคล้องกันดีมาก

สูตรการคำนวณค่าความสอดคล้องในการประเมิน

$$\text{ค่าความสอดคล้องในการประเมิน} = \frac{\text{จำนวนข้อในการประเมินคุณภาพงานวิจัยที่สอดคล้องกัน}}{\text{จำนวนข้อของการประเมินคุณภาพงานวิจัยทั้งหมด}}$$

Agreement rate : AR

ผู้วิจัยแสดงรายละเอียดการตรวจสอบความสอดคล้องในตารางที่ 18 ดังนี้

ตารางที่ 18 ตารางตรวจสอบความสอดคล้องในการประเมินงานวิจัย

ข้อที่	ผลการประเมินงานวิจัยเล่มที่ 1			ผลการตรวจสอบความสอดคล้อง	ผลการประเมินงานวิจัยเล่มที่ 2			ผลการตรวจสอบความสอดคล้อง	ผลการประเมินงานวิจัยเล่มที่ 3			ผลการตรวจสอบความสอดคล้อง
	ผู้ประเมินคนที่ 1	ผู้ประเมินคนที่ 2	ผู้ประเมินคนที่ 3		ผู้ประเมินคนที่ 1	ผู้ประเมินคนที่ 2	ผู้ประเมินคนที่ 3		ผู้ประเมินคนที่ 1	ผู้ประเมินคนที่ 2	ผู้ประเมินคนที่ 3	
1	4	4	4	สอดคล้อง	4	4	4	สอดคล้อง	4	4	4	สอดคล้อง
2	4	4	4	สอดคล้อง	4	4	4	สอดคล้อง	3	3	3	สอดคล้อง
3	4	4	4	สอดคล้อง	4	4	4	สอดคล้อง	4	4	4	สอดคล้อง
4	3	2	2	ไม่สอดคล้อง	4	3	3	ไม่สอดคล้อง	3	2	2	ไม่สอดคล้อง
5	3	3	3	สอดคล้อง	4	4	4	สอดคล้อง	3	3	3	สอดคล้อง
6	4	3	3	ไม่สอดคล้อง	4	4	4	สอดคล้อง	3	3	3	สอดคล้อง
7	1	1	1	สอดคล้อง	1	1	1	สอดคล้อง	1	1	1	สอดคล้อง
8	4	4	4	สอดคล้อง	4	4	4	สอดคล้อง	4	4	4	สอดคล้อง
9	3	3	3	สอดคล้อง	2	2	2	สอดคล้อง	2	2	2	สอดคล้อง
10	4	4	4	สอดคล้อง	4	4	4	สอดคล้อง	4	4	4	สอดคล้อง
11	4	4	4	สอดคล้อง	4	4	4	สอดคล้อง	4	4	4	สอดคล้อง
12	4	3	2	ไม่สอดคล้อง	4	2	3	ไม่สอดคล้อง	4	3	3	ไม่สอดคล้อง
13	1	1	1	สอดคล้อง	1	1	1	สอดคล้อง	1	1	1	สอดคล้อง
14	4	4	4	สอดคล้อง	4	4	4	สอดคล้อง	4	4	4	สอดคล้อง
15	3	3	3	สอดคล้อง	3	3	3	สอดคล้อง	3	3	3	สอดคล้อง
16	3	3	3	สอดคล้อง	4	4	4	สอดคล้อง	3	3	3	สอดคล้อง
17	3	3	3	สอดคล้อง	4	4	4	สอดคล้อง	3	3	3	สอดคล้อง
18	3	3	3	สอดคล้อง	4	4	4	สอดคล้อง	3	3	3	สอดคล้อง
19	4	4	4	สอดคล้อง	3	3	3	สอดคล้อง	3	3	3	สอดคล้อง

ตาราง 18 ตารางตรวจสอบความสอดคล้องในการประเมินงานวิจัย (ต่อ)

ข้อที่	ผลการประเมินงานวิจัยเล่มที่ 1			ผลการตรวจสอบความสอดคล้อง	ผลการประเมินงานวิจัยเล่มที่ 2			ผลการตรวจสอบความสอดคล้อง	ผลการประเมินงานวิจัยเล่มที่ 3			ผลการตรวจสอบความสอดคล้อง
	ผู้ประเมินคนที่ 1	ผู้ประเมินคนที่ 2	ผู้ประเมินคนที่ 3		ผู้ประเมินคนที่ 1	ผู้ประเมินคนที่ 2	ผู้ประเมินคนที่ 3		ผู้ประเมินคนที่ 1	ผู้ประเมินคนที่ 2	ผู้ประเมินคนที่ 3	
20	2	2	2	สอดคล้อง	4	4	4	สอดคล้อง	2	2	2	สอดคล้อง
21	2	2	2	สอดคล้อง	2	2	2	สอดคล้อง	3	3	3	สอดคล้อง
22	4	4	4	สอดคล้อง	4	4	4	สอดคล้อง	4	4	4	สอดคล้อง
23	2	1	1	ไม่สอดคล้อง	4	4	4	สอดคล้อง	4	4	4	สอดคล้อง
24	4	4	4	สอดคล้อง	4	4	4	สอดคล้อง	4	4	4	สอดคล้อง
25	4	3	3	ไม่สอดคล้อง	4	3	3	ไม่สอดคล้อง	4	3	3	ไม่สอดคล้อง
26	2	1	1	ไม่สอดคล้อง	3	3	3	สอดคล้อง	3	2	2	ไม่สอดคล้อง
27	3	2	1	ไม่สอดคล้อง	3	2	1	ไม่สอดคล้อง	3	2	2	ไม่สอดคล้อง
28	2	1	1	ไม่สอดคล้อง	4	2	2	ไม่สอดคล้อง	2	2	1	ไม่สอดคล้อง
29	4	4	4	สอดคล้อง	4	4	4	สอดคล้อง	4	4	4	สอดคล้อง
30	3	2	2	ไม่สอดคล้อง	4	3	3	ไม่สอดคล้อง	3	3	3	สอดคล้อง
ค่าความสอดคล้อง	21/30 = 0.70				24/30 = 0.80				24/30 = 0.80			

ตารางที่ 19 เกณฑ์ในการแปลผลค่าความสอดคล้องในการประเมิน

ค่าความสอดคล้องในการประเมิน	ความหมาย
น้อยกว่า 0.40	ไม่สอดคล้องกัน
0.40 – 0.59	สอดคล้องกันระดับปานกลาง
0.60 – 0.74	สอดคล้องกันระดับดี
มากกว่า 0.74	สอดคล้องกันระดับดีมาก

6. นำแบบประเมินคุณภาพงานวิจัยและเกณฑ์การประเมินคุณภาพงานวิจัยที่ตรวจสอบความสอดคล้องแล้วมาปรับปรุงแก้ไขตามความเหมาะสมและตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาก่อนนำไปใช้จริง โดยผู้วิจัยเป็นผู้ประเมินงานวิจัยทุกเล่มด้วยตนเอง

แบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย แบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีสาระแบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นแบบบันทึกข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับรายละเอียดด้านเนื้อหาสาระของวิจัยและด้านวิธีวิทยาการวิจัย

ส่วนที่ 2 เป็นแบบบันทึกข้อมูลที่รายงานค่าสถิติที่และผลการวิจัยเกี่ยวกับการทดสอบสมมติฐาน

แบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัยมีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

1. ศึกษาตำราเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและงานวิจัยที่เกี่ยวกับการสร้างแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัยจากงานวิจัยของรายงานการสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษาไทย (2552) วลัยภรณ์ ขุนชนะ (2550) และพรทิพย์ พันตา (2554) เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดรูปแบบของแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัยและตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยที่ต้องการบันทึก ผู้วิจัยคัดเลือกตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยที่คาดว่าจะส่งผลต่อค่าขนาดอิทธิพลของงานวิจัยที่เกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน แล้วแบ่งประเภทตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยออกเป็น 4 ด้าน รวมตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยที่เลือกลงในแบบบันทึกทั้งสิ้น 29 ตัวแปร

ตารางที่ 20 แสดงตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยแยกตามรายด้าน

คุณลักษณะงานวิจัย	ตัวแปรจัดประเภท	ตัวแปรต่อเนื่อง
ด้านการพิมพ์และผู้วิจัย (7 ตัวแปร)	ปีที่พิมพ์งานวิจัย สถาบันที่ผลิตงานวิจัย สาขาที่ผลิตงานวิจัย ประเภทงานวิจัย เพศผู้วิจัย	จำนวนหน้าทั้งหมด จำนวนหน้าไม่รวมภาคผนวก
ด้านเนื้อหาสาระของงานวิจัย (8 ตัวแปร)	วัตถุประสงค์ของงานวิจัย กลุ่มสาระการเรียนรู้ ระดับชั้นของกลุ่มตัวอย่าง ภูมิภาคของกลุ่มตัวอย่าง หน่วยงานที่สังกัดของกลุ่มตัวอย่าง ตัวแปรตามประเภทผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน	จำนวนตัวแปรต้น จำนวนตัวแปรตาม
ด้านวิธีวิทยาการวิจัย (12 ตัวแปร)	แบบแผนการวิจัย การตั้งสมมุติฐานในงานวิจัย วิธีสุ่มกลุ่มตัวอย่าง การออกแบบวิจัยเชิงทดลอง ประเภทเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย ประเภทเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ประเภทวิธีที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล	ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวนเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง จำนวนเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บ รวบรวมข้อมูล จำนวนวิธีที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล คะแนนประเมินคุณภาพงานวิจัย

ตารางที่ 20 แสดงตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยแยกตามรายด้าน (ต่อ)

คุณลักษณะงานวิจัย	ตัวแปรจัดประเภท	ตัวแปรต่อเนื่อง
ด้านนวัตกรรม/ประเภทปัจจัยในการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2 ตัวแปร)	นวัตกรรมในการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ ประเภทปัจจัยในการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้	

2. สร้างแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัยมีลักษณะเป็นแบบบันทึกข้อมูลที่มีการกำหนดรหัสสำหรับการบันทึกค่าในแต่ละรายการซึ่งรหัสสำหรับบันทึกนี้ผู้วิจัยได้สร้างเป็นสมุดสำหรับลงรหัสแยกออกจากแบบบันทึกคุณลักษณะการวิจัยเมื่อสร้างเสร็จแล้วนำไปทดลองบันทึกข้อมูลกับรายงานการวิจัยจำนวน 5 ฉบับ เพื่อปรับปรุงให้ครอบคลุมประเด็นที่ศึกษามากขึ้น แล้วนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความครอบคลุมในการเก็บข้อมูลของตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยความชัดเจนและเหมาะสมของภาษาที่ใช้ตั้งชื่อตัวแปรรวมทั้งความเหมาะสมในการกำหนดรหัสในสมุดลงรหัส หลังจากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งอาจารย์ที่ปรึกษาได้ให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะดังนี้

2.1 แก้ไขการบันทึกตัวแปรคุณลักษณะด้านการพิมพ์และผู้วิจัยจากการบันทึกโดยการเติมข้อความลงในช่องว่างเปลี่ยนแปลงเป็นการบันทึกโดยการกำหนดเป็นรหัสเช่นเดียวกับตัวแปรอื่นและเพิ่มตัวแปรอีก 4 ตัวแปร ดังนี้ 1) ประเภทงานวิจัย 2) เพศผู้วิจัย 3) จำนวนหน้าทั้งหมด และ 4) จำนวนหน้าไม่รวมภาคผนวก

2.2 แก้ไขตัวแปรคุณลักษณะด้านวิธีวิทยาการวิจัย ดังนี้ 1) ด้านเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ให้แบ่งเป็น เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง และเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล 2) แก้ไขการระบุประเภทสถิติที่ใช้ทดสอบในการวิจัย โดยเปลี่ยนแปลงการระบุให้เป็นการวิเคราะห์ข้อมูล และแบ่งเป็นจำนวนวิธีที่วิเคราะห์ และประเภทของการวิเคราะห์

3. นำแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัยที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความครอบคลุมตามตัวแปรที่ต้องการบันทึกผลการตรวจสอบพบว่าแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัยตามตัวเล่มมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 ส่วนแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัยชุดทดสอบสมมติฐานสำหรับงานวิจัยเชิงทดลอง/เปรียบเทียบมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 และแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัยชุดทดสอบสมมติฐานสำหรับ

งานวิจัยเชิงสหสัมพันธ์มีค่า IOC รวมทั้งฉบับเท่ากับ 1 จากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะอีกครั้งหนึ่งก่อนนำไปใช้จริง ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะดังนี้

3.1 ควรมีการตรวจสอบล่วงหน้าเกี่ยวกับสาขาที่ผลิตงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ของแต่ละมหาวิทยาลัยให้ครอบคลุม ซึ่งผู้วิจัยได้สืบค้นและตรวจสอบแล้วจึงแก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของตัวแปร 3 ตัวแปร ดังนี้ 1) สาขาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา/การจัดการเทคโนโลยี/คอมพิวเตอร์ 2) สาขาวิทยาศาสตร์ศึกษา/การสอนวิทยาศาสตร์ 3) สาขาครุศาสตร์เกษตร

3.2 แก้ไขประเภทของงานวิจัย ในรหัสตัวแปร 4 = งานวิจัย เปลี่ยนแปลงเป็น 4 = งานวิจัยของหน่วยงาน/สถาบัน

3.3 เพิ่มบริบทของกลุ่มตัวอย่างอีก 1 ตัวแปร คือ หน่วยงานที่สังกัด

3.4 สำหรับตัวแปรที่เป็นตัวแปรเชิงคุณลักษณะบางตัวแปร เช่น กลุ่มสาระการเรียนรู้ ประเภทเครื่องมือ ประเภทนวัตกรรม ควรมีการเพิ่มตัวแปรให้เลือกเป็นอื่น ๆ ไปด้วย เนื่องจากอาจมีงานวิจัยบางเล่มที่สร้างหรือประยุกต์ใช้นวัตกรรมโดยไม่ได้สังกัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ หรือมีการใช้เครื่องมือหรือนวัตกรรมที่ผู้วิจัยไม่ได้ระบุไว้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยวางแผนการเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2560 ถึงเดือนธันวาคม พ.ศ. 2560 โดยมีขั้นตอนในการรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. สืบค้นรายชื่องานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ที่พิมพ์เผยแพร่ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 – 2560 จากฐานข้อมูล Thailis และจากการบริการระบบสืบค้นฐานข้อมูลห้องสมุดของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ที่สามารถเข้าถึงสืบค้นได้ผ่านทางระบบอินเทอร์เน็ต เช่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยมหาสารคาม และกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ เป็นต้น โดยใช้คำค้น “หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” และ “เศรษฐกิจพอเพียง”

2. คัดเลือกงานวิจัยโดยการอ่านจากบทคัดย่อและพิจารณาเนื้อหาในตัวเล่มโดยเบื้องต้น 1 รอบแล้วพิจารณาคุณสมบัติของงานที่ตรงตามเกณฑ์ที่กำหนดแล้วคัดเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง

3. อ่านงานวิจัยโดยละเอียดเพื่อประเมินคุณภาพงานวิจัยตามแบบประเมินที่ผู้วิจัยสร้างไว้โดยพิจารณาจากเกณฑ์ที่กำหนด บันทึกข้อมูลคุณลักษณะงานวิจัย ค่าการทดสอบทางสถิติที่ได้จากงานวิจัยเชิงทดลองและเชิงสหสัมพันธ์โดยละเอียดพร้อมทั้งตรวจสอบให้ถูกต้อง

4. รวบรวมข้อมูลที่ได้จากการบันทึกเป็นหมวดหมู่และเตรียมแฟ้มข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์เพื่อประมวลผลข้อมูลและสรุปผล

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นด้วยสถิติบรรยายเพื่อให้ทราบลักษณะการแจกแจงของค่าดัชนีมาตรฐาน ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด ค่าความโด่ง ค่าความเบ้ และพิสัย

2. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานและประมาณค่าดัชนีมาตรฐานสำหรับงานวิจัยแต่ละเรื่อง ซึ่งหาจากสูตรของ Glass และคณะ ถ้าเป็นงานวิจัยเชิงทดลองจะประมาณค่าดัชนีมาตรฐานในรูปของค่าขนาดอิทธิพล ถ้าเป็นงานวิจัยเชิงสหสัมพันธ์จะประมาณค่าดัชนีมาตรฐานในรูปค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และเปลี่ยนค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ให้อยู่ในรูปของค่าขนาดอิทธิพล

สูตรการคำนวณค่าขนาดอิทธิพลในงานวิจัยเชิงทดลอง

$$d = \frac{\bar{y}_E - \bar{y}_C}{S_C}$$

เมื่อ d แทนค่าขนาดอิทธิพล (Effect Size)

$\bar{y}_E, \bar{y}_C$ แทนค่าเฉลี่ยของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

S_C แทนส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มควบคุม

การประมาณค่าขนาดอิทธิพลแบบแผนการวิจัยเชิงสหสัมพันธ์เป็นการประมาณค่าขนาดอิทธิพลจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์โดยใช้สูตรดังนี้

$$d = \sqrt{\frac{n-2}{n} \left[\frac{2r}{\sqrt{1-r^2}} \right]}$$

เมื่อ r แทนสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (pearson's correlation coefficient)

n แทนขนาดกลุ่มตัวอย่าง

การประมาณค่าขนาดอิทธิพลจากสถิติทดสอบที่ใช้ในการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยสองกรณีคือกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิสระต่อกันและกรณีกลุ่มตัวอย่างสัมพันธ์กันมีสูตรในการประมาณค่าขนาดอิทธิพลดังนี้

$$d = t \sqrt{1/n_E + 1/n_C}$$

$$d = t \sqrt{\frac{2}{n(1-r_{EC}^2)}}$$

การประมาณค่าขนาดอิทธิพลจากสถิติทดสอบที่ใช้ในการทดสอบนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์และประมาณค่าขนาดอิทธิพลจากสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ดังนี้

$$r = \frac{1}{\sqrt{t^2 + n - 2}}$$

$$d = \sqrt{\frac{n-2}{n} \left[\frac{2r}{\sqrt{1-r^2}} \right]}$$

เมื่อได้ค่าขนาดอิทธิพลแล้วผู้วิจัยจึงนำมาเป็นตัวแปรตามของงานวิจัยเพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

3. เมื่อได้ค่าขนาดอิทธิพลแล้ว นำค่าขนาดอิทธิพลดังกล่าวทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าขนาดอิทธิพลตามตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัย เพื่อเปรียบเทียบค่าขนาดอิทธิพล โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญ .05 และเมื่อพบความแตกต่างผู้วิจัยทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ตามวิธีของ Bonferroni กรณีที่ความแปรปรวนเท่ากัน และตามวิธี Dunnett's T3 กรณีที่ความแปรปรวนไม่เท่ากัน หากพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญวิเคราะห์ต่อด้วยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression analysis) โดยมีตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยเป็นตัวแปรอิสระ และมีค่าขนาดอิทธิพลจากงานวิจัยที่เกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นตัวแปรตาม

4. แปลผลตามข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์และสรุปผลการวิจัยเพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2 สรุปเกี่ยวกับตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยที่ทำให้ค่าอิทธิพลแตกต่างกัน

5. สรุปองค์ความรู้ที่ได้จากงานวิจัย โดยการวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อสรุปผลการสังเคราะห์งานวิจัยด้านการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

6. นำเสนอข้อค้นพบที่ได้จากการวิเคราะห์อภิปรายและนำข้อมูลตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานไปวิเคราะห์ต่อไป

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้เป็นการสังเคราะห์งานวิจัยเชิงทดลองและเชิงสหสัมพันธ์ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ห่อถิมาณงานวิจัยด้านการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้อในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ห่อถิมาณตามแนวทางของ Glass การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 4 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์คุณลักษณะเบื้องต้นของงานวิจัยและผลการประเมินคุณภาพงานวิจัยด้านการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้อในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความแตกต่างของคุณลักษณะงานวิจัยที่มีต่อค่าขนาดอิทธิพลของงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้อในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตอนที่ 3 การศึกษาคุณลักษณะงานวิจัยที่ส่งผลต่อค่าขนาดอิทธิพลของงานวิจัยด้านการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้อในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตอนที่ 4 การสรุปองค์ความรู้ที่เกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้อในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เพื่อให้การนำเสนอมีความสะดวกและมีความเข้าใจที่ตรงกัน ผู้วิจัยจึงได้กำหนดสัญลักษณ์และความหมายที่ใช้ในการวิเคราะห์ มีรายละเอียดดังนี้

M	หมายถึง	ค่าเฉลี่ยเลขคณิต
SD	หมายถึง	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
$C.V.$	หมายถึง	สัมประสิทธิ์การกระจาย
Max	หมายถึง	ค่าสูงสุด
Min	หมายถึง	ค่าต่ำสุด
Sk	หมายถึง	ค่าความเบ้
Ku	หมายถึง	ค่าความโด่ง
n	หมายถึง	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
F	หมายถึง	ค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ F-test

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะเบื้องต้นของงานวิจัยและผลการประเมินคุณภาพงานวิจัยด้านการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ในตอนนี้เป็น การนำเสนอผลการวิเคราะห์การแจกแจงความถี่ และค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัย เพื่อแสดงให้เห็นถึงลักษณะความแตกต่างของงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ โดยแบ่งคุณลักษณะของงานวิจัยออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ คุณลักษณะงานวิจัยด้านการพิมพ์และผู้วิจัย คุณลักษณะงานวิจัยด้านเนื้อหาสาระของงานวิจัย คุณลักษณะงานวิจัยด้านวิธีวิทยาการวิจัย และคุณลักษณะงานวิจัยด้านนวัตกรรม/ประเภที่ปัจจัยในการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมถึงผลการประเมินคุณภาพงานวิจัยด้านการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผู้วิจัยแบ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 3 ส่วน คือ

- 1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานระดับเล่มงานวิจัย
- 1.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานระดับชุดการทดสอบสมมติฐานในงานวิจัย
- 1.3 ผลการประเมินคุณภาพของงานวิจัย

1.1 ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะเบื้องต้นระดับเล่มงานวิจัย

การนำเสนอผลการวิเคราะห์คุณลักษณะเบื้องต้นระดับเล่มงานวิจัย ผู้วิจัยแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 หัวข้อ หัวข้อแรกเป็นการนำเสนอผลการวิเคราะห์คุณลักษณะเบื้องต้นจำแนกตามตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยที่เป็นตัวแปรจัดประเภท หัวข้อที่สองเป็นการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นจำแนกตามตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยที่เป็นตัวแปรต่อเนื่อง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.1.1 ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะเบื้องต้นจำแนกตามตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยที่เป็นตัวแปรจัดประเภท

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการคัดเลือกงานวิจัยด้านการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานตามเกณฑ์ที่กำหนดได้ 127 เรื่อง โดยทั้งหมดเป็นงานวิจัยเชิงทดลองและเชิงสหสัมพันธ์

เมื่อพิจารณาตัวแปรคุณลักษณะของงานวิจัยด้านการพิมพ์และผู้วิจัย ประกอบด้วยตัวแปรจัดประเภท 5 ตัวแปร คือ ปีที่พิมพ์งานวิจัย สถาบันที่ผลิตงานวิจัย สาขาที่ผลิตงานวิจัย ประเภทงานวิจัย และเพศผู้วิจัย ผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีรายละเอียดดังนี้

ตัวแปรปีที่พิมพ์งานวิจัย พบว่า งานวิจัยที่ตีพิมพ์ในปี 2553 และปี 2557 มากที่สุด จำนวนเท่ากันคือ 17 เล่ม (ร้อยละ 13.40) รองลงมาคือ ปี 2555 จำนวน 16 เล่ม (ร้อยละ 12.60) ปี 2551

และ 2556 จำนวนเท่ากันคือ 15 เล่ม (ร้อยละ 11.80) ปี 2552 จำนวน 14 เล่ม (ร้อยละ 11.00) ปี 2554 จำนวน 13 เรื่อง (ร้อยละ 10.20) ปี 2558 จำนวน 8 เล่ม (ร้อยละ 6.30) ปี 2559 จำนวน 5 เล่ม (ร้อยละ 3.90) ปี 2549 จำนวน 3 เล่ม (ร้อยละ 2.40) สำหรับปีที่พิมพ์งานวิจัยน้อยที่สุดคือ ปี 2550 และ ปี 2560 มีจำนวนงานวิจัยเท่ากันคือ 2 เล่ม (ร้อยละ 1.60)

ตัวแปรสถาบันที่ผลิตงานวิจัย พบว่า มหาวิทยาลัยขอนแก่นเป็นสถาบันที่ผลิตงานวิจัยมากที่สุด จำนวน 17 เล่ม (ร้อยละ 13.40) รองลงมาคือ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จำนวน 16 เล่ม (ร้อยละ 12.60) มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 13 เล่ม (ร้อยละ 10.20) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 9 เล่ม (ร้อยละ 7.10) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยนเรศวร จำนวนเท่ากัน คือ 6 เล่ม (ร้อยละ 4.70) มหาวิทยาลัยศิลปากร และมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง จำนวนเท่ากัน คือ 5 เล่ม (ร้อยละ 3.90) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ และมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี จำนวนเท่ากัน คือ 4 เล่ม (ร้อยละ 3.10) มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร และมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จำนวนเท่ากัน คือ 3 เล่ม (ร้อยละ 2.40) มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ และมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ จำนวนเท่ากัน คือ 2 เล่ม (ร้อยละ 1.60) สถาบันที่ผลิตงานวิจัยน้อยที่สุด คือ มหาวิทยาลัยทักษิณ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง สถาบันเทคโนโลยีพระนครเหนือ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ มหาวิทยาลัยรังสิต มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี มีการผลิตงานวิจัยสถาบันละ 1 เล่ม (ร้อยละ 0.80)

ตัวแปรสาขาที่ผลิตงานวิจัย พบว่า หลักสูตรและการสอน/การนิเทศ/นวัตกรรมการผลิตหลักสูตรและการเรียนรู้ เป็นสาขาที่ผลิตงานวิจัยมากที่สุด จำนวน 58 เล่ม (ร้อยละ 45.70) รองลงมาคือ การวิจัย การศึกษา/การวิจัยและประเมินผลการศึกษา/การวิจัยและพัฒนาการศึกษา จำนวน 20 เล่ม (ร้อยละ 15.70) เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา/การจัดการเทคโนโลยี/คอมพิวเตอร์ จำนวน 16 เล่ม (ร้อยละ 12.60) วิทยาศาสตร์ศึกษา/การสอนวิทยาศาสตร์ จำนวน 10 เล่ม (ร้อยละ 7.90) จิตวิทยาการศึกษา และการแนะแนว/การให้คำปรึกษา จำนวน 6 เล่ม (ร้อยละ 4.70) สังคมศึกษา/การสอนสังคมศึกษา จำนวน 5 เล่ม (ร้อยละ 3.90) การศึกษา/การศึกษาและการพัฒนาสังคม/การจัดการศึกษาและการเรียนรู้ จำนวน 3 เล่ม (ร้อยละ 2.40) การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์, การประถมศึกษา และการมัธยมศึกษา จำนวนเท่ากัน คือ 2 เล่ม (ร้อยละ 1.60) สาขาที่ผลิตงานวิจัยน้อยที่สุด คือ คหกรรมศาสตร์, ครุศาสตร์เกษตร และสิ่งแวดล้อมศึกษา มีการผลิตงานวิจัยสาขาละ 1 เล่ม (ร้อยละ 0.80)

ตัวแปรประเภทงานวิจัย พบว่า งานวิจัยวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโทมีจำนวนมากที่สุด คือ จำนวน 92 เล่ม (ร้อยละ 72.40) รองลงมาเป็น งานวิจัยสารนิพนธ์/การศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน 27 เล่ม (ร้อยละ 21.30) งานวิจัยวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาเอก จำนวน 7 เล่ม (ร้อยละ 5.50) งานวิจัยที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ งานวิจัยของหน่วยงาน/สถาบัน ซึ่งมีจำนวนเพียง 1 เล่มเท่านั้น (ร้อยละ 0.80)

ตัวแปรเพศผู้วิจัย พบว่า ส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยที่ผลิตโดยนักวิจัยเพศหญิง จำนวน 97 เล่ม (ร้อยละ 76.40) นักวิจัยเพศชาย จำนวน 30 เล่ม (ร้อยละ 23.60)

เมื่อพิจารณาตัวแปรคุณลักษณะของงานวิจัยด้านเนื้อหาสาระของงานวิจัย ประกอบด้วย ตัวแปรจัดประเภท 5 ตัวแปร ได้แก่ วัตถุประสงค์ของงานวิจัย กลุ่มสาระการเรียนรู้ ระดับชั้นของกลุ่ม ตัวอย่าง บริบทของกลุ่มตัวอย่าง แบ่งเป็น 2 ด้าน คือ ภูมิภาค และหน่วยงานที่สังกัด ผลการวิเคราะห์ ข้อมูลมีรายละเอียดดังนี้

ตัวแปรวัตถุประสงค์ของงานวิจัย พบว่า งานวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษามากที่สุด จำนวน 50 เล่ม (ร้อยละ 39.40) รองลงมาคือ เพื่อเปรียบเทียบ จำนวน 34 เล่ม (ร้อยละ 26.80) เพื่อพัฒนา จำนวน 30 เล่ม (ร้อยละ 23.60) เพื่อประเมินจำนวน 3 เล่ม (ร้อยละ 2.34) เพื่อทดลอง และเพื่อ ตรวจสอบ/หาความสัมพันธ์ จำนวน 2 เล่ม (ร้อยละ 1.60) ส่วนวัตถุประสงค์ที่น้อยที่สุดในการทำวิจัย คือ เพื่อหาปฏิสัมพันธ์ ซึ่งมีจำนวนเพียง 1 เล่ม (ร้อยละ 0.80) (งานวิจัย 1 เล่ม มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยมากกว่า 1 วัตถุประสงค์ ใช้การคำนวณสัดส่วนเพื่อปรับฐานให้เป็น 127 เล่ม)

ตัวแปรกลุ่มสาระการเรียนรู้ พบว่า เป็นงานวิจัยที่ศึกษากับกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมมากที่สุด จำนวน 53 เล่ม (ร้อยละ 41.70) รองลงมาคือ กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี จำนวน 19 เล่ม (ร้อยละ 15.00) กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ จำนวน 18 เล่ม (ร้อยละ 14.20) ไม่สังกัดกลุ่มสาระฯ จำนวน 16 เล่ม (ร้อยละ 12.60) กลุ่มพัฒนา ผู้เรียน จำนวน 7 เล่ม (ร้อยละ 5.50) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย จำนวน 5 เล่ม (ร้อยละ 3.90) กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ จำนวน 3 เล่ม (ร้อยละ 2.40) กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ จำนวน 2 เล่ม (ร้อยละ 1.60) งานวิจัยที่ศึกษากับกลุ่มสาระสุขศึกษาและพลศึกษา และกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ มีจำนวนน้อยที่สุดเพียง 1 เล่มเท่านั้น (ร้อยละ 0.80) รวมทั้งมีงานวิจัยที่ศึกษากับ ทั้งกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย จำนวน 1 เล่ม (ร้อยละ 0.80)

ตัวแปรระดับชั้นของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า งานวิจัยศึกษากับผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ตอนต้น (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3) มากที่สุด จำนวน 50 เล่ม (ร้อยละ 39.40) รองลงมาคือ ระดับชั้น ประถมศึกษาตอนปลาย (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6) จำนวน 45 เล่ม (ร้อยละ 35.40) ระดับชั้น มัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 19 เล่ม (ร้อยละ 15.00) ระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น

(ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3) จำนวน 11 เล่ม (ร้อยละ 8.70) และงานวิจัยที่ศึกษากับผู้เรียนทั้งระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 2 เล่ม (ร้อยละ 1.60)

ตัวแปรบริบทของกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวแปรภูมิภาค พบว่า งานวิจัยมีการศึกษาในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือมากที่สุด จำนวน 66 เล่ม (ร้อยละ 52.00) รองลงมาคือ ภาคกลาง จำนวน 28 เรื่อง (ร้อยละ 22.00) กรุงเทพฯ และปริมณฑล จำนวน 14 เล่ม (ร้อยละ 11.00) ภาคเหนือ จำนวน 12 เล่ม (ร้อยละ 9.40) ภาคใต้ จำนวน 6 เล่ม (ร้อยละ 4.70) และงานวิจัยที่ศึกษากับกลุ่มตัวอย่างทุกภูมิภาค จำนวน 1 เล่ม (ร้อยละ 0.80)

ตัวแปรบริบทของกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวแปรหน่วยงานที่สังกัด พบว่า งานวิจัยเกือบทั้งหมดเป็นงานวิจัยที่ศึกษากับกลุ่มตัวอย่างจากสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) จำนวน 118 เล่ม (ร้อยละ 92.90) ที่เหลือเป็นงานวิจัยที่ศึกษากับกลุ่มตัวอย่างจากสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) จำนวน 5 เรื่อง (ร้อยละ 3.90) สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) จำนวน 2 เล่ม (ร้อยละ 1.60) งานวิจัยที่มีจำนวนน้อยที่สุด คืองานวิจัยจากสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สอศ.) และสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร (กทม.) มีจำนวนเท่ากัน คือ 1 เล่ม (ร้อยละ 0.80)

เมื่อพิจารณาตัวแปรคุณลักษณะของงานวิจัยด้านวิธีวิทยาการวิจัย ประกอบด้วยตัวแปรจัดประเภท 7 ตัวแปร ได้แก่ แบบแผนการวิจัย การตั้งสมมติฐานการวิจัย วิธีสุ่มกลุ่มตัวอย่าง การออกแบบวิจัยเชิงทดลอง ประเภทเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คุณภาพเครื่องมือในภาพรวม ประเภทการวิเคราะห์ข้อมูล ผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีรายละเอียดดังนี้

ตัวแปรแบบแผนการวิจัย พบว่า งานวิจัยเกือบทั้งหมดเป็นงานวิจัยเชิงทดลอง จำนวน 120 เล่ม (ร้อยละ 94.50) ที่เหลือเป็นงานวิจัยเชิงสหสัมพันธ์ จำนวน 7 เล่ม (ร้อยละ 5.50)

ตัวแปรการตั้งสมมติฐานการวิจัย พบว่า งานวิจัยกำหนดสมมติฐานมีทิศทางมากที่สุด จำนวน 89 เล่ม (ร้อยละ 70.10) รองลงมาคือ ไม่มีสมมติฐาน จำนวน 24 เล่ม (ร้อยละ 18.90) มีทิศทางและไม่มีทิศทาง จำนวน 11 เล่ม (ร้อยละ 8.70) และการกำหนดสมมติฐานไม่มีทิศทางน้อยที่สุด จำนวน 3 เล่ม (ร้อยละ 2.40)

ตัวแปรวิธีสุ่มกลุ่มตัวอย่าง พบว่า งานวิจัยใช้การสุ่มอย่างง่าย/สุ่มแบบแบ่งกลุ่มมากที่สุด จำนวน 50 เล่ม (ร้อยละ 39.40) รองลงมาคือ เลือกแบบเจาะจง จำนวน 33 เล่ม (ร้อยละ 26.00) ใช้ประชากร/กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 28 เล่ม (ร้อยละ 22.00) สุ่มแบบหลายขั้นตอน จำนวน 9 เล่ม (ร้อยละ 7.10) สุ่มอย่างมีระบบ และสุ่มแบบแบ่งชั้น จำนวนเท่ากัน คือ 3 เล่ม (ร้อยละ 2.40) และน้อยที่สุด คือ อาสาสมัคร มีจำนวนเพียง 1 เล่ม (ร้อยละ 0.80)

ตัวแปรการออกแบบการวิจัยเชิงทดลอง จากงานวิจัยเชิงทดลอง จำนวน 120 เล่ม พบว่า งานวิจัยใช้แบบแผนการวิจัย The one group pretest-posttest design มากที่สุด จำนวน 80 เล่ม

(ร้อยละ 66.70) รองลงมา คือ The one group posttest-only design จำนวน 20 เล่ม (ร้อยละ 16.70) Randomized control group pretest-posttest design จำนวน 17 เล่ม (ร้อยละ 14.20) และงานวิจัยใช้แบบแผนการวิจัย The one group pretest-posttest time series design Nonequivalent control group pretest-posttest design และ Randomized control group posttest-only design น้อยที่สุด คือ จำนวน 1 เล่มเท่ากัน (ร้อยละ 0.80)

ตัวแปรประเภทเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย พบว่า งานวิจัยใช้เครื่องมือที่มีความแตกต่างกัน 7 ประเภท เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยมากที่สุด คือ แบบทดสอบ/แบบวัด จำนวน 65 เล่ม (ร้อยละ 51.20) รองลงมา คือ แบบสอบถาม จำนวน 25 เล่ม (ร้อยละ 19.70) แบบประเมิน จำนวน 17 เล่ม (ร้อยละ 13.40) แบบสังเกต จำนวน 12 เล่ม (ร้อยละ 9.40) แบบบันทึก จำนวน 4 เล่ม (ร้อยละ 3.10) แบบสำรวจ จำนวน 2 เล่ม (ร้อยละ 1.60) ส่วนเครื่องมือที่นำมาใช้น้อยที่สุด คือ แบบฝึกทักษะ และแบบสัมภาษณ์ มีจำนวนเท่ากัน คือ 1 เล่ม (ร้อยละ 0.80) (งานวิจัย 1 เล่ม มีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมากกว่า 1 ชนิด ใช้การคำนวณสัดส่วนเพื่อปรับฐานให้เป็น 127 เล่ม)

ตัวแปรคุณภาพเครื่องมือในภาพรวม พบว่า คุณภาพเครื่องมืออยู่ในระดับดี มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 72 เล่ม (ร้อยละ 56.70) รองลงมา คือ อยู่ในระดับดีมาก จำนวน 30 เล่ม (ร้อยละ 23.60) อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 10 เล่ม (ร้อยละ 7.90) อยู่ในระดับต่ำ มีจำนวนน้อยที่สุด คือ 4 เล่ม (ร้อยละ 3.10) และงานวิจัยที่ไม่ระบุค่าคุณภาพเครื่องมือ จำนวน 11 เล่ม (ร้อยละ 8.70)

ตัวแปรประเภทสถิติวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ใช้ t-test dependent มากที่สุด จำนวน 52 เล่ม (ร้อยละ 40.90) รองลงมา คือ descriptive จำนวน 14 เล่ม (ร้อยละ 11.00) one-way ANOVA จำนวน 10 เล่ม (ร้อยละ 7.90) และ t-test independent มีจำนวนเท่ากัน คือ 10 เล่ม (ร้อยละ 7.90) MANOVA จำนวน 7 เล่ม (ร้อยละ 5.50) t-test one sample test จำนวน 5 เล่ม (ร้อยละ 4.00) Pearson Product Moment Correlation Multiple regression/correlation และ ANCOVA จำนวนเท่ากัน คือ 4 เล่ม (ร้อยละ 3.10) MANCOVA และ LISREL จำนวนเท่ากัน คือ 3 เล่ม (ร้อยละ 2.40) two-way ANOVA จำนวน 2 เล่ม (ร้อยละ 1.60) ส่วนวิธีที่นำใช้วิเคราะห์น้อยที่สุด คือ Z-test three-way ANOVA F-test Chi Square two-way MANOVA Simple Correlation Rao's F Statistic Canonical Correlation Non-Parametric test และ เชฟเฟ จำนวนเท่ากัน คือ 1 เล่ม (ร้อยละ 0.80) (งานวิจัย 1 เล่ม ใช้สถิติวิเคราะห์มากกว่า 1 วิธี ใช้การคำนวณสัดส่วนเพื่อปรับฐานให้เป็น 127 เล่ม)

เมื่อพิจารณาตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยด้านนวัตกรรม/ประเภทปัจจัยในการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ประกอบด้วย ตัวแปรจัดประเภทด้านกลุ่มนวัตกรรม ประเภทนวัตกรรม และประเภทปัจจัย ผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีรายละเอียดดังนี้

ตัวแปรกลุ่มนวัตกรรม พบว่า งานวิจัยศึกษาด้านสื่อการเรียน/การสอนมากที่สุด จำนวน 33 เล่ม (ร้อยละ 26.00) รองลงมาคือ ด้านแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 30 เล่ม (ร้อยละ 23.60) นวัตกรรมด้านวิธีสอน จำนวน 22 เล่ม (ร้อยละ 17.30) นวัตกรรมด้านรูปแบบการเรียนรู้ และ นวัตกรรมด้านเทคนิคการสอน มีจำนวนเท่ากัน คือ 13 เล่ม (ร้อยละ 10.20) และนวัตกรรมด้านกิจกรรมโปรแกรม จำนวน 10 เล่ม (ร้อยละ 7.90) นวัตกรรมด้านหลักสูตร จำนวน 6 เล่ม (ร้อยละ 4.70) (งานวิจัยเชิงทดลอง 1 เล่ม ศึกษาวัตกรรมมากกว่า 1 กลุ่ม ใช้การคำนวณสัดส่วนเพื่อปรับฐานให้เป็น 120 เล่ม)

ตัวแปรประเภทนวัตกรรม พบว่า งานวิจัยศึกษาประเภทนวัตกรรมวิธีสอนแบบโครงงาน มากที่สุด จำนวน 11 เล่ม (ร้อยละ 9.20) รองลงมา คือ ชุดกิจกรรม จำนวน 9 เล่ม (ร้อยละ 7.50) การเรียนรู้แบบร่วมมือ (STAD TAI TGT Jigsaw) จำนวน 8 เล่ม (ร้อยละ 6.70) สื่อสังคมออนไลน์ จำนวน 6 เล่ม และกิจกรรมกลุ่ม มีจำนวน 6 เล่มเท่ากัน (ร้อยละ 5.50) กิจกรรม/โปรแกรมที่เน้น กระบวนการคิด และชุดการสอน มีจำนวน 4 เล่มเท่ากัน (ร้อยละ 3.30) รูปแบบการเรียนรู้ตาม วัฏจักรการเรียนรู้ 4MAT รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7ขั้น/5ขั้น (5Es/7Es) แผนผังทางปัญญา (ผังมโนทัศน์/ผังกราฟิก) และบทเรียนคอมพิวเตอร์ มีจำนวนเท่ากัน คือ 3 เล่ม (ร้อยละ 2.50) การเรียนรู้ตาม ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism) วิธีสอนแบบสตอรี่ไลน์ การจัดการเรียนรู้โดยใช้ สมอเป็นฐาน (BBL) การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ บทเรียนสำเร็จรูป หนังสืออ่านเพิ่มเติม และ รูปแบบการเรียนรู้ที่นักวิจัยพัฒนาขึ้นเอง จำนวนเท่ากัน คือ 2 เล่ม (ร้อยละ 1.70) ประเภทนวัตกรรม ที่มีการศึกษาน้อยที่สุด คือ รูปแบบการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติของเดวีร์ (Davies's model) รูปแบบการ เรียนรู้แบบเปิด (Open Approach) รูปแบบการเรียนรู้โดยใช้โมเดลชิปปา (CIPPA) รูปแบบการ เรียนรู้ที่นักวิจัยพัฒนาขึ้นเอง การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (PBL) วิธีสอนแบบอริยสัจสี่ การ จัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีเอ็มที (MT METHOD) การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอน 4P เทคนิค การสอนที่นักวิจัยพัฒนาขึ้นเอง แบบฝึกทักษะ บทเรียนโมดูล โปรแกรมบทเรียน สื่อประสม และ บทเรียนวีดิทัศน์ จำนวนเท่ากัน คือ 1 เล่ม (ร้อยละ 0.80) ในขณะที่งานวิจัยที่ศึกษานวัตกรรมด้าน แผนการจัดการเรียนรู้ พบว่า งานวิจัยศึกษาแผนจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการมากที่สุด จำนวน 5 เล่ม (ร้อยละ 4.20) รองลงมา คือ แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7ขั้น/5ขั้น (7Es/5Es) แบบการจัดการเรียนรู้ แบบร่วมมือ และแบบโครงงาน จำนวนเท่ากัน คือ 3 เล่ม (ร้อยละ 2.50) แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 4MAT และแบบเน้นทักษะปฏิบัติ จำนวนเท่ากัน คือ 2 เล่ม (ร้อยละ 1.70) และงานวิจัยศึกษา รูปแบบแผนการจัดการเรียนรู้ที่น้อยที่สุด คือ แบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แบบกระบวนการกลุ่ม เทคนิคการสืบค้น แบบกระบวนการคิดวิเคราะห์ 5 ขั้น แบบ Backward design แบบรูปแบบการ สอน 4P แบบรูปแบบการเรียนรู้ PAOR แบบวิธีสอนอริยสัจสี่ แบบเทคนิคการใช้ผังกราฟิก และแบบ การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน จำนวนเท่ากัน คือ 1 เล่ม (ร้อยละ 0.80) และงานวิจัยที่ศึกษา

นวัตกรรมด้านหลักสูตร พบว่า งานวิจัยศึกษานวัตกรรมหลักสูตรรายวิชาของกลุ่มสาระฯ มากที่สุด จำนวน 3 เล่ม (ร้อยละ 2.50) รองลงมาคือ หลักสูตรสถานศึกษา จำนวน 2 เล่ม (ร้อยละ 1.70) และ งานวิจัยศึกษานวัตกรรมหลักสูตรท้องถิ่นน้อยที่สุด คือ จำนวน 1 เล่ม (ร้อยละ 0.80) (งานวิจัยเชิง 1 เล่ม ศึกษานวัตกรรมมากกว่า 1 ประเภท ใช้การคำนวณสัดส่วนเพื่อปรับฐานให้เป็น 120 เล่ม)

ตัวแปรประเภทปัจจัย พบว่า งานวิจัยมีการศึกษาตัวแปรปัจจัยด้านบุคคล/ภูมิหลังของผู้เรียน มากที่สุด จำนวน 3 เล่ม (ร้อยละ 42.90) รองลงมา คือ ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม/สังคม/ชุมชน และ ปัจจัยด้านโรงเรียน/ครู จำนวน 2 เล่ม (ร้อยละ 28.50) งานวิจัยที่ศึกษาปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านเทคโนโลยีและการปฏิบัติตนด้านความประมาท มีจำนวนน้อยที่สุด คือ จำนวน 1 เล่มเท่ากัน (ร้อยละ 14.30) (งานวิจัยเชิงสหสัมพันธ์ 1 เล่ม ศึกษาปัจจัยมากกว่า 1 ประเภท ใช้การคำนวณ สัดส่วนเพื่อปรับฐานให้เป็น 7 เล่ม)

รายละเอียดดังตารางที่ 21

ตารางที่ 21 ข้อมูลเบื้องต้นคุณลักษณะงานวิจัยระดับเล่มงานวิจัยที่เป็นตัวแปรจัดประเภท

ตัวแปรคุณลักษณะของงานวิจัย	ความถี่	ร้อยละ
ด้านการพิมพ์และผู้วิจัย		
ปีที่พิมพ์งานวิจัย		
1) 2549	3	2.40
2) 2550	2	1.60
3) 2551	15	11.80
4) 2552	14	11.00
5) 2553	17	13.40
6) 2554	13	10.20
7) 2555	16	12.60
8) 2556	15	11.80
9) 2557	17	13.40
10) 2558	8	6.30
11) 2559	5	3.90
12) 2560	2	1.60

ตารางที่ 21 ข้อมูลเบื้องต้นคุณลักษณะงานวิจัยระดับเลื่องงานวิจัยที่เป็นตัวแปรจัดประเภท (ต่อ)

ตัวแปรคุณลักษณะของงานวิจัย	ความถี่	ร้อยละ
สถาบันที่ผลิตงานวิจัย		
กลุ่มมหาวิทยาลัยของรัฐ		
1) มหาวิทยาลัยขอนแก่น	17	13.40
2) มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	13	10.20
3) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	9	7.10
4) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	6	4.70
5) มหาวิทยาลัยนเรศวร	6	4.70
6) มหาวิทยาลัยศิลปากร	5	3.90
7) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช	5	3.90
8) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	4	3.10
9) สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง	1	0.80
10) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ	1	0.80
11) มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง	1	0.80
กลุ่มมหาวิทยาลัยเอกชน		
1) มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ	1	0.80
2) มหาวิทยาลัยรังสิต	1	0.80
กลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ		
1) มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร	16	12.60
2) มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง	5	3.90
3) มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยราษฎร์	4	3.10
4) มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์	4	3.10
5) มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี	4	3.10
6) มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี	3	2.40
7) มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร	3	2.40
8) มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม	3	2.40
9) มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	2	1.60
10) มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์	2	1.60
11) มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์	2	1.60
12) มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี	1	0.80
13) มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่	1	0.80
14) มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา	1	0.80
15) มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช	1	0.80
16) มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์	1	0.80

ตารางที่ 21 ข้อมูลเบื้องต้นคุณลักษณะงานวิจัยระดับเล่งงานวิจัยที่เป็นตัวแปรจัดประเภท (ต่อ)

ตัวแปรคุณลักษณะของงานวิจัย	ความถี่	ร้อยละ
กลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ		
17) มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี	1	0.80
18) มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์	1	0.80
19) มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต	1	0.80
20) มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี	1	0.80
สาขาที่ผลิตงานวิจัย		
1) หลักสูตรและการสอน/การนิเทศ/นวัตกรรมการผลิตหลักสูตรและการเรียนรู้	58	45.70
2) เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา/การจัดการเทคโนโลยี/คอมพิวเตอร์	20	12.60
3) การวิจัยการศึกษา/การวิจัยและการประเมินผลการศึกษา/การวิจัยและพัฒนาการศึกษา	16	12.60
4) วิทยาศาสตร์/การสอนวิทยาศาสตร์	10	7.90
5) จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว/การให้คำปรึกษา	6	4.70
6) สังคมศึกษา/การสอนสังคมศึกษา/สังคมศาสตร์	5	3.90
7) การศึกษา/การศึกษาและการพัฒนาสังคม/การจัดการศึกษาและการเรียนรู้/การศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์	3	2.40
8) การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์	2	1.60
9) การมัธยมศึกษา	2	1.60
10) การประถมศึกษา	2	1.60
11) สิ่งแวดล้อมศึกษา	1	0.80
12) คหกรรมศาสตร์	1	0.80
13) ครุศาสตร์เกษตร	1	0.80
ประเภทงานวิจัย		
1) วิทยานิพนธ์ ป.โท	92	72.40
2) สารนิพนธ์/การค้นคว้าอิสระ	27	21.30
3) วิทยานิพนธ์ ป.เอก	7	5.50
4) งานวิจัยของหน่วยงาน/สถาบัน	1	0.80
เพศผู้วิจัย		
1) ชาย	30	23.60
2) หญิง	97	76.40

ตารางที่ 21 ข้อมูลเบื้องต้นคุณลักษณะงานวิจัยระดับเล่มงานวิจัยที่เป็นตัวแปรจัดประเภท (ต่อ)

ตัวแปรคุณลักษณะของงานวิจัย	ความถี่	ร้อยละ
ด้านเนื้อหาสาระของงานวิจัย		
วัตถุประสงค์ของงานวิจัย		
1) ศึกษา	50	39.40
2) เปรียบเทียบ	34	26.80
3) พัฒนา	30	23.60
4) ตรวจสอบ/หาความสัมพันธ์	4	3.20
5) ทดลอง	3	2.40
6) ประเมิน	2	1.60
7) หาปฏิสัมพันธ์	1	0.80
กลุ่มสาระการเรียนรู้		
1) สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	53	41.70
2) การงานอาชีพและเทคโนโลยี	19	15.00
3) วิทยาศาสตร์	18	14.20
4) อื่นๆ/ไม่สังกัดกลุ่มสาระ	17	13.40
5) กลุ่มพัฒนาผู้เรียน	7	5.50
6) ภาษาไทย	5	3.90
7) ศิลปะ	3	2.40
8) คณิตศาสตร์	2	1.60
9) ภาษาต่างประเทศ	1	0.80
10) สุขศึกษาและพลศึกษา	1	0.80
11) มากกว่า 1 กลุ่มสาระ	1	0.80
ระดับชั้นของกลุ่มตัวอย่าง		
1) ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3)	50	39.40
2) ระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6)	45	35.40
3) ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6)	19	15.00
4) ระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3)	11	8.70
5) มากกว่า 1 ระดับชั้น	2	1.60

ตารางที่ 21 ข้อมูลเบื้องต้นคุณลักษณะงานวิจัยระดับเลื่องงานวิจัยที่เป็นตัวแปรจัดประเภท (ต่อ)

บริบทของกลุ่มตัวอย่าง		
ภูมิภาค		
1) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	66	52.00
2) ภาคกลาง	28	22.00
3) กรุงเทพมหานครและปริมณฑล	14	11.00
4) ภาคเหนือ	12	9.40
5) ภาคใต้	6	4.70
6) ทุกภูมิภาค	1	0.80
หน่วยงานที่สังกัด		
1) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)	118	92.90
2) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)	5	3.90
3) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.)	2	1.60
4) สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร (กทม.)	1	0.80
5) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สอศ.)	1	0.80
ด้านวิธีวิทยาการวิจัย		
ด้านแบบแผนการวิจัย		
1) การวิจัยเชิงทดลอง	120	94.50
2) การวิจัยเชิงสหสัมพันธ์	7	5.55
การตั้งสมมติฐานการวิจัย		
1) สมมติฐานแบบมีทิศทาง	89	70.10
2) ไม่มีสมมติฐาน	24	18.90
3) สมมติฐานทั้งแบบมีทิศทางและไม่มีทิศทาง	11	8.70
4) สมมติฐานแบบไม่มีทิศทาง	3	2.40
ตัวแปรคุณลักษณะของงานวิจัย	ความถี่	ร้อยละ
วิธีสุ่มกลุ่มตัวอย่าง		
1) สุ่มอย่างง่าย/สุ่มแบบแบ่งกลุ่ม	50	39.40
2) เลือกแบบเจาะจง	33	26.00
3) ใช้ประชากรศึกษา/กลุ่มเป้าหมาย	28	22.00
4) สุ่มแบบหลายขั้นตอน	9	7.10
5) สุ่มอย่างมีระบบ	3	2.40
6) สุ่มแบบแบ่งชั้น	3	2.40
7) อาสาสมัคร	1	0.80

ตารางที่ 21 ข้อมูลเบื้องต้นคุณลักษณะงานวิจัยระดับเล่มงานวิจัยที่เป็นตัวแปรจัดประเภท (ต่อ)

การออกแบบการวิจัยเชิงทดลอง		
1) The one group pretest-posttest design	80	66.70
2) The one group posttest-only design	20	16.70
3) Randomized control group pretest-posttest design	17	14.20
4) The one group pretest-posttest time series design	1	0.80
5) nonequivalent control group pretest-posttest design	1	0.80
6) Randomized control group posttest only design	1	0.80
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย		
ประเภทเครื่องมือ		
1) แบบทดสอบ/แบบวัด	65	51.00
2) แบบสอบถาม	25	19.70
3) แบบประเมิน	17	13.40
4) แบบสังเกต	12	9.40
5) แบบบันทึก	4	3.10
6) แบบสำรวจ	2	1.60
7) แบบฝึกทักษะ	1	0.80
8) แบบสัมภาษณ์	1	0.80
ค่าคุณภาพเครื่องมือในภาพรวม		
1) ดี	72	56.70
2) ดีมาก	30	23.60
3) ไม่ระบุ	11	8.70
4) ปานกลาง	10	7.90
5) ต่ำ	4	3.10
ประเภทสถิติวิเคราะห์ข้อมูล		
1) t-test dependent	52	40.90
2) Descriptive	14	11.00
3) t-test independent	10	7.90
4) one-way ANOVA	10	7.90
5) MANOVA	7	5.50
6) t-test one sample test	5	4.00
7) Multiple corr/regression	4	3.10
8) ANCOVA	4	3.10
9) Pearson Product Moment Correlation	4	3.10
10) MANCOVA	3	2.40

ตารางที่ 21 ข้อมูลเบื้องต้นคุณลักษณะงานวิจัยระดับเล่มงานวิจัยที่เป็นตัวแปรจัดประเภท (ต่อ)

ตัวแปรคุณลักษณะของงานวิจัย	ความถี่	ร้อยละ
ประเภทสถิติวิเคราะห์ข้อมูล		
11) LISREL	3	2.40
12) two-way ANOVA	2	1.60
13) Simple corr/regression	1	0.80
14) three-way ANOVA	1	0.80
15) Z-test	1	0.80
16) Chi-Square	1	0.80
17) F-test	1	0.80
18) Rao's F Statistic	1	0.80
19) Canonical corre	1	0.80
20) Non Parametric test	1	0.80
21) เชฟเฟ	1	0.80
ด้านนวัตกรรมการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน		
กลุ่มนวัตกรรม		
1) สื่อการเรียน/การสอน	31	28.80
2) แผนการจัดการเรียนรู้	28	23.30
3) วิธีสอน	21	17.50
4) รูปแบบการเรียนรู้	12	10.00
5) เทคนิคการสอน	12	10.00
6) กิจกรรม/โปรแกรม	10	8.30
7) หลักสูตร	6	5.00
ประเภทนวัตกรรม		
1) รูปแบบการเรียนรู้ตามวัฏจักรการเรียนรู้ 4MAT	3	2.50
2) รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น/5 ขั้น (7Es/5Es)	3	2.50
3) รูปแบบการเรียนรู้ตามทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism)	2	1.70
4) รูปแบบการเรียนรู้ที่ทักษะปฏิบัติของเดวีร์ (Davies's model)	1	0.80
5) รูปแบบการเรียนรู้แบบเปิด (Open Approach)	1	0.80
6) รูปแบบการเรียนรู้โดยใช้โมเดลซิปปา (CIPPA)	1	0.80
7) รูปแบบการเรียนรู้ที่นักวิจัยที่นักวิจัยพัฒนาขึ้นเอง	1	0.80
8) วิธีสอนแบบโครงงาน	11	9.20
9) วิธีสอนแบบสตอรี่ไลน์	2	1.60
10) การจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (BBL)	2	1.70
11) การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ	2	1.70

ตารางที่ 21 ข้อมูลเบื้องต้นคุณลักษณะงานวิจัยระดับเล่มงานวิจัยที่เป็นตัวแปรจัดประเภท (ต่อ)

ตัวแปรคุณลักษณะของงานวิจัย	ความถี่	ร้อยละ
ประเภทนวัตกรรม		
12) การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (PBL)	1	0.80
13) วิธีสอนแบบอริยสัจสี่	1	0.80
14) การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีเอ็มที (MT METHOD)	1	0.80
15) การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบ 4P	1	0.80
16) การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (STAD TAI Jigsaw)	8	6.70
17) แผนผังทางปัญญา (ผังมโนทัศน์/ผังกราฟิก)	3	2.50
18) เทคนิคการสอนที่นักวิจัยพัฒนาขึ้นเอง	1	0.80
19) กิจกรรมกลุ่ม	6	5.00
20) กิจกรรม/โปรแกรมที่เน้นกระบวนการคิด	4	3.30
21) ชุดกิจกรรม	9	7.50
22) สื่อสังคมออนไลน์ (บทเรียนเครือข่าย/การเรียนรู้บนเว็บ)	6	5.00
23) ชุดการสอน	4	3.30
24) บทเรียนคอมพิวเตอร์	3	2.40
25) หนังสืออ่านเพิ่มเติม	2	1.60
26) บทเรียนสำเร็จรูป	2	1.70
27) แบบฝึกทักษะ	1	0.81
28) สื่อประสม	1	0.80
29) บทเรียนวีดิทัศน์	1	0.80
30) โปรแกรมบทเรียน	1	0.80
31) บทเรียนโมดูล	1	0.80
32) แผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ	5	4.20
33) แผนการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7ขั้น/5ขั้น(7Es/5Es)	3	2.50
34) แผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ	3	2.50
35) แผนการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน	3	2.50
36) แผนการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 4MAT	2	1.70
37) แผนการจัดการเรียนรู้แบบเน้นทักษะปฏิบัติ	2	1.70
38) แผนการจัดการเรียนรู้แบบกระบวนการคิดวิเคราะห์ 5 ขั้น	1	0.80
39) แผนการจัดการเรียนรู้แบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	1	0.80
40) แผนการจัดการเรียนรู้แบบกระบวนการกลุ่ม	1	0.80
41) แผนการจัดการเรียนรู้แบบใช้เทคนิคการสืบค้น	1	0.80
42) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนอริยสัจสี่	1	0.80
43) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ผังกราฟิก	1	0.80

ตารางที่ 21 ข้อมูลเบื้องต้นคุณลักษณะงานวิจัยระดับเล่มงานวิจัยที่เป็นตัวแปรจัดประเภท (ต่อ)

ตัวแปรคุณลักษณะของงานวิจัย	ความถี่	ร้อยละ
ประเภทนวัตกรรม		
44) แผนการจัดการเรียนรู้แบบ Backward design	1	0.80
45) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอน 4P	1	0.80
46) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน	1	0.80
47) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ PAOR	1	0.80
48) หลักสูตรสถานศึกษา	2	2.50
49) หลักสูตรท้องถิ่น	2	2.50
50) หลักสูตรรายวิชาของกลุ่มสาระฯ	2	2.5
ด้านประเภทปัจจัยในการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน		
1) ปัจจัยด้านบุคคล/ภูมิหลังผู้เรียน	3	42.90
2) ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม/ชุมชน/สังคม/ และด้านโรงเรียน/ครู	2	28.50
3) ปัจจัยด้านครอบครัว	1	14.30
4) ปัจจัยด้านเทคโนโลยี และการปฏิบัติตนด้านความ พอประมาณ	1	14.30

1.1.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นจำแนกตามตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยที่เป็นตัวแปรต่อเนื่อง

ตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยที่เป็นตัวแปรต่อเนื่อง จำนวน 8 ตัวแปร จากงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ จำนวน 127 เล่ม มีผลการวิเคราะห์ ดังนี้

เมื่อพิจารณาตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยด้านการพิมพ์และผู้วิจัย ประกอบด้วยตัวแปรต่อเนื่องจำนวน 2 ตัวแปร คือ จำนวนหน้าทั้งหมด และจำนวนหน้าไม่รวมภาคผนวก ผลการวิเคราะห์พบว่า ตัวแปรจำนวนหน้าทั้งหมดมีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 229.62 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 86.23 และมีค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย ($C.V.$) เท่ากับ 37.55 เมื่อพิจารณาการแจกแจงข้อมูลพบว่าการแจกแจงข้อมูลมีลักษณะเบ้ขวา ($Sk = 0.843$) แสดงว่า จำนวนหน้าทั้งหมดส่วนใหญ่มีค่าต่ำกว่าค่าเฉลี่ย และมีการแจกแจงข้อมูลสูงกว่าโค้งปกติ ($Ku = 0.317$) แสดงว่าข้อมูลมีการกระจายน้อย ในขณะที่ตัวแปรจำนวนหน้าไม่รวมภาคผนวก พบว่า มีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 124.35 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 54.14 และมีค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย ($C.V.$) เท่ากับ 43.54 เมื่อพิจารณาการแจกแจงของข้อมูล พบว่า การแจกแจงของข้อมูลมีลักษณะเบ้ขวา ($Sk = 1.354$) แสดงว่า จำนวนหน้าไม่รวมภาคผนวกส่วนใหญ่มีค่าต่ำกว่าค่าเฉลี่ย และมีการแจกแจงของข้อมูลสูงโค้งปกติ ($Ku = 1.896$) แสดงว่าข้อมูลมีการกระจายน้อย

เมื่อพิจารณาตัวแปรของงานวิจัยด้านวิวิธวิทยาการวิจัย ประกอบด้วย 7 ตัวแปร ได้แก่ จำนวนตัวแปรต้น จำนวนตัวแปรตาม ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวนเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง จำนวน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล จำนวนวิธีที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล และคะแนนประเมินคุณภาพงานวิจัย ผลการวิเคราะห์พบว่า

ตัวแปรจำนวนตัวแปรต้นมีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 1.63 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 1.96 และมีค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย ($C.V.$) เท่ากับ 120.25 เมื่อพิจารณาการแจกแจงข้อมูลพบว่าการแจกแจงข้อมูลมีลักษณะเบ้ขวา ($Sk = 4.413$) แสดงว่า จำนวนตัวแปรต้นส่วนใหญ่มีค่าต่ำกว่าค่าเฉลี่ย และมีการแจกแจงข้อมูลสูงโค้งปกติ ($Ku = 20.667$) แสดงว่าข้อมูลมีการกระจายน้อย

ตัวแปรจำนวนตัวแปรตามมีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 2.24 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 0.998 และมีค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย ($C.V.$) เท่ากับ 44.55 เมื่อพิจารณาการแจกแจงของข้อมูลพบว่าการแจกแจงของข้อมูลมีลักษณะเบ้ขวา ($Sk = 0.757$) แสดงว่า จำนวนตัวแปรตามส่วนใหญ่มีค่าต่ำกว่าค่าเฉลี่ย และมีการแจกแจงของข้อมูลสูงกว่าโค้งปกติ ($Ku = 0.527$) แสดงว่าข้อมูลมีการกระจายน้อย

ตัวแปรขนาดของกลุ่มตัวอย่าง มีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 71.11 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 155.28 และมีค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย ($C.V.$) เท่ากับ 214.15 เมื่อพิจารณาการแจกแจงของข้อมูลพบว่าการแจกแจงของข้อมูลมีลักษณะเบ้ขวา ($Sk = 4.886$) แสดงว่าขนาดของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีค่าต่ำกว่าค่าเฉลี่ย และมีการแจกแจงของข้อมูลสูงกว่าโค้งปกติ ($Ku = 27.393$) แสดงว่าข้อมูลมีการกระจายน้อย

ตัวแปรจำนวนเครื่องมือที่ใช้ในการทดลองมีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 1.32 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 0.69 และมีค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย ($C.V.$) เท่ากับ 52.27 เมื่อพิจารณาการแจกแจงของข้อมูลพบว่าการแจกแจงของข้อมูลมีลักษณะเบ้ขวา ($Sk = 2.677$) แสดงว่า แสดงว่าจำนวนเครื่องมือที่ใช้ในการทดลองส่วนใหญ่มีค่าต่ำกว่าค่าเฉลี่ย และมีการแจกแจงของข้อมูลสูงกว่าโค้งปกติ ($Ku = 8.477$) แสดงว่าข้อมูลมีการกระจายน้อย

ตัวแปรจำนวนเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 2.87 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 1.90 และมีค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย ($C.V.$) เท่ากับ 66.20 เมื่อพิจารณาการแจกแจงของข้อมูลพบว่าการแจกแจงของข้อมูลมีลักษณะเบ้ขวา ($Sk = 2.990$) แสดงว่าแสดงว่าจำนวนเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนใหญ่มีค่าต่ำกว่าค่าเฉลี่ย และมีการแจกแจงของข้อมูลสูงกว่าโค้งปกติ ($Ku = 12.920$) แสดงว่าข้อมูลมีการกระจายน้อย

ตัวแปรจำนวนวิธีที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล มีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 1.52 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 1.06 และมีค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย ($C.V.$) เท่ากับ 69.74 เมื่อพิจารณาการแจกแจงของข้อมูลพบว่าการแจกแจงของข้อมูลมีลักษณะเบ้ขวา ($Sk = 2.280$) แสดงว่าจำนวนเครื่องมือวิธีที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลส่วนใหญ่มีค่าต่ำกว่าค่าเฉลี่ย และมีการแจกแจงของข้อมูลสูงกว่าโค้งปกติ ($Ku = 4.772$) แสดงว่าข้อมูลมีการกระจายน้อย

ตัวแปรคะแนนประเมินคุณภาพงานวิจัยมีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 3.05 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 0.29 และมีค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย ($C.V.$) เท่ากับ 9.51 เมื่อพิจารณาการแจกแจงของข้อมูลพบว่า การแจกแจงของข้อมูลมีลักษณะเบ้ซ้าย ($Sk = -0.584$) แสดงว่าคะแนนประเมินคุณภาพงานวิจัยส่วนใหญ่มีค่าสูงกว่าค่าเฉลี่ย และมีการแจกแจงของข้อมูลสูงกว่าโค้งปกติ ($Ku = 1.922$) แสดงว่าข้อมูลมีการกระจายน้อย รายละเอียดดังตารางที่ 22

ตารางที่ 22 ข้อมูลเบื้องต้นจำแนกตามตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยที่เป็นตัวแปรต่อเนื่อง

ตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัย	n	M	SD	C.V.	Min	Max	Sk	Ku
จำนวนหน้าทั้งหมด	127	229.62	86.23	37.55	99.00	493.00	0.843	0.317
จำนวนหน้าไม่รวมภาคผนวก	127	124.35	54.14	43.54	52.00	337.00	1.354	1.896
จำนวนตัวแปรต้น	127	1.63	1.96	120.25	1.00	13.00	4.413	20.667
จำนวนตัวแปรตาม	127	2.24	0.998	44.55	1.00	5.00	0.757	0.527
ขนาดกลุ่มตัวอย่าง	127	71.11	152.28	214.15	9.00	1193.00	4.886	27.393
จำนวนเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง	120	1.32	0.69	52.27	1.00	5.00	2.677	8.477
จำนวนเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	127	2.87	1.90	66.20	1.00	14.00	2.990	12.920
จำนวนวิธีที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล	127	1.52	1.06	69.74	1.00	6.00	2.280	4.772
คะแนนประเมินคุณภาพงานวิจัย	127	3.05	0.29	9.51	1.80	3.63	-0.584	1.922

1.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในระดับชุดของการทดสอบสมมติฐาน

วิทยานิพนธ์และงานวิจัยแต่ละเล่มมีข้อมูลระดับชุดการทดสอบได้มากกว่า 1 ชุด โดยในการวิจัยครั้งนี้มีข้อมูลระดับชุดการทดสอบสมมติฐานจำนวน 358 ชุดจากรายงานการวิจัยที่นำมาวิเคราะห์ทั้งหมด 127 เล่ม ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ทำการคัดเลือกงานวิจัยเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยทั้งหมดเป็นงานวิจัยด้านการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงทดลองและเชิงสหสัมพันธ์

1.2.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของตัวคุณลักษณะงานวิจัยที่เป็นตัวแปรจัดประเภทในระดับชุดทดสอบสมมติฐาน

จากรายงานการวิจัยที่นำมาวิเคราะห์ทั้งหมด 127 เล่ม มีชุดการทดสอบสมมติฐานรวมจำนวน 358 ชุด ประกอบด้วยตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยที่เป็นตัวแปรจัดประเภท ประเภทการ

ทดลอง 12 ตัวแปร จำนวนหน่วยการทดสอบ 267 หน่วย และตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยชุด สหสัมพันธ์ 10 ตัวแปร จำนวนการทดสอบความสัมพันธ์ 91 หน่วย นำเสนอดังตารางที่ 22 ผลการ วิเคราะห์มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

คุณลักษณะงานวิจัยด้านประเภทนวัตกรรมการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่พบมากที่สุดในการทดลอง ได้แก่ ตัวแปร นวัตกรรมประเภทสื่อการเรียนการสอน จำนวน 72 ชุดทดสอบ (ร้อยละ 27.00) รองลงมาคือ ตัวแปร นวัตกรรมด้านรูปแบบการเรียนรู้ จำนวน 51 ชุดทดสอบ (ร้อยละ 19.10) ส่วน ตัวแปรนวัตกรรมที่พบ น้อยที่สุด คือ ตัวแปรนวัตกรรมด้านหลักสูตร จำนวน 16 ชุดทดสอบ (ร้อยละ 4.50) แสดงให้เห็นว่า งานวิจัยเชิงทดลองส่วนใหญ่ใช้ตัวแปรต้นซึ่งเป็นตัวแปรประเภทนวัตกรรมการเรียน/การ สอนเป็นหลัก

ส่วนในชุดสหสัมพันธ์คุณลักษณะงานวิจัยด้านประเภทปัจจัยในการประยุกต์ใช้หลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงในการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ใน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่พบมากที่สุดในการทดลอง ได้แก่ ตัวแปรปัจจัยด้านบุคคล/ภูมิหลัง ผู้เรียน จำนวน 39 ชุดทดสอบ (ร้อยละ 42.90) รองลงมา คือ ตัวแปรปัจจัยด้านโรงเรียน/ครู จำนวน 20 ชุดทดสอบ (ร้อยละ 22.00) ส่วนตัวแปรปัจจัยที่พบน้อยที่สุด คือ ตัวแปรปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม/ สังคม/ชุมชน และตัวแปรปัจจัยด้านเทคโนโลยี จำนวนเท่ากันคือ 5 ชุดทดสอบ (ร้อยละ 5.50) แสดง ให้เห็นงานวิจัยเชิงสหสัมพันธ์ส่วนใหญ่ศึกษาตัวแปรต้นซึ่งเป็นตัวแปรปัจจัยด้านบุคคล/ภูมิหลังผู้เรียน เป็นหลัก

คุณลักษณะงานวิจัยด้านเครื่องมือที่ใช้วัดตัวแปรต้น ในการทดลองส่วนใหญ่เป็นแบบประเมิน จำนวน 205 ชุดทดสอบ (ร้อยละ 76.80) รองลงมาคือ ไม่ระบุเครื่องมือวัดตัวแปรต้น จำนวน 24 ชุด ทดสอบ (ร้อยละ 9.00) และเครื่องมือวัดตัวแปรต้นที่พบน้อยที่สุดในการทดลองคือ แบบฝึกทักษะ จำนวน 1 ชุดทดสอบ (ร้อยละ 0.40) แสดงให้เห็นว่างานวิจัยเชิงทดลองส่วนใหญ่ใช้แบบประเมิน ในการวัดตัวแปรต้น

ส่วนในชุดสหสัมพันธ์ เครื่องมือวัดตัวแปรต้นที่พบมากที่สุด คือ แบบทดสอบ/แบบวัด จำนวน 46 ชุดทดสอบ (ร้อยละ 50.50) รองลงมา คือ แบบสอบถาม จำนวน 43 ชุดทดสอบ (ร้อยละ 47.30) และไม่ระบุเครื่องมือวัดตัวแปรต้นพบน้อยที่สุด คือ 2 ชุดทดสอบ (ร้อยละ 2.20) แสดงให้เห็นงานวิจัย เชิงสหสัมพันธ์ส่วนใหญ่ใช้แบบทดสอบ/แบบวัดเป็นเครื่องมือวัดตัวแปรต้น

ชนิดความเที่ยงของเครื่องมือวัดตัวแปรต้นในการทดลองส่วนใหญ่ไม่ระบุชนิดความเที่ยง จำนวน 243 ชุดทดสอบ (ร้อยละ 91.00) รองลงมา คือ ใช้เครื่องมือมาตรฐาน/เครื่องมือที่พัฒนาโดย ผู้อื่นไม่มีการหาค่าความเที่ยงซ้ำ จำนวน 13 ชุดทดสอบ (ร้อยละ 4.90) และชนิดความเที่ยงของ เครื่องมือวัดตัวแปรต้นที่พบน้อยที่สุด คือ Kuder-Richardson จำนวน 3 ชุดทดสอบ (ร้อยละ 1.10)

แสดงให้เห็นว่างานวิจัยเชิงทดลองส่วนใหญ่ไม่ระบุชนิดความเที่ยงของเครื่องมือวัดตัวแปรต้น ส่วนชนิดความเที่ยงที่ใช้วัดส่วนใหญ่ คือ ใช้เครื่องมือมาตรฐาน/เครื่องมือที่พัฒนาโดยผู้อื่นไม่มีการหาความเที่ยงซ้ำ

ส่วนในชุดสหสัมพันธ์ ชนิดความเที่ยงของเครื่องมือวัดตัวแปรต้นที่พบมากที่สุด คือ Alpha-coefficient จำนวน 80 ชุดทดสอบ (ร้อยละ 87.90) รองลงมาคือ Kuder-Richardson จำนวน 9 ชุดทดสอบ (ร้อยละ 9.90) และไม่ระบุเครื่องมือวัดตัวแปรต้นพบน้อยที่สุด คือ จำนวน 2 ชุดทดสอบ (ร้อยละ 2.20) แสดงให้เห็นงานวิจัยเชิงสหสัมพันธ์ส่วนใหญ่ใช้ชนิดความเที่ยงของเครื่องมือวัดตัวแปรต้น คือ Alpha-coefficient เป็นหลัก

ชนิดความตรงของเครื่องมือวัดตัวแปรต้นในชุดทดลองส่วนใหญ่ไม่ระบุชนิดความตรงของเครื่องมือวัดตัวแปรต้น จำนวน 201 ชุดทดสอบ (ร้อยละ 75.30) รองลงมา คือ ความตรงตามเนื้อหา จำนวน 55 ชุดทดสอบ (ร้อยละ 20.60) และชุดทดสอบที่ใช้ทั้งความตรงตามเนื้อหาและความตรงตามโครงสร้างพบน้อยที่สุด คือ จำนวน 2 ชุดทดสอบ (ร้อยละ 0.70) แสดงให้เห็นว่างานวิจัยเชิงทดลองส่วนใหญ่ไม่ระบุชนิดความตรงของเครื่องมือวัดตัวแปรต้น ส่วนส่วนชนิดความตรงที่ใช้วัดส่วนใหญ่คือ ความตรงตามเนื้อหา

ส่วนในชุดสหสัมพันธ์ ชนิดความตรงของเครื่องมือวัดตัวแปรต้นที่พบมากที่สุด คือ ความตรงตามเนื้อหา จำนวน 40 ชุดทดสอบ (ร้อยละ 44.00) รองลงมา คือ ใช้เครื่องมือมาตรฐาน/เครื่องมือที่พัฒนาโดยผู้อื่นไม่มีการหาตรงซ้ำ จำนวน 30 ชุด (ร้อยละ 20.90) ความตรงเชิงพินิจ จำนวน 19 ชุดทดสอบ (ร้อยละ 20.90) และไม่ระบุความตรงของเครื่องมือวัดตัวแปรต้นในชุดทดลองที่พบน้อยที่สุด คือ จำนวน 2 ชุดทดสอบ (ร้อยละ 2.20)) แสดงให้เห็นงานวิจัยเชิงสหสัมพันธ์ส่วนใหญ่ใช้ชนิดความตรงของเครื่องมือวัดตัวแปรต้น คือ ความตรงตามเนื้อหาเป็นหลัก

เมื่อพิจารณาคุณลักษณะงานวิจัยด้านชนิดของตัวแปรตาม ซึ่งเป็นตัวแปรตามประเภทผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน/ผลการเรียนรู้ พบว่าตัวแปรตามที่มีการศึกษามากที่สุดในชุดทดลอง คือ ตัวแปรตามประเภทผลสัมฤทธิ์ด้านพุทธิพิสัย จำนวน 156 ชุดทดสอบ (ร้อยละ 58.40) รองลงมา คือ ตัวแปรตามประเภทผลสัมฤทธิ์ด้านจิตพิสัย จำนวน 95 ชุดทดสอบ (ร้อยละ 35.60) และตัวแปรตามประเภทผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะพิสัยมีการศึกษาน้อยที่สุดในชุดทดลอง จำนวน 16 ชุดทดสอบ (ร้อยละ 6.00) แสดงให้เห็นว่างานวิจัยเชิงทดลองส่วนใหญ่มุ่งพัฒนาและประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนการสอนในด้านพุทธิพิสัยเป็นหลัก

ส่วนในชุดสหสัมพันธ์ ตัวแปรตามที่มีการศึกษามากที่สุด คือ ตัวแปรตามประเภทผลสัมฤทธิ์ด้านจิตพิสัย จำนวน 64 ชุดทดสอบ (ร้อยละ 70.30) รองลงมา คือ ตัวแปรตามประเภทผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะพิสัย จำนวน 16 ชุดทดสอบ (ร้อยละ 17.60) ส่วนตัวแปรตามที่มีการศึกษาน้อยที่สุดในชุดทดสอบสมมติฐาน คือ ตัวแปรตามประเภทผลสัมฤทธิ์ด้านพุทธิพิสัย จำนวน 11 ชุดทดสอบ

(ร้อยละ 12.10) แสดงให้เห็นงานวิจัยเชิงสหสัมพันธ์ส่วนใหญ่มุ่งพัฒนาและประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนการสอนด้านจิตพิสัยเป็นหลัก

ประเภทเครื่องมือที่ใช้วัดตัวแปรตามที่พบมากที่สุดในการทดลอง คือ แบบทดสอบ/แบบวัด จำนวน 239 ชุดทดสอบ (ร้อยละ 89.50) รองลงมา คือ แบบสังเกต จำนวน 9 ชุดทดสอบ (ร้อยละ 3.40) และประเภทเครื่องมือที่ใช้วัดตัวแปรตามที่พบน้อยที่สุดในการทดลอง คือ อื่น ๆ จำนวน 2 ชุดทดสอบ (ร้อยละ 0.70) แสดงให้เห็นว่างานวิจัยเชิงทดลองส่วนใหญ่ใช้แบบทดสอบ/แบบวัดในการวัดตัวแปรตาม

ส่วนเครื่องมือวัดตัวแปรตามที่พบมากที่สุดในการทดลองสหสัมพันธ์ คือ แบบทดสอบ/แบบวัด จำนวน 57 ชุดทดสอบ (ร้อยละ 62.60) รองลงมา คือ แบบสอบถาม จำนวน 34 ชุดทดสอบ (ร้อยละ 37.40) แสดงให้เห็นงานวิจัยเชิงสหสัมพันธ์ส่วนใหญ่ใช้แบบทดสอบ/แบบวัดเป็นเครื่องมือวัดตัวแปรตาม

ชนิดความเที่ยงของเครื่องมือวัดตัวแปรตามที่พบมากที่สุดในการทดลอง คือ Kuder-Richardson จำนวน 158 ชุดทดสอบ (ร้อยละ 59.20) รองลงมา คือ ไม่ระบุชนิดความเที่ยง จำนวน 38 ชุดทดสอบ (ร้อยละ 14.20) และความเที่ยงของเครื่องมือวัดตัวแปรตามที่พบน้อยที่สุด คือ Alpha-coefficient + Kuder-Richardson จำนวน 1 ชุดทดสอบ (ร้อยละ 0.40) แสดงให้เห็นว่างานวิจัยเชิงทดลองส่วนใหญ่ใช้ชนิดความเที่ยงของเครื่องมือวัดตัวแปรตาม คือ Kuder-Richardson เป็นหลัก

ส่วนในชุดสหสัมพันธ์ พบว่า ความเที่ยงของเครื่องมือวัดตัวแปรตามที่พบมากที่สุด คือ Alpha-coefficient จำนวน 82 ชุดทดสอบ (ร้อยละ 90.10) รองลงมาคือ Kuder-Richardson จำนวน 9 ชุดทดสอบ (ร้อยละ 9.90) แสดงให้เห็นว่างานวิจัยเชิงสหสัมพันธ์ส่วนใหญ่ใช้ชนิดความเที่ยงของเครื่องมือวัดตัวแปรตาม Alpha-coefficient เป็นหลัก

ชนิดความตรงของเครื่องมือวัดตัวแปรตามที่พบมากที่สุดในการทดลอง พบว่า คือ ความตรงตามเนื้อหา จำนวน 255 ชุดทดสอบ (ร้อยละ 95.50) รองลงมา คือ ไม่ระบุชนิดความตรงเครื่องมือวัดตัวแปรตาม จำนวน 10 ชุดทดสอบ (ร้อยละ 3.70) และชนิดความตรงของเครื่องมือวัดตัวแปรตามที่พบน้อยที่สุดในการทดลอง คือ ใช้เครื่องมือมาตรฐาน/เครื่องมือที่พัฒนาโดยผู้อื่นไม่มีการหาความตรงซ้ำ จำนวน 2 ชุดทดสอบ (ร้อยละ 0.70) แสดงให้เห็นว่างานวิจัยเชิงทดลองส่วนใหญ่ใช้ชนิดความตรงของเครื่องมือวัดตัวแปรตาม คือ ความตรงตามเนื้อหา

ส่วนในชุดสหสัมพันธ์ พบว่าความตรงของเครื่องมือวัดตัวแปรตามที่พบมากที่สุดในการทดลองสหสัมพันธ์ คือ ความตรงตามเนื้อหา จำนวน 40 ชุดทดสอบ (ร้อยละ 44.00) รองลงมาคือ ใช้เครื่องมือมาตรฐาน/เครื่องมือที่พัฒนาโดยผู้อื่นไม่มีการหาความตรงซ้ำ จำนวน 26 ชุดทดสอบ (ร้อยละ 28.60) และชนิดความตรงของเครื่องมือวัดตัวแปรตามที่พบมากที่สุดในการทดลองสหสัมพันธ์ คือ ความตรง

เชิงพินิจ จำนวน 25 ชุดทดสอบ (ร้อยละ 27.50) แสดงให้เห็นว่างานวิจัยเชิงสหสัมพันธ์ส่วนใหญ่ใช้ชนิดความตรงของเครื่องมือวัดตัวแปรตาม คือ ความตรงตามเนื้อหา

ประเภทการเปรียบเทียบที่พบมากที่สุดในการทดลอง คือ การเปรียบเทียบ pretest กับ posttest จำนวน 170 คู่ (ร้อยละ 63.70) รองลงมาคือ เปรียบเทียบกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมโดย t-test independent จำนวน 48 คู่ (ร้อยละ 18.00) และประเภทการเปรียบเทียบที่พบน้อยที่สุดในการทดลอง คือ การเปรียบเทียบด้วย ANCOVA จำนวน 7 คู่ (ร้อยละ 2.60) แสดงให้เห็นว่างานวิจัยเชิงทดลองส่วนใหญ่ใช้การเปรียบเทียบ pretest กับ posttest

ประเภทสถิติที่พบมากที่สุดในการทดลอง คือ t-test dependent จำนวน 145 คู่ (ร้อยละ 54.30) รองลงมา คือ t-test independent จำนวน 48 คู่ (ร้อยละ 18.00) ส่วนสถิติที่พบน้อยที่สุดในชุดทดลอง คือ Z-test จำนวน 1 ค่า (ร้อยละ 0.40) แสดงให้เห็นว่างานวิจัยเชิงทดลอง ส่วนใหญ่ใช้ t-test dependent ในการทดลองเปรียบเทียบ

ส่วนในชุดสหสัมพันธ์ พบว่าสถิติพบมากที่สุด คือ Pearson จำนวน 59 ค่า (ร้อยละ 64.80) รองลงมาคือ Canonical จำนวน 26 ค่า (ร้อยละ 28.60) และสถิติที่พบน้อยที่สุดในชุดสหสัมพันธ์ คือ การวิเคราะห์ด้วยโปรแกรม lisle จำนวน 6 ค่า (ร้อยละ 6.60) แสดงให้เห็นว่างานวิจัยเชิงสหสัมพันธ์ ส่วนใหญ่ใช้สถิติ Pearson ในการหาความสัมพันธ์

การสรุปผลการทดสอบสมมติฐานที่พบมากที่สุดในการทดลอง คือ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 จำนวน 155 ชุดทดสอบ (ร้อยละ 58.10) รองลงมา คือ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 จำนวน 66 ชุดทดสอบ (ร้อยละ 24.70) และการสรุปผลการทดสอบสมมติฐานที่พบน้อยที่สุดในการทดลอง คือ ไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 จำนวน 4 ชุดทดสอบ (ร้อยละ 1.50) แสดงให้เห็นว่างานวิจัยเชิงทดลองส่วนใหญ่สรุปผลการทดสอบแบบแตกต่างกันที่ระดับ.05

ส่วนในชุดสหสัมพันธ์ พบว่าการสรุปผลการทดสอบสมมติฐานที่พบมากที่สุด คือ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 จำนวน 53 ชุดทดสอบ (ร้อยละ 58.20) รองลงมา คือ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 จำนวน 32 ชุดทดสอบ (ร้อยละ 35.20) และการสรุปผลการทดสอบสมมติฐานที่พบน้อยที่สุดในชุดสหสัมพันธ์ คือ ไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 จำนวน 3 ชุดทดสอบเท่านั้น แสดงให้เห็นว่างานวิจัยเชิงสหสัมพันธ์ส่วนใหญ่สรุปผลการทดสอบแบบแตกต่างกันที่ระดับ .01

สำหรับการควบคุมตัวแปรแทรกซ้อนในการทดลอง พบว่าส่วนใหญ่มีการควบคุมตัวแปรแทรกซ้อนมากกว่า 1 วิธี และการควบคุมแบบ randomization จำนวนเท่ากันคือ 87 ชุดทดสอบ (ร้อยละ 32.60) รองลงมา คือ ไม่ระบุการควบคุม/ไม่มีการควบคุม จำนวน 65 ชุดทดสอบ (ร้อยละ 24.30) และการควบคุมตัวแปรแทรกซ้อนในการทดลองที่พบน้อยที่สุด คือ stat control จำนวน 28 ชุดทดสอบ (ร้อยละ 10.50) แสดงให้เห็นว่า งานวิจัยเชิงทดลองส่วนใหญ่มีการควบคุมตัวแปรแทรกซ้อนมากกว่า 1 วิธี และวิธี randomization

ตารางที่ 23 ตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยระดับชุดทดสอบสมมติฐานจำแนกตามตัวแปรจัดประเภท

ชื่อตัวแปร	ค่าของตัวแปร	ชุดทดลอง		ชุดสหสัมพันธ์	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ประเภทนวัตกรรม/ ประเภทปัจจัยในการ ประยุกต์ใช้ 1.1 ประเภทนวัตกรรม	รูปแบบการเรียนรู้	51	19.10	-	-
	วิธีสอน	27	10.10	-	-
	เทคนิคการสอน	41	15.40	-	-
	สื่อการเรียนรู้/การสอน	72	27.00	-	-
	กิจกรรม/โปรแกรม	39	14.60	-	-
	หลักสูตร	16	6.00	-	-
	แผนการจัดการเรียนรู้	21	7.90	-	-
	รวม	267	100	-	-
1.2 ประเภทปัจจัย	ปัจจัยด้านบุคคล/ภูมิหลังผู้เรียน	-	-	39	42.90
	ปัจจัยด้านครอบครัว	-	-	14	15.40
	ปัจจัยด้านโรงเรียน/ครู	-	-	5	5.50
	ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม/สังคม/ชุมชน	-	-	20	22.00
	ปัจจัยด้านเทคโนโลยี	-	-	5	5.50
	ปัจจัยด้านการปฏิบัติตนด้านความ พอประมาณ	-	-	8	8.80
	รวม			91	100
2. เครื่องมือที่ใช้วัดตัว แปรต้น 2.1 ประเภทเครื่องมือ	ไม่ระบุ	24	9.00	2	2.20
	แบบทดสอบ/แบบวัด	23	8.60	46	50.50
	แบบฝึกทักษะ	1	0.40	-	-
	แบบสอบถาม	14	5.20	43	47.30
	แบบประเมิน	205	76.80	-	-
	รวม	267	100	91	100
2.2 ชนิดความเที่ยง	ไม่ระบุ	243	91.00	2	2.20
	Alpha-coefficient	8	3.00	80	87.90
	Kuder-Richardson	3	1.10	9	9.90
	ใช้เครื่องมือมาตรฐาน/เครื่องมือที่พัฒนา โดยผู้อื่นไม่มีการหาความเที่ยงซ้ำ	13	4.90	-	-
	รวม	267	100	91	100

ตารางที่ 23 ตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยระดับชุดทดสอบสมมติฐานจำแนกตามตัวแปรจัดประเภท (ต่อ)

ชื่อตัวแปร	ค่าของตัวแปร	ชุดทดลอง		ชุดสหสัมพันธ์	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
2.3 ความตรง	ไม่ระบุ	201	75.20	2	2.20
	ความตรงตามเนื้อหา	55	20.60	40	44.00
	ความตรงตามเนื้อหาและตามโครงสร้าง	2	0.80	-	-
	ความตรงเชิงพินิจ	-	-	19	20.90
	ใช้เครื่องมือมาตรฐาน/เครื่องมือที่พัฒนาโดยผู้อื่นไม่มีการหาความเที่ยงซ้ำ	9	3.40	30	33.00
	รวม	267	100	91	100
3. ประเภทตัวแปรตาม ประเภทผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน/ผลการ เรียนรู้	1. พุทธิพิสัย				
	-ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	110	41.40	-	-
	-ความรู้ความเข้าใจ	3	1.10	11	12.10
	-ความสามารถในการนำไปใช้	5	1.90	-	-
	-การคิดวิเคราะห์	26	9.40	-	-
	ความคิดสร้างสรรค์	12	4.50	-	-
	รวม	156	58.30	11	12.10
	2. จิตพิสัย				
	-ค่านิยม	2	0.70	4	4.40
	-พฤติกรรม	38	14.20	40	44.00
	-เจตคติ/มโนทัศน์/ทัศนคติ/ความพึงพอใจ/จิตลักษณะ	16	6.00	11	12.10
	-คุณลักษณะอันพึงประสงค์/คุณธรรม	6	2.20	9	9.90
	-ความมีเหตุผล	5	1.90	-	-
	-ความรับผิดชอบ	28	10.50	-	-
	รวม	95	35.60	64	70.30
	3. ทักษะพิสัย				
	-การมีทักษะชีวิต	7	2.60	16	17.60
	-ทักษะการปฏิบัติงาน/สร้างชิ้นงาน/ทักษะกระบวนการ	9	3.40	-	-
	รวม	16	6.00	16	17.60
	รวม 3 ด้าน	267	100	91	100

ตารางที่ 23 ตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยระดับชุดทดสอบสมมติฐานจำแนกตามตัวแปรจัดประเภท (ต่อ)

ชื่อตัวแปร	ค่าของตัวแปร	ชุดทดลอง		ชุดสหสัมพันธ์	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
4. เครื่องมือวัดตัวแปรตาม 4.1 ประเภทเครื่องมือ	ไม่ระบุ	6	2.20	-	-
	แบบทดสอบ/แบบวัด	239	89.50	57	62.60
	แบบฝึกทักษะ	9	3.40	-	-
	แบบสอบถาม	6	2.20	34	37.40
	แบบประเมิน	5	1.90	-	-
	อื่นๆ	2	0.70	-	-
	รวม	267	100	91	100
4.2 ชนิดความเที่ยง	ไม่ระบุ	38	14.20	-	-
	Alpha-coefficient	53	19.90	82	90.10
	Kuder-Richardson	158	59.20	9	9.90
	Alpha-coefficient + KR	1	0.40	-	-
	Lovett	15	5.60	-	-
	ใช้เครื่องมือมาตรฐาน/เครื่องมือที่พัฒนา โดยผู้อื่นไม่มีการหาความเที่ยงซ้ำ	2	0.70	-	-
	รวม	267	100	91	100
4.3 ความตรง	ไม่ระบุ	10	3.70	-	-
	ความตรงตามเนื้อหา	255	95.50	40	44.00
	ความตรงเชิงพินิจ	-	-	25	27.50
	ใช้เครื่องมือมาตรฐาน/เครื่องมือที่พัฒนา โดยผู้อื่นไม่มีการหาความเที่ยงซ้ำ	2	0.70	26	28.60
	รวม	267	100	91	100
5. ประเภทการ เปรียบเทียบ	เปรียบเทียบกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม โดย t-independent	48	18.00	-	-
	เปรียบเทียบกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม โดย oneway-ANOVA	8	3.00	-	-
	เปรียบเทียบตัวแปรตามระหว่างกลุ่มตัว แปรต้น	23	8.60	-	-
	เปรียบเทียบ pretest กับ posttest	170	63.70	-	-
	เปรียบเทียบตัวแปรตามเกณฑ์มาตรฐาน	11	4.10	-	-
	ANCOVA	7	2.60	-	-
	รวม	267	100	-	-

ตารางที่ 23 ตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยระดับชุดทดสอบสมมติฐานจำแนกตามตัวแปรจัดประเภท (ต่อ)

ชื่อตัวแปร	ค่าของตัวแปร	ชุดทดลอง		ชุดสหสัมพันธ์	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
6. ผลการทดสอบ 6.1 ประเภทสถิติ	Z-test	1	0.40	-	-
	t-test dependent	145	54.30	-	-
	t-test independent	48	18.00	-	-
	t-test one sample test	11	4.10	-	-
	One-way ANOVA	26	9.70	-	-
	ANCOVA	10	3.70	-	-
	One-way MANOVA	2	0.70	-	-
	Descriptive stat	24	9.00	-	-
	Pearson	-	-	59	64.80
	lisrel	-	-	6	6.60
	Canonical	-	-	26	28.60
	รวม	267	100	91	100
6.2 สรุปผลการทดสอบ สมมติฐาน	ไม่แตกต่างกัน/ไม่ระบุนัยสำคัญ	25	9.40	-	-
	ไม่แตกต่างที่ระดับ .01	4	1.50	3	3.30
	ไม่แตกต่างที่ระดับ .05	17	6.40	3	3.30
	แตกต่างที่ระดับ .01	66	24.70	53	58.20
	แตกต่างที่ระดับ .05	155	58.10	32	35.20
	รวม	267	100	91	100
6.3 การควบคุมตัวแปร แทรกซ้อน	ไม่ระบุการควบคุม/ไม่มีการควบคุม	65	24.30	-	-
	randomization	87	32.60	-	-
	Stat control	28	10.50	-	-
	มากกว่า 1 วิธี	87	32.60	-	-
	รวม	267	100	-	-

1.2.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยที่เป็นตัวแปรต่อเนื่องในระดับชุดทดสอบสมมติฐาน

จากรายงานการวิจัยที่นำมาวิเคราะห์ทั้งหมด 127 เล่ม มีชุดการทดสอบสมมติฐานรวมจำนวน 358 ชุด ประกอบด้วยตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยที่เป็นตัวแปรต่อเนื่องประเภทการทดลอง 9 ตัวแปร จำนวนหน่วยการทดสอบ 267 หน่วย และตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยชุดสหสัมพันธ์ 4 ตัวแปร จำนวนการทดสอบความสัมพันธ์ 91 หน่วย นำเสนอดังตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.2.2.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยที่เป็นตัวแปรต่อเนื่องในระดับชุดทดสอบสมมติฐานในชุดทดลอง

เมื่อพิจารณาคูณลักษณะงานวิจัยที่เป็นตัวแปรต่อเนื่องในระดับชุดทดสอบสมมติฐานในชุดทดลองพบว่า ตัวแปรความเที่ยงของเครื่องมือวัดตัวแปรต้นมีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 0.87 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 0.037 และค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย (CV) เท่ากับ 4.25 เมื่อพิจารณาการแจกแจงของข้อมูลพบว่า การแจกแจงของข้อมูลมีลักษณะเบ้ขวา ($Sk = 1.44$) แสดงว่า ความเที่ยงของเครื่องมือวัดตัวแปรต้นส่วนใหญ่มีค่าต่ำกว่าค่าเฉลี่ย และมีการแจกแจงของข้อมูลเป็นโค้งปกติ ($Ku = 0.00$) แสดงว่าข้อมูลมีการแจกแจงแบบสมมาตร

ตัวแปรความเที่ยงของเครื่องมือวัดตัวแปรตามมีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 0.86 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 0.75 และค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย (CV) เท่ากับ 8.72 เมื่อพิจารณาการแจกแจงของข้อมูลพบว่า การแจกแจงของข้อมูลมีลักษณะเบ้ซ้าย ($Sk = -1.27$) แสดงว่าความเที่ยงของเครื่องมือวัดตัวแปรตามส่วนใหญ่มีค่าสูงกว่าค่าเฉลี่ย และมีการแจกแจงของข้อมูลสูงกว่าโค้งปกติ ($Ku = 4.83$) แสดงว่าข้อมูลมีการกระจายน้อย

ตัวแปรค่าเฉลี่ยกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 36.81 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 43.83 และค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย (CV) เท่ากับ 119.07 เมื่อพิจารณาการแจกแจงของข้อมูลพบว่า การแจกแจงของข้อมูลมีลักษณะเบ้ขวา ($Sk = 3.64$) แสดงว่า ค่าเฉลี่ยกลุ่มทดลองส่วนใหญ่มีค่าต่ำกว่าค่าเฉลี่ย และมีการแจกแจงของข้อมูลสูงกว่าโค้งปกติ ($Ku = 15.39$) แสดงว่าข้อมูลมีการกระจายน้อย

ตัวแปรส่วนเบี่ยงเบนกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 4.12 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 7.41 และค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย (CV) เท่ากับ 179.85 เมื่อพิจารณาการแจกแจงของข้อมูลพบว่า การแจกแจงของข้อมูลมีลักษณะเบ้ขวา ($Sk = 9.92$) แสดงว่า ส่วนเบี่ยงเบนกลุ่มทดลองส่วนใหญ่มีค่าต่ำกว่าค่าเฉลี่ย และมีการแจกแจงของข้อมูลสูงกว่าโค้งปกติ ($Ku = 120.46$) แสดงว่าข้อมูลมีการกระจายน้อย

ตัวแปรค่าขนาดกลุ่มตัวอย่างทดลองมีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 38.57 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 58.49 และค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย (CV) เท่ากับ 151.65 เมื่อพิจารณาการแจกแจงของข้อมูลพบว่า การแจกแจงของข้อมูลมีลักษณะเบ้ขวา ($Sk = 10.98$) แสดงว่า ขนาดกลุ่มทดลองส่วนใหญ่มีค่าต่ำกว่าค่าเฉลี่ย และมีการแจกแจงของข้อมูลสูงกว่าโค้งปกติ ($Ku = 122.71$) แสดงว่าข้อมูลมีการกระจายน้อย

ตัวแปรค่าเฉลี่ยกลุ่มตัวอย่างควบคุมมีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 27.01 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 36.47 และค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย (CV) เท่ากับ 135.02 เมื่อพิจารณาการแจกแจงของข้อมูลพบว่า การแจกแจงของข้อมูลมีลักษณะเบ้ขวา ($Sk = 3.83$) แสดงว่า ค่าเฉลี่ยกลุ่มตัวอย่างควบคุมส่วนใหญ่มีค่าต่ำกว่าค่าเฉลี่ย และมีการแจกแจงของข้อมูลสูงกว่าโค้งปกติ ($Ku = 17.46$) แสดงว่าข้อมูลมีการกระจายน้อย

ตัวแปรส่วนเบี่ยงเบนกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 3.89 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 4.73 และค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย (CV) เท่ากับ 121.59 เมื่อพิจารณาการแจกแจงของข้อมูลพบว่า การแจกแจงของข้อมูลมีลักษณะเบ้ขวา ($Sk = 5.29$) แสดงว่า ส่วนเบี่ยงเบนกลุ่มควบคุมส่วนใหญ่มีค่าต่ำกว่าค่าเฉลี่ย และมีการแจกแจงของข้อมูลสูงกว่าโค้งปกติ ($Ku = 36.13$) แสดงว่าข้อมูลมีการกระจายน้อย

ตัวแปรขนาดกลุ่มตัวอย่างควบคุมมีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 33.42 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 9.70 และค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย (CV) เท่ากับ 29.02 เมื่อพิจารณาการแจกแจงของข้อมูลพบว่า การแจกแจงของข้อมูลมีลักษณะเบ้ซ้าย ($Sk = -0.139$) แสดงว่าขนาดกลุ่มตัวอย่างควบคุมส่วนใหญ่มีค่าสูงกว่าค่าเฉลี่ย และมีการแจกแจงของข้อมูลสูงกว่าโค้งปกติ ($Ku = 0.217$) แสดงว่าข้อมูลมีการกระจายน้อย

ค่าเฉลี่ยสถิติมีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 20.47 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 51.55 และค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย (CV) เท่ากับ 251.83 เมื่อพิจารณาการแจกแจงของข้อมูลพบว่า การแจกแจงของข้อมูลมีลักษณะเบ้ขวา ($Sk = 8.47$) แสดงว่า ค่าเฉลี่ยสถิติส่วนใหญ่มีค่าต่ำกว่าค่าเฉลี่ย และมีการแจกแจงของข้อมูลสูงกว่าโค้งปกติ ($Ku = 97.50$) แสดงว่าข้อมูลมีการกระจายน้อย

1.2.2.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยที่เป็นตัวแปรต่อเนื่องในระดับชุดทดสอบสมมติฐานในชุดสหสัมพันธ์

เมื่อพิจารณาคุณลักษณะงานวิจัยที่เป็นตัวแปรต่อเนื่องในระดับชุดทดสอบสมมติฐานในชุดสหสัมพันธ์ พบว่า ตัวแปรความเที่ยงของเครื่องมือวัดตัวแปรต้นมีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 0.84 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 0.057 และค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย (CV) เท่ากับ 6.79 เมื่อพิจารณาการแจกแจงของข้อมูลพบว่า การแจกแจงของข้อมูลมีลักษณะเบ้ขวา ($Sk = 0.14$) แสดงว่าความเที่ยงของเครื่องมือวัดตัวแปรต้นส่วนใหญ่มีค่าต่ำกว่าค่าเฉลี่ย และมีการแจกแจงของข้อมูลสูงกว่าโค้งปกติ ($Ku = 0.03$) แสดงว่าข้อมูลมีการกระจายน้อย

ตัวแปรความเที่ยงของเครื่องมือวัดตัวแปรตามมีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 0.84 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 0.095 และค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย (CV) เท่ากับ 111.76 เมื่อพิจารณาการแจกแจงของข้อมูลพบว่า การแจกแจงของข้อมูลมีลักษณะเบ้ซ้าย ($Sk = -0.48$) แสดงว่าความเที่ยงของเครื่องมือวัดตัวแปรต้นส่วนใหญ่มีค่าสูงกว่าค่าเฉลี่ย และมีการแจกแจงของข้อมูลแบนกว่าโค้งปกติ ($Ku = -0.93$) แสดงว่าข้อมูลมีการกระจายมาก

ตัวแปรขนาดกลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 564.48 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 216.02 และค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย (CV) เท่ากับ 38.27 เมื่อพิจารณาการแจกแจงของข้อมูลพบว่า การแจกแจงของข้อมูลมีลักษณะเบ้ขวา ($Sk = 2.04$) แสดงว่า ขนาดกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีค่าต่ำกว่าค่าเฉลี่ย และมีการแจกแจงของข้อมูลสูงกว่าโค้งปกติ ($Ku = 3.91$) แสดงว่าข้อมูลมีการกระจายน้อย

ตัวแปรขนาดความสัมพันธ์ มีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 0.40 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 0.23 และค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย (CV) เท่ากับ 38.27 เมื่อพิจารณาการแจกแจงของข้อมูลพบว่า การแจกแจงของข้อมูลมีลักษณะเบ้ซ้าย ($Sk = -0.25$) แสดงว่า ขนาดความสัมพันธ์ส่วนใหญ่มีค่าสูงกว่าค่าเฉลี่ย และมีการแจกแจงของข้อมูลสูงกว่าโค้งปกติ ($Ku = 0.44$) แสดงว่าข้อมูลมีการกระจายน้อย

ตารางที่ 24 ตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยระดับชุดทดสอบสมมติฐานตามตัวแปรต่อเนื่อง

ตัวแปร	n	M	SD	C.V.	Min	Max	Sk	Ku
ชุดทดลอง								
ค่าความเที่ยงเครื่องมือวัดตัวแปรต้น	8	0.87	0.037	4.25	0.85	0.93	1.44	0.00
ค่าความเที่ยงเครื่องมือวัดตัวแปรตาม	222	0.86	0.075	8.72	0.42	1.00	-1.27	4.83
ค่าเฉลี่ยกลุ่มตัวอย่างทดลอง	264	36.81	43.83	119.03	0.40	315.00	3.64	15.39
ส่วนเบี่ยงเบนกลุ่มตัวอย่างทดลอง	262	4.12	7.41	179.66	0.07	101.48	9.92	120.46
ขนาดกลุ่มตัวอย่างทดลอง	264	38.57	58.49	151.97	9.00	698.00	10.98	122.71
ค่าเฉลี่ยกลุ่มตัวอย่างควบคุม	233	27.01	36.47	134.90	0.40	264.53	3.83	17.46
ส่วนเบี่ยงเบนกลุ่มตัวอย่างควบคุม	231	3.89	4.73	121.54	0.07	44.23	5.29	35.13
ขนาดกลุ่มตัวอย่างควบคุม	236	33.42	9.70	29.08	9.00	60.00	-0.14	0.217
ค่าสถิติ	243	20.47	51.55	252.99	-57.21	656.40	8.47	97.50
ชุดสหสัมพันธ์								
ค่าความเที่ยงเครื่องมือวัดตัวแปรต้น	89	0.84	0.057	6.79	0.71	0.96	0.14	0.03
ค่าความเที่ยงเครื่องมือวัดตัวแปรตาม	91	0.84	0.095	111.76	0.67	0.97	-0.48	-0.93
ขนาดกลุ่มตัวอย่าง	91	564.48	216.02	38.27	324.00	1193	2.04	3.91
ขนาดความสัมพันธ์	91	0.40	0.23	57.50	-0.35	0.40	-0.25	0.44

1.3 ผลการประเมินคุณภาพงานวิจัยด้านการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

งานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณจำนวน 127 เล่ม ประกอบด้วยงานวิจัยเชิงทดลองเปรียบเทียบจำนวน 120 เล่ม และงานวิจัยเชิงสหสัมพันธ์ 7 เล่ม ใช้แบบประเมินงานวิจัยที่มีเกณฑ์ในการประเมิน 5 ระดับ (0 = ปรับปรุง, 1 = พอใช้, 2 = ปานกลาง, 3 = ดี, 4 = ดีมาก) การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์แจกแจงความถี่ หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประเด็นในการประเมินแต่ละประเด็น รายละเอียดการประเมินคุณภาพงานวิจัยนำเสนอตารางที่ 26 มีรายละเอียดดังนี้

ผลการประเมินเมื่อแยกตามประเด็นการประเมินงานวิจัย พบว่า ประเด็นการประเมินงานวิจัยที่มีคุณภาพสรุปอยู่ในระดับดีมาก มีจำนวนมากที่สุด คือ จำนวน 15 รายการ ได้แก่ ชื่อเรื่องวิจัยมีความชัดเจน ($M=3.96$, $SD=0.23$) ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา ($M=3.99$, $SD=0.09$) ปัญหาการวิจัย/วัตถุประสงค์การวิจัย สอดคล้องกับชื่อเรื่อง ถูกต้องตามหลักการวิจัย ($M=3.84$, $SD=0.46$) เหตุผลและความจำเป็นในการวิจัยมีความสมเหตุสมผล ($M=3.95$, $SD=0.30$) สมมติฐานการวิจัยถูกต้อง ชัดเจน ตามหลักการวิจัย ($M=3.24$, $SD=1.54$) เขียนข้อจำกัดของการวิจัย

ถูกต้องตามหลักการวิจัย ($M=3.91$, $SD=0.44$) เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีปริมาณมากพอ ($M=3.87$, $SD=0.49$) เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสอดคล้องกับปัญหา/วัตถุประสงค์การวิจัย ($M=3.31$, $SD=0.99$) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเหมาะสมและมีคุณภาพ ($M=3.97$, $SD=0.35$) เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสอดคล้องกับปัญหา/วัตถุประสงค์การวิจัย ($M=3.31$, $SD=0.99$) นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเหมาะสม ชัดเจนตามหลักการวิจัย ($M=1.25$, $SD=3.94$) แปลความหมายและสรุปผลการวิเคราะห์ได้อย่างถูกต้องชัดเจน ($M=4.00$, $SD=0.00$) สรุปผลการวิจัยสอดคล้องกับปัญหาวิจัย/วัตถุประสงค์การวิจัย ($M=4.00$, $SD=0.00$) การอภิปรายผลการวิจัยที่ได้สอดคล้องกับผลงานวิจัยในอดีตและครอบคลุมประเด็นปัญหาวิจัย ($M=3.88$, $SD=0.70$) การเขียนรายงานการวิจัยถูกต้องตามหลักวิชาการ ($M=3.98$, $SD=0.18$)

ประเด็นการประเมินงานวิจัยที่มีคุณภาพสรุปอยู่ในระดับดี มีจำนวน 8 รายการ คือ กำหนดขอบเขตการวิจัยได้อย่างสมเหตุสมผล ครอบคลุม สอดคล้องกับกรอบแนวคิดการวิจัย ($M=3.08$, $SD=0.82$) การออกแบบงานวิจัย สอดคล้องกับปัญหา/วัตถุประสงค์การวิจัย ($M=2.69$, $SD=0.96$) ขั้นตอนวิธีดำเนินการวิจัยมีความชัดเจน ($M=3.10$, $SD=0.35$) กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างเหมาะสมกับปัญหาวิจัย ($M=2.62$, $SD=0.83$) การเลือกกลุ่มตัวอย่างมีความเป็นตัวแทนที่ดีของประชากร ($M=2.42$, $SD=1.14$) ข้อเสนอแนะมีความชัดเจนและเป็นประโยชน์ ($M=2.85$, $SD=0.70$) ประโยชน์ในการวิจัยสามารถนำไปใช้ได้เชิงวิชาการ ($M=2.45$, $SD=0.82$) คุณภาพงานวิจัยในภาพรวม ($M=3.04$, $SD=0.61$)

ประเด็นการประเมินงานวิจัยที่มีคุณภาพสรุปอยู่ในระดับปานกลาง มีจำนวน 5 รายการ คือ นิยามศัพท์มีความชัดเจน ($M=2.17$, $SD=0.55$) กรอบแนวคิดการวิจัยมีความถูกต้องเหมาะสม ชัดเจนตามหลักการวิจัย ($M=2.45$, $SD=1.62$) การสุ่มกลุ่มตัวอย่างและเกณฑ์ในการคัดเลือกมีความถูกต้องเหมาะสม ($M=2.04$, $SD=1.25$) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีความถูกต้องและเหมาะสมกับลักษณะของข้อมูล ($M=2.22$, $SD=0.59$) ประโยชน์ในการวิจัยสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างกว้างขวาง ($M=1.62$, $SD=0.84$)

ประเด็นการประเมินงานวิจัยที่มีคุณภาพสรุปอยู่ในระดับพอใช้ มีจำนวน 2 รายการ คือ ข้อตกลงเบื้องต้นของการวิจัยเหมาะสม และมีเหตุผลรองรับ ($M=1.21$, $SD=0.71$) เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีความทันสมัยและเชื่อมโยงกับการวิจัยในอดีต ($M=1.21$, $SD=0.76$) และไม่มีประเด็นการประเมินงานวิจัยใดที่มีคุณภาพสรุปอยู่ในระดับปรับปรุง

สรุปในภาพรวมงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ส่วนใหญ่มีคุณภาพสรุปอยู่ในระดับดี

จากตาราง 24 จากงานวิจัยจำนวน 127 เล่ม พบว่า คุณภาพงานวิจัยส่วนใหญ่มีคุณภาพงานวิจัยระดับดี จำนวน 96 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 75.60 รองลงมา ได้แก่ คุณภาพระดับดีมาก จำนวน

29 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 22.83 และคุณภาพพระดับปานกลาง จำนวน 2 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 1.57 ตามลำดับ และไม่พบงานวิจัยที่มีคุณภาพพระดับพอใช้ หรือปรับปรุง รายละเอียดดังตาราง 25

ตารางที่ 25 จำนวนและร้อยละของคุณภาพงานวิจัยด้านการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาฯ

ระดับคุณภาพงานวิจัย	จำนวนเล่ม	ร้อยละ
ดีมาก	29	22.83
ดี	96	75.60
ปานกลาง	2	1.57
รวม	127	100

ตารางที่ 26 ผลการประเมินคุณภาพงานวิจัย

ข้อ	เกณฑ์ที่การประเมิน	ผลการประเมิน							
		ปรับปรุง	พอใช้	ปานกลาง	ดี	ดีมาก	M	SD	แปลความ
ส่วนที่ 1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา							3.17	0.96	ดี
1	ชื่อเรื่องวิจัยมีความชัดเจน	-	-	1	3	123	3.96	0.23	ดีมาก
2	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา ชัดเจน สอดคล้องกับเรื่องที่ทำวิจัย	-	-	-	1	126	3.99	0.09	ดีมาก
3	ปัญหาวิจัย/วัตถุประสงค์ของการวิจัย สอดคล้องกับชื่อเรื่อง ถูกต้องตามหลักการวิจัย	-	1	2	13	111	3.84	0.46	ดีมาก
4	เหตุผลและความจำเป็นในการวิจัยมีความสมเหตุสมผล	-	1	-	3	123	3.95	0.30	ดีมาก
5	สมมติฐานการวิจัย ถูกต้อง ชัดเจน ตามหลักการวิจัย	23	-	2	1	101	3.24	1.55	ดีมาก
6	กำหนดขอบเขตการวิจัยได้อย่างสมเหตุสมผล ครอบคลุม สอดคล้องกับกรอบแนวคิดการวิจัย	4	3	9	83	28	3.01	0.82	ดี
7	ข้อตกลงเบื้องต้นของการวิจัยเหมาะสม และมีเหตุผลรองรับ	-	115	3	3	6	1.21	0.71	พอใช้
8	เขียนข้อจำกัดของการวิจัยถูกต้องตามหลักการวิจัย	-	1	4	1	121	3.91	0.44	ดีมาก
9	นิยามศัพท์มีความชัดเจน	-	2	109	8	8	2.17	0.55	ปานกลาง
10	กรอบแนวคิดการวิจัยมีความถูกต้องเหมาะสม ชัดเจน ตามหลักการวิจัย	29	4	33	2	59	2.45	1.62	ปานกลาง
ส่วนที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง							2.79	1.40	ดี
11	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีปริมาณมากพอ	-	1	5	4	117	3.87	0.49	ดีมาก
12	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสอดคล้องกับปัญหา/วัตถุประสงค์การวิจัย	-	4	37	2	84	3.31	0.99	ดีมาก
13	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีความทันสมัยและเชื่อมโยงกับการวิจัยในอดีต	14	82	25	3	3	1.20	0.76	พอใช้

ตารางที่ 26 ผลการประเมินคุณภาพงานวิจัย (ต่อ)

ข้อ	เกณฑ์ที่การประเมิน	ผลการประเมิน							
		ปรับปรุง	พอใช้	ปานกลาง	ดี	ดีมาก	M	SD	แปลความ
ส่วนที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย							2.79	0.62	ดี
3.1 ระเบียบวิธีวิจัย									
14	การออกแบบงานวิจัย สอดคล้องกับปัญหา/วัตถุประสงค์การวิจัย	-	1	81	1	44	2.69	0.96	ดี
15	ขั้นตอนวิธีดำเนินการวิจัยมีความชัดเจน	-		2	110	15	3.10	0.35	ดี
3.2 เกณฑ์การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง									
16	กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างเหมาะสมกับปัญหาวิจัย	-	9	49	49	20	2.62	0.83	ดี
17	การเลือกกลุ่มตัวอย่างมีความเป็นตัวแทนที่ดีของประชากร	14	3	41	50	19	2.45	1.12	ดี
18	การสุ่มกลุ่มตัวอย่างและเกณฑ์ในการคัดเลือกมีความถูกต้องเหมาะสม	14	43	4	55	11	2.05	1.25	ปานกลาง
3.3 เครื่องมือและการเก็บรวบรวมข้อมูล									
19	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเหมาะสมและมีคุณภาพ	1	-	-	-	126	3.97	0.35	ดีมาก
20	กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลมีความชัดเจนและเหมาะสม	6	4	30	-	87	3.24	1.19	ดีมาก
3.4 การออกแบบการวิเคราะห์ข้อมูล									
21	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีความถูกต้องและเหมาะสมกับลักษณะของข้อมูล	-	-	110	6	11	2.22	0.59	ปานกลาง
ส่วนที่ 4 การนำเสนอผลการวิจัย							3.73	0.50	ดีมาก
22	นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเหมาะสม ชัดเจน ตามหลักการวิจัย	1	-	2	-	124	3.94	0.43	ดีมาก
23	แปลความหมายและสรุปผลการวิเคราะห์ได้อย่างถูกต้องชัดเจน	-	-	-	-	127	4.00	0.00	ดีมาก
24	สรุปผลการวิจัยสอดคล้องกับปัญหาวิจัย/วัตถุประสงค์การวิจัย	-	-	-	-	127	4.00	0.00	ดีมาก
25	การอภิปรายผลการวิจัยที่ได้สอดคล้องกับผลงานวิจัยในอดีตและครอบคลุมประเด็นปัญหาวิจัย	4	-	-	-	123	3.87	0.70	ดีมาก
26	ข้อเสนอแนะมีความชัดเจนและเป็นประโยชน์	2	5	15	93	12	2.85	0.70	ดี
ส่วนที่ 5 ประโยชน์ของงานวิจัย							2.03	0.59	ปานกลาง
27	ประโยชน์ในการวิจัยสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างกว้างขวาง	-	74	31	18	4	1.62	0.84	ปานกลาง
28	ประโยชน์ในการวิจัยสามารถนำไปใช้ในเชิงวิชาการ	-	2	90	10	25	2.45	0.82	ดี
ส่วนที่ 6 คุณภาพงานวิจัย							3.51	0.66	ดีมาก
29	การเขียนรายงานการวิจัยถูกต้องตามหลักวิชาการ	-	-	1		126	3.98	0.18	ดีมาก
30	คุณภาพงานวิจัยในภาพรวม		3	12	89	23	3.04	0.61	ดี
ภาพรวม							3.08	0.27	ดี

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคุณลักษณะงานวิจัยที่มีต่อค่าขนาดอิทธิพลของงานวิจัยด้านการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การนำเสนอข้อมูลผลการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้ ผู้วิจัยนำเสนอแยกออกเป็น 2 ส่วนโดยส่วนแรกเป็นการนำเสนอผลการวิเคราะห์ค่าสถิติเบื้องต้นของค่าขนาดอิทธิพลโดยรวม เพื่อแสดงลักษณะการแจกแจงของค่าขนาดอิทธิพลที่ได้จากงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์โดยภาพรวม ส่วนที่สองนำเสนอผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยค่าขนาดอิทธิพลตามตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัย

2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของค่าขนาดอิทธิพลโดยภาพรวม

งานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ทั้งหมด 127 เล่ม ให้ผลการวิจัยในรูปดัชนีมาตรฐานระดับการทดสอบสมมติฐานแยกเป็นค่าขนาดอิทธิพลรวม 267 ค่า และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์รวม 91 ค่า เนื่องจากค่าขนาดอิทธิพลมีจำนวนมากกว่ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ผู้วิจัยจึงปรับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็นค่าขนาดอิทธิพลโดยใช้สูตรที่นำเสนอในบทที่ 2 ได้ค่าขนาดอิทธิพลรวม 358 ค่า ดังรายละเอียดต่อไปนี้

จากตารางที่ 27 และแผนภูมิที่ 4 พบว่า เมื่อจำแนกค่าขนาดอิทธิพล พบว่า มีจำนวนค่าขนาดอิทธิพลทั้งหมด 358 ค่า ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นพบว่า ค่าขนาดอิทธิพลมีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 2.37 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 2.19 และมีค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย ($C.V.$) เท่ากับ 92.40 ในขณะที่ขนาดอิทธิพลที่มีค่าต่ำสุดเท่ากับ -1.85 และขนาดอิทธิพลมีค่าสูงสุดเท่ากับ 8.60 เมื่อพิจารณาการแจกแจงข้อมูลพบว่า การแจกแจงของข้อมูลมีลักษณะเบ้ขวา ($Sk=0.841$) แสดงว่า ค่าขนาดอิทธิพลส่วนใหญ่มีค่าต่ำกว่าค่าเฉลี่ย และมีการแจกแจงของข้อมูลแบนกว่าโค้งปกติ ($Ku=-0.051$) แสดงว่าข้อมูลมีการกระจายมาก

ตารางที่ 27 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของค่าขนาดอิทธิพล

ค่าขนาดอิทธิพล	N	M	SD	$C.V.$	Min	Max	Sk	Ku
ค่าขนาดอิทธิพลรวม	358	2.37	2.19	92.40	-1.85	8.60	0.841	-0.051

Frequency	Stem &	Leaf
4.00	-1 .	&&
14.00	-0 .	001247&
119.00	0 .	0001111122222333344445555566666666777777777888889999999
61.00	1 .	0001222223334556666677788999
35.00	2 .	011222344556788&
43.00	3 .	0011233445566688999&
29.00	4 .	013344666777&&
25.00	5 .	0002335567&
12.00	6 .	12245
10.00	7 .	06&&
6.00	8 .	2&&
Stem width: 1.00		
Each leaf: 2 case(s)		

แผนภูมิที่ 4 แผนภูมิต้น-ใบ (stem-leaf plot) ของค่าขนาดอิทธิพล (d) จำนวน 358 ค่า

2.2 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างค่าเฉลี่ยของขนาดอิทธิพลจำแนกตามตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัย

การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลจำแนกตามตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) และทดสอบเอกพันธ์ของความแปรปรวน (test of homogeneity of variance) ตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นด้วยการใช้การทดสอบ Levene (Levene's test) เพื่อทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ ในกรณีที่ความแปรปรวนมีความเป็นเอกพันธ์ผู้วิจัยใช้การทดสอบรายคู่ภายหลังด้วย Bonferroni และใช้ Dunnett's T3 ในกรณีที่ความแปรปรวนไม่เป็นเอกพันธ์ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.2.1 ด้านการพิมพ์และผู้วิจัย

การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยอิทธิพลจำแนกตามตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยด้านการพิมพ์และผู้วิจัย ประกอบด้วยคุณลักษณะ 5 ตัวแปร ได้แก่ ปีที่พิมพ์งานวิจัย สถาบันที่ผลิตงานวิจัย สาขาที่ผลิตงานวิจัย ประเภทงานวิจัย และเพศผู้วิจัย ผลการวิเคราะห์พบว่า ตัวแปรสถาบันที่ผลิตงานวิจัย ตัวแปรสาขาที่ผลิตงานวิจัย ตัวแปรประเภทงานวิจัย และตัวแปรเพศผู้วิจัย เป็นตัวแปรคุณลักษณะหรือตัวแปรปรับที่ทำให้มีค่าขนาดอิทธิพลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($p=.000-.045$) มีรายละเอียดดังนี้

ตัวแปรสถาบันที่ผลิตงานวิจัย พบว่า งานวิจัยที่ผลิตโดยกลุ่มมหาวิทยาลัยเอกชน มีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลสูงที่สุด ($M=4.49$, $SD=2.30$) รองลงมาคือ งานวิจัยที่ผลิตโดยกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ ($M=2.92$, $SD=2.27$) และงานวิจัยที่ผลิตโดยกลุ่มมหาวิทยาลัยของรัฐ ($M=1.7$, $SD=1.91$) ตามลำดับ ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วย Dunnett's T3 พบว่า ตัวแปรกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ มีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลสูงกว่าตัวแปรกลุ่มมหาวิทยาลัยของรัฐ

ตัวแปรสาขาที่ผลิตงานวิจัย พบว่า งานวิจัยที่ผลิตโดยสาขาหลักสูตรการสอน/การนิเทศ/นวัตกรรมการหลักสูตรและการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลสูงที่สุด ($M=3.93$, $SD=2.42$) รองลงมาคือ งานวิจัยที่ผลิตโดยสาขาสังคมศึกษา/การสอนสังคมศึกษา/สังคมศาสตร์ ($M=3.64$, $SD=2.98$) และงานวิจัยที่ผลิตโดยสาขาประถมศึกษา/มัธยมศึกษา ($M=3.49$, $SD=1.54$) ตามลำดับ ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วย Dunnett's T3 พบว่า งานวิจัยที่ผลิตโดยสาขาหลักสูตรการสอน/การนิเทศ/นวัตกรรมการหลักสูตรและการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลสูงกว่างานวิจัยที่ผลิตโดยสาขาจิตวิทยาการศึกษา/การแนะแนว/การให้คำปรึกษา, สาขาเทคโนโลยีการสื่อสาร/การจัดการเทคโนโลยี/คอมพิวเตอร์, การวิจัยการศึกษา/การวิจัยและการประเมินผลการศึกษา/การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ และสาขาคหกรรมศาสตร์/ครุศาสตร์เกษตร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ รวมถึงงานวิจัยที่ผลิตโดยสาขาเทคโนโลยีการสื่อสาร/การจัดการเทคโนโลยี/คอมพิวเตอร์ และสาขาการวิจัยการศึกษา/การวิจัย, การประเมินผลการศึกษา/การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ และสาขาการประถมศึกษา/มัธยมศึกษา มีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลสูงกว่างานวิจัยที่ผลิตโดยสาขาสาขาคหกรรมศาสตร์/ครุศาสตร์เกษตรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตัวแปรประเภทงานวิจัย พบว่า งานวิจัยประเภทสารนิพนธ์/การค้นคว้าอิสระ/งานวิจัยของหน่วยงาน/สถาบัน มีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลสูงที่สุด ($M=3.66$, $SD=2.24$) รองลงมาคือ งานวิจัยประเภทวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาเอก ($M=2.79$, $SD=2.14$) และงานวิจัยประเภทวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท ($M=2.23$, $SD=2.15$) ตามลำดับ ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วย Bonferroni พบว่า งานวิจัยประเภทสารนิพนธ์/การค้นคว้าอิสระ/งานวิจัยของหน่วยงาน/สถาบัน มีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลสูงกว่างานวิจัยประเภทวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโทอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตัวแปรเพศผู้วิจัย พบว่า งานวิจัยที่ศึกษาโดยนักวิจัยเพศหญิงมีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลสูงที่สุด ($M=2.49$, $SD=2.19$) รองลงมาคือ งานวิจัยผลิตโดยนักวิจัยเพศชาย ($M=1.90$, $SD=2.10$) ตามลำดับ โดยงานวิจัยที่ผลิตโดยนักวิจัยเพศหญิง มีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลสูงกว่างานวิจัยที่ผลิตโดยนักวิจัยเพศชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 28

ตารางที่ 28 การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจำแนกตามตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยด้านการพิมพ์และผู้วิจัย

คุณลักษณะงานวิจัย	ค่าของตัวแปร	ขนาดอิทธิพล			Test of Homogeneity of variances		ANOVA	
		n	M	SD	Levene statistic	p	F	p
ปีที่พิมพ์งานวิจัย	1) 2549-2551	43	2.17	1.82	1.540	.204	2.473	.061
	2) 2552-2554	77	2.52	2.48				
	3) 2555-2557	210	2.23	2.13				
	4) 2558-2560	28	3.36	2.10				
สถาบันที่ผลิตงานวิจัย	1) กลุ่มมหาวิทยาลัยของรัฐ	174	1.77	1.91	6.817	.001	14.779	.000
	2) กลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ	181	2.92	2.27	2) กลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ > 1) กลุ่มมหาวิทยาลัยของรัฐ			
	3) กลุ่มมหาวิทยาลัยเอกชน	3	4.49	2.30				
สาขาที่ผลิตงานวิจัย	1) หลักสูตรการสอน/การนิเทศ/นวัตกรรมหลักสูตร	72	3.93	2.42	2.651	.008	8.741	.000
	2) จิตวิทยาการศึกษา/การแนะแนว/การให้คำปรึกษา	27	1.24	2.19	1) หลักสูตรการสอน/การนิเทศ/นวัตกรรมหลักสูตร > 2) จิตวิทยาการศึกษา/การแนะแนว/การให้คำปรึกษา, 3) เทคโนโลยีการสื่อสาร/การจัดการเทคโนโลยี/คอมพิวเตอร์, 4) การวิจัยการศึกษา/การวิจัยและการประเมินผลการศึกษา/การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ และ 9) คหกรรมศาสตร์/ครูศาสตร์เกษตร			
	3) เทคโนโลยีการสื่อสาร/การจัดการเทคโนโลยี/คอมพิวเตอร์	34	2.22	1.66				
	4) การวิจัยการศึกษา/การวิจัยและการประเมินผลการศึกษา/การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์	199	1.92	1.87				
	5) การศึกษา/การศึกษาและการพัฒนาสังคม/การจัดการศึกษาและการเรียนรู้	4	1.96	1.43				
	6) สังคมศึกษา/การสอนสังคมศึกษา/สังคมศาสตร์	6	3.64	2.98				
	7) วิทยาศาสตร์ศึกษา/การสอนวิทยาศาสตร์/สิ่งแวดล้อมศึกษา	7	3.11	2.19				

ตารางที่ 28 การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจำแนกตามตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยด้านการพิมพ์และผู้วิจัย (ต่อ)

คุณลักษณะงานวิจัย	ค่าของตัวแปร	ขนาดอิทธิพล			Test of Homogeneity of variances		ANOVA	
		n	M	SD	Levene statistic	p	F	p
	8) การประถมศึกษา/การมัธยมศึกษา	7	3.49	1.54				
	9) คหกรรมศาสตร์/ครุศาสตร์เกษตร	2	0.14	0.11				
ประเภทงานวิจัย	1) วิทยานิพนธ์ ป.โท	314	2.23	2.15	.015	.986	6.234	.002
	2) วิทยานิพนธ์ ป.เอก	14	2.79	2.14	3) สารนิพนธ์/การค้นคว้าอิสระ/งานวิจัยของหน่วยงานสถาบัน > 1) วิทยานิพนธ์ ป.โท			
	3) สารนิพนธ์/การค้นคว้าอิสระ/งานวิจัยของหน่วยงานสถาบัน	30	3.66	2.24				
เพศผู้วิจัย	1) เพศชาย	70	1.91	2.10	.755	.385	4.034	.045
	2) เพศหญิง	288	2.49	2.19	2) เพศหญิง > 1) เพศชาย			

2.2.2 ด้านเนื้อหาสาระงานวิจัย

การวิเคราะห์ความแปรปรวนของค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลจำแนกตามตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยด้านเนื้อหาสาระงานวิจัย ประกอบด้วยตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัย 5 ตัวแปร ได้แก่ วัตถุประสงค์งานวิจัย กลุ่มสาระการเรียนรู้ ระดับชั้นของกลุ่มตัวอย่าง บริบทของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งประกอบด้วยตัวแปรภูมิภาค และตัวแปรหน่วยงานที่สังกัด ผลการวิเคราะห์พบว่า ตัวแปรวัตถุประสงค์งานวิจัย กลุ่มสาระการเรียนรู้ ระดับชั้นของกลุ่มตัวอย่าง และตัวแปรภูมิภาค เป็นตัวแปรคุณลักษณะหรือตัวแปรปรับที่ทำให้มีค่าขนาดอิทธิพลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ($p=.000-.028$) มีรายละเอียดดังนี้

ตัวแปรวัตถุประสงค์งานวิจัย พบว่า งานวิจัยที่มีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อทดลองมีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลสูงที่สุด ($M=4.08$, $SD=2.48$) รองลงมาคือ งานวิจัยที่มีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อเปรียบเทียบ ($M=2.77$, $SD=2.37$) และงานวิจัยที่มีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อศึกษาปฏิบัติสัมพันธ์ ($M=2.69$, $SD=2.23$) ตามลำดับ ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วย Dunnett's T3 พบว่า งานวิจัยที่

มีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อศึกษา, เพื่อเปรียบเทียบ และเพื่อพัฒนา มีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลสูงกว่างานวิจัยที่มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบ/หาความสัมพันธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตัวแปรกลุ่มสาระการเรียนรู้ พบว่า งานวิจัยที่ศึกษากับกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษามีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลสูงที่สุด ($M=3.52$, $SD=1.76$) รองลงมาคือ งานวิจัยที่ศึกษากับกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ($M=3.25$, $SD=2.44$) และงานวิจัยที่ศึกษากับกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ($M=3.24$, $SD=2.04$) ตามลำดับ ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วย Dunnett's T3 พบว่า งานวิจัยที่ศึกษากับกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลสูงกว่างานวิจัยที่ศึกษากับกลุ่มอื่นๆ/ไม่สังกัดกลุ่มสาระ

ตัวแปรระดับชั้นของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า งานวิจัยที่ศึกษากับกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 1 ระดับชั้นมีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลสูงที่สุด ($M=3.05$, $SD=1.66$) รองลงมาคือ งานวิจัยที่ศึกษากับกลุ่มตัวอย่างระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น ($M=2.92$, $SD=2.26$) และงานวิจัยที่ศึกษากับกลุ่มตัวอย่างระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ($M=2.68$, $SD=2.36$) ตามลำดับ ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วย LSD พบว่า งานวิจัยที่ศึกษากับกลุ่มตัวอย่างระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น ประถมศึกษาตอนปลาย และมัธยมศึกษาตอนปลาย มีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลสูงกว่างานวิจัยที่ศึกษากับกลุ่มตัวอย่างระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ตัวแปรภูมิภาคของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า งานวิจัยที่ศึกษากับกลุ่มตัวอย่างภูมิภาคภาคใต้ มีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลสูงที่สุด ($M=3.06$, $SD=1.76$) รองลงมาคือ งานวิจัยที่ศึกษากับกลุ่มตัวอย่างภูมิภาคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ($M=2.92$, $SD=2.41$) และงานวิจัยที่ศึกษากับกลุ่มตัวอย่างภูมิภาคภาคเหนือ ($M=2.55$, $SD=2.36$) ตามลำดับ ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วย Dunnett's T3 พบว่า งานวิจัยที่ศึกษากับกลุ่มตัวอย่างภูมิภาคภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคกลาง มีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลสูงกว่างานวิจัยที่ศึกษากับกลุ่มตัวอย่างกรุงเทพมหานครและปริมณฑล รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 29

ตารางที่ 29 การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจำแนกตามตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยด้านเนื้อหาสาระงานวิจัย

คุณลักษณะงานวิจัย	ค่าของตัวแปร	ขนาดอิทธิพล			Test of Homogeneity of variances		ANOVA	
		n	M	SD	Levene statistic	p	F	p
วัตถุประสงค์การวิจัย	1) ศึกษา	119	2.37	2.20	14.771	.000	6.559	.000
	2) เปรียบเทียบ	148	2.77	2.36	1) ศึกษา, 2) เปรียบเทียบ และ 5) พัฒนา > 6) ตรวจสอบหาความสัมพันธ์			
	3) ทดลอง	5	4.08	2.48				
	4) ศึกษาปฏิสัมพันธ์	9	2.69	2.23				
	5) พัฒนา	24	2.58	1.89				
	6) ตรวจสอบหาความสัมพันธ์	53	0.96	0.70				
กลุ่มสาระการเรียนรู้	1) วิทยาศาสตร์	28	3.25	2.00	8.086	.000	8.608	.000
	2) คณิตศาสตร์	24	2.59	2.23	1) วิทยาศาสตร์, 2) สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และ 5) การงานอาชีพและเทคโนโลยี > 9) อื่นๆ/ไม่สังกัดกลุ่มสาระ			
	3) ภาษาไทย	20	2.47	1.65				
	4) สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	91	3.25	2.44				
	5) การงานอาชีพและเทคโนโลยี	38	3.04	2.39				
	6) สุขศึกษาและพลศึกษา	6	3.52	1.76				
	7) ศิลปะ	14	2.60	2.66				
	8) กลุ่มพัฒนาผู้เรียน	11	2.04	1.73				
	9) อื่นๆ/ไม่สังกัดกลุ่มสาระ	126	1.24	1.45				
ระดับชั้นของกลุ่มตัวอย่าง	1) ประถมศึกษาตอนต้น	33	2.92	2.26	2.814	.025	2.763	.028
	2) ประถมศึกษาตอนปลาย	104	2.58	2.35	1) ประถมศึกษาตอนต้น, 2) ประถมศึกษาตอนปลาย และ 4) มัธยมศึกษาตอนปลาย > 3) มัธยมศึกษาตอนต้น			
	3) มัธยมศึกษาตอนต้น	156	1.96	1.98				
	4) มัธยมศึกษาตอนปลาย	51	2.68	2.36				
	5) มากกว่า 1 ระดับชั้น	14	3.05	1.66				

ตารางที่ 29 การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจำแนกตามตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยด้านเนื้อหาสาระงานวิจัย (ต่อ)

คุณลักษณะงานวิจัย	ค่าของตัวแปร	ขนาดอิทธิพล			Test of Homogeneity of variances		ANOVA	
		n	M	SD	Levene statistic	p	F	p
ภูมิภาคของกลุ่มตัวอย่าง	1) กรุงเทพมหานครและปริมณฑล	76	0.89	0.91	20.818	.000	10.779	.000
	2) ภาคเหนือ	30	2.55	2.36	2) ภาคเหนือ, 3) ตะวันออกเฉียงเหนือ, 4) ภาคกลาง และ 5) ภาคใต้ > 1) กรุงเทพมหานครและปริมณฑล			
	3) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	183	2.92	2.41				
	4) ภาคกลาง	52	2.38	1.81				
	5) ภาคใต้	10	3.06	1.76				
	6) ทุกภูมิภาค	7	2.46	1.07				
หน่วยงานที่สังกัด	1) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	347	2.41	2.20	5.537	.019	2.931	.088
	2) ไม่ใช่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	11	1.27	1.36				

2.2.3 ด้านวิธีวิทยาการวิจัย

การวิเคราะห์ความแปรปรวนของค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลจำแนกตามตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยด้านวิธีวิทยาการวิจัย ประกอบด้วยตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัย 16 ตัวแปร ได้แก่ การตั้งสมมติฐานการวิจัย ขนาดกลุ่มตัวอย่าง วิธีสุ่มกลุ่มตัวอย่าง การออกแบบวิจัยเชิงทดลอง ค่าคุณภาพเครื่องมือในภาพรวม ประสิทธิภาพเครื่องมือที่ใช้วัดตัวแปรต้น ชนิดความเที่ยงของเครื่องมือที่ใช้วัดตัวแปรต้น ชนิดความตรงของเครื่องมือที่ใช้วัดตัวแปรต้น ประสิทธิภาพตาม ประสิทธิภาพเครื่องมือที่ใช้วัดตัวแปรตาม ชนิดความเที่ยงของเครื่องมือที่ใช้วัดตัวแปรตาม ชนิดความตรงของเครื่องมือที่ใช้วัดตัวแปรตาม ประสิทธิภาพการเปรียบเทียบ ประสิทธิภาพสถิติทดสอบ สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน การควบคุมตัวแปรแทรกซ้อน ผลการวิเคราะห์พบว่า มีตัวแปรขนาดกลุ่มตัวอย่าง วิธีสุ่มกลุ่มตัวอย่าง การออกแบบวิจัยเชิงทดลอง ค่าคุณภาพเครื่องมือในภาพรวม ประสิทธิภาพเครื่องมือที่ใช้วัดตัวแปรต้น ชนิดความเที่ยงของเครื่องมือที่ใช้วัดตัวแปรต้น ชนิดความตรงของเครื่องมือที่ใช้วัดตัวแปรต้น ประสิทธิภาพ

แปรตาม ประเภทเครื่องมือที่ใช้วัดตัวแปรตาม ชนิดความเที่ยงของเครื่องมือที่ใช้วัดตัวแปรตาม ชนิดความตรงของเครื่องมือที่ใช้วัดตัวแปรตาม ประเภทการเปรียบเทียบ ประเภทสถิติทดสอบ สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน การควบคุมตัวแปรแทรกซ้อน และคะแนนประเมินคุณภาพการวิจัยในภาพรวมเป็นตัวแปรปรับที่ทำให้ค่าขนาดอิทธิพลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ($p=.000-.024$) มีรายละเอียดดังนี้

ตัวแปรขนาดกลุ่มตัวอย่าง พบว่า งานวิจัยที่มีขนาดกลุ่มตัวอย่างไม่เกิน 40 คน มีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลสูงที่สุด ($M=3.33$, $SD=2.26$) รองลงมาคือ งานวิจัยที่มีขนาดกลุ่มตัวอย่าง 41-70 คน ($M=2.50$, $SD=2.14$) และงานวิจัยที่มีขนาดกลุ่มตัวอย่าง 71-99 คน ($M=1.96$, $SD=2.34$) ตามลำดับ ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วย Dunnett's T3 พบว่า งานวิจัยที่มีขนาดกลุ่มตัวอย่างไม่เกิน 40 คน, 41-70 คน และ 71-99 คน มีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลสูงกว่างานวิจัยที่มีขนาดกลุ่มตัวอย่าง 100 คนขึ้นไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ รวมถึงงานวิจัยที่มีขนาดกลุ่มตัวอย่างไม่เกิน 40 คน มีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลสูงกว่างานวิจัยที่มีขนาดกลุ่มตัวอย่าง 71-99 คน และ 100 คนขึ้นไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตัวแปรวิธีสุ่มกลุ่มตัวอย่าง พบว่า งานวิจัยที่มีการศึกษากับประชากร/กลุ่มเป้าหมาย มีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลสูงที่สุด ($M=4.06$, $SD=2.47$) รองลงมาคือ งานวิจัยที่มีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มอย่างง่าย/สุ่มแบบแบ่งกลุ่ม ($M=2.79$, $SD=2.44$) และงานวิจัยที่มีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง/อาสาสมัคร ($M=2.74$, $SD=2.14$) ตามลำดับ ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วย Dunnett's T3 พบว่า งานวิจัยที่มีการศึกษากับประชากร/กลุ่มเป้าหมาย, งานวิจัยที่มีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มอย่างง่าย/สุ่มแบบแบ่งกลุ่ม และงานวิจัยที่มีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง/อาสาสมัคร มีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลสูงกว่างานวิจัยที่มีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น และงานวิจัยที่มีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ รวมถึงงานวิจัยที่มีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มอย่างมีระบบ มีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลสูงกว่างานวิจัยที่มีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตัวแปรการออกแบบงานวิจัยเชิงทดลอง พบว่า การออกแบบงานวิจัยโดยวิธี The one group posttest only design มีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลสูงที่สุด ($M=3.50$, $SD=2.86$) รองลงมาคือ การออกแบบโดยวิธี The one group pretest-posttest design ($M=3.44$, $SD=2.17$) และ randomized control group pretest-posttest design ($M=2.03$, $SD=2.21$) ตามลำดับ ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วย Dunnett's T3 พบว่า การออกแบบงานวิจัยโดยวิธี The one group pretest-posttest design และงานวิจัยที่ออกแบบงานวิจัยด้วยวิธี randomized control group pretest-posttest design มีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลสูงกว่างานวิจัยที่ไม่ใช่การทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ รวมถึงงานวิจัยที่ออกแบบงานวิจัยด้วยวิธี The one group pretest-posttest design มี

ค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลสูงกว่างานวิจัยที่ออกแบบงานวิจัยด้วยวิธี randomized control group pretest-posttest design และงานวิจัยที่ไม่ใช่การทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตัวแปรค่าคุณภาพเครื่องมือในภาพรวม พบว่า งานวิจัยที่มีค่าคุณภาพเครื่องมือในภาพรวมระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลสูงที่สุด ($M=3.36$, $SD=2.53$) รองลงมาคือ งานวิจัยที่มีค่าคุณภาพเครื่องมือในภาพรวมระดับปานกลาง ($M=3.24$, $SD=1.80$) และงานวิจัยที่มีค่าคุณภาพเครื่องมือในภาพรวมระดับดี ($M=2.15$, $SD=2.09$) ตามลำดับ ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วย Dunnett's T3 พบว่า งานวิจัยที่มีค่าคุณภาพเครื่องมือในภาพรวมระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลสูงกว่างานวิจัยที่ไม่ระบุค่าคุณภาพเครื่องมือ และงานวิจัยที่มีค่าคุณภาพเครื่องมือในภาพรวมระดับดีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตัวแปรประเภทเครื่องมือที่ใช้วัดตัวแปรต้น พบว่า งานวิจัยที่ใช้แบบประเมินเป็นเครื่องมือวัดตัวแปรต้นมีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลสูงที่สุด ($M=2.97$, $SD=2.35$) รองลงมาคือ งานวิจัยที่ไม่ระบุเครื่องมือวัดตัวแปรต้น ($M=2.30$, $SD=2.13$) และงานวิจัยที่ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือวัดตัวแปรต้น ($M=1.73$, $SD=1.38$) ตามลำดับ ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วย Dunnett's T3 พบว่า งานวิจัยที่ใช้แบบประเมินเป็นเครื่องมือวัดตัวแปรต้น มีค่าเฉลี่ยอิทธิพลสูงกว่างานวิจัยที่ใช้แบบทดสอบ/แบบวัด/แบบฝึก และงานวิจัยที่ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือวัดตัวแปรต้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตัวแปรชนิดความเที่ยงที่ใช้วัดเครื่องมือวัดตัวแปรต้น พบว่า งานวิจัยที่ใช้เครื่องมือมาตรฐาน/เครื่องมือที่พัฒนาโดยผู้อื่นไม่มีการหาค่าความเที่ยงซ้ำ มีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลสูงที่สุด ($M=3.14$, $SD=1.85$) รองลงมาคือ งานวิจัยที่ไม่ระบุความเที่ยงของเครื่องมือวัดตัวแปรต้น ($M=2.87$, $SD=2.35$) และงานวิจัยที่ใช้วิธีของ Kuder-Richardson ในการวัดเครื่องมือที่ใช้วัดตัวแปรต้น ($M=1.28$, $SD=0.52$) ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วย Dunnett's T3 พบว่า งานวิจัยที่ไม่ระบุค่าความเที่ยง มีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลสูงกว่างานวิจัยที่ใช้วิธี Alpha-coefficient และงานวิจัยที่ใช้วิธีของ Kuder-Richardson ในการวัดความเที่ยงเครื่องมือวัดตัวแปรต้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ รวมถึงงานวิจัยที่ใช้เครื่องมือมาตรฐาน/เครื่องมือที่พัฒนาโดยผู้อื่นไม่มีการหาค่าความเที่ยงซ้ำ มีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลสูงกว่างานวิจัยที่ใช้วิธี Alpha-coefficient ในการวัดความเที่ยงเครื่องมือวัดตัวแปรต้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตัวแปรชนิดความตรงของเครื่องมือวัดตัวแปรต้น พบว่า งานวิจัยที่ใช้ความตรงตามเนื้อหาและความตรงตามโครงสร้างในการวัดความตรงของเครื่องมือวัดตัวแปรต้น มีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลสูงที่สุด ($M=5.79$, $SD=3.16$) รองลงมาคือ งานวิจัยที่ไม่ระบุความตรงของเครื่องมือวัดตัวแปรต้น ($M=2.94$, $SD=2.41$) และงานวิจัยที่ใช้ความตรงตามเนื้อหาในการวัดความตรงของเครื่องมือวัดตัวแปรต้น ($M=1.84$, $SD=1.62$) ตามลำดับ ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วย Dunnett's T3

พบว่า งานวิจัยที่ไม่ระบุความตรงที่ใช้วัดเครื่องมือวัดตัวแปรต้น และงานวิจัยที่ใช้ความตรงตามเนื้อหา ในการวัดความตรงของเครื่องมือวัดตัวแปรต้น มีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลสูงกว่างานวิจัยที่ใช้ความตรงเชิงพินิจในการวัดความตรงของเครื่องมือวัดตัวแปรต้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ รวมถึงงานวิจัยที่ไม่ระบุความตรงที่ใช้วัดเครื่องมือวัดตัวแปรต้น มีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลสูงกว่างานวิจัยที่ใช้ความตรงตามเนื้อหา, งานวิจัยที่ใช้เครื่องมือมาตรฐาน/เครื่องมือที่พัฒนาโดยผู้อื่นไม่มีการหาความตรงซ้ำ และงานวิจัยที่ใช้ความตรงเชิงพินิจในการวัดความตรงของเครื่องมือวัดตัวแปรต้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตัวแปรประเภทตัวแปรตามซึ่งเป็นตัวแปรประเภทของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า งานวิจัยที่ศึกษาตัวแปรตามประเภทผลสัมฤทธิ์ด้านพุทธิพิสัย มีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลสูงสุด ($M=3.14$, $SD=2.33$) รองลงมาคือ งานวิจัยที่ศึกษาตัวแปรตามประเภทผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะพิสัย ($M=2.00$, $SD=1.88$) และงานวิจัยที่ศึกษาตัวแปรตามประเภทผลสัมฤทธิ์ด้านจิตพิสัย ($M=1.65$, $SD=1.80$) ตามลำดับ ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วย Dunnett's T3 พบว่า งานวิจัยที่ศึกษาตัวแปรตามประเภทผลสัมฤทธิ์ด้านพุทธิพิสัย มีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลสูงกว่างานวิจัยที่ศึกษาตัวแปรตามประเภทผลสัมฤทธิ์ด้านจิตพิสัย และงานวิจัยที่ศึกษาตัวแปรตามประเภทผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะพิสัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตัวแปรประเภทเครื่องมือวัดตัวแปรตาม พบว่า งานวิจัยที่ไม่ระบุเครื่องมือวัดตัวแปรตามมีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลสูงสุด ($M=3.97$, $SD=1.98$) รองลงมาคือ งานวิจัยที่ใช้แบบประเมินเป็นเครื่องมือวัดตัวแปรตาม ($M=3.70$, $SD=2.61$) และงานวิจัยที่ใช้แบบสังเกตเป็นเครื่องมือใช้วัดตัวแปรตาม ($M=2.82$, $SD=2.61$) ตามลำดับ ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วย Dunnett's T3 พบว่า งานวิจัยที่ใช้แบบทดสอบ/แบบวัดเป็นเครื่องมือวัดตัวแปรตาม มีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลสูงกว่างานวิจัยที่ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือวัดตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตัวแปรชนิดความเที่ยงที่ใช้วัดเครื่องมือวัดตัวแปรตาม พบว่า งานวิจัยที่ใช้เครื่องมือมาตรฐาน/เครื่องมือที่พัฒนาแล้วไม่มีการหาความเที่ยงซ้ำในการวัดเครื่องมือวัดตัวแปรตาม มีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลสูงสุด ($M=6.23$, $SD=3.13$) รองลงมาคือ งานวิจัยที่ใช้วิธีของ Kuder-Richardson ($M=2.73$, $SD=2.19$) และงานวิจัยที่ใช้วิธี Alpha-coefficient ในการวัดความเที่ยงเครื่องมือวัดตัวแปรตาม ($M=1.51$, $SD=1.64$) ตามลำดับ ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วย Dunnett's T3 พบว่า งานวิจัยที่ใช้วิธีของ Kuder-Richardson ในการวัดความเที่ยงของเครื่องมือวัดตัวแปรตาม และงานวิจัยที่ใช้วิธีของ Lovett ในการวัดความเที่ยงของเครื่องมือวัดตัวแปรตาม มีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลสูงกว่างานวิจัยที่ใช้วิธี Alpha-coefficient ในการวัดความเที่ยงเครื่องมือวัดตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ รวมถึงงานวิจัยที่ใช้วิธีของ Lovett ในการวัดความเที่ยงของเครื่องมือวัดตัวแปรตาม มีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลสูงกว่างานวิจัยที่ใช้วิธี Alpha-coefficient และงานวิจัยใช้วิธีของ Kuder-Richardson ในการวัดความเที่ยงของเครื่องมือวัดตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตัวแปรชนิดความตรงของเครื่องมือวัดตัวแปรตาม พบว่า งานวิจัยที่ไม่ระบุชนิดความตรงของเครื่องมือวัดตัวแปรตาม มีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลสูงที่สุด ($M=3.11$, $SD=2.36$) รองลงมาคือ งานวิจัยที่ใช้ความตรงตามเนื้อหาในการวัดความตรงของเครื่องมือวัดตัวแปรตาม ($M=2.59$, $SD=2.23$) และงานวิจัยที่ใช้เครื่องมือมาตรฐาน/เครื่องมือที่พัฒนาแล้วไม่มีการหาความตรงซ้ำในการวัดเครื่องมือวัดตัวแปรตาม ($M=1.04$, $SD=1.62$) ตามลำดับ ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วย Dunnett's T3 พบว่า งานวิจัยที่ใช้ความตรงตามเนื้อหาในการวัดความตรงของเครื่องมือวัดตัวแปรตาม มีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลสูงกว่างานวิจัยที่ใช้เครื่องมือมาตรฐาน/เครื่องมือที่พัฒนาแล้วไม่มีการหาความตรงซ้ำ และงานวิจัยที่ใช้ความตรงเชิงพินิจในการวัดความตรงของเครื่องมือวัดตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

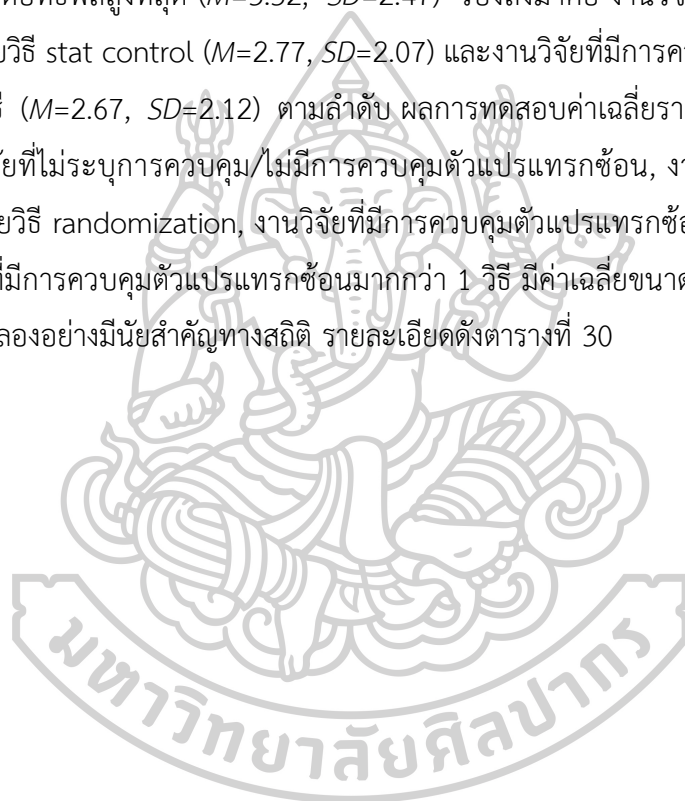
ตัวแปรประเภทการเปรียบเทียบ พบว่า งานวิจัยที่ใช้การเปรียบเทียบ pretest กับ posttest มีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลสูงที่สุด ($M=3.66$, $SD=2.14$) รองลงมาคือ งานวิจัยที่ใช้การเปรียบเทียบกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมโดย one-way ANOVA ($M=2.89$, $SD=2.26$) และงานวิจัยที่ใช้การเปรียบเทียบด้วย ANCOVA ($M=2.29$, $SD=1.78$) ตามลำดับ ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วย Dunnett's T3 พบว่า งานวิจัยที่ใช้การเปรียบเทียบ pretest กับ posttest มีค่าขนาดอิทธิพลสูงกว่างานวิจัยที่ใช้การเปรียบเทียบกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมโดย t-test independent, งานวิจัยที่เปรียบเทียบตัวแปรตามระหว่างกลุ่มตัวแปรต้น, งานวิจัยที่ใช้การเปรียบเทียบตัวแปรตามกับเกณฑ์มาตรฐาน และงานวิจัยที่ใช้การเปรียบเทียบความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตัวแปรประเภทสถิติทดสอบ พบว่า งานวิจัยที่ใช้สถิติ descriptive stat มีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลสูงที่สุด ($M=4.55$, $SD=2.30$) รองลงมาคือ งานวิจัยที่ใช้สถิติ t-test/z-test ($M=2.77$, $SD=2.30$) และงานวิจัยที่ใช้สถิติ F-test ($M=2.13$, $SD=1.91$) ตามลำดับ ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วย Dunnett's T3 พบว่า งานวิจัยที่ใช้สถิติ t-test/z-test, งานวิจัยที่ใช้สถิติ F-test และงานวิจัยที่ใช้สถิติ descriptive stat มีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลสูงกว่างานวิจัยที่ใช้สถิติ correlation อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ รวมถึงงานวิจัยที่ใช้สถิติ descriptive stat มีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลสูงกว่างานวิจัยที่ใช้สถิติ t-test/z-test, งานวิจัยที่ใช้สถิติ F-test และงานวิจัยที่ใช้สถิติ correlation อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตัวแปรสรุปผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า งานวิจัยที่ไม่ระบุนัยสำคัญ มีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลสูงที่สุด ($M=4.46$, $SD=2.19$) รองลงมาคือ งานวิจัยที่มีการสรุปผลการทดสอบสมมติฐานแบบแตกต่างกันที่ระดับ.01 ($M=2.51$, $SD=2.17$) และงานวิจัยมีการสรุปผลการทดสอบสมมติฐานแบบแตกต่างกันที่ระดับ.05 ($M=2.33$, $SD=2.05$) ตามลำดับ ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วย Dunnett's T3 พบว่า งานวิจัยที่ไม่ระบุนัยสำคัญ, งานวิจัยที่มีการสรุปผลการทดสอบสมมติฐานแบบแตกต่างกันที่ระดับ.01 และงานวิจัยมีการสรุปผลการทดสอบสมมติฐานแบบแตกต่างกันที่ระดับ.05 มี

ค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลสูงกว่างานวิจัยที่มีการสรุปผลการทดสอบสมมติฐานแบบไม่แตกต่างกันที่ระดับ .01 และงานวิจัยที่มีการสรุปผลการทดสอบสมมติฐานแบบไม่แตกต่างกันที่ระดับ.05 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ รวมถึงงานวิจัยที่ไม่ระบุนัยสำคัญ มีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลสูงกว่างานวิจัยที่มีการสรุปผลการทดสอบสมมติฐานแบบไม่แตกต่างกันที่ระดับ .01, งานวิจัยที่มีการสรุปผลการทดสอบสมมติฐานแบบไม่แตกต่างกันที่ระดับ.05, งานวิจัยที่มีการสรุปผลการทดสอบสมมติฐานแบบแตกต่างกันที่ระดับ.01 และงานวิจัยที่มีการสรุปผลการทดสอบสมมติฐานแบบแตกต่างกันที่ระดับ.05 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตัวแปรการควบคุมตัวแปรแทรกซ้อน พบว่า งานวิจัยที่ไม่ระบุการควบคุม/ไม่มีการควบคุม มีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลสูงที่สุด ($M=3.52$, $SD=2.47$) รองลงมาคือ งานวิจัยที่มีการควบคุมตัวแปรแทรกซ้อนด้วยวิธี stat control ($M=2.77$, $SD=2.07$) และงานวิจัยที่มีการควบคุมตัวแปรแทรกซ้อนมากกว่า 1 วิธี ($M=2.67$, $SD=2.12$) ตามลำดับ ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วย Dunnett's T3 พบว่า งานวิจัยที่ไม่ระบุการควบคุม/ไม่มีการควบคุมตัวแปรแทรกซ้อน, งานวิจัยที่ควบคุมตัวแปรแทรกซ้อนด้วยวิธี randomization, งานวิจัยที่มีการควบคุมตัวแปรแทรกซ้อนด้วยวิธี stat control และงานวิจัยที่มีการควบคุมตัวแปรแทรกซ้อนมากกว่า 1 วิธี มีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลสูงกว่างานวิจัยที่ไม่ใช่การทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ รายละเอียดดังตารางที่ 30

ตารางที่ 30 การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจำแนกตามตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยด้านวิธีวิทยาการวิจัย

คุณลักษณะงานวิจัย	ค่าของตัวแปร	ขนาดอิทธิพล			Test of Homogeneity of variances		ANOVA	
		n	M	SD	Levene statistic	p	F	p
การตั้งสมมติฐานการวิจัย	1) ไม่มีสมมติฐาน	16	3.50	2.56	2.942	.033	1.759	.155
	2) สมมติฐานแบบมีทิศทาง	229	2.34	2.27				
	3) สมมติฐานแบบไม่มีทิศทาง	20	1.91	1.54				
	4) สมมติฐานทั้งแบบมีทิศทางและแบบไม่มีทิศทาง	93	2.36	1.98				
ขนาดกลุ่มตัวอย่าง	1) ไม่เกิน 40 คน	153	3.33	2.26	34.577	.000	26.936	.000
	2) 41-70 คน	46	2.50	2.14	1) ไม่เกิน 40 คน, 41-70 คน และ 3) 71-99 คน > 100 คน ขึ้นไป 1) ไม่เกิน 40 คน > 3) 71-99 คน และ 100 คนขึ้นไป			
	3) 71-99 คน	62	1.96	2.34				
	4) 100 คนขึ้นไป	97	1.07	0.87				
วิธีสุ่มกลุ่มตัวอย่าง	1) ใช้ประชากรศึกษา/กลุ่มเป้าหมาย	24	4.06	2.47	19.014	.000	12.534	.000
	2) สุ่มอย่างมีระบบ	22	2.64	2.08	1) ใช้ประชากรศึกษา/กลุ่มเป้าหมาย 3) สุ่มอย่างง่าย/แบ่งกลุ่ม และ 6) เลือกแบบเจาะจง/อาสาสมัคร > 4) สุ่มแบบแบ่งชั้น และ 5) สุ่มแบบหลายขั้นตอน 1) ใช้ประชากรศึกษา/กลุ่มเป้าหมาย 2) สุ่มอย่างมีระบบ, สุ่มอย่างง่าย/แบ่งกลุ่ม และ 6) เลือกแบบเจาะจง/อาสาสมัคร > 5) สุ่มแบบหลายขั้นตอน			
	3) สุ่มอย่างง่าย/แบ่งกลุ่ม	126	2.79	2.44				
	4) สุ่มแบบแบ่งชั้น	15	1.61	0.85				
	5) สุ่มแบบหลายขั้นตอน	91	1.10	1.07				
	6) เลือกแบบเจาะจง/อาสาสมัคร	80	2.74	2.14				

ตารางที่ 30 การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจำแนกตามตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยด้านวิธีวิทยาการวิจัย (ต่อ)

คุณลักษณะงานวิจัย	ค่าของตัวแปร	ขนาดอิทธิพล			Test of Homogeneity of variances		ANOVA	
		n	M	SD	Levene statistic	p	F	p
การออกแบบการวิจัยเชิงทดลอง	1) The one group posttest only design	9	3.50	2.86	23.744	.000	23.486	.000
	2) The one group pretest-posttest design	144	3.44	2.17	2) The one group pretest-posttest design และ 3) randomized control group pretest-posttest design > 5) ไม่ใช้การทดลอง 2) The one group pretest-posttest design > 3) randomized control group pretest-posttest design และ 5) ไม่ใช้การทดลอง			
	3) randomized control group pretest-posttest design	110	2.03	2.21				
	4) อื่นๆ	4	1.83	2.57				
	5) ไม่ใช้การทดลอง	91	1.01	0.78				
ค่าคุณภาพเครื่องมือในภาพรวม	1) ไม่ระบุ	20	1.77	1.88	3.318	.011	4.940	.001
	2) ต่ำ	5	2.11	1.58	5) ระดับดีมาก > 1) ไม่ระบุ และ 4) ระดับดี			
	3) ปานกลาง	16	3.24	1.80				
	4) ดี	258	2.15	2.09				
	5) ดีมาก	59	3.36	2.53				
ประเภทเครื่องมือที่ใช้วัดตัวแปรต้น	1) ไม่ระบุ	26	2.30	2.13	19.234	.000	15.335	.000
	2) แบบทดสอบ/แบบวัด/แบบฝึก	70	1.18	1.51	4) แบบประเมิน > 2) แบบทดสอบ/แบบวัด/แบบฝึก และ 3) แบบสอบถาม			
	3) แบบสอบถาม	57	1.73	1.38				
	4) แบบประเมิน	205	2.97	2.35				
ชนิดความเที่ยงที่ใช้วัดเครื่องมือวัดตัวแปรต้น	1) ไม่ระบุ	245	2.87	2.35	37.475	.000	19.76	.000
	2) Alpha-coefficient	88	1.02	0.86	1) ไม่ระบุ และ 4) ใช้เครื่องมือมาตรฐาน/เครื่องมือที่พัฒนาโดยผู้อื่นไม่มีการหาค่าความเที่ยงซ้ำ > 2) Alpha-coefficient 1) ไม่ระบุ > 2) Alpha-coefficient และ 3) Kuder-Richardson			
	3) Kuder-Richardson	12	1.28	0.52				
	4) ใช้เครื่องมือมาตรฐาน/เครื่องมือที่พัฒนาโดยผู้อื่นไม่มีการหาค่าความเที่ยงซ้ำ	13	3.14	1.85				

ตารางที่ 30 การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจำแนกตามตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยด้านวิธีวิทยาการวิจัย(ต่อ)

คุณลักษณะงานวิจัย	ค่าของตัวแปร	ขนาดอิทธิพล			Test of Homogeneity of variances		ANOVA	
		n	M	SD	Levene statistic	p	F	p
ชนิดความตรงที่ใช้วัดเครื่องมือวัดตัวแปรต้น	1) ไม่ระบุ	203	2.94	2.41	18.981	.000	11.879	.000
	2) ความตรงตามเนื้อหา	95	1.84	1.62	1) ไม่ระบุ และ 2) ความตรงตามเนื้อหา > 5) ความตรงเชิงพินิจ 1) ไม่ระบุ > 2) ความตรงตามเนื้อหา, 4) ใช้เครื่องมือมาตรฐาน/เครื่องมือที่พัฒนาโดยผู้อื่นไม่มีการหาความตรงซ้ำ และ 5) ความตรงเชิงพินิจ			
	3) ความตรงตามเนื้อหาและความตรงตามโครงสร้าง	2	5.79	3.16				
	4) ใช้เครื่องมือมาตรฐาน/เครื่องมือที่พัฒนาโดยผู้อื่นไม่มีการหาความตรงซ้ำ	39	1.81	1.27				
	5) ความตรงเชิงพินิจ	19	1.09	0.58				
ประเภทตัวแปรตาม	1) พุทธิพิสัย	167	3.14	2.33	10.076	.000	21.62	.000
	2) จิตพิสัย	159	1.65	1.80	3) พุทธิพิสัย > 2) จิตพิสัย และ 3) ทักษะพิสัย			
	3) ทักษะพิสัย	32	2.00	1.88				
ประเภทเครื่องมือวัดตัวแปรตาม	1) ไม่ระบุ	6	3.97	1.98	7.946	.000	2.634	.024
	2) แบบทดสอบ/แบบวัด	296	2.43	2.26	2) แบบทดสอบ/แบบวัด > 4) แบบสอบถาม			
	3) แบบสังเกต	9	2.82	2.61				
	4) แบบสอบถาม	40	1.45	0.90				
	5) แบบประเมิน	5	3.70	2.61				
	6) อื่นๆ	2	2.11	2.12				
ชนิดความเที่ยงที่ใช้วัดเครื่องมือวัดตัวแปรตาม	1) ไม่ระบุ	38	2.65	2.32	8.251	.000	15.431	.000
	2) Alpha-coefficient	135	1.51	1.64	3) Kuder-Richardson และ 4) Lovett > 2) Alpha-coefficient 4) Lovett > 2) Alpha-coefficient และ 3) Kuder-Richardson			
	3) Kuder-Richardson	168	2.73	2.19				
	4) Lovett	15	4.97	2.59				
	5) ใช้เครื่องมือมาตรฐาน/เครื่องมือที่พัฒนาโดยผู้อื่นไม่มีการหาค่าความเที่ยงซ้ำ	2	6.23	3.13				

ตารางที่ 30 การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจำแนกตามตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยด้านวิธีวิทยาการวิจัย(ต่อ)

คุณลักษณะงานวิจัย	ค่าของตัวแปร	ขนาดอิทธิพล			Test of Homogeneity of variances		ANOVA	
		n	M	SD	Levene statistic	p	F	p
ชนิดความตรงที่ใช้วัดเครื่องมือวัดตัวแปรตาม	1) ไม่ระบุ	10	3.11	2.36	17.562	.000	8.491	.000
	2) ความตรงตามเนื้อหา	295	2.59	2.23	2) ความตรงตามเนื้อหา > 3) ใช้เครื่องมือมาตรฐาน/เครื่องมือที่พัฒนาโดยผู้อื่นไม่มีการหาความตรงซ้ำ และ 4) ความตรงเชิงพินิจ			
	3) ใช้เครื่องมือมาตรฐาน/เครื่องมือที่พัฒนาโดยผู้อื่นไม่มีการหาความตรงซ้ำ	28	1.04	1.62				
	4) ความตรงเชิงพินิจ	25	1.03	0.52				
ประเภทการเปรียบเทียบ	1) เปรียบเทียบกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยใช้ t-independent	48	0.91	1.90	3.406	.005	17.097	.000
	2) เปรียบเทียบกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยใช้ one-way ANOVA	8	2.89	2.26	5) เปรียบเทียบ pretest กับ posttest > 1) เปรียบเทียบกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยใช้ t-independent, 3) เปรียบเทียบตัวแปรตามระหว่างกลุ่มตัวแปรต้น (comparative study), 4) เปรียบเทียบตัวแปรตามกับเกณฑ์มาตรฐาน และ 7) เปรียบเทียบความสัมพันธ์			
	3) เปรียบเทียบตัวแปรตามระหว่างกลุ่มตัวแปรต้น (comparative study)	23	1.81	1.82				
	4) เปรียบเทียบตัวแปรตามกับเกณฑ์มาตรฐาน	11	1.09	0.61				
	5) เปรียบเทียบ pretest กับ posttest	170	3.66	2.14				
	6) ANCOVA	7	2.29	1.78				
	7) เปรียบเทียบความสัมพันธ์	91	1.01	0.78				

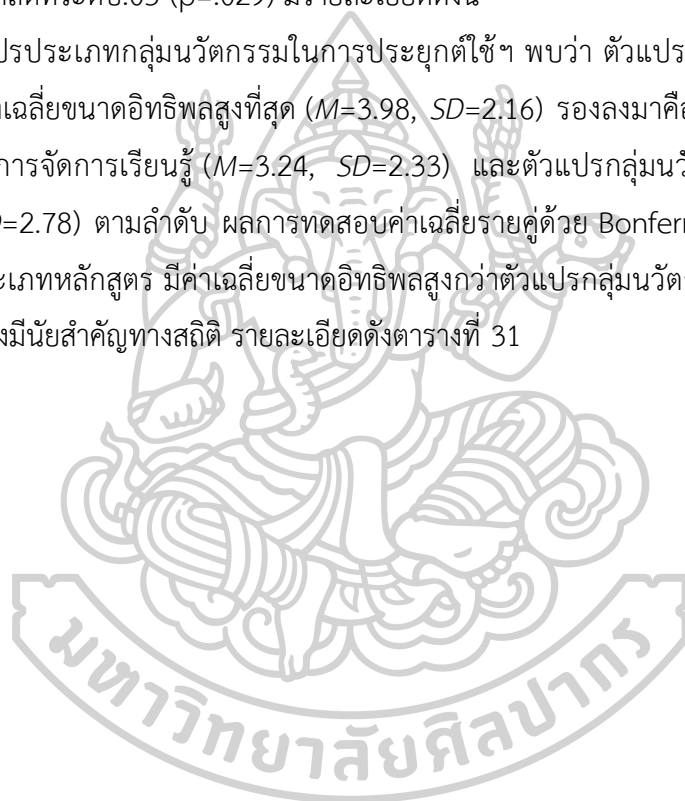
ตารางที่ 30 การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจำแนกตามตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยด้านวิธีวิทยาการวิจัย(ต่อ)

คุณลักษณะงานวิจัย	ค่าของตัวแปร	ขนาดอิทธิพล			Test of Homogeneity of variances		ANOVA	
		n	M	SD	Levene statistic	p	F	p
ประเภทสถิติทดสอบ	1) t-test/Z-test	205	2.77	2.30	35.653	.000	27.006	.000
	2) F-test	38	2.13	1.91	1) t-test/Z-test , 2) F-test และ 3) descriptive stat > 4) correlation 3) descriptive stat > 1)t-test/Z-test, F-test และ 4) correlation			
	3) descriptive stat	24	4.55	0.78				
	4) correlation	91	1.01	2.37				
สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน	1) ไม่ได้ใช้สถิติทดสอบ/ไม่ระบุนัยสำคัญ	25	4.46	2.19	9.126	.000	14.658	.000
	2) ไม่แตกต่างกันที่ระดับ.01	7	0.44	1.07	1) ไม่ได้ใช้สถิติทดสอบ/ไม่ระบุนัยสำคัญ, 4) แตกต่างกันที่ระดับ.01 และ 5) แตกต่างกันที่ระดับ.05 > 2) ไม่แตกต่างกันที่ระดับ.01 และ 3) ไม่แตกต่างกันที่ระดับ.05 1) ไม่ได้ใช้สถิติทดสอบ/ไม่ระบุนัยสำคัญ > 2) ไม่แตกต่างกันที่ระดับ.01, 3) ไม่แตกต่างกันที่ระดับ.05, 4) แตกต่างกันที่ระดับ.01 และ 5) แตกต่างกันที่ระดับ.05			
	3) ไม่แตกต่างกันที่ระดับ.05	20	0.08	0.52				
	4) แตกต่างกันที่ระดับ.01	119	2.51	2.17				
	5) แตกต่างกันที่ระดับ.05	187	2.32	2.05				
การควบคุมตัวแปรแทรกซ้อน	1) ไม่ระบุการควบคุม/ไม่มีการควบคุม	65	3.52	2.47	26.192	.000	16.524	.000
	2) randomization	87	2.53	2.38	1) ไม่ระบุการควบคุม/ไม่มีการควบคุม, 2) randomization, 3) stat control และ 4) มากกว่า 1 วิธี > 5) ไม่ใช้การทดลอง			
	3) stat control	28	2.77	2.07				
	4) มากกว่า 1 วิธี	87	2.66	2.12				
	5) ไม่ใช้การทดลอง	91	1.01	0.78				

2.2.4 ด้านนวัตกรรม/ประเภทปัจจัยในการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การวิเคราะห์ความแปรปรวนของค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลจำแนกตามตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยด้านนวัตกรรมและประเภทปัจจัย ประกอบด้วยตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัย 2 ตัวแปร ได้แก่ ตัวแปรกลุ่มนวัตกรรมการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ และตัวแปรประเภทปัจจัยในการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ ผลการวิเคราะห์พบว่า ตัวแปรกลุ่มนวัตกรรมเป็นตัวแปรปรับที่ทำให้ค่าขนาดอิทธิพลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ($p=.029$) มีรายละเอียดดังนี้

ตัวแปรประเภทกลุ่มนวัตกรรมในการประยุกต์ใช้ฯ พบว่า ตัวแปรกลุ่มนวัตกรรมประเภทหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลสูงที่สุด ($M=3.98$, $SD=2.16$) รองลงมาคือ ตัวแปรกลุ่มนวัตกรรมประเภทแผนการจัดการเรียนรู้ ($M=3.24$, $SD=2.33$) และตัวแปรกลุ่มนวัตกรรมประเภทวิธีสอน ($M=3.20$, $SD=2.78$) ตามลำดับ ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วย Bonferroni พบว่า ตัวแปรกลุ่มนวัตกรรมประเภทหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลสูงกว่าตัวแปรกลุ่มนวัตกรรมประเภทกิจกรรม/โปรแกรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ รายละเอียดดังตารางที่ 31

ตารางที่ 31 การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจำแนกตามตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยด้านนวัตกรรม/ประเภทปัจจัยในการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คุณลักษณะงานวิจัย	ค่าของตัวแปร	ขนาดอิทธิพล			Test of Homogeneity of variances		ANOVA	
		n	M	SD	Levene statistic	p	F	p
ประเภทนวัตกรรม	1) รูปแบบการเรียนรู้	51	2.54	2.05	1.460	.192	2.382	.029
	2) วิธีสอน	27	3.20	2.78	6) หลักสูตร > 5) กิจกรรม/โปรแกรม			
	3) เทคนิคการสอน	41	2.74	2.15				
	4) สื่อการเรียน/การสอน	72	3.12	2.17				
	5) กิจกรรม/โปรแกรม	39	1.88	2.51				
	6) หลักสูตร	16	3.98	2.16				
	7) แผนการจัดการเรียนรู้	21	3.24	2.33				
ประเภทปัจจัย	1) ปัจจัยด้านบุคคล	39	0.83	0.82	.629	.678	1.445	.217
	2) ปัจจัยด้านครอบครัว	14	1.28	0.81				
	3) ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม/สังคม/ชุมชน	5	1.35	0.85				
	4) ปัจจัยด้านโรงเรียน/ครู	20	1.21	0.75				
	5) ปัจจัยด้านเทคโนโลยี	5	0.91	0.61				
	6) การปฏิบัติตนด้านความพอประมาณ	8	0.74	0.46				

จากการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพล สรุปได้ว่า ค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลแตกต่างกันตามตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัย จำนวน 23 ตัวแปร ได้แก่ ตัวแปรด้านการพิมพ์และผู้วิจัย จำนวน 3 ตัวแปร ตัวแปรด้านเนื้อหาสาระจำนวน 4 ตัวแปร ตัวแปรด้านวิธีวิทยาการวิจัยจำนวน 15 ตัวแปร และตัวแปรด้านนวัตกรรมการประยุกต์ใช้ฯ 1 ตัวแปร ตามลำดับ ดังนี้ 1) ตัวแปรสถาบันที่ผลิตงานวิจัย 2) ตัวแปรสาขาที่ผลิตงานวิจัย 3) ตัวแปรประเภทงานวิจัย 4) ตัวแปรวัตถุประสงค์งานวิจัย 5) ตัวแปรกลุ่มสาระการเรียนรู้ 6) ตัวแปรระดับชั้นของกลุ่มตัวอย่าง 7) ตัวแปรบริบทของกลุ่มตัวอย่างภูมิด้านตัวแปรภูมิภาค 8) ตัวแปรขนาดกลุ่มตัวอย่าง 9) ตัวแปรวิธีสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

10) ตัวแปรการออกแบบการวิจัยเชิงทดลอง 11) ตัวแปรค่าคุณภาพเครื่องมือในภาพรวม 12) ตัวแปรประเภทเครื่องมือวัดตัวแปรต้น 13) ตัวแปรชนิดความเที่ยงที่ใช้วัดเครื่องมือวัดตัวแปรต้น 14) ตัวแปรชนิดความตรงที่ใช้วัดเครื่องมือวัดตัวแปรต้น 15) ตัวแปรประเภทตัวแปรตาม 16) ตัวแปรประเภทเครื่องมือที่ใช้วัดตัวแปรตาม 17) ตัวแปรชนิดความตรงที่ใช้วัดเครื่องมือวัดตัวแปรตาม 18) ตัวแปรประเภทการเปรียบเทียบ 19) ตัวแปรประเภทสถิติทดสอบ 20) ตัวแปรสรุปผลการทดสอบสมมติฐาน 21) ตัวแปรการควบคุมตัวแปรแทรกซ้อน 22) ตัวแปรการควบคุมตัวแปรแทรกซ้อน 23) ตัวแปรประเภทนวัตกรรมการประยุกต์ใช้

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์การถดถอยเพื่อศึกษาอิทธิพลของตัวแปรที่เกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การนำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลในตอนนี้ ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งออกเป็น 2 หัวข้อ เริ่มต้นด้วยการนำเสนอตารางแสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยและค่าขนาดอิทธิพลในรูปของเมทริกซ์สหสัมพันธ์ (correlation matrix) ตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยที่นำมาใช้วิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์นี้ ผู้วิจัยได้คัดเลือกตัวแปรจากผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน ในตอนที่ 2 ซึ่งเป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อค่าขนาดอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เป็นตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยในชุดทดสอบสมมติฐาน จำนวน 23 ตัวแปร ได้แก่ 1) ตัวแปรสถาบันที่ผลิตงานวิจัย 2) ตัวแปรสาขาที่ผลิตงานวิจัย 3) ตัวแปรประเภทงานวิจัย 4) ตัวแปรวัตถุประสงค์งานวิจัย 5) ตัวแปรกลุ่มสาระการเรียนรู้ 6) ตัวแปรบริบทของกลุ่มตัวอย่างด้านตัวแปรภูมิภาค 7) ตัวแปรขนาดกลุ่มตัวอย่าง 8) ตัวแปรวิธีสุ่มกลุ่มตัวอย่าง 9) ตัวแปรการออกแบบการวิจัยเชิงทดลอง 10) ตัวแปรค่าคุณภาพเครื่องมือในภาพรวม 11) ตัวแปรประเภทเครื่องมือวัดตัวแปรต้น 12) ตัวแปรชนิดความเที่ยงที่ใช้วัดเครื่องมือวัดตัวแปรต้น 13) ตัวแปรชนิดความตรงที่ใช้วัดเครื่องมือวัดตัวแปรต้น 14) ตัวแปรประเภทตัวแปรตาม 15) ตัวแปรประเภทเครื่องมือที่ใช้วัดตัวแปรตาม 16) ตัวแปรชนิดความเที่ยงที่ใช้วัดเครื่องมือวัดตัวแปรตาม 17) ตัวแปรชนิดความตรงที่ใช้วัดเครื่องมือวัดตัวแปรตาม 18) ตัวแปรประเภทการเปรียบเทียบ 19) ตัวแปรประเภทสถิติทดสอบ 20) ตัวแปรสรุปผลการทดสอบสมมติฐาน 21) ตัวแปรการควบคุมตัวแปรแทรกซ้อน 22) ตัวแปรประเภทนวัตกรรมการประยุกต์ใช้ 23) ตัวแปรระดับชั้นของกลุ่มตัวอย่าง รวมทั้งสิ้น 23 ตัวแปร เนื่องจากตัวแปรเหล่านี้เป็นตัวแปรจัดประเภท ในการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณจำเป็นต้องใช้ตัวแปรที่อยู่ในระดับการวัดแบบช่วงขึ้นไป ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำตัวแปรจัดประเภททั้ง 13 ตัวแปรมาแปลงเป็นตัวแปรหุ่น (dummy variables) กำหนดค่าให้เป็น 0 และ 1 ผลการแปลงทำให้ได้ตัวแปรทั้งสิ้น 52 ตัวแปร มีรายละเอียดดังนี้

ชื่อตัวแปรหุ่นงานวิจัย	ค่าและความหมายตัวแปร	
1. สถาบันที่ผลิตงานวิจัย	0	1
กลุ่มมหาวิทยาลัยของรัฐ	อื่นๆ	มหาวิทยาลัยของรัฐ
กลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ	อื่นๆ	มหาวิทยาลัยราชภัฏ
2. สาขาที่ผลิตงานวิจัย	0	1
หลักสูตรการสอน/การนิเทศ/นวัตกรรมการผลิต	อื่นๆ	หลักสูตรการสอน/ การนิเทศ/นวัตกรรมการ ผลิต
เทคโนโลยีการสื่อสาร/การจัดการเทคโนโลยี คอมพิวเตอร์	อื่นๆ	เทคโนโลยีการสื่อสาร /การจัดการเทคโนโลยี คอมพิวเตอร์
การวิจัยการศึกษา/การวิจัยและการประเมินผล การศึกษา/การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์	อื่นๆ	การวิจัยการศึกษา/ การวิจัยและการ ประเมินผลการศึกษา /การวิจัยพฤติกรรม ศาสตร์ประยุกต์
3. ประเภทงานวิจัย	0	1
วิทยานิพนธ์ ป.โท	อื่นๆ	วิทยานิพนธ์ ป.โท
สารนิพนธ์/การค้นคว้าอิสระ	อื่นๆ	สารนิพนธ์/การ
/งานวิจัยของหน่วยงานสถาบัน		การค้นคว้าอิสระ/ งานวิจัยของหน่วย งาน/สถาบัน
4. วัตถุประสงค์ของงานวิจัย	0	1
เพื่อศึกษา	อื่นๆ	ศึกษา
เพื่อเปรียบเทียบ	อื่นๆ	เปรียบเทียบ
เพื่อพัฒนา	อื่นๆ	พัฒนา
5. กลุ่มสาระการเรียนรู้	0	1
วิทยาศาสตร์	อื่นๆ	วิทยาศาสตร์
สังคมศึกษา	อื่นๆ	สังคมศึกษา
การงานอาชีพและเทคโนโลยี	อื่นๆ	การงานอาชีพและ เทคโนโลยี

6. ภูมิภาคของกลุ่มตัวอย่าง	0	1
ภาคเหนือ	อื่นๆ	ภาคเหนือ
ตะวันออกเฉียงเหนือ	อื่นๆ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ภาคกลาง	อื่นๆ	ภาคกลาง
ภาคใต้	อื่นๆ	ภาคใต้
7. ขนาดกลุ่มตัวอย่าง	0	1
ไม่เกิน 40 คน	อื่นๆ	ไม่เกิน 40 คน
41-70 คน	อื่นๆ	41-70 คน
71-99 คน	อื่นๆ	71-99 คน
8. วิธีสุ่มกลุ่มตัวอย่าง	0	1
ประชากร/กลุ่มเป้าหมาย	อื่นๆ	ประชากร/ กลุ่มเป้าหมาย
สุ่มอย่างมีระบบ	อื่นๆ	สุ่มอย่างมีระบบ
สุ่มอย่างง่าย/แบ่งกลุ่ม	อื่นๆ	สุ่มอย่างง่าย/แบ่งกลุ่ม
เลือกแบบเจาะจง/อาสาสมัคร	อื่นๆ	เลือกแบบเจาะจง/ อาสาสมัคร
9. การออกแบบการวิจัยเชิงทดลอง	0	1
The one group pretest-posttest design	อื่นๆ	The one group Pretest-posttest design
Randomized control group pretest- posttest design	อื่นๆ	Randomized control group pretest-posttest design
10. ค่าคุณภาพเครื่องมือในภาพรวม	0	1
คุณภาพเครื่องมือระดับดีมาก	อื่นๆ	คุณภาพเครื่องมือ ระดับดีมาก
11. ประเภทเครื่องมือวัดตัวแปรต้น	0	1
แบบประเมิน	อื่นๆ	แบบประเมิน

12. ชนิดความเที่ยงเครื่องมือวัดตัวแปรต้น	0	1
เครื่องมือมาตรฐาน/เครื่องมือที่พัฒนาโดยผู้อื่น	อื่นๆ	เครื่องมือมาตรฐาน เครื่องมือพัฒนาโดย ผู้อื่น
13. ชนิดความตรงเครื่องมือวัดตัวแปรต้น	0	1
ความตรงตามเนื้อหา	อื่นๆ	ความตรงตามเนื้อหา
14. ประเภทตัวแปรตาม	0	1
พุทธิพิสัย	อื่นๆ	พุทธิพิสัย
15. ประเภทเครื่องมือวัดตัวแปรตาม	0	1
แบบทดสอบ/แบบวัด	อื่นๆ	แบบทดสอบ/แบบวัด
16. ชนิดความเที่ยงของเครื่องมือวัดตัวแปรตาม	0	1
Kuder-Richardson	อื่นๆ	Kuder-Richardson
Lovett	อื่นๆ	Lovett
17. ชนิดความตรงของเครื่องมือวัดตัวแปรตาม	0	1
ความตรงตามเนื้อหา	อื่นๆ	ความตรงตามเนื้อหา
18. ประเภทการเปรียบเทียบ	0	1
เปรียบเทียบ pretest-posttest	อื่นๆ	เปรียบเทียบ Pretest-posttest
19. ประเภทสถิติ	0	1
t-test/z-test	อื่นๆ	t-test/z-test
F-test	อื่นๆ	F-test
20. สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน	0	1
แตกต่างกันที่ระดับ.01	อื่นๆ	แตกต่างกันที่ระดับ.01
แตกต่างกันที่ระดับ.05	อื่นๆ	แตกต่างกันที่ระดับ.05
21. การควบคุมตัวแปรแทรกซ้อน	0	1
Randomization	อื่นๆ	Randomization
Stat control	อื่นๆ	Stat control
มากกว่า 1 วิธี	อื่นๆ	มากกว่า 1 วิธี
22. ประเภทนวัตกรรม	0	1
รูปแบบการเรียนรู้	อื่นๆ	รูปแบบการเรียนรู้
วิธีสอน	อื่นๆ	วิธีสอน

เทคนิคการสอน	อื่นๆ	เทคนิคการสอน
สื่อการเรียน/การสอน	อื่นๆ	สื่อการเรียน/การสอน
หลักสูตร	อื่นๆ	หลักสูตร
แผนการจัดการเรียนรู้	อื่นๆ	แผนการจัดการเรียนรู้
23. ระดับชั้นของกลุ่มตัวอย่าง	0	1
ระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น	อื่นๆ	ประถมต้น
ระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย	อื่นๆ	ประถมปลาย
ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย	อื่นๆ	มัธยมปลาย

สำหรับตัวแปรต่อเนื่องที่ใช้ในการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณมีจำนวน 8 ตัวแปร ได้แก่
 1) จำนวนหน้าทั้งหมด 2) จำนวนหน้าไม่รวมภาคผนวก 3) จำนวนตัวแปรต้น 4) จำนวนตัวแปรตาม
 5) จำนวนเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง 6) จำนวนเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล 7) จำนวนวิธี
 ที่วิเคราะห์ และ 8) คะแนนประเมินคุณภาพงานวิจัย เมื่อรวมกับตัวแปรหุ่นข้างต้น ทำให้มีตัวแปร
 คุณลักษณะงานวิจัยที่ใช้ในการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ รวม 60 ตัวแปร

รหัสตัวแปร

ตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัย

ด้านการพิมพ์และผู้วิจัย

PG1	1. จำนวนหน้าทั้งหมด
PG2	2. จำนวนหน้าไม่รวมภาคผนวก
UN3	3. กลุ่มมหาวิทยาลัยของรัฐ
UN4	4. กลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ
FL5	5. หลักสูตรและการสอน/การนิเทศ/นวัตกรรมหลักสูตรและการเรียนรู้
FL6	6. เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา/การจัดการเทคโนโลยี/คอมพิวเตอร์
FL7	7. การวิจัยการศึกษา/การวิจัยและการประเมินผลการศึกษา/การวิจัยและการพัฒนาการศึกษา/ สถิติทางการศึกษา/การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์
TR8	8. วิทยานิพนธ์ ป.โท
TR9	9. สารนิพนธ์/การค้นคว้าอิสระ/งานวิจัยของหน่วยงาน/สถาบัน

ด้านเนื้อหาสาระ

OB10	10. วัตถุประสงค์เพื่อศึกษา
OB11	11. วัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบ
OB12	12. วัตถุประสงค์เพื่อพัฒนา
DM13	13. กลุ่มสาระฯ วิทยาศาสตร์
DM14	14. กลุ่มสาระฯ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
DM15	15. กลุ่มสาระฯ การงานอาชีพและเทคโนโลยี
RG16	16. ภาคเหนือ

RG17 17. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

RG18 18. ภาคกลาง

RG19 19. ภาคใต้

ด้านวิธีวิทยาการวิจัย

NI20 20. จำนวนตัวแปรต้น

ND21 21. จำนวนตัวแปรตาม

SZ22 22. ไม่เกิน 40 คน

SZ23 23. 41-70 คน

SZ24 24. 71-99 คน

MS25 25. ประชากร/กลุ่มเป้าหมาย

MS26 26. สุ่มอย่างมีระบบ

MS27 27. สุ่มอย่างง่าย/แบ่งกลุ่ม

MS28 28. เลือกแบบเจาะจง/อาสาสมัคร

EX29 29. The one group pretest-posttest design

EX30 30. Randomized control group pretest- posttest design

NE31 31. จำนวนเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

NT32 32. จำนวนเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

QN33 33. คุณภาพเครื่องมือในภาพรวม

NA34 34. จำนวนวิธีที่วิเคราะห์

RV35 35. คะแนนประเมินคุณภาพการวิจัย

TI36 36. แบบประเมิน

RI37 37. เครื่องมือมาตรฐาน/เครื่องมือพัฒนาโดยผู้อื่นไม่มีการหาความเที่ยงซ้ำ

VI38 38. ความตรงของเครื่องมือวัดตัวแปรต้นชนิดความตรงตามเนื้อหา

TA39 39. พุทธิพิสัย

TD40 40. แบบทดสอบ/แบบวัด

RD41 41. Kuder-Richardson

RD42 42. Lovett

VD43 43. ความตรงของเครื่องมือวัดตัวแปรตามชนิดความตรงตามเนื้อหา

CP44 44. เปรียบเทียบ pretest-posttest

ST45 45. t-test/z-test

ST46 46. F-test

SG47 47. แตกต่างกันที่ระดับ.01

SG48 48. แตกต่างกันที่ระดับ.05

CT49 49. Randomization

CT50 50. Stat control

CT51 51. มากกว่า 1 วิธี

ด้านนวัตกรรม/ประเภทปัจจัยในการประยุกต์ใช้ฯ

IN52 52. วิธีสอน

IN53 53. สื่อการเรียน/การสอน

IN54 54. หลักสูตร

IN55 55. รูปแบบการจัดการเรียนรู้

IN56 56. เทคนิคการสอน

IN57 57. แผนการจัดการเรียนรู้

ด้านเนื้อหาสาระของงานวิจัย

GA58 58. ประถมต้น

GA59 59. ประถมปลาย

GA60 60. มัธยมปลาย

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ในส่วนนี้แบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ 3.1) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยและค่าขนาดอิทธิพล และ 3.2) การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ มีผลการวิเคราะห์ดังนี้

3.1 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรคุณลักษณะการวิจัยและค่าขนาดอิทธิพล

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยและค่าขนาดอิทธิพล พบว่าตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับค่าขนาดอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ.05 มีจำนวน 3 ตัวแปร โดยเป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับค่าขนาดอิทธิพลทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ตัวแปรกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ($r=.120$) และตัวแปรกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ($r=.112$) และตัวแปรนวัตกรรมด้านวิธีสอน ($r=.108$) สำหรับตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับค่าขนาดอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 มีจำนวน 31 ตัวแปร โดยตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับค่าขนาดอิทธิพลทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติมีจำนวน 21 ตัวแปร เรียง ตามขนาดความสัมพันธ์กับค่าขนาดอิทธิพลได้ดังนี้ ตัวแปรการเปรียบเทียบ pretest-posttest ($r=.551$), ตัวแปรการออกแบบงานวิจัยเชิงทดลองแบบ The one group pretest-posttest design ($r=.401$), ตัวแปรขนาดกลุ่มตัวอย่างไม่เกิน 40 คน ($r=.379$), ตัวแปรสาขาหลักสูตรการสอน/การนิเทศ/นวัตกรรมหลักสูตรและการเรียนรู้ ($r=.366$), ตัวแปรตามประเภทผลสัมฤทธิ์ด้านพุทธิพิสัย ($r=.327$), ตัวแปรเครื่องมือวัดตัวแปรต้นประเภทแบบประเมิน ($r=.325$), ตัวแปรภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ($r=.258$), ตัวแปรจำนวนตัวแปรตาม ($r=.258$), ตัวแปรกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ ($r=.252$), ตัวแปรชนิดความเที่ยงของเครื่องมือวัดตัวแปรตาม Lovett ($r=.249$), ตัวแปรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ($r=.225$), ตัวแปรความตรงของเครื่องมือวัดตัวแปรตามชนิดความตรงตามเนื้อหา

($r=.214$), ตัวแปรประเภทสถิติ t -test/ z -test ($r=.211$), ตัวแปรคุณภาพเครื่องมือในภาพรวมระดับดีมาก ($r=.207$), ตัวแปรประชากร/กลุ่มเป้าหมาย ($r=.207$), ตัวแปรสารนิพนธ์/การค้นคว้าอิสระ/งานวิจัยของหน่วยงาน/สถาบัน ($r=.181$), ตัวแปรนวัตกรรมสื่อการเรียน/การสอน ($r=.172$), ตัวแปรนวัตกรรมหลักสูตร ($r=.159$), ตัวแปรวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบ ($r=.153$), ตัวแปรชนิดความเที่ยงของเครื่องมือวัดตัวแปรตาม Kuder-Richardson ($r=.151$), และตัวแปรการสุ่มอย่างง่าย/แบ่งกลุ่ม ($r=.139$) ส่วนตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับค่าเฉลี่ยขนาดขนาดอิทธิพลทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติมีจำนวน 10 ตัวแปร เรียงตามขนาดความสัมพันธ์กับค่าขนาดอิทธิพลได้ดังนี้ ตัวแปรจำนวนเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ($r = -.349$), ตัวแปรคะแนนประเมินคุณภาพงานวิจัย ($r = -.338$), ตัวแปรจำนวนตัวแปรต้น ($r = -.318$), ตัวแปรกลุ่มมหาวิทยาลัยของรัฐ ($r = -.269$), ตัวแปรสาขาการวิจัยการศึกษา/การวิจัยและการประเมินผลการศึกษา/สถิติทางการศึกษา/การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ ($r = -.234$), ตัวแปรวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท ($r = -.176$), ตัวแปรจำนวนเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ($r = -.169$), ตัวแปรจำนวนหน้าไม่รวมภาคผนวก ($r = -.164$), ตัวแปรจำนวนวิธีที่วิเคราะห์ ($r = -.147$) และตัวแปรความตรงของเครื่องมือวัดตัวแปรต้นชนิดความตรงตามเนื้อหา ($r = -.147$) ตามลำดับ

นอกจากนี้ยังพบว่าตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยซึ่งเป็นตัวแปรอิสระในการวิจัยบางตัวมีความสัมพันธ์กันเองสูงเกิน 0.8 ได้แก่ ตัวแปรจำนวนหน้าทั้งหมด, กลุ่มมหาวิทยาลัยของรัฐ, ตัวแปรประเภทงานวิจัยวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท และตัวแปรกลุ่มตัวอย่างไม่เกิน 40 คน ซึ่งอาจเกิดภาวะร่วมเส้นตรงพหุ (multicollinearity) ผู้วิจัยจึงได้ตัดตัวแปรที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เกิน 0.8 ออกไป เพื่อให้การวิเคราะห์ทางสถิติสอดคล้องกับข้อตกลงเบื้องต้นของการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ และจากการตรวจสอบภาวะร่วมเส้นตรงพหุระหว่างตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยที่นำมาวิเคราะห์ ไม่พบว่ามีตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยใดที่มีค่า tolerance ต่ำกว่า 0.10 และค่า VIF (Variance Inflation) มากกว่า 10 จึงสรุปได้ว่าตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยที่นำมาวิเคราะห์ไม่มีปัญหาภาวะร่วมเส้นตรงพหุ จึงสามารถนำตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยเหล่านี้ไปใช้ในการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณในขั้นตอนต่อไปได้

ตารางที่ 32 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยและค่าขนาดอิทธิพล

ตัวแปร	PG1	PG2	UN3	UN4	FL5	FL6	FL7	TR8	TR9	OB10	OB11	OB12
PG1	1											
PG2	.815**	1										
UN3	-.406**	-.187**	1									
UN4	.415**	.189**	-.983**	1								
FL5	-.197**	-.468**	-.111*	.105*	1							
FL6	-.032	.067	.163**	-.157**	-.160**	1						
FL7	.410**	.608**	-.238**	.256**	-.555**	-.364**	1					
TR8	.218**	.257**	-.144**	.188**	-.110*	-.251**	.427**	1				
TR9	-.280**	-.314**	.217**	-.232**	.149**	-.137**	-.346**	-.812**	1			
OB10	-.140**	-.087	.117*	-.129*	-.004	.156**	.268**	-.198**	.099	1		
OB11	.112*	-.094	-.187**	.189**	.173**	-.040	-.053	-.007	.064	-.592**	1	
OB12	.166**	.164**	-.066	.070	-.020	.027	.036	.102	-.083	-.189**	-.225**	1
DM13	-.078	-.139**	.046	-.042	-.048	-.011	-.099	-.168**	.235**	.072	.024	-.027
DM14	.012	-.202**	-.146**	.144**	-.392**	.143**	-.337**	-.088	.145**	-.021	.235**	-.089
DM15	.047	-.002	-.143**	.148**	.249**	-.072	-.077	.008	.002	-.047	.018	.104
RG16	-.042	-.105*	-.210**	.214**	.112*	-.096	-.025	.020	-.091	.138**	-.249**	.043
RG17	.294**	.102	-.379**	.385**	.043	-.219**	.047	.070	.041	-.085	.328**	.037
RG18	-.105*	-.121*	-.047	.054	.094	.321**	-.264**	-.202**	.096	.136*	-.055	-.029
RG19	-.076	-.129*	-.039	-.030	.146**	-.052	-.145**	-.101	.014	.076	-.026	-.043
NI20	-.150**	.136**	.133*	-.126*	-.301**	-.143**	.508**	.206**	-.196**	-.154**	-.160**	-.096
ND21	.480**	.236**	-.450**	.440**	.083	-.013	.139**	.021	-.050	-.133*	.277**	.055
SZ22	-.076	-.317**	-.042	.045	.371**	.279**	-.540**	-.303**	.296**	.050	.169**	.107*
SZ23	.138**	.143**	-.167**	.139**	-.042	-.010	.039	-.056	-.029	-.041	.152**	-.036
SZ24	.298**	.215**	-.166**	.174**	-.151**	-.148**	.095	.174**	-.141**	.053	.021	.025
MS25	-.190**	-.285**	-.088	.070	.318**	-.049	-.032**	-.134*	.195**	.119*	-.089	.107*
MS26	.237**	.152**	-.234**	.238**	-.097	-.083	.204**	.097	-.079	-.181**	.139**	.257**
MS27	-.050	-.187**	-.063	.075	.123*	.021	-.276**	-.109*	.043	.014	.248**	-.081
MS28	.278**	.217**	-.060	.042	.074	.124*	-.144**	-.100	.097	.134*	-.028	.017
EX29	-.026	-.212**	-.064	.043	.386**	.298**	-.510**	-.308**	.254**	.110*	.086	.122*
EX30	.299**	.201**	-.244**	.255**	-.191**	-.133*	.092	.198**	-.184**	-.020	.166**	-.009
NE31	.306**	.361**	.029	-.013	.015	.018	.166*	.248**	-.247**	.023	-.110	.113
NT32	.057	.373**	.209**	-.202**	-.337**	-.160**	.574**	.271**	-.221**	-.049	-.212**	-.062
QN33	.156**	.048	-.148**	.155**	.142**	-.078	-.008	-.038	.045	-.101	.096	-.109*

ตารางที่ 32 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยและค่าขนาดอิทธิพล (ต่อ)

ตัวแปร	DM13	DM14	DM15	RG16	RG17	RG18	RG19	NI20	ND21	SZ22	SZ23	SZ24
DM15	-.087	-.199**	1									
RG16	-.080	-.090	.078	1								
RG17	.060	.158**	.086	-.305**	1							
RG18	.141**	.041	-.017	-.126*	-.365**	1						
RG19	-.043	.061	.009	-.048	-.165**	.067	1					
NI20	-.161**	-.321**	-.160**	.148**	-.458**	-.014	-.091	1				
ND21	.102	.261**	.109*	-.277**	.371**	-.091	.064	-.439**	1			
SZ22	.310**	.267**	.028	-.029	.128*	.219**	.006	-.466**	.150**	1		
SZ23	-.103	-.049	.360**	-.022	.190**	-.121*	.045	-.125*	.192**	-.332**	1	
SZ24	-.123*	.067	-.123*	-.136*	.371**	-.119*	-.073	-.188**	.131*	-.395**	-.176**	1
MS25	.107*	.086	.218**	.330**	-.030	-.029	-.043	-.171**	-.029	.310**	-.103	-.123*
MS26	-.069	-.131*	-.083	-.076	.249**	-.108*	-.041	-.089	.198**	-.056	-.098	.344**
MS27	.130*	-.046	.200**	-.176**	.284**	.117*	-.044	.338**	.167**	.037	.381**	.126*
MS28	.017	.393**	-.082	-.110*	.146**	.061	.214**	-.260**	.088	.282**	-.106*	.056
EX29	.258**	.327**	.026	.007	.045	.229**	.014	-.433**	.264**	.811**	-.111*	-.375**
EX30	-.179**	-.029	.115*	-.153**	.490**	-.160**	.009	-.257**	.128*	-.441**	.341**	.687**
NE31	-.138*	-.055	.165**	.011	.022	.008	-.097	.232**	-.011	-.216**	.108	.116
NT32	-.170**	-.276**	-.158**	-.138**	-.344**	-.079	-.089	.616**	-.165*	-.490**	-.112*	-.061
QN33	-.045	.323**	.004	-.055	.125*	-.011	.088	-.114*	.090	.036	-.109*	.172**
NA34	-.113*	-.171**	.045	-.149**	.396**	-.258**	-.130*	.021	.407**	-.383**	.240**	.331**
RV35	-.187**	-.315**	-.263**	-.031	-.260**	-.015	-.080	.521**	-.068	-.425**	-.119*	-.457**
TI36	.236**	.299**	.227**	-.111*	.385**	.088	.105*	-.581**	.185**	.304**	.358**	.213**
RI37	-.052	.048	-.063	-.003	.159**	-.082	-.031	-.069	.137**	-.047	.266**	.008
VI38	.016	-.227**	-.087	-.109*	-.276**	.193**	-.097	.425**	-.267**	-.033	-.225**	.041
TA39	-.004	.267**	.175**	-.154**	.271**	-.014	.064	-.240**	.246**	.233**	.090	.085
TD40	.034	.115*	.148**	-.081	.279**	-.161**	-.021	-.176**	.090	.037	.170**	.064
RD41	.061	.239**	-.056	-.054	.410**	-.045	-.008	-.310**	.347**	.002	.457**	-.140**
RD42	.000	.184**	.075	-.062	.120*	-.018	.055	-.133**	-.003	.214**	-.096	.167**
VD43	.124*	.251**	.100	-.266**	.431**	.066	.074	-.246**	.185**	.251**	.192**	.124*
CP44	.151**	.226**	.115*	.008	.175**	.168**	.028	-.478**	.096	.477**	.124*	-.075
ST45	.119*	.264**	.049	-.240**	.391**	.138**	.139**	-.561**	.164**	.233**	.264**	.231**
ST46	.016	.073	-.019	-.102	.244**	-.100	-.055	-.126*	.368**	.106*	-.051	.106*

ตารางที่ 32 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยและค่าขนาดอิทธิพล (ต่อ)

ตัวแปร	DM13	DM14	DM15	RG16	RG17	RG18	RG19	NI20	ND21	SZ22	SZ23	SZ24
SG47	-.094	.139**	-.148**	.116*	-.263**	.046	.076	.090	-.063	-.130*	-.182**	-.088
SG48	.077	-.053	-.014	-.269**	.256**	-.047	-.061	.023	.123*	.057	.200**	.024
CT49	-.048	.222**	.016	-.073	.004	.172**	-.008	-.327**	-.112*	.208**	.035	.102
CT50	-.036	.311**	-.094	-.086	.200**	-.018	.153**	-.113*	.220**	-.104*	-.081	.334**
CT51	.082	-.231**	.150**	-.168**	.473**	-.075	-.091	-.165**	.501**	-.042	-.308**	.154**
IN52	.008	.347**	-.020	-.046	.024	.066	-.046	-.160**	.238**	.160**	.017	-.019
IN53	.033	.020	.265**	-.072	.195**	.087	.053	-.207**	.162**	.102	.474**	-.211**
IN54	-.004	-.072	.437**	.283**	-.141**	.011	-.035	-.138**	.015	.223**	-.043	-.099
IN55	.146**	.144**	-.132*	-.121*	.125*	.090	.088	-.189**	.150**	.246**	-.109*	-.004
IN56	-.096	.133*	-.117*	-.107*	.315**	-.152*	.054	-.122*	.304**	-.187**	-.086	.577**
IN57	.171**	.087	.041	-.074	.100	.014	-.036	-.159**	-.062	.217**	.011	-.114*
GA58	.146**	-.066	-.070	-.024	.175**	-.062	.257**	-.109*	.298**	.037	.282**	-.146**
GA59	-.067	.120*	.053	-.002	.145**	.083	-.100	-.175**	.076	.242**	-.090	.044
GA60	.019	.234**	-.132*	-.092	.252**	-.112*	-.014	-.170**	.227**	-.126*	-.085	.489**
ES	.112*	.225**	.120*	.028	.258**	-.004	.046	-.318**	.258**	.379**	.022	-.087
M	.067	.274	.095	.081	.514	.168	.025	3.092	2.184	.427	.129	.173
SD	.250	.447	.294	.273	.500	.396	.157	3.286	.938	.495	.335	.379
ตัวแปร	MS25	MS26	MS27	MS28	EX29	EX30	NE31	NT32	QN33	NA34	RV35	TI36
MS25	1											
MS26	-.069	1										
MS27	-.198**	-.189**	1									
MS28	-.144**	-.137**	-.395**	1								
EX29	.304**	-.044	.040	.244**	1							
EX30	-.179**	.208**	.371**	-.008	-.546**	1						
NE31	-.043	.107	-.196**	.197**	-.234**	.216**	1					
NT32	-.188**	.002	-.366**	-.152**	-.417**	-.184**	.274**	1				
QN33	-.077	-.104*	-.083	.319**	-.041	.058	.115	-.118*	1			
NA34	-.275**	.406**	-.034	-.032	-.383**	.493**	.206**	.063	-.038	1		
RV35	-.457**	.177**	-.122*	-.265**	-.309**	-.081	.263**	.451**	-.251**	.354**	1	
TI36	.213**	.131*	.211**	.255**	.319**	.280**	.018	-.512**	.181**	-.103	-.544**	1
RI37	.008	.261**	-.143**	.039	-.037	.162**	.074	-.022	.092	.255**	.017	.171**
VI38	.041	-.048	-.138**	-.110*	-.003	-.195**	.192**	.227**	-.173**	-.103	.259**	-.288**

ตารางที่ 32 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยและค่าขนาดอิทธิพล (ต่อ)

ตัวแปร	MS25	MS26	MS27	MS28	EX29	EX30	NE31	NT32	QN33	NA34	RV35	TI36
TA39	.085	.110*	.167**	.076	.238**	.105*	.071	-.279**	.148**	-.064	-.295**	.325**
TD40	.064	.025	.152**	.068	.014	.241**	.073	.010	-.004	-.052	-.182**	.238**
RD41	-.140**	.226**	.209**	.100	.096	.320**	-.127*	-.325**	.065	.222**	-.084	.341**
RD42	.167**	-.054	.021	.055	.227**	-.139**	-.142*	-.146**	.154**	-.215**	-.203**	.156**
VD43	.124*	.118*	.187**	.230**	.274**	.244**	.042	-.351**	-.022	.004	-.360**	.437**
CP44	.240**	-.008	.221**	.181**	.530**	-.056	-.017	-.464**	.065	-.311**	-.410**	.510**
ST45	-.085	.080	.459**	.192**	.202**	.404**	.038	-.492**	.110*	-.046	-.317**	.641**
ST46	-.092	.138**	-.045	.120*	.124*	.046	-.012	-.055	.041	.312**	.044	-.191**
SG47	-.047	-.156**	-.185**	-.008	-.156**	-.149**	-.087	.188**	.187**	-.121*	.008	-.229**
SG48	-.169**	.175**	.166**	.003	.112*	.104	.016	-.074	-.218**	.202**	.184**	.107*
CT49	-.100	-.118*	.510**	-.179**	.226**	.060	-.067	-.363**	-.026	-.414**	-.213**	.262**
CT50	-.078	-.075	-.171**	.493**	-.090	.280**	.069	-.029	.387**	.217**	-.215**	.193**
CT51	-.152**	.424**	.278**	-.179**	-.013	.343**	.084	-.081	-.194**	.671**	.286**	.012
IN52	-.034	-.073	.100	.050	-.197**	-.076	-.084	-.135*	.065	-.167**	-.208**	.123**
IN53	.005	.075	.360**	-.152**	.128*	.149**	.040	-.214**	-.005	.093	-.041	.118*
IN54	.429**	-.055	-.018	-.057	.236**	-.144*	.080	-.159**	.028	-.204**	-.289**	.190**
IN55	.019	-.104*	-.016	.242**	.285**	-.064	-.095	-.096	-.143**	.025	.012	.116*
IN56	-.096	.456**	-.247**	.333**	-.134*	.369**	.193**	-.003	.280**	.466**	-.026	.263**
IN57	.171**	-.064	.115*	-.020	.086	-.063	-.199**	-.196**	.000	-.217**	-.272**	.052
GA58	-.008	-.082	.149**	.107*	.093	.102	-.024	-.083	-.102	.190**	.100	-.012
GA59	.182**	-.004	-.068	-.084	.200**	-.023	.186**	-.177**	-.147**	-.158	-.300**	.145**
GA60	-.045	.395**	.217**	.280**	-.106*	.300**	.306**	-.065	.406**	.290**	-.035	.310**
ES	.207**	.032	.139**	.089	.401**	-.104	-.169**	-.349**	.207**	-.147**	-.338**	.325**
M	.067	.062	.352	.224	.402	.307	1.468	4.791	.143	2.553	3.234	.564
SD	.250	.240	.478	.417	.491	.462	.690	3.623	.350	1.514	.280	.497
ตัวแปร	RI37	VI38	TA39	TD40	RD41	RD42	VD43	CP44	ST45	ST46	SG47	SG48
RI37	1											
VI38	-.015	1										
TA39	.088	-.093	1									
TD40	.089	-.109*	.398**	1								
RD41	.206**	-.223**	.433**	.401**	1							
RD42	-.041	-.094	.224**	.096	-.197**	1						

ตารางที่ 32 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยและค่าขนาดอิทธิพล (ต่อ)

ตัวแปร	RI37	VI38	TA39	TD40	RD41	RD42	VD43	CP44	ST45	ST46	SG47	SG48
VD43	.090	.261**	.359**	.234**	.273**	.097	1					
CP44	-.003	-.058	.299**	.179**	.181**	.167**	.332**	1				
ST45	-.044	-.171**	.310**	.276**	.371**	.096	.461**	.541**	1			
ST46	.272**	-.043	.060	.038	.167**	-.072	.112*	-.324**	-.399**	1		
SG47	.022	-.155**	-.101	-.116*	-.105*	.060	-.390**	-.153**	-.170**	-.012	1	
SG48	.036	.258**	.109*	.109*	.171**	-.079	.410**	.081	.236**	.094	.738**	1
CT49	-.110*	-.105*	.201**	-.156**	.198**	.012	.228**	.329**	.411**	-.132*	-.013	.007
CT50	.166**	-.175**	.082	.051	.164**	-.009	.135*	-.024	.104*	.136**	.214**	-.180**
CT51	.169**	-.001	.032	.070	.250**	-.118*	.159**	-.050	.081	.376**	.345**	.372**
IN52	.001	-.172**	.136*	.047	.092	.099	.132*	.092	.140**	.005	.001	-.002
IN53	-.097	.061	.229**	.119*	.157**	-.001	.195**	.226**	.321**	-.037	-.088	.117*
IN54	-.042	.146**	.069	.063	-.068	-.045	.064	.203**	-.081	-.075	-.095	-.145**
IN55	.049	.099	-.029	.060	.081	-.045	.167**	.081	.094	.223*	-.220**	.310**
IN56	.352**	-.216**	.174**	.095	.312**	-.031	.166**	-.022	.116*	.189**	.044	-.025
IN57	-.048	-.150**	.172**	.114*	-.068	.363**	.115*	.123*	.144**	-.086	.051	-.071
GA58	-.082	.093	.031	.018	.068	-.108	.147**	.029	.119*	.078	-.143**	.169**
GA59	.012	-.022	.004	.022	.126	.025	.271**	.126*	.022	.089	-.122*	-.040
GA60	.305**	-.154**	.099	.018	.225	-.045	.167**	.017	.191**	.119*	.069	-.026
ES	.068	-.147**	.327**	.059	.151**	.249**	.214**	.551**	.211**	-.039	.044	-.023
M	.036	.265	.467	.827	.469	.042	.824	.469	.573	.106	.332	.522
SD	.187	.442	.500	.379	.500	.201	.381	.500	.495	.308	.472	.500
ตัวแปร	CT49	CT50	CT51	IN52	IN53	IN54	IN55	IN56	IN57	GA58	GA59	GA60
CT49	1											
CT50	-.165**	1										
CT51	-.321**	-.165**	1									
IN52	.257**	-.044	-.162**	1								
IN53	.073	-.146**	.301**	-.143*	1							
IN54	.098	-.063	-.123*	-.062	-.109*	1						
IN55	-.063	.000	.291**	-.116*	-.205**	-.088	1					
IN56	-.183**	.614**	.103	-.103	-.180**	-.078	-.147*	1				
IN57	.136*	-.028	-.141**	-.071	-.125*	-.054	-.102	-.090	1			

ตารางที่ 32 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยและค่าขนาดอิทธิพล (ต่อ)

ตัวแปร	CT49	CT50	CT51	IN52	IN53	IN54	IN55	IN56	IN57	GA58	GA59	GA60	ES
GA58	-.158**	.195**	.225**	-.091	.177**	-.022	.119*	.128*	-.038	1			
GA59	.213**	-.135*	.062	.152**	-.079	.197**	.067	-.224**	.030	-.198**	1		
GA60	-.119*	.387**	.086	.035	-.145**	-.049	-.075	.656**	-.034	-.130*	-.255**	1	
ES	.041	.053	.074	.108*	.172**	.159**	.031	.060	.099	.080	.050	.056	1
<i>M</i>	.243	.078	.243	.075	.201	.045	.143	.115	.059	.092	.273	.143	2.37
<i>SD</i>	.430	.269	.430	.264	.401	.207	.350	.319	.235	.290	.449	.350	2.19

3.2 การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ

การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณเป็นการวิเคราะห์เพื่ออธิบายความแปรปรวนของค่าขนาดอิทธิพลซึ่งเป็นตัวแปรตามที่ใช้ในการวิจัยโดยตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยซึ่งเป็นตัวแปรอิสระในการวิเคราะห์ในขั้นตอนนี้ ตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยที่นำมาวิเคราะห์ ได้แก่ ตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยด้านการพิมพ์และผู้วิจัย ประกอบด้วย 6 ตัวแปร ตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยด้านเนื้อหาของงานวิจัย ประกอบด้วย 13 ตัวแปร ตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยด้านวิธีวิทยาการวิจัย ประกอบด้วย 31 ตัวแปร และตัวแปรประเภทนวัตกรรมในการประยุกต์ใช้ฯ ประกอบด้วย 6 ตัวแปร รวมทั้งหมด 56 ตัวแปร การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณผู้วิจัยใช้วิธี stepwise ผลการวิเคราะห์มีรายละเอียดดังนี้

ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ พบว่า ตัวแปรที่มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยต่อค่าขนาดอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ($p=.000-.035$) มีจำนวน 9 ตัวแปร เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลทางบวกต่อค่าขนาดอิทธิพลจำนวน 5 ตัวแปร ได้แก่ ตัวแปรการเปรียบเทียบ pretest-posttest, ตัวแปรกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ, ตัวแปรสรุปผลการทดสอบสมมติฐานแตกต่างกันที่ระดับ.01, ตัวแปรชนิดความเที่ยงของเครื่องมือวัดตัวแปรตาม Lovett และตัวแปรตามประเภทผลสัมฤทธิ์ด้านพุทธิพิสัย โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยที่อยู่ในรูปคะแนนมาตรฐาน (β) เท่ากับ .511, .227, .160, .107, .123 ตามลำดับ ส่วนตัวแปรที่มีอิทธิพลทางลบต่อค่าขนาดอิทธิพลมีจำนวน 4 ตัวแปร ได้แก่ ตัวแปรประเภทสถิติ t-test/z-test, ตัวแปรการออกแบบงานวิจัยเชิงทดลองแบบ randomized control group pretest-posttest design, ตัวแปรสาขาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา/การจัดการเทคโนโลยี/คอมพิวเตอร์ และตัวแปรชนิดความตรงของเครื่องมือวัดตัวแปรต้นชนิดความตรงตามเนื้อหา โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยที่อยู่ในรูปคะแนนมาตรฐาน (β) เท่ากับ -.168, -.126, -.120 และ -.117 ตามลำดับ ตัวแปรทั้ง 9 ตัวแปร ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของค่าขนาดอิทธิพลได้ร้อยละ 42.70 รายละเอียดดังตารางที่ 33

ตารางที่ 33 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ

ตัวแปร	b	SE	β	t	sig
Constant	1.212	.364		3.331	.001
ประเภทการเปรียบเทียบ pretest-posttest (CP44)	2.441	.264	.511	9.246	.000
กลุ่มมหาวิทยาลัยของราชภัฏ (UN4)	1.083	.244	.227	4.444	.000
สรุปผลการทดสอบแตกต่างกันที่ระดับ.01 (SG47)	.855	.258	.160	3.314	.001
ประเภทสถิติ t-test/z-test (ST45)	-.919	.289	-.168	-3.180	.002
ชนิดความเที่ยงของเครื่องมือวัดตัวแปรตาม Lovett (RD42)	1.069	.503	.107	2.125	.035
ตัวแปรตามประเภทผลสัมฤทธิ์ด้านพุทธิพิสัย (TA39)	.576	.231	.123	2.491	.013
ชนิดความตรงของเครื่องมือวัดตัวแปรต้นชนิดความตรงตามเนื้อหา (VI38)	-.666	.280	-.117	-2.381	.018
สาขาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา/การจัดการเทคโนโลยี/คอมพิวเตอร์ (FL6)	-.834	.350	-.120	-2.383	.018
การออกแบบงานวิจัยเชิงทดลองแบบ randomized control group pretest-posttest design (EX30)	-.592	.262	-.126	-2.256	.025

$R = .654$, $R^2 = .427$, $F = 21.291$, $p = .000$

ตอนที่ 4 การสรุปองค์ความรู้ที่เกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การวิเคราะห์ในตอนนี้ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์ในตอนที่ 2 คือ ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีต่อค่าขนาดอิทธิพลมาทำการสรุปองค์ความรู้จากค่าขนาดอิทธิพลที่ได้ โดยผู้วิจัยทำการสรุปองค์ความรู้ตามนวัตกรรมด้านการประยุกต์ใช้ฯ ที่มีผลต่อค่าขนาดอิทธิพลจากมากไปน้อยดังนี้

- 4.1 ผลการสรุปองค์ความรู้งานวิจัยนวัตกรรมด้านหลักสูตร
- 4.2 ผลการสรุปองค์ความรู้งานวิจัยนวัตกรรมด้านแผนการจัดการเรียน
- 4.3 ผลการสรุปองค์ความรู้งานวิจัยนวัตกรรมด้านวิธีสอน
- 4.4 ผลการสรุปองค์ความรู้งานวิจัยนวัตกรรมด้านสื่อการเรียน/การสอน
- 4.5 ผลการสรุปองค์ความรู้งานวิจัยนวัตกรรมด้านเทคนิคการสอน
- 4.6 ผลการสรุปองค์ความรู้งานวิจัยนวัตกรรมด้านรูปแบบการเรียนรู้
- 4.7 ผลการสรุปองค์ความรู้งานวิจัยนวัตกรรมด้านกิจกรรม/โปรแกรม

4.1 ผลการสรุปองค์ความรู้งานวิจัยนวัตกรรมการด้านหลักสูตร

งานวิจัยที่ทำการศึกษาศึกษาการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านนวัตกรรมการหลักสูตร มีจำนวน 6 เล่ม โดยหลักสูตรที่นำมาพัฒนาการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือ หลักสูตรสถานศึกษา, หลักสูตรรายวิชาของกลุ่มสาระการเรียนรู้ และหลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ส่วนใหญ่เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีทั้งแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านพุทธิพิสัย, จิตพิสัย และทักษะพิสัย ซึ่งเป็นการวัดผลสัมฤทธิ์ทั้งด้านความรู้ความเข้าใจ เจตคติ/มโนทัศน์ ค่านิยม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ พฤติกรรม การมีทักษะชีวิตและทักษะความสามารถด้านต่างๆ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า ส่วนใหญ่สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

งานวิจัยที่ศึกษานวัตกรรมการด้านหลักสูตรสถานศึกษาพบว่า เป็นหลักสูตรแบบแกนวิชา กล่าวคือ เป็นการจัดเนื้อหาของหลักสูตรให้มีความสัมพันธ์กันมากขึ้นกว่าหลักสูตรของกลุ่มสาระฯ หรืออาจยึดบางวิชาเป็นแกนกลางและจัดการสอนให้มีการผสมผสานความรู้หลายวิชาเข้าด้วยกันหรือการบูรณาการโดยทำให้เกิดความสมดุลในการเรียนการสอนมากขึ้น

งานวิจัยที่ศึกษานวัตกรรมการด้านหลักสูตรของกลุ่มสาระการเรียนรู้ พบว่า งานวิจัยครั้งนี้มีการศึกษาหลักสูตรของกลุ่มสาระฯ การงานอาชีพและเทคโนโลยี โดยเป็นการศึกษาที่เน้นการใช้ทรัพยากรการสอน เช่น การสร้างเว็บเพจให้นักเรียนศึกษาเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ส่วนงานวิจัยที่ศึกษาหลักสูตรของกลุ่มสาระฯ วิทยาศาสตร์จะเน้นเนื้อหาหลักสูตรในด้านการดูแลและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

งานวิจัยที่ศึกษานวัตกรรมการด้านหลักสูตรท้องถิ่น พบว่า งานวิจัยครั้งนี้มีการศึกษาหลักสูตรของกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยเป็นการศึกษาที่เน้นเนื้อหาที่ให้ความรู้และปลูกฝังด้านพฤติกรรมความพอเพียงเพื่อให้เกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ส่วนงานวิจัยที่ศึกษาหลักสูตรของกลุ่มสาระฯ การงานอาชีพและเทคโนโลยี จะเน้นในด้านการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดทักษะชีวิต ทักษะความสามารถด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือทักษะที่ทำให้เกิดอาชีพที่สามารถสร้างรายได้และเหมาะสมกับบริบทของผู้เรียนที่อยู่ในท้องถิ่นหรือชุมชนของตนเองโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.2 ผลการสรุปองค์ความรู้งานวิจัยนวัตกรรมการด้านการจัดการเรียนรู้

งานวิจัยที่ทำการศึกษาศึกษาการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านการจัดการเรียนรู้ มีจำนวน 28 เล่ม โดยแผนการจัดการเรียนรู้ที่นำมาพัฒนาการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือ แผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ, แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น/5 ขั้น, แบบร่วมมือ, แบบโครงงาน, แบบ 4MAT, แบบเน้นทักษะ

ปฏิบัติ, แบบเน้นกระบวนการคิดวิเคราะห์ 5 ขั้น, แบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ, แบบกระบวนการกลุ่ม, แบบใช้เทคนิคการสืบค้น, แบบใช้วิธีสอนอริยสัจสี่, โดยใช้ผังกราฟิก, แบบ Backward design, โดยใช้รูปแบบการสอนแบบ 4P, โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน, โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ PAOR กลุ่มตัวอย่างที่ใช้มีทุกระดับชั้น ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาตอนต้น-ตอนปลาย และชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น-ตอนปลาย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีทั้งแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านพุทธิพิสัย, จิตพิสัย และทักษะพิสัย ซึ่งเป็นการวัดผลสัมฤทธิ์ทั้งด้านความรู้ความเข้าใจ ความคิดสร้างสรรค์ การคิดวิเคราะห์ ความสามารถในการนำไปใช้ ความรับผิดชอบ ค่านิยม ความมีเหตุผล เจตคติ/มโนทัศน์ คุณลักษณะ อันพึงประสงค์ พฤติกรรม ความสามารถในการสร้างชิ้นงาน/ผลงาน ทักษะชีวิต ทักษะการปรับตัว/การดำรงชีวิต ความสามารถในการเชื่อมโยงความรู้ ความตระหนัก ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า ส่วนใหญ่สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากการพิจารณาในภาพรวม พบว่า งานวิจัยมีการศึกษานวัตกรรมด้านแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการมากที่สุด รองลงมาคือ แผนการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7ขั้น/5ขั้น, แบบร่วมมือ และแบบโครงงาน ตามลำดับ จากการศึกษางานวิจัยที่ศึกษานวัตกรรมด้านแผนการจัดการเรียนรู้มีข้อค้นพบบางงานวิจัยส่วนใหญ่ที่มีการศึกษานวัตกรรมด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านวิธีสอน ด้านหลักสูตร หรือด้านรูปแบบการเรียนรู้ ในการจัดการเรียนการสอนผู้วิจัยจะมีการสร้างนวัตกรรมด้านแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ควบคู่กับนวัตกรรมการสอนด้านต่าง ๆ ที่ศึกษา เนื่องจากแผนการจัดการเรียนรู้จะเป็นคู่มือ ที่ทำให้การดำเนินการจัดการเรียนรู้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด โดยผู้สอนสามารถวางแผนวิธีสอน วิธีเรียนที่มีความหมายยิ่งขึ้น เพราะในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้จะต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานที่มีการจัดทำอย่างมีหลักการที่ถูกต้อง นอกจากนี้ยังสามารถสอนได้ครบถ้วนตรงตามหลักสูตรและสอนได้ทันเวลา และที่สำคัญยังสามารถใช้เป็นผลงานวิชาการที่สามารถเผยแพร่เป็นตัวอย่างได้ รวมทั้งช่วยให้ความสะดวกแก่ครูผู้มาสอนแทนในกรณีที่ผู้สอนไม่สามารถเข้าสอนได้ ซึ่งงานวิจัยในครั้งนี้ที่มีการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ด้านการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ส่วนใหญ่จะมีการสร้างนวัตกรรมด้านแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับนวัตกรรมหลักด้านต่าง ๆ ที่ใช้ศึกษาในงานวิจัยที่เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งน่าจะเป็นส่วนหนึ่งที่ส่งผลให้ผลการวิจัยเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัย

4.3 ผลการสรุปองค์ความรู้งานวิจัยนวัตกรรมด้านวิธีสอน

งานวิจัยที่ทำการศึกษาศึกษาการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านนวัตกรรมวิธีสอน มีจำนวน 21 เล่ม โดยวิธีสอนที่นำมาพัฒนาการเรียนรู้อตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือ วิธีสอนแบบโครงงาน, แบบสตอรี่ไลน์, โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน, โดยใช้สมองเป็นฐาน, แบบบูรณาการ, แบบอริยสัจสี่, โดยใช้วิธีเอ็มที, โดยใช้รูปแบบ

4P กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ค่อนข้างหลากหลาย ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาตอนปลาย มัธยมศึกษาตอนต้น จนถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีทั้งแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านพุทธิพิสัย, จิตพิสัย และทักษะพิสัย ซึ่งเป็นการวัดผลสัมฤทธิ์ทั้งด้านความรู้ความเข้าใจ ความสามารถในการนำไปใช้ การคิดวิเคราะห์ เจตคติ/มโนทัศน์ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ พฤติกรรม ทักษะกระบวนการ ความสามารถในการเชื่อมโยงความรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า ส่วนใหญ่สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการพิจารณาในภาพรวม พบว่า งานวิจัยมีการศึกษานวัตกรรมด้านวิธีสอนแบบโครงงาน มากที่สุดจากหลากหลายกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาด้านต่าง ๆ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เช่น โครงงานวิทยาศาสตร์จะเน้นด้านทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์ ทักษะกระบวนการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา ส่วนโครงงานของกลุ่มสาระการเรียนรู้การอาชีพและเทคโนโลยีจะเน้นด้านทักษะอาชีพ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ความสามารถในการปฏิบัติงาน และการสร้างโครงงานบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ส่วนกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมจะเน้นด้านโครงงานคุณธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ในส่วนของวิธีสอนอื่น ๆ เช่น วิธีสอนโดยใช้สมองเป็นฐาน จะเน้นทักษะการคิดวิเคราะห์ ในส่วนของวิธีสอนแบบสตอรี่ไลน์ซึ่งเป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางเป็นวิธีหนึ่งที่ฝึกให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับชีวิตจริง ใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์ ไตร่ตรอง คิดอย่างมีวิจารณญาณ เพื่อเป็นแนวทางในการตัดสินใจนำไปสู่การตัดสินใจแก้ปัญหา ตลอดจนเกิดความคิดสร้างสรรค์ โดยงานวิจัยครั้งนี้ที่ศึกษาการสอนวิธีสตอรี่ไลน์เป็นเนื้อหาสาระของกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และบูรณาการความรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้การอาชีพและเทคโนโลยี วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาต่างประเทศ ศิลปะ และสุขศึกษาและพลศึกษา ส่วนวิธีสอนแบบอริยสัจสี่ซึ่งเป็นการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าทางเลือกในการคิดแก้ปัญหาด้วยหลักเหตุและผล ประกอบด้วย 4 ขั้นคือ ทุกข์ สมุทัย นิโรธ และมรรค โดยงานวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษากับกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ซึ่งเป็นเนื้อหาเกี่ยวกับหลักธรรม เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียงโดยเน้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะการคิดแบบเห็นคุณค่า โทษ และทางออก เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในส่วนของวิธีสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานซึ่งเป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning โดยจะเริ่มจากปัญหาที่ผู้เรียนสนใจหรือพบในชีวิตประจำวันที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับบทเรียนอาจเป็นปัญหาของตนเองหรือของกลุ่ม แล้วร่วมกันคิดกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับปัญหานั้นซึ่งจะนำไปสู่การค้นคว้าหาคำตอบหรือสร้างความรู้ใหม่บนฐานความรู้เดิมที่ผู้เรียนมีมาก่อนหน้านี้ สำหรับการวิจัยในครั้งนี้วิธีสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานเป็นการศึกษากับกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง โดยเน้นให้นักเรียนเกิดพฤติกรรมทางบวกในการทำงาน ส่งเสริมให้

เกิดทักษะกระบวนการและแก้ปัญหาร่วมกันตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในส่วนของการใช้วิธีสอนโดยใช้วิธีการเอเอ็มที ซึ่งเป็นวิธีการที่ใช้ในการปรับพฤติกรรมที่ผู้วิจัยนำมาใช้กับผู้เรียนในชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โดยทำเป็นแผนกิจกรรมพัฒนาพฤติกรรมการประหยัด โดยประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการเสริมสร้างผู้เรียนให้เกิดพฤติกรรมทางบวกในการประหยัดด้านการใช้เงิน การใช้เวลา การใช้ทรัพยากรธรรมชาติ และการใช้สิ่งของเครื่องใช้ และในส่วนของงานวิจัยที่ศึกษาวิธีสอนแบบ 4P ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนโดยเริ่มจาก ขั้นที่หนึ่งเตรียมความพร้อมให้กับผู้เรียน ขั้นที่สองการให้ความรู้หลักปรัชญาต่าง ๆ ขั้นที่สามเป็นการนำความรู้ที่ได้มาปฏิบัติให้ออกมาเป็นชิ้นงานหรือโครงงาน ขั้นสุดท้ายคือขั้นนำเสนอความคิดเห็นของนักเรียนต่อชิ้นงาน โดยผู้วิจัยได้นำขั้นตอนการสอนทั้ง 4 ขั้นนี้มาผนวกกับเนื้อหาเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง สารการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง เศรษฐศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยมีเนื้อหาสาระเพื่อพัฒนาความรู้คู่กับคุณธรรมให้กับผู้เรียนเกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ อันประกอบด้วยใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน และมีจิตสาธารณะบนพื้นฐานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.4 ผลการสรุปองค์ความรู้งานวิจัยนวัตกรรมด้านสื่อการเรียน/การสอน

งานวิจัยที่ทำการศึกษาการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านนวัตกรรมสื่อการเรียน/การสอน มีจำนวน 31 เล่ม โดยวิธีสอนที่นำมาพัฒนาการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือ ชุดกิจกรรม สื่อสังคมออนไลน์ (บทเรียนเครือข่าย/การเรียนรู้บนเว็บ) ชุดการสอน บทเรียนสำเร็จรูป หนังสืออ่านเพิ่มเติม แบบฝึกทักษะ โปรแกรมบทเรียน บทเรียนโมดูล บทเรียนคอมพิวเตอร์ สื่อประสม และบทเรียนวีดิทัศน์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ค่อนข้างหลากหลาย ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาตอนต้น-ตอนปลาย และชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น-ตอนปลาย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีทั้งแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านพุทธิพิสัย, จิตพิสัย และทักษะพิสัย ซึ่งเป็นการวัดผลสัมฤทธิ์ทั้งด้านความรู้ความเข้าใจ ความคิดสร้างสรรค์ การคิดวิเคราะห์ ความสามารถในการนำไปใช้ ความรับผิดชอบ ค่านิยม ความมีเหตุผล เจตคติ/มโนทัศน์ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ พฤติกรรม ความตระหนัก ความสามารถในการสร้างชิ้นงาน/ผลงาน ทักษะการปรับตัว/ดำรงชีวิต ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า ส่วนใหญ่สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาในภาพรวม พบว่า งานวิจัยครั้งนี้มีการศึกษานวัตกรรมด้านสื่อการเรียนสอนร่วมกับนวัตกรรมด้านอื่น ๆ เช่น นวัตกรรมวิธีสอน รูปแบบการเรียนรู้ หรือเทคนิคการสอน เป็นต้น โดยงานวิจัยมีการใช้ชุดกิจกรรมมากที่สุด รองลงมาคือ สื่อสังคมออนไลน์ และชุดการสอน ตามลำดับ โดยงานวิจัยครั้งนี้ส่วนใหญ่มิมีการนำนวัตกรรมด้านสื่อการเรียน/การสอนมาใช้ในการพัฒนาการจัดการ

เรียนรู้กับทุกกลุ่มสาระฯ แตกต่างกันในด้านของการประยุกต์ใช้สื่อการเรียน/การสอนร่วมกับนวัตกรรมอื่นๆ อย่างเหมาะสมกับบริบทของกลุ่มตัวอย่างและระดับชั้นของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งงานวิจัยส่วนใหญ่ที่มีการใช้นวัตกรรมด้านสื่อการเรียน/การสอนจะมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความตระหนักรู้ ความรับผิดชอบ ทักษะด้านต่าง ๆ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เช่น งานวิจัยที่มีการใช้วิธีสอนโดยใช้สมองเป็นฐานจะมีการสร้างชุดกิจกรรมในรูปแบบของบทเรียนคอมพิวเตอร์ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากการใช้วิธีสอนโดยใช้สมองเป็นฐาน ซึ่งจะเห็นได้ว่านวัตกรรมด้านสื่อการเรียน/การสอนของงานวิจัยด้านการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้มีการประยุกต์อย่างหลากหลายในรูปแบบต่าง ๆ อันจะสามารถส่งเสริมให้ผู้เกิดการเรียนรู้ได้อย่างได้อย่างเต็มตามศักยภาพ

4.5 ผลการสรุปองค์ความรู้งานวิจัยนวัตกรรมการสอน

งานวิจัยที่ทำการศึกษาศึกษาการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านนวัตกรรมการสอน มีจำนวน 12 เล่ม โดยเทคนิคสอนที่นำมาพัฒนาการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือ การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (เทคนิค STAD, TAI และ Jigsaw), การใช้แผนผังทางปัญญา (ผังมโนทัศน์/ผังกราฟิก) และเทคนิคการสอนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นเอง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างจากทุกระดับชั้น ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาตอนต้น-ตอนปลาย และชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น-ตอนปลาย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีทั้งแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านพุทธิพิสัย, จิตพิสัย และทักษะพิสัย ซึ่งเป็นการวัดผลสัมฤทธิ์ทั้งด้านความรู้ความเข้าใจ ความคิดสร้างสรรค์ ความสามารถในการนำไปใช้ ความรับผิดชอบ ค่านิยม ความมีเหตุผล เจตคติ/มโนทัศน์ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ พฤติกรรม ความตระหนักรู้ ความสามารถในการสร้างชิ้นงาน/ผลงาน ทักษะการปฏิบัติงาน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า ส่วนใหญ่สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากการพิจารณาในภาพรวม พบว่า งานวิจัยในครั้งนี้มีนวัตกรรมการสอนด้านเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือมากที่สุด รองลงมาคือ การใช้แผนผังทางปัญญา และพบว่างานวิจัยที่ศึกษานวัตกรรมการสอนด้านเทคนิคการเรียนรู้ส่วนใหญ่จะมีการศึกษาวิจัยควบคู่กับนวัตกรรมด้านอื่น ๆ เช่น ควบคู่กับรูปแบบการเรียนรู้, วิธีสอน หรือแผนการจัดการเรียนรู้ เป็นต้น เช่น การใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับรูปแบบการเรียนรู้ด้านทักษะการปฏิบัติของเดวิส, การใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับวิธีสอนโดยใช้สมองเป็นฐาน, การใช้เทคนิค TAI ร่วมกับแผนการจัดการเรียนรู้และคู่มือการเรียนรู้ หรือการใช้ผังกราฟิกร่วมกับแผนการจัดการเรียนรู้ เป็นต้น โดยจากการศึกษาพบว่าการใช้นวัตกรรมในด้านต่างๆ ควบคู่กัน เพื่อพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจะร่วมกันส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาการเรียนรู้ พฤติกรรม และทักษะ

ต่างๆ ทั้งด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย อันเป็นการพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างมีศักยภาพ

4.6 ผลการสรุปองค์ความรู้งานวิจัยนวัตกรรมด้านรูปแบบการเรียนรู้

งานวิจัยที่ทำการศึกษาค้นคว้าประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านรูปแบบการเรียนรู้ มีจำนวน 12 เล่ม โดยรูปแบบการเรียนรู้ที่นำมาพัฒนาการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือ รูปแบบการเรียนรู้ตามวัฏจักรการเรียนรู้ 4MAT, ตามทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง, วัฏจักรการเรียนรู้ 7ขั้น/5ขั้น, ทักษะการปฏิบัติของเดวีร์, การเรียนรู้แบบเปิด, โดยใช้โมเดลชิปปา และรูปแบบการเรียนรู้ที่นักวิจัยพัฒนาขึ้นเอง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ส่วนใหญ่เป็นชั้นประถมศึกษาตอนปลาย และชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และมีบางส่วนที่ศึกษากับระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีทั้งแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านพุทธิพิสัย, จิตพิสัย และทักษะพิสัย ซึ่งเป็นการวัดผลสัมฤทธิ์ทั้งด้านความรู้ความเข้าใจ ความก้าวหน้าทางการเรียน การคิดวิเคราะห์ ความรับผิดชอบ ความถนัดความสามารถในการนำไปใช้ ค่านิยม ความมีเหตุผล เจตคติ/มโนทัศน์ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ พฤติกรรม ความตระหนัก ความสามารถในการสร้างชิ้นงาน/ผลงาน ทักษะชีวิต ทักษะกระบวนการ ความสามารถในการเชื่อมโยงความรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า ส่วนใหญ่สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากการพิจารณาในภาพรวม พบว่า งานวิจัยในครั้งนี้มีการศึกษานวัตกรรมด้านรูปแบบการเรียนรู้ 4MAT มากที่สุด รองลงมาคือ ด้านรูปแบบการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7ขั้น/5ขั้น และด้านทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง ตามลำดับ รูปแบบการเรียนรู้แบบ 4MAT จะเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมุ่งส่งเสริมความถนัดของผู้เรียนและส่งเสริมการใช้สมอง 2 ซีกอย่างสมดุลกันอันจะส่งผลให้การเรียนรู้เกิดประสิทธิภาพและผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ สำหรับงานวิจัยในครั้งนี้ที่มีการศึกษานวัตกรรมเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนรู้แบบ 4MAT ส่วนใหญ่จะศึกษากับผู้เรียนในระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย มัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย เป็นเนื้อหาสาระที่เกี่ยวกับความรู้ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยผู้วิจัยมุ่งเน้นพัฒนาผลสัมฤทธิ์ด้านพุทธิพิสัย และจิตพิสัย เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านการคิดวิเคราะห์ และปลูกฝังจิตสำนึกความรับผิดชอบ มีความเข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและบริโภคการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงอยู่อย่างมีดุลยภาพ ในส่วนของงานวิจัยในครั้งนี้ที่ศึกษาด้านรูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7ขั้น/5ขั้น เป็นการศึกษากับผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนต้น

เป็นเนื้อหาสาระของกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ จากการศึกษาในภาพรวม พบว่า ผู้วิจัยต้องการปลูกฝังคุณลักษณะของนักวิทยาศาสตร์ให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียนพร้อมทั้งเชื่อมโยงความรู้ไปสู่การสร้างจิตสำนึกด้านการดูแลอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม มีความรับผิดชอบในการใช้ทรัพยากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้ขั้นตอนการเรียนรู้ 7 ขั้น คือ 1) ขั้นตรวจสอบความรู้เดิม 2) ขั้นเร้าความสนใจ 3) ขั้นสำรวจและค้นหา 4) ขั้นอธิบาย และ 5) ขั้นขยายความรู้ ต่อเนื่องกันไปในลักษณะวัฏจักรการเรียนรู้ ดังนั้นงานวิจัยที่มีการใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้นในการสอดแทรกความรู้ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจะเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนเชื่อมโยงความคิดรวบยอดที่ได้เรียนไปแล้วไปสู่หัวข้ออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องแล้วกระตุ้นให้เกิดปัญหาใหม่ ทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะการคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาได้ นำไปสู่การเกิดความตระหนักต่อสภาพปัญหาสิ่งแวดล้อม และการเกิดเจตคติที่ดีต่อการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สภาพแวดล้อม และการฝึกทักษะดังกล่าวไม่เพียงแต่จะสามารถสร้างค่านิยมที่ถูกต้องเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมเท่านั้นยังสามารถทำให้ผู้เรียนเห็นบทบาทของตนเอง ซึ่งจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเกิดจิตสำนึกต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ในส่วนของงานวิจัยที่ศึกษาทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งเป็นทฤษฎีที่มีรากฐานสำคัญมาจากทฤษฎีของเพียเจต์และวิกอตสกีที่เน้นการเรียนรู้ด้วยการกระทำของตนเองและค้นพบความรู้และสร้างองค์ความรู้ขึ้นมาด้วยตนเอง ในภาพรวมพบว่า งานวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษากับผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย เป็นเนื้อหาสาระของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ที่มีการจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง มีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ควบคู่กับการจัดทำชุดสร้างความรู้โดยมุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนตระหนักถึงกระบวนการเรียนรู้ที่ต้องร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการทำงานกลุ่ม ทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหา มีความรับผิดชอบ และมีความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมากขึ้น และสามารถนำไปปรับใช้ได้ในชีวิตประจำวัน ในส่วนของรูปแบบการเรียนรู้อื่น ๆ เช่น รูปแบบการเรียนรู้แบบซิปปา เป็นกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้น โดยนำหลักการจัดการเรียนรู้แบบซิปปา 5 แนวคิดหลักมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ ซึ่งมีหลักการ ดังนี้ C (Construction of Knowledge) การให้นักเรียนสร้างความรู้ได้ด้วยตนเอง I (Interaction) การให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์แลกเปลี่ยนเรียนรู้แก่กันและกัน P (Physical Participation) การให้นักเรียนมีบทบาท มีส่วนร่วมในการเรียนรู้มากที่สุด P (Process Learning) การให้นักเรียนได้เรียนรู้กระบวนการควบคู่ไปกับผลงาน A (Application) การให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้ไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวัน ซึ่งผู้วิจัยได้นำหลักการดังกล่าวมาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 7 ขั้นตอน โดยงานวิจัยในครั้งนี้ได้ทำการศึกษากับผู้เรียนในระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย เป็นเนื้อหาสาระเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ที่มุ่งพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย ทั้งด้านความรู้ความจำ ความเข้าใจ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การนำไปใช้ และประเมิน

ค่า ในส่วนของรูปแบบการเรียนรู้ด้านทักษะการปฏิบัติของเดวิส ซึ่งเป็นการจัดมวลประสบการณ์ที่เน้นการปฏิบัติ ฝึกให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติจากทักษะย่อยเชื่อมโยงไปหาทักษะส่วนใหญ่ เป็นการฝึกให้ผู้เรียนฝึกทักษะย่อย ๆ เหล่านั้นได้ก่อน แล้วจึงเชื่อมโยงต่อกันไปเป็นทักษะใหญ่ ซึ่งจะช่วยเชื่อมโยงให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จได้ดีและรวดเร็วขึ้น ซึ่งในงานวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษากับผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น เป็นเนื้อหาสาระของกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ที่ผู้วิจัยต้องการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ ความรับผิดชอบ และทักษะการเขียนภาพระบายสีของผู้เรียน โดยใช้หลักการของเดวิส ร่วมกับเทคนิค STAD บนพื้นฐานหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จากการศึกษาพบว่าจากการใช้รูปแบบการเรียนรู้ดังกล่าวสามารถส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ มีความรับผิดชอบ มีความสุขในการเรียน มีภูมิคุ้มกันทางอารมณ์ และมีการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

4.7 ผลการสรุปองค์ความรู้งานวิจัยวัดกรรมด้านกิจกรรม/โปรแกรม

งานวิจัยที่ทำการศึกษาศึกษาการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านกิจกรรม/โปรแกรม มีจำนวน 10 เล่ม โดยกิจกรรม/โปรแกรมที่นำมาพัฒนาการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือ กิจกรรม/โปรแกรมที่เน้นกระบวนการคิด และกิจกรรมที่เน้นกระบวนการกลุ่ม ในภาพรวมส่วนใหญ่เป็นการศึกษากับกลุ่มตัวอย่างระดับประถมศึกษาตอนปลาย และมัธยมศึกษาตอนปลาย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีทั้งแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านพุทธิพิสัย, จิตพิสัย และทักษะพิสัย ซึ่งเป็นการวัดผลสัมฤทธิ์ทั้งด้านความรู้ความเข้าใจ ความคิดสร้างสรรค์ การคิดวิเคราะห์ ความสามารถในการนำไปใช้ ความรับผิดชอบ ค่านิยม ความมีเหตุผล เจตคติ/มโนทัศน์ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ พฤติกรรม ความตระหนัก ความสามารถในการสร้างชิ้นงาน/ผลงาน ทักษะการปฏิบัติงานร่วมกัน ทักษะชีวิต ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า ส่วนใหญ่สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากการพิจารณาในภาพรวม พบว่า งานวิจัยที่ศึกษานวัตกรรมการเรียนด้านกิจกรรม/โปรแกรม จะมีรูปแบบการศึกษาวิจัยควบคู่กับนวัตกรรมการเรียนอื่น ๆ เช่นเดียวกัน เช่น งานวิจัยที่มีการนำกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ไปใช้ร่วมกับเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ, การใช้โปรแกรมส่งเสริมการคิดร่วมกับการเรียนรู้แบบโครงงาน หรือการใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ร่วมกับแผนการจัดการเรียนรู้ โดยงานวิจัยในครั้งนี้ส่วนใหญ่มุ่งเน้นพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านของความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ความรับผิดชอบร่วมกันในกิจกรรมกลุ่ม ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการปฏิบัติงาน และความสามารถในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิเคราะห์ห่อถักงานวิจัยด้านการประกุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้อในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อวิเคราะห์คุณลักษณะเบื้องต้นของงานวิจัยที่เกี่ยวกับการประกุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้อในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) เพื่อวิเคราะห์ห่อถักงานวิจัยที่มีต่อค่าขนาดอิทธิพลของงานวิจัยที่เกี่ยวกับการประกุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้อในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 3) เพื่อสรุปองค์ความรู้จากงานวิจัยที่เกี่ยวกับการประกุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในการจัดการเรียนรู้อในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิเคราะห์ห่อถักงานวิจัยด้านการประกุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้อในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่พิมพ์เผยแพร่ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 – 2560 จากฐานข้อมูล Thailis และจากการบริการระบบสืบค้นฐานข้อมูลของห้องสมุดมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ที่สามารถเข้าสืบค้นได้ผ่านทางระบบอินเทอร์เน็ต เช่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, มหาวิทยาลัยศิลปากร, มหาวิทยาลัยขอนแก่น, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม และกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ เป็นต้น โดยงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ห่อถักมีคุณสมบัติตรงตามเกณฑ์ที่กำหนด จำนวน 127 เล่ม ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ประกอบด้วยตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยด้านการพิมพ์และผู้วิจัย จำนวน 7 ตัวแปร คุณลักษณะงานวิจัยด้านเนื้อหาของงานวิจัย จำนวน 7 ตัวแปร คุณลักษณะงานวิจัยด้านวิธีวิทยาการวิจัย จำนวน 12 ตัวแปร และตัวแปรด้านนวัตกรรมการประกุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้อในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน/ประเภทปัจจัยในการประกุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงฯ จำนวน 13 ตัวแปร และผลการวิจัยในรูปของค่าขนาดอิทธิพลที่ได้จากการคำนวณจากสูตรการค่าขนาดอิทธิพลตามแนวคิดของ Glass

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้มี 2 ฉบับ คือ แบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย และแบบประเมินคุณภาพงานวิจัย โดยผู้วิจัยดำเนินการบันทึกข้อมูล โดยนำไปทดลองบันทึกข้อมูลกับรายงานการวิจัยจำนวน 5 ฉบับ เพื่อปรับปรุงให้ครอบคลุมประเด็นที่ศึกษามากขึ้น แล้วนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความครอบคลุมในการเก็บข้อมูลของตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัย ความชัดเจนและ

ความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ตั้งชื่อตัวแปรรวมทั้งความเหมาะสมในการกำหนดรหัสในสมุดลงรหัส หลังจากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา จากนั้นนำแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัยที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความครอบคลุมตามตัวแปรที่ต้องการ จากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะอีกครั้งหนึ่งก่อนนำไปใช้จริง ส่วนแบบประเมินคุณภาพงานวิจัยและเกณฑ์การประเมินคุณภาพงานวิจัยนั้นผู้วิจัยนำแบบประเมินที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญและปรับปรุงมาแล้วไปทดลองใช้กับงานวิจัยจำนวน 3 เล่ม โดยผู้ทดลองใช้ 3 คน คือ อาจารย์ที่ปรึกษา 2 ท่าน และผู้วิจัย 1 คน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของการประเมิน (inter rater reliability) โดยใช้สูตรในการคำนวณค่าความสอดคล้องในการประเมินคุณภาพงานวิจัยและเกณฑ์ในการแปลผลค่าความสอดคล้องในการประเมินตาม Copper และ Hedges (1994, อ้างถึงในวัยญา ยิ้มยวน, 2547) และเปรียบเทียบผลที่ได้กับเกณฑ์การประเมินที่กำหนด ค่าความสอดคล้องคิดเป็นร้อยละ 76.67 แปลว่าค่าความสอดคล้องในการประเมินสอดคล้องกันในระดับดีมาก

การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 การวิเคราะห์คุณลักษณะเบื้องต้นของงานวิจัยและผลการประเมินคุณภาพงานวิจัยด้านการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ และร้อยละ ของคุณลักษณะงานวิจัยที่เป็นตัวแปรจัดประเภท ส่วนคุณลักษณะงานวิจัยที่เป็นตัวแปรต่อเนื่องวิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์การกระจาย ค่าความเบ้ ค่าความโด่ง และนำเสนอผลการประเมินคุณภาพงานวิจัยด้านการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตอนที่ 2 การวิเคราะห์คุณลักษณะงานวิจัยที่มีผลต่อค่าขนาดอิทธิพลของงานวิจัยด้านการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการสังเคราะห์ด้วยการการวิเคราะห์ห่อภิมาณ (Meta-analysis) ผู้วิจัยใช้แนวทางตามการวิเคราะห์ของ Glass (1981) และตอนที่ 3 การสรุปองค์ความรู้ที่เกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์คุณลักษณะเบื้องต้นและผลการประเมินคุณภาพงานวิจัยของงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์

1. สรุปผลการวิเคราะห์คุณลักษณะเบื้องต้นระดับเล่มวิทยานิพนธ์ ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ทำการคัดเลือกงานวิจัยด้านการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานตามเกณฑ์ที่กำหนดได้จำนวน 127 เล่ม โดยทั้งหมดเป็นงานวิจัยที่ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงทดลองและเชิงสหสัมพันธ์

1.1 ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะเบื้องต้นจำแนกตามตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยที่เป็นตัวแปรจัดประเภท พิจารณาตามคุณลักษณะการวิจัย 4 ด้าน คือ ด้านการพิมพ์และผู้วิจัย ด้านเนื้อหาสาระของงานวิจัย ด้านวิธีวิทยาการวิจัย และด้านนวัตกรรม/ประเภทปัจจัยในการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยภาพรวมพบว่า ส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยที่พิมพ์เผยแพร่ในระหว่าง พ.ศ. 2551-2557 ผลิตโดยกลุ่มมหาวิทยาลัยของรัฐมากที่สุด สาขาหลักสูตรและการสอน/การนิเทศ/นวัตกรรมการผลิตและการเรียนรู้มีการผลิตงานวิจัยมากที่สุด ส่วนใหญ่เป็นวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท และเพศผู้วิจัยเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย ส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อศึกษา เป็นงานวิจัยที่ศึกษากับกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมมากที่สุด เป็นกลุ่มตัวอย่างระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมากที่สุด อยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมากที่สุด และส่วนใหญ่เป็นกลุ่มตัวอย่างของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แบบแผนการวิจัยเป็นวิจัยเชิงทดลองเป็นส่วนใหญ่ ส่วนใหญ่ตั้งสมมติฐานแบบมีทิศทาง สุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มอย่างง่ายและแบบแบ่งกลุ่มมากที่สุด ส่วนใหญ่ออกแบบงานวิจัยเชิงทดลองโดยใช้วิธี The one group pretest-posttest design มากที่สุด ใช้เครื่องมือประเภทแบบทดสอบ/แบบวัดมากที่สุด ค่าคุณภาพเครื่องมือส่วนใหญ่อยู่ในระดับดี และมีการใช้สถิติประเภท t-test dependent มากที่สุด มีการศึกษากลุ่มนวัตกรรมการเรียน/การสอนมากที่สุด และประเภทนวัตกรรมที่พบว่าถูกนำมาใช้เพื่อจัดการเรียนรู้มากที่สุด คือ วิธีสอนแบบโครงงาน ในส่วนของของประเภทปัจจัย พบว่า งานวิจัยมีการศึกษาปัจจัยด้านบุคคล/ภูมิหลังผู้เรียนมากที่สุด

1.2 ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะเบื้องต้นจำแนกตามตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยที่เป็นตัวแปรต่อเนื่องระดับเล่มวิทยานิพนธ์ พบว่า งานวิจัยมีจำนวนหน้าทั้งหมดโดยเฉลี่ยประมาณ 229.62 หน้า และจำนวนหน้าหน้าไม่รวมภาคผนวกโดยเฉลี่ยประมาณ 124.35 หน้า งานวิจัยมีการกำหนดตัวแปรต้นมากที่สุด จำนวน 13 ตัวแปร และจำนวนตัวแปรต้นน้อยที่สุดคือ 1 ตัวแปร และงานวิจัยมีการกำหนดตัวแปรตามมากที่สุด จำนวน 5 ตัวแปร และจำนวนตัวแปรตามน้อยที่สุด จำนวน 1 ตัวแปร ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่นำมาใช้ในงานวิจัยมากที่สุดมีจำนวน 1,193 คน และน้อยที่สุดคือ 9 คน มีการใช้จำนวนเครื่องมือในการทดลองมากที่สุด จำนวน 5 ชิ้น และน้อยที่สุด คือ จำนวน 1 ชิ้น มีการใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลมากที่สุดคือ จำนวน 14 ชิ้น และน้อยที่สุดคือ จำนวน 1 ชิ้น จำนวนวิธีที่วิเคราะห์สูงที่สุดคือ จำนวน 6 วิธี และน้อยที่สุดคือ 1 วิธี และคะแนนประเมินคุณภาพงานวิจัยสูงสุด คือ 3.63 คะแนน และน้อยที่สุด คือ 1.80 คะแนน โดยค่าเฉลี่ยของงานวิจัยแต่ละเล่มมีคุณภาพการประเมินงานวิจัย 3.05 คะแนน

2. ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะเบื้องต้นในระดับชุดทดสอบสมมติฐาน

2.1 ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะเบื้องต้นของตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยที่เป็นตัวแปรจัดประเภทในระดับชุดของการทดสอบสมมติฐานในงานวิจัยเชิงทดลอง จำนวน 267 ชุดทดสอบ พบว่า

ตัวแปรประเภทนวัตกรรมการประยุกต์ใช้ฯ ส่วนใหญ่เป็นนวัตกรรมประเภทสื่อการเรียน/การสอน เครื่องมือวัดตัวแปรต้นส่วนใหญ่เป็นแบบประเมิน งานวิจัยส่วนใหญ่ไม่ระบุชนิดความเที่ยงและชนิดความตรงที่ใช้วัดเครื่องมือวัดตัวแปรต้น งานวิจัยมีการศึกษาตัวแปรตามประเภทผลสัมฤทธิ์ด้านพุทธิพิสัยมากที่สุด เครื่องมือวัดตัวแปรตามส่วนใหญ่เป็นแบบทดสอบ/แบบวัด ความเที่ยงของเครื่องมือวัดตัวแปรตามส่วนใหญ่ใช้วิธีของ Kuder-Richardson มากที่สุด ความตรงของเครื่องมือวัดตัวแปรตามที่พบส่วนใหญ่ คือ ความตรงตามเนื้อหา ใช้การเปรียบเทียบ pretest กับ posttest มากที่สุด ส่วนใหญ่ใช้สถิติทดสอบ t-test dependent, ใช้การสรุปสมมติฐานแตกต่างกันที่ระดับ.05 มากที่สุด และส่วนใหญ่มีการควบคุมตัวแปรแทรกซ้อนแบบ randomization และมากกว่า 1 วิธี

2.2 ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะเบื้องต้นของตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยที่เป็นตัวแปรต่อเนื่องในระดับชุดของการทดสอบสมมติฐานในงานวิจัยเชิงทดลอง จำนวน 267 ชุดทดสอบ พบว่าค่าความเที่ยงของเครื่องมือวัดตัวแปรต้นมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.87 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.037 ความเที่ยงของเครื่องมือวัดตัวแปรตามมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.86 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.075 ค่าเฉลี่ยของกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 36.80 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 43.83 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.12 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 7.41 ขนาดกลุ่มตัวอย่างของกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 38.57 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 58.49 ค่าเฉลี่ยของกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 27.01 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 36.47 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มควบคุม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.89 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.73 ขนาดกลุ่มตัวอย่างควบคุมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 33.42 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 9.70 และค่าเฉลี่ยสถิติทดสอบมีค่าเฉลี่ยของสถิติทดสอบมีค่าเท่ากับ 20.47 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 51.55

2.3 ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะเบื้องต้นของตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยที่เป็นตัวแปรจัดประเภทในระดับชุดของการทดสอบสมมติฐานในงานวิจัยเชิงสหสัมพันธ์ จำนวน 91 ชุดทดสอบ พบว่าคุณลักษณะงานวิจัยด้านตัวแปรประเภทปัจจัยในการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ พบว่า งานวิจัยส่วนใหญ่ศึกษาเกี่ยวกับตัวแปรประเภทปัจจัยด้านบุคคล/ภูมิหลังผู้เรียนมากที่สุด เครื่องมือวัดตัวแปรต้นเป็นแบบทดสอบ/แบบวัดมากที่สุด ส่วนใหญ่ใช้ Alpha-coefficient ในการวัดเครื่องมือวัดตัวแปรต้น ความตรงของเครื่องมือวัดตัวแปรต้นที่มีการใช้มากที่สุด คือ ความตรงตามเนื้อหา มีการศึกษาเกี่ยวกับตัวแปรตามประเภทผลสัมฤทธิ์ด้านจิตพิสัยมากที่สุด มีการใช้แบบทดสอบ/แบบวัดในการวัดตัวแปรตามมากที่สุด ความเที่ยงของเครื่องมือวัดตัวแปรตามส่วนใหญ่เป็น Alpha-coefficient ความตรงของเครื่องมือวัดตัวแปรตามเป็นความตรงตามเนื้อหามากที่สุด ส่วนใหญ่ใช้สถิติของ Pearson ในการวิเคราะห์ข้อมูล และการสรุปผลการทดสอบสมมติฐานที่พบมากที่สุด คือ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ.01

2.4 ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะเบื้องต้นของตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยที่เป็นตัวแปรต่อเนื่องในระดับชุดของการทดสอบสมมติฐานในงานวิจัยเชิงสหสัมพันธ์ พบว่า ค่าความเที่ยงของเครื่องมือวัดตัวแปรต้นมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.84 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.057 ค่าความเที่ยงของเครื่องมือวัดตัวแปรตามเท่ากับ 0.84 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.095 ขนาดกลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 564.48 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 216.02 และขนาดความสัมพันธ์มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.40 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.23

3. คุณภาพงานวิจัยของงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ทั้งหมดจำนวน 127 เล่ม โดยภาพรวมมีคุณภาพในระดับดี เฉลี่ย 3.05 คะแนน งานวิจัยส่วนใหญ่มีคุณภาพระดับดีมาก 15 ประเด็น และส่วนที่ควรปรับปรุงให้งานวิจัยมีคุณภาพมากขึ้นมี 8 ประเด็น

ตอนที่ 2 คุณลักษณะงานวิจัยที่มีผลต่อค่าขนาดอิทธิพลของงานวิจัยด้านการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของค่าขนาดอิทธิพลในภาพรวม

จำนวนค่าขนาดอิทธิพลระดับชุดทดสอบสมมติฐานของงานวิจัยเชิงทดลองมี 267 ค่า และจำนวนค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระดับชุดทดสอบสมมติฐานของงานวิจัยเชิงสหสัมพันธ์มี 91 ค่า และเมื่อปรับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็นค่าขนาดอิทธิพลทำให้ได้ค่าขนาดอิทธิพลรวม 358 ค่า โดยมีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลในภาพรวมเท่ากับ 2.37 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.19 ค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลต่ำที่สุดเท่ากับ -1.85 และสูงที่สุดเท่ากับ 8.60

2. คุณลักษณะงานวิจัยที่มีต่อค่าขนาดอิทธิพลระดับชุดทดสอบสมมติฐานของงานวิจัย

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนและเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยอิทธิพล จำแนกตามตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยในชุดทดสอบสมมติฐาน พบว่า ตัวแปรที่ทำให้ค่าขนาดอิทธิพลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ.05 มีจำนวน 23 ตัวแปร ดังนั้น ตัวแปรด้านการพิมพ์และผู้วิจัยจำนวน 3 ตัวแปร ตัวแปรด้านเนื้อหาสาระจำนวน 4 ตัวแปร ตัวแปรด้านวิวิธวิทยาการวิจัยจำนวน 15 ตัวแปร และตัวแปรด้านนวัตกรรมการประยุกต์ใช้ฯ 1 ตัวแปร ตามลำดับ

3. การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยกับค่าขนาดอิทธิพล

ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยและค่าขนาดอิทธิพลมีทั้งความสัมพันธ์ทางบวกและความสัมพันธ์ทางลบ พบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับค่าขนาดอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ.05 มีจำนวน 3 ตัวแปร สำหรับตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับค่าขนาดอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ.01 มีจำนวน 31 ตัวแปร

4. การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ

ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ พบว่า ตัวแปรที่มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยต่อค่าขนาดอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ($p=.000-.035$) มีจำนวน 9 ตัว ได้แก่ ตัวแปรการ

เปรียบเทียบ pretest-posttest, ตัวแปรกลุ่มมหาวิทยาลัยของราชภัฏ, ตัวแปรสรุปผลการทดสอบ สมมติฐานแตกต่างกันที่ระดับ.01, ตัวแปรชนิดความเที่ยงของเครื่องมือวัดตัวแปรตาม Lovett, ตัวแปรตามประเภทผลสัมฤทธิ์ด้านพุทธิพิสัย, ตัวแปรประเภทสถิติ t-test/z-test, ตัวแปรการออกแบบ งานวิจัยเชิงทดลองแบบ randomized control group pretest-posttest design, ตัวแปรสาขา เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา/การจัดการเทคโนโลยี/คอมพิวเตอร์ และตัวแปรชนิดความตรงของ เครื่องมือวัดตัวแปรต้นชนิดความตรงตามเนื้อหา ตัวแปรทั้ง 9 ตัวแปรร่วมกันอธิบายความแปรปรวน ของค่าขนาดอิทธิพลได้ร้อยละ 42.70

ตอนที่ 3 องค์ความรู้ที่เกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการ เรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

จากการสรุปองค์ความรู้ที่เกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการ จัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า งานวิจัยมีการประยุกต์ใช้นวัตกรรมในการจัดการ เรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างหลากหลาย ได้แก่ นวัตกรรมด้านหลักสูตร, ด้านแผนการจัดการเรียนรู้, ด้านวิธีสอน, ด้านสื่อการเรียน/การสอน, ด้านเทคนิคการสอน, ด้านรูปแบบการเรียนรู้, และด้าน กิจกรรม/โปรแกรม ดังรายละเอียดต่อไปนี้

งานวิจัยที่ศึกษานวัตกรรมด้านหลักสูตร พบว่า หลักสูตรที่นำมาพัฒนาการเรียนรู้ตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือ หลักสูตรสถานศึกษา, หลักสูตรรายวิชาของกลุ่มสาระการเรียนรู้ และหลักสูตรท้องถิ่น งานวิจัยที่ศึกษานวัตกรรมด้านแผนการจัดการเรียนรู้ พบว่า งานวิจัยมีการศึกษา นวัตกรรมด้านแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการมากที่สุด รองลงมาคือ แผนการจัดการเรียนรู้ แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7ขั้น/5ขั้น, และแบบร่วมมือ ตามลำดับ โดยในการจัดการเรียนการรู้ผู้วิจัยจะมี การสร้างนวัตกรรมด้านแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ควบคู่กับนวัตกรรมการสอนด้านต่าง ๆ ที่ศึกษา งานวิจัยที่ศึกษานวัตกรรมด้านวิธีสอน พบว่า งานวิจัยมีการศึกษานวัตกรรมด้านวิธีสอนแบบโครงงาน มากที่สุดจากหลากหลายกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาด้านต่าง ๆ ตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง งานวิจัยที่ศึกษานวัตกรรมด้านสื่อการเรียน/การสอน พบว่า มีการศึกษานวัตกรรมด้านสื่อการเรียน/การสอนร่วมกับนวัตกรรมด้านอื่นๆ เช่น นวัตกรรมวิธีสอน รูปแบบการเรียนรู้ หรือเทคนิคการสอน เป็นต้น โดยงานวิจัยมีการใช้ชุดกิจกรรมมากที่สุด รองลงมา คือ สื่อสังคมออนไลน์ และชุดการสอน ตามลำดับ งานวิจัยที่ศึกษานวัตกรรมด้านเทคนิคการสอน พบว่า งานวิจัยมีการศึกษานวัตกรรมด้านเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือมากที่สุด รองลงมาคือ การใช้ แผนผังทางปัญญา และพบว่างานวิจัยที่ศึกษานวัตกรรมด้านเทคนิคการเรียนรู้ส่วนใหญ่จะมีการศึกษา วิจัยควบคู่กับนวัตกรรมด้านอื่นๆ งานวิจัยที่ศึกษานวัตกรรมด้านรูปแบบการเรียนรู้ พบว่า งานวิจัยมี การศึกษานวัตกรรมด้านรูปแบบการเรียนรู้ 4MAT มากที่สุด รองลงมาคือ ด้านรูปแบบการเรียนรู้ แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7ขั้น/5ขั้น และด้านทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง ตามลำดับ และงานวิจัย

ที่ศึกษานวัตกรรมด้านกิจกรรม/โปรแกรม พบว่า กิจกรรม/โปรแกรมที่นำมาพัฒนาการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือ กิจกรรม/โปรแกรมที่เน้นกระบวนการคิด และกิจกรรมที่เน้นกระบวนการกลุ่ม

จากนวัตกรรมที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียน โดยภาพรวมพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ค่อนข้างหลากหลาย ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาตอนต้น-ตอนปลาย และชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น-ตอนปลาย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีทั้งแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านพุทธิพิสัย, จิตพิสัย และทักษะพิสัย และพบว่างานวิจัยส่วนใหญ่สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ด้านต่าง ๆ ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผลการวิจัย

ผู้วิจัยแบ่งการอภิปรายออกเป็น 3 ตอน คือ 1) คุณลักษณะการวิจัย 2) คุณลักษณะงานวิจัยที่มีต่อค่าขนาดอิทธิพล และ 3) องค์ความรู้ที่เกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตอนที่ 1 คุณลักษณะงานวิจัย

งานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ส่วนใหญ่ผลิตในระหว่างปี พ.ศ. 2551-2557 และงานวิจัยในช่วงปี 2549-2550 ยังมีจำนวนค่อนข้างน้อย เนื่องจากเริ่มมีการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาอย่างจริงจังตั้งแต่ช่วงปี 2549 เป็นต้นมา ดังนั้นในช่วงแรกของการขับเคลื่อนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอาจยังไม่แพร่หลายมากนักทำให้งานวิจัยมีจำนวนน้อย แต่หลังจากปี 2550 เป็นต้นมางานวิจัยทางการศึกษาที่เกี่ยวกับการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาทุกระดับมีจำนวนมากขึ้นเนื่องจากในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติตั้งแต่ฉบับที่ 9 เป็นต้นมาจนถึงฉบับที่ 12 ซึ่งเป็นฉบับปัจจุบัน ได้เน้นการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการสร้างภูมิคุ้มกันในการพัฒนาประเทศ ซึ่งแผนพัฒนาฯ กล่าวไว้ว่าสถาบันวิชาการต้องเร่งสร้างองค์ความรู้ พัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน ฝึกอบรม จัดเวทีสัมมนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อให้ภาคประชาชนสามารถนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตได้ ดังนั้นจะเห็นได้ว่างานวิจัยที่เกี่ยวกับการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้มีมากขึ้นในทุกสาขาวิชา กลุ่มมหาวิทยาลัยที่มีการผลิตงานวิจัยมากที่สุด คือ กลุ่มมหาวิทยาลัยของรัฐ โดยส่วนใหญ่เป็นงานของมหาวิทยาลัยขอนแก่น ส่วนสาขาที่ผลิตงานวิจัย พบว่า สาขาหลักสูตรและการสอน/การนิเทศ/นวัตกรรมหลักสูตรและการเรียนรู้มีการผลิตงานวิจัยมากที่สุด เมื่อพิจารณาถึงประเด็นที่ศึกษาพบว่า สาขาหลักสูตรและการสอน/การนิเทศ/นวัตกรรมหลักสูตรและการเรียนรู้ เป็นสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้มากที่สุด ซึ่งงานวิจัยสามารถเป็นประโยชน์กับครูผู้สอนและ

นักเรียนที่จะสามารถนำความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้และ สอดแทรกบูรณาการความรู้เข้าไปในเนื้อหารายวิชาของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ สอดคล้องกับ ทิศวรรณ คำทองสุข (2550) ได้กล่าวว่าสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน เป็นสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับ การจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการมากที่สุด และสอดคล้องกับที่ธำรง บัวศรี (2542) ได้กล่าวว่า ควรบูรณาการลักษณะอื่นควบคู่กับการบูรณาการเนื้อหาสาระ เช่น บูรณาการระหว่างความรู้กับ กระบวนการเรียนรู้ บูรณาการสิ่งที่เรียนกับชีวิตประจำวัน ดังนั้นการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้โดยสอดแทรกบูรณาการเข้าไปในเนื้อหาสาระของรายวิชา ต่างๆ จึงน่าจะเกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียนที่จะสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

วัตถุประสงค์ที่ใช้ในการศึกษาเป็นวัตถุประสงค์เพื่อศึกษามากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 39.40 รองลงมาคือ เพื่อเปรียบเทียบคิดเป็นร้อยละ 26.80 แสดงให้เห็นว่าจุดมุ่งหมายของการวิจัยส่วนใหญ่ มีจุดประสงค์เพื่อต้องการทราบความเป็นไปของการจัดการเรียนรู้ แต่ไม่ได้มุ่งอธิบายการจัดการเรียนรู้ ที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ทำให้สิ่งที่ค้นพบจากการวิจัยนำไปใช้ประโยชน์ได้ค่อนข้างน้อย สอดคล้องกับ วลัยภรณ์ ขุนชนะ (2550) ที่กล่าวว่า จุดมุ่งหมายของการวิจัยส่วนใหญ่ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาหรือ เปรียบเทียบจุดประสงค์เพื่อชี้สภาพที่เกิดขึ้น แต่ไม่ได้อธิบายสภาพที่เกิดขึ้นทำให้ประโยชน์ที่ได้จาก การวิจัยจะนำไปใช้ได้น้อย ดังนั้นควรมีการศึกษาในวัตถุประสงค์อื่นที่พิจารณาแล้วข้อค้นพบจากการ วิจัยสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์มากกว่าเดิม

ในส่วนของกลุ่มสาระการเรียนรู้ พบว่า เป็นงานวิจัยศึกษากับกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคม ศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 41.70 แสดงให้เห็นว่าลักษณะบริบทของกลุ่ม สาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สอดคล้องเหมาะสมกับการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงเข้าไปสอดแทรกบูรณาการเข้าไปในเนื้อหาสาระ เนื่องจากหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สามารถนำไปปรับใช้ได้ ใน 4 มิติ คือ สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ซึ่งมีความ สอดคล้องกับหลักสูตรและเนื้อหาสาระของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มากที่สุด ในส่วนของกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัย พบว่า ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในระดับชั้น มัธยมศึกษาตอนต้น (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3) มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 39.40 น่าจะเนื่องมาจากใน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีช่วงอายุ 13-15 ปี เป็นช่วงวัยที่มีเริ่มมีพัฒนาการทางด้านสังคมและ สติปัญญาที่จะพร้อมพัฒนาไปสู่ช่วงวัยรุ่นตอนปลาย ซึ่งเด็กวัยนี้จะมีเหตุผลและควบคุมตนเองได้ดีขึ้น รู้จักอดทนต่อการปฏิบัติของคนรอบข้าง ช่วงความสนใจนานขึ้น สามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ ใหม่ๆ ได้กว้างขวางขึ้น และสามารถเข้าใจสิ่งที่เขื่อนามธรรมได้มากขึ้น โดยเฉพาะคำพูดที่จะสามารถ เข้าใจคำพูดที่ลึกซึ้ง ถ้อยคำเปรียบเทียบต่างๆ ได้ดีขึ้น (ลักขณา สรวิวัฒน์, 2557) ดังนั้นการประยุกต์ใช้ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้กับกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ระดับชั้นมัธยมศึกษา ตอนต้น (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3) น่าจะเป็นประโยชน์กับผู้เรียนที่สามารถทำให้เกิดทักษะชีวิตและ

ต่อยอดความรู้ที่สามารถนำไปปรับใช้ได้ในชีวิตประจำวันและในอนาคต นอกจากนี้ยังพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คิดเป็นร้อยละ 52.00 และเป็นกลุ่มตัวอย่างที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 92.90 น่าจะเนื่องมาจากกระทรวงศึกษาธิการได้มีนโยบายขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาในทุก ระดับ เพื่อให้ผู้บริหารองค์กร ผู้บริหารการศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษา และนักเรียน นักศึกษา มีความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและสามารถนำหลักคิด หลักปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการในการบริหารจัดการการเรียนการสอน ตลอดจนประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน และได้เริ่มดำเนินการให้มีสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรม การเรียนรู้และบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง “สถานศึกษาพอเพียง” ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550 เป็นต้นมา ดังนั้นสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงได้สนองนโยบายโดย ดำเนินการให้สถานศึกษาในสังกัดดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และบริหารจัดการตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง และส่งเสริมให้เป็นสถานศึกษาแบบอย่างในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และ บริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง “สถานศึกษาพอเพียง” ดังนั้นจึงทำให้เกิด งานวิจัยจำนวนมากที่ศึกษาเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการ เรียนรู้กับกลุ่มตัวอย่างที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และยังพบว่ากลุ่ม ตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เนื่องจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นภูมิภาคที่มี เขตพื้นที่การศึกษาจำนวนมากกว่าเขตพื้นที่การศึกษาในภูมิภาคอื่นทำให้มีสถานศึกษาที่สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานหลายแห่ง และบริบทของพื้นที่ด้านสิ่งแวดล้อม ชุมชน สังคม และ วัฒนธรรมยังมีความเหมาะสมสอดคล้องกับแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ในด้านของแบบแผนการวิจัยเป็นวิจัยเชิงทดลองเป็นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 94.50 และ ออกแบบโดยใช้วิธี The one group pretest-posttest design มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 66.70 เพราะเป็นการทดลองที่ทำการเปรียบเทียบตัวแปรจัดการกระทำ และเลือกใช้การสุ่มอย่างง่ายมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 39.40 ส่วนใหญ่มีการควบคุมตัวแปรแทรกซ้อนมากกว่า 1 วิธี และการควบคุมตัวแปร แทรกซ้อนแบบสุ่ม (randomization) คิดเป็นร้อยละ 32.60 เท่ากัน ดังนั้นตัวแปรตามของงานวิจัย ที่นำมาสังเคราะห์ส่วนใหญ่จึงควรเป็นผลที่มาจากตัวแปรอิสระอย่างแท้จริง เมื่อพิจารณาในส่วนของ การตั้งสมมติฐานการวิจัย พบว่างานวิจัยส่วนใหญ่ตั้งสมมติฐานแบบมีทิศทาง คิดเป็นร้อยละ 70.10 แสดงว่างานวิจัยส่วนใหญ่ผู้วิจัยให้ความสำคัญกับคำตอบล่วงหน้า เพื่อให้ผู้อ่านงานวิจัยได้ เห็นว่าคำตอบของงานวิจัยว่าเป็นสิ่งที่สามารถทดสอบได้ เมื่อพิจารณาประเภทเครื่องมือที่ใช้ในการ วิจัย พบว่า งานวิจัยมีการใช้เครื่องมือประเภทแบบทดสอบ/แบบวัดมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 51.00 ในส่วนของคุณภาพเครื่องมือในภาพรวม พบว่า คุณภาพเครื่องมือส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีเพราะ เครื่องมือของงานวิจัยแต่ละเรื่องก็นำมาสังเคราะห์ผ่านการตรวจสอบคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญ มีการ

ปรับแก้และทำการทดลองใช้ก่อนนำมาใช้จริง และในด้านการใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า งานวิจัยมีการใช้สถิติประเภท t-test dependent มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 33.60 สอดคล้องกับ งานวิจัยส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยเชิงทดลองและมีการออกแบบงานวิจัยที่ใช้วิธี The one group pretest-posttest design มากที่สุด

ตัวแปรด้านนวัตกรรมการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า กลุ่มนวัตกรรมที่ถูกนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้มากที่สุดคือ นวัตกรรมด้านสื่อการเรียน/การสอน คิดเป็นร้อยละ 26.00 แสดงให้เห็นว่าผู้วิจัยต้องการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยผ่านสื่อนวัตกรรมต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นสื่อ ประเภทวัสดุอุปกรณ์ เทคนิควิธีการ คอมพิวเตอร์หรือสื่อออนไลน์ต่าง ๆ และการเรียนการสอนในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา สื่อการสอนหรือเทคโนโลยีมีอยู่อย่างมากมายให้เลือกใช้เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน ให้ดียิ่งขึ้นโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ นักเรียนจึงได้รับการพัฒนาก่อให้เกิดการเรียนรู้ด้านต่าง ๆ หลาย ประการ คือ ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ ช่วยแก้ปัญหาพื้นฐานหรือภูมิหลัง ของผู้เรียน และช่วยให้โอกาสในการเรียนของผู้เรียนเท่าเทียมกัน และยังเป็นการมุ่งเน้นให้ผู้เรียน ได้รับความรู้เป็นประสบการณ์ตรงผ่านสื่อการเรียน/การสอนต่าง ๆ ที่สอดแทรกเข้าไปในการเรียนการสอน ส่วนประเภทนวัตกรรมพบว่า มีการใช้นวัตกรรมประเภทวิธีสอนแบบโครงงานมากที่สุด ซึ่งเป็น นวัตกรรมหนึ่งที่ผู้วิจัยสื่อให้เห็นว่าต้องการให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้า หรือปฏิบัติงานตามหัวข้อที่ ผู้เรียนสนใจตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งผู้เรียนจะต้องฝึกการทำงานอย่างเป็นระบบ มีขั้นตอน วางแผนและแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบจนสำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ ซึ่งน่าจะเป็น ประโยชน์กับผู้เรียนในด้านที่จะทำให้ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ที่หลากหลาย อันเป็นประสบการณ์ที่มี คุณค่าสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานต่าง ๆ ได้ นอกจากนี้วิธีสอนแบบโครงงานยังสามารถสอนต่อเนื่องกับวิธีสอนแบบบูรณาการทั้งภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้ และระหว่างกลุ่มสาระ การเรียนรู้ได้เพื่อให้ผู้เรียนได้นำองค์ความรู้และประสบการณ์ที่ได้มาบูรณาการเพื่อทำโครงการ สอดคล้องกับพรพนา รัตนพงษ์ไชย (2558) ที่กล่าวว่า ผู้เรียนมีความสามารถในการทำโครงงานด้าน การเลือกหัวข้อเป็นลำดับแรก เนื่องมาจากผู้เรียนได้รับการกระตุ้น/เร้าความสนใจระหว่างร่วม กิจกรรมการเรียนจนเกิดความสงสัยต่อเรื่องนั้น ๆ ทำให้การเลือกหัวข้อเพื่อศึกษาค้นคว้ามีความ สอดคล้องกับเนื้อหาในบทเรียน อีกทั้งผู้เรียนจะสนใจเรื่องที่ใกล้ตัวหรือเกี่ยวข้องกับตนเอง หัวข้อที่ เลือกจึงมีความสัมพันธ์กับชีวิตประจำวัน สภาพความเป็นอยู่ และสภาพท้องถิ่นของผู้เรียนเอง นอกจากนี้หัวข้อที่ผู้เรียนสนใจศึกษาค้นคว้าเพื่อทำโครงงานนั้นยังมีความน่าสนใจและทำให้เกิดเรียนรู้ อีกมากมาย อีกทั้งยังสามารถประยุกต์ใช้วิธีสอนแบบโครงงานกับหลากหลายเนื้อหาสาระในกลุ่มวิชา ต่าง ๆ ของกลุ่มสาระการเรียนรู้

เมื่อพิจารณาในส่วนของการทดสอบสมมติฐานในภาพรวม พบว่า ประเภทตัวแปรต้นที่เป็นตัวแปรประเภทนวัตกรรมงานวิจัยมีการใช้นวัตกรรมด้านสื่อการเรียน/การสอนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 24.70 ซึ่งสอดคล้องกับระดับเลมงานวิจัย ส่วนตัวแปรประเภทปัจจัย พบว่า งานวิจัยมีการศึกษาปัจจัยด้านบุคคล/ภูมิหลังผู้เรียนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 42.90 แสดงให้เห็นว่าผู้วิจัยต้องการศึกษาข้อมูลในลักษณะความจำเพาะเจาะจงของบุคคลด้านภูมิหลังต่าง ๆ อาจเป็นเพราะคุณลักษณะที่อยู่ในตัวบุคคลเป็นปัจจัยสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเพราะเมื่อทราบถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลจึงสามารถนำข้อมูลมาวางแผนด้านการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละบุคคล โดยคำนึงถึงพื้นฐานของความแตกต่างระหว่างบุคคล ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ผู้เรียนรายบุคคลอีกวิธีหนึ่ง

ในส่วนของงานวิจัยเชิงทดลอง พบว่า มีการศึกษาตัวแปรตามที่เป็นตัวแปรผลสัมฤทธิ์ด้านพุทธิพิสัยมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 58.30 อาจเป็นเพราะในการวิจัยเชิงทดลองมุ่งศึกษาและให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างแท้จริง และสามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตจริง ซึ่งเป็นการต่อยอดนำไปสู่การมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์และทักษะชีวิตที่เหมาะสมตามช่วงวัย สอดคล้องกับปริญญษรธรรมปียา (2557) ที่กล่าวว่า การจัดการศึกษาโดยสอดแทรกหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจในแนวคิดของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจะสามารถสร้างจิตสำนึกที่เข้มแข็งในหลักการดำเนินชีวิตโดยสถานศึกษาสามารถปลูกฝังแนวคิดผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ในลักษณะต่าง ๆ ส่งผลให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามแนวคิดของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและสามารถนำแนวคิดนั้นไปยึดถือปฏิบัติในการดำเนินชีวิตต่อไป ส่วนในงานวิจัยเชิงสหสัมพันธ์ พบว่า มีการศึกษาตัวแปรตามที่เป็นตัวแปรผลสัมฤทธิ์ด้านจิตพิสัยมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 70.30 อาจเป็นเพราะในการวิจัยเชิงสหสัมพันธ์มุ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะด้านความพอเพียงซึ่งส่วนใหญ่เป็นพฤติกรรมทางด้านจิตใจ เช่น เจตคติ ค่านิยม ทักษะจิต ความพึงพอใจ เพื่อทำให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมเปลี่ยนไปในแนวทางที่พึงประสงค์ สอดคล้องกับ จีรพัฒน์ศิริรักษ์ (2555) ที่ศึกษาเกี่ยวกับลักษณะ สถานการณ์ในโรงเรียน ครอบครัว และจิตพอเพียง ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรับผิดชอบของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า ปัจจัยเชิงสาเหตุด้านโรงเรียน ครอบครัว จิตลักษณะเดิม มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมความรับผิดชอบของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

เครื่องมือวัดตัวแปรตามที่ใช้มากที่สุด คือ แบบทดสอบ/แบบวัด คิดเป็นร้อยละ 89.90 ชนิดความเที่ยงที่ใช้ส่วนใหญ่คือ Kuder-Richardson คิดเป็นร้อยละ 59.20 เนื่องจากงานวิจัยเชิงทดลองส่วนใหญ่วัดตัวแปรตามด้านพุทธิพิสัย จึงต้องใช้แบบสอบ/แบบวัด ที่ใช้วิธีของ Kuder-Richardson

ในการหาค่าความเที่ยง ส่วนในงานวิจัยเชิงสหสัมพันธ์ ชนิดความเที่ยงของเครื่องมือวัดตัวแปรตามส่วนใหญ่เป็น Alpha-coefficient คิดเป็นร้อยละ 90.10 เนื่องจากงานวิจัยเชิงสหสัมพันธ์ส่วนใหญ่วัดตัวแปรตามประเภทผลสัมฤทธิ์ด้านจิตพิสัยที่ใช้แบบทดสอบ/แบบวัด หรือแบบสอบถามเชิงคุณลักษณะด้านปัจจัยต่างๆ ในด้านของสถิติทดสอบ พบว่า งานวิจัยเชิงทดลองมีการใช้ สถิติ t-test dependent มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 54.30 ซึ่งสอดคล้องกับระดับเล่มงานวิจัยที่ใช้ t-test dependent มากที่สุด ส่วนงานวิจัยเชิงสหสัมพันธ์ พบว่า มีการใช้สถิติ Pearson มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 64.80 เนื่องจากเป็นงานวิจัยเชิงสหสัมพันธ์ที่ต้องการหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

ด้านคุณภาพของงานวิจัย พบว่า คุณภาพงานที่นำมาสังเคราะห์มีคุณภาพในระดับใกล้เคียงกัน (คะแนนเฉลี่ย 3.05) และจากงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์จำนวน 127 เล่ม มีคุณภาพงานวิจัยระดับดีถึงร้อยละ 75.60 ซึ่งถือว่าอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างสูง สอดคล้องกับงานวิจัยของสร้อยญา จันทร์ชูสกุล (2018) ที่ศึกษาการวิเคราะห์อภิमानงานวิจัยด้านนวัตกรรมการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับประถมศึกษา จากงานวิจัยจำนวน 88 เล่ม พบว่า ในภาพรวมงานวิจัยมีคุณภาพอยู่ในระดับดีคิดเป็นร้อยละ 74.60 รวมถึงผลการวิจัยของศิริดา ทรัพย์เหมือน (2011) ที่ศึกษาประสิทธิผลปัจจัยสี่ด้านในการพัฒนาในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน จากงานวิจัยเชิงปริมาณจำนวน 55 เล่ม พบว่า ในภาพรวมงานวิจัยมีคุณภาพอยู่ในคุณภาพระดับดีมากคิดเป็นร้อยละ 18.18 และคุณภาพระดับดีคิดเป็นร้อยละ 58.18 งานวิจัยทุกเล่มที่นำมาสังเคราะห์มีการสรุปผลการวิจัยสอดคล้องกับปัญหาวิจัย/วัตถุประสงค์การวิจัย ครอบคลุมทุกหัวข้อ ใช้ข้อความกระชับอ่านเข้าใจง่าย อ่านแล้วเข้าใจถึงประเด็นที่ต้องการสรุปในหัวข้อนั้น ๆ อย่างชัดเจน อาจเนื่องมาจากผู้วิจัยได้ทำการวิจัยและมีความเอาใจใส่ในการทำการวิจัยอย่างละเอียดทุกขั้นตอน มีการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลถูกต้องตรงประเด็นกับปัญหา/วัตถุประสงค์การวิจัย รวมทั้งศึกษาผลที่ได้จากการวิจัยอย่างถี่ถ้วนจึงทำการสรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 2 คุณลักษณะงานวิจัยที่มีต่อค่าขนาดอิทธิพลของงานวิจัย

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนและเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยอิทธิพล พบว่า ตัวแปรที่ทำให้ค่าขนาดอิทธิพลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ.05 ได้แก่ ตัวแปรด้านการพิมพ์และผู้วิจัย โดยงานวิจัยที่มาจากกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏทำให้มีค่าขนาดอิทธิพลสูงงานวิจัยที่มาจากกลุ่มมหาวิทยาลัยของรัฐ, ตัวแปรสาขาที่ผลิตงานวิจัย โดยงานวิจัยที่ผลิตโดยสาขาหลักสูตรและการสอน/การนิเทศ/นวัตกรรมหลักสูตรและการเรียนรู้, สาขาสาขาเทคโนโลยีการสื่อสาร/การจัดการเทคโนโลยี/คอมพิวเตอร์, การวิจัยการศึกษา/การวิจัยและการประเมินผลการศึกษา/การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ และสาขาการประถมศึกษา/มัธยมศึกษาทำให้มีค่าขนาดอิทธิพลสูงกว่างานวิจัยที่ผลิตโดยสาขาคหกรรมศาสตร์/ครุศาสตร์เกษตร และงานวิจัยที่ผลิตโดยสาขาหลักสูตรและการสอน/การนิเทศ/นวัตกรรมหลักสูตรและการเรียนรู้ทำให้มีค่าขนาดอิทธิพลสูงกว่างานวิจัยที่ผลิต

โดยสาขาสาขาจิตวิทยาการศึกษา/การแนะแนว/การให้คำปรึกษา, งานวิจัยที่มาจากประเภทสารนิพนธ์/การค้นคว้าอิสระ/งานวิจัยของหน่วยงาน/สถาบัน ทำให้มีค่าขนาดอิทธิพลสูงกว่างานวิจัยที่มาจากวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท

ตัวแปรวัตถุประสงค์การวิจัย โดยงานวิจัยที่นำวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา, เพื่อเปรียบเทียบ และเพื่อพัฒนามาใช้ทำให้มีค่าขนาดอิทธิพลสูงกว่าวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบหาความสัมพันธ์, ตัวแปรกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยงานวิจัยที่ศึกษากับกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์, กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ทำให้มีค่าขนาดอิทธิพลสูงกว่างานวิจัยที่ศึกษากับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ/ไม่สังกัดกลุ่มสาระ, ตัวแปรระดับชั้นของกลุ่มตัวอย่าง โดยงานวิจัยที่ศึกษากับกลุ่มตัวอย่างระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น, ชั้นประถมศึกษาตอนปลาย และชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ทำให้มีค่าขนาดอิทธิพลสูงกว่างานวิจัยที่ศึกษากับกลุ่มตัวอย่างระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น, ตัวแปรภูมิภาคของกลุ่มตัวอย่าง โดยงานวิจัยที่ใช้กลุ่มตัวอย่างจากภาคเหนือ, ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, ภาคกลาง และภาคใต้ ทำให้มีค่าขนาดอิทธิพลสูงกว่างานวิจัยที่ใช้กลุ่มตัวอย่างจากกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

ตัวแปรขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยงานวิจัยที่มีกลุ่มตัวอย่างไม่เกิน 40 คน, 41-70 คน และ 71-99 คน ทำให้มีค่าขนาดอิทธิพลสูงกว่าตัวแปรขนาดกลุ่มตัวอย่าง 100 คนขึ้นไป, ตัวแปรการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง งานวิจัยใช้ประชากรศึกษา/กลุ่มเป้าหมาย, การสุ่มอย่างง่าย และตัวแปรการเลือกแบบเจาะจง/อาสาสมัคร ทำให้มีค่าขนาดอิทธิพลสูงกว่าตัวแปรการสุ่มแบบแบ่งชั้นและการสุ่มแบบหลายขั้นตอน และงานวิจัยที่ใช้การสุ่มอย่างมีระบบ ทำให้มีค่าขนาดอิทธิพลสูงกว่างานวิจัยที่ใช้การสุ่มแบบหลายขั้นตอน, ตัวแปรการออกแบบงานวิจัยเชิงทดลอง โดยงานวิจัยที่ออกแบบโดยใช้ The one group pretest-posttest design ทำให้มีค่าขนาดอิทธิพลสูงกว่างานวิจัยที่ใช้ randomized control group pretest-posttest design และงานวิจัยที่ไม่ใช่การทดลอง และงานวิจัยที่ออกแบบโดยใช้ randomized control group pretest-posttest design ทำให้มีค่าขนาดอิทธิพลสูงกว่าตัวแปรงานวิจัยที่ไม่ใช่การทดลอง, ตัวแปรประเภทตัวแปรตามซึ่งเป็นตัวแปรด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยงานวิจัยที่ศึกษาตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านพุทธิพิสัย ทำให้มีค่าขนาดอิทธิพลสูงกว่าด้านจิตพิสัย และด้านทักษะพิสัย, ตัวแปรประเภทเครื่องมือวัดตัวแปรตาม โดยงานวิจัยที่ใช้เครื่องมือประเภทแบบสอบถาม/แบบวัด ทำให้มีค่าขนาดอิทธิพลสูงกว่างานวิจัยที่ใช้เครื่องมือประเภทแบบสอบถาม, ตัวแปรชนิดความเที่ยงของเครื่องมือวัดตัวแปรตาม โดยงานวิจัยที่ใช้ชนิดความเที่ยง Kuder-Richardson และชนิดความเที่ยง Lovett ทำให้มีค่าขนาดอิทธิพลสูงกว่างานวิจัยที่ใช้ชนิดความเที่ยง Alpha-coefficient และงานวิจัยที่ใช้ชนิดความเที่ยง Lovett ทำให้มีค่าขนาดอิทธิพลสูงกว่างานวิจัยที่ใช้ชนิดความเที่ยง Kuder-Richardson, ตัวแปรชนิดของความตรงที่ใช้วัดเครื่องมือวัดตัวแปรตาม โดยงานวิจัยที่ใช้ความตรงตามเนื้อหา ทำให้มีค่าขนาดอิทธิพลสูงกว่างานวิจัยที่ใช้

เครื่องมือมาตรฐาน/เครื่องมือที่พัฒนาโดยผู้อื่นไม่มีการหาความตรงซ้ำ และงานวิจัยที่ใช้ความตรงเชิง
 พินิจ, ตัวแปรประเภทการเปรียบเทียบ โดยงานวิจัยที่ใช้การเปรียบเทียบ pretest-posttest ทำให้มี
 ค่าขนาดอิทธิพลสูงกว่างานวิจัยที่ใช้การเปรียบเทียบกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมด้วย t-test
 independent, การเปรียบเทียบตัวแปรตามระหว่างกลุ่มตัวแปรต้น, การเปรียบเทียบตัวแปรตามกับ
 เกณฑ์มาตรฐาน และงานวิจัยที่ใช้การเปรียบเทียบความสัมพันธ์, ตัวแปรประเภทสถิติทดสอบ โดย
 งานวิจัยที่ใช้สถิติ t-test/z-test, สถิติ F-test และ สถิติ descriptive ทำให้มีค่าขนาดอิทธิพลสูงกว่า
 งานวิจัยที่ใช้สถิติ correlation และงานวิจัยที่ใช้สถิติ descriptive ทำให้มีค่าขนาดอิทธิพลสูงกว่า
 สถิติ test/z-test และตัวแปรสถิติ F-test, ตัวแปรประเภทสรุปผลการทดสอบสมมติฐาน โดย
 งานวิจัยที่ไม่ได้ใช้สถิติทดสอบ/ไม่ระบุนัยสำคัญ, ใช้การสรุปแบบแตกต่างที่ระดับ .01 และใช้การสรุป
 แบบแตกต่างที่ระดับ .05 ทำให้มีค่าขนาดอิทธิพลสูงกว่างานวิจัยที่ใช้การสรุปแบบไม่แตกต่างที่ระดับ
 .01 และไม่แตกต่างที่ระดับ.05 และงานวิจัยไม่ได้ใช้สถิติทดสอบ/ไม่ระบุนัยสำคัญ ทำให้มีค่าขนาด
 อิทธิพลสูงกว่างานวิจัยที่ใช้การสรุปแบบแตกต่างที่ระดับ .01, แตกต่างที่ระดับ .05, ตัวแปรการ
 ควบคุมตัวแปรแทรกซ้อน โดยงานวิจัยที่ไม่ระบุการควบคุม/ไม่มีการควบคุม, ใช้การควบคุมตัวแปร
 แทรกซ้อนด้วยวิธี randomization, วิธี stat control และการควบคุมตัวแปรแทรกซ้อนมากกว่า 1
 วิธี ทำให้มีค่าขนาดอิทธิพลสูงกว่างานวิจัยที่ไม่ใช่การทดลอง

ตัวแปรนวัตกรรม/ประเภทปัจจัยในการประยุกต์ใช้ งานวิจัยที่ศึกษากลุ่มนวัตกรรมประเภท
 หลักสูตร ทำให้มีค่าขนาดอิทธิพลสูงกว่างานวิจัยที่ศึกษากลุ่มนวัตกรรมประเภทกิจกรรม/โปรแกรม
 ผลการวิเคราะห์ดังกล่าวสอดคล้องกับตัวแปรบางตัวจากผลการวิเคราะห์ของสุพรรณฯ หลังประเสริฐ
 (2550) และนฤมล อุดมคุณ (2552) ได้แก่ สถาบันที่ผลิตงานวิจัย, สาขาที่ผลิตงานวิจัย, การสุ่มกลุ่ม
 ตัวอย่าง, การออกแบบการวิจัยเชิงทดลอง, ประเภทการเปรียบเทียบประเภทสถิติ, ชนิดความตรงของ
 เครื่องมือ ตัวแปรดังกล่าวส่งผลต่อความแตกต่างของค่าขนาดเฉลี่ยอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
 ที่ระดับ.05 กล่าวคือ ความแตกต่างของค่าขนาดอิทธิพลของตัวแปรส่งผลต่อความแตกต่างของการ
 ประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ค่า
 ขนาดอิทธิพลยิ่งสูงแสดงว่ามีผลต่อความแตกต่างของการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจ
 พอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมาก

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยกับค่าขนาดอิทธิพลของ
 งานวิจัย พบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับค่าขนาดอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ.05 และที่ระดับ
 .01 มีทั้งความสัมพันธ์ทางบวกและความสัมพันธ์ทางลบ โดยตัวแปรที่มีค่าความสัมพันธ์ทางบวกกับ
 ค่าขนาดอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ตัวแปรกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและ
 เทคโนโลยี, ตัวแปรกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์, ตัวแปรวิธีสอน, ตัวแปรการเปรียบเทียบ
 pretest-posttest, ตัวแปรการออกแบบงานวิจัยเชิงทดลอง The one group pretest-posttest

design, ตัวแปรขนาดกลุ่มตัวอย่างไม่เกิน 40 คน, ตัวแปรสาขาหลักสูตรการสอน/การนิเทศ/นวัตกรรมการหลักสูตรและการเรียนรู้, ตัวแปรผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย, ตัวแปรเครื่องมือวัดตัวแปรต้นประเภทแบบประเมิน, ตัวแปรภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, ตัวแปรจำนวนตัวแปรตาม, ตัวแปรกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ, ชนิดความเที่ยงเครื่องมือวัดตัวแปรตาม Lovett, ตัวแปรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม, ตัวแปรความตรงของเครื่องมือวัดตัวแปรตามชนิดความตรงตามเนื้อหา, ประเภทสถิติ t-test/z-test, ตัวแปรคุณภาพเครื่องมือในภาพรวมระดับดีมาก, ตัวแปรประชากร/กลุ่มเป้าหมาย, ตัวแปรสารนิพนธ์/การค้นคว้าอิสระ/งานวิจัยของหน่วยงาน/สถาบัน, ตัวแปรนวัตกรรมสื่อการเรียน/การสอน, ตัวแปรนวัตกรรมหลักสูตร, ตัวแปรวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบ, ตัวแปรชนิดความเที่ยง Kuder-Richardson และตัวแปรการสุ่มอย่างง่าย ส่วนตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับค่าขนาดอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญสถิติ ได้แก่ ตัวแปรจำนวนเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล, ตัวแปรคะแนนประเมินคุณภาพงานวิจัย, ตัวแปรจำนวนตัวแปรต้น, ตัวแปรกลุ่มมหาวิทยาลัยของรัฐ, ตัวแปรสาขาการวิจัยการศึกษา/การวิจัยและการประเมินผลการศึกษา/สถิติทางการศึกษา/การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์, ตัวแปรวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท, ตัวแปรจำนวนเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง, ตัวแปรจำนวนหน้าไม่รวมภาคผนวก, ตัวแปรจำนวนวิธีที่วิเคราะห์ และตัวแปรความตรงของเครื่องมือวัดตัวแปรต้นชนิดความตรงตามเนื้อหา จากการพิจารณาคุณลักษณะงานวิจัยทั้ง 4 ด้านคือ ด้านการพิมพ์และผู้วิจัย ด้านเนื้อหาสาระของงานวิจัย ด้านวิธีวิทยาการวิจัย และด้านนวัตกรรม/ประเภทปัจจัยในการประยุกต์ใช้ฯ พบว่า ตัวแปรบางตัวแปรสอดคล้องกับงานวิจัยของสุพรรณฯ หลังประเสริฐ (2550) และแสนมณล อุดมคุณ (2552) ได้แก่ ตัวแปรสถาบันที่ผลิตงานวิจัย, ตัวแปรสาขาการวิจัย, ตัวแปรประเภทงานวิจัย, ตัวแปรจำนวนหน้าไม่รวมภาคผนวก, สาขาที่ผลิตงานวิจัย, การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง, การออกแบบการวิจัยเชิงทดลอง, ประเภทการเปรียบเทียบประเภทสถิติ, ความตรงของเครื่องมือ และบางตัวแปรสอดคล้องกับงานวิจัยของพรทิพย์ พันตา (2554) และทศวรรณ คำทองสุข (2550) ได้แก่ ตัวแปรประเภทการเปรียบเทียบ pretest-posttest

จากผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณเพื่ออธิบายค่าขนาดอิทธิพลด้วยตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัย พบว่า ตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยที่มีความสัมพันธ์กับค่าขนาดอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจำนวน 9 ตัวแปร ได้แก่ ตัวแปรการเปรียบเทียบ pretest-posttest, ตัวแปรกลุ่มมหาวิทยาลัยของราชภัฏ, ตัวแปรสรุปผลการทดสอบสมมติฐานแตกต่างกันที่ระดับ.01, ตัวชนิดความเที่ยงของเครื่องมือวัดตัวแปรตาม Lovett, ตัวแปรตามประเภทผลสัมฤทธิ์ด้านพุทธิพิสัย, ตัวแปรประเภทสถิติ t-test/z-test, ตัวแปรการออกแบบงานวิจัยเชิงทดลองแบบ randomized control group pretest-posttest design, ตัวแปรสาขาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา/การจัดการเทคโนโลยี/คอมพิวเตอร์

และตัวแปรความตรงของเครื่องมือวัดตัวแปรต้นชนิดความตรงตามเนื้อหา ตัวแปรทั้ง 9 ตัวแปร
ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของค่าขนาดอิทธิพลได้ร้อยละ 42.70

ตอนที่ 3 สรุปองค์ความรู้ที่เกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการ จัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การสรุปองค์ความรู้จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจ
พอเพียงในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยทำการสังเคราะห์นวัตกรรมการด้านที่มีผลต่อค่าขนาด
อิทธิพลเรียงจากมากไปหาน้อยได้แก่ 1) นวัตกรรมด้านหลักสูตร 2) นวัตกรรมด้านแผนการจัดการ
เรียนรู้ 3) นวัตกรรมด้านวิธีสอน 4) นวัตกรรมด้านสื่อการเรียน/การสอน 5) นวัตกรรมด้านเทคนิค
การสอน 6) นวัตกรรมด้านรูปแบบการเรียนรู้ และ 7) นวัตกรรมด้านโปรแกรม/กิจกรรม

4.1 นวัตกรรมด้านหลักสูตร

นวัตกรรมการจัดการหลักสูตรที่นำมาสังเคราะห์ โดยภาพรวมมีค่าขนาดอิทธิพลสูงมาก และ
จากการวิเคราะห์เกี่ยวกับนวัตกรรมด้านหลักสูตร พบว่า มีการสร้างหลักสูตรสถานศึกษาที่บูรณาการ
ร่วมกับหลักสูตรรายวิชาการระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ รวมทั้งมีการนำหลักสูตรท้องถิ่นมาใช้ในการ
จัดการเรียนรู้อย่างมากขึ้นเพื่อให้โรงเรียนมีส่วนร่วมร่วมกับชุมชนในการนำความรู้และทรัพยากรในท้องถิ่นหรือ
ชุมชนรวมทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์และมีการอนุรักษ์ให้คงอยู่ตลอดไป สอดคล้อง
กับไฮดี้ เฮย์ส จาคอบส์ (2544) ที่กล่าวว่าหลักสูตรบูรณาการทางเลือกที่มีทั้งจุดดีและจุดด้อย
ครูผู้สอนต้องวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นแล้วกำหนดหรือรวมทางเลือกที่เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน
และสอดคล้องกับโบแฮมป์ (1981) ที่กล่าวว่าการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นนั้นควรให้ผู้ที่ใช้หลักสูตรได้มี
ส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร และเสนอแนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎีอาณานิคม (arena) ที่เหมาะสมกับ
หลักสูตรว่าควรจะต้องตั้งอยู่ที่โรงเรียนแต่ละแห่งเท่านั้น เนื่องจากชุมชนแต่ละแห่งจะมีสภาพปัญหา
ความต้องการแตกต่างกัน และการพัฒนาหลักสูตรควรเปิดโอกาสให้ครูได้พัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เอง
โดยสะดวกอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของบุญรอด ชาตียนนท์ (2561) ที่กล่าวว่าหลักสูตร
บูรณาการเป็นหลักสูตรที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนและชุมชนที่ทำให้การจัดการเรียนรู้ของ
แต่ละกลุ่มสาระกลมกลืนเป็นเนื้อเดียวกันและสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง ช่วยให้ผู้เรียนมี
แรงจูงใจและทำให้การจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของ
พิวพรรณ วิสุวรรณ (2553) ที่กล่าวว่า หลักสูตรท้องถิ่นจะทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และเห็นคุณค่าของ
ภูมิปัญญาท้องถิ่นและได้รับการปลูกฝังอย่างต่อเนื่องให้มีการส่งเสริมและอนุรักษ์ให้คงอยู่ตลอดไป
นอกจากนี้ยังพบงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับนวัตกรรมด้านหลักสูตรมีค่าขนาดอิทธิพลในระดับสูงกว่า
นวัตกรรมด้านอื่น แสดงให้เห็นว่านวัตกรรมด้านหลักสูตรไม่ว่าจะเป็นหลักสูตรสถานศึกษา หรือ
หลักสูตรท้องถิ่นสามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้
อย่างมีประสิทธิภาพทั้งด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย

4.2 นวัตกรรมด้านแผนการจัดการเรียนรู้

นวัตกรรมด้านแผนการจัดการเรียนรู้ที่นำมาสังเคราะห์ โดยภาพรวมมีค่าขนาดอิทธิพลในระดับสูง และจากการวิเคราะห์เกี่ยวกับนวัตกรรมด้านแผนการจัดการเรียนรู้ พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้ที่นำมาพัฒนาการเรียนรู้อตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือ แผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ, แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7ขั้น/5ขั้น, แบบร่วมมือ, แบบโครงงาน, แบบ 4MAT, แบบเน้นทักษะปฏิบัติ, แบบเน้นกระบวนการคิดวิเคราะห์ 5 ขั้น, แบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ, แบบกระบวนการกลุ่ม, แบบใช้เทคนิคการสืบค้น, แบบใช้วิธีสอนอริยสัจสี่, โดยใช้ผังกราฟิก, แบบ Backward design, โดยใช้รูปแบบการสอนแบบ 4P, โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน และโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ PAOR งานวิจัยส่วนใหญ่ที่มีการศึกษานวัตกรรมด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านวิธีสอน ด้านหลักสูตร หรือด้านรูปแบบการเรียนรู้ ในการจัดการเรียนการสอนผู้วิจัยจะมีการสร้างนวัตกรรมด้านแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ควบคู่กับนวัตกรรมการสอนด้านต่าง ๆ ที่ศึกษา เนื่องจากแผนการจัดการเรียนรู้จะเป็นคู่มือที่ทำให้การดำเนินการจัดการเรียนรู้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด โดยผู้สอนสามารถวางแผนวิธีสอนวิธีเรียนที่มีความหมายยิ่งขึ้นเพราะในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้จะต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานที่มีการจัดทำอย่างมีหลักการที่ถูกต้อง นอกจากนี้ยังสามารถสอนได้ครบถ้วนตรงตามหลักสูตรและสอนได้ทันเวลาและที่สำคัญยังสามารถใช้เป็นผลงานวิชาการที่สามารถเผยแพร่เป็นตัวอย่างได้ รวมทั้งช่วยให้ความสะดวกแก่ครูผู้มาสอนแทนในกรณีที่ผู้สอนไม่สามารถเข้าสอนได้ สอดคล้องกับสุวิทย์ มูลคำ (2549) ที่ให้ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ว่า คือ แผนการเตรียมการสอนหรือการกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ไว้ล่วงหน้าอย่างเป็นระบบหรือจัดทำไว้เป็นลายลักษณ์อักษร โดยมีการรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ มากำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ โดยเริ่มจากการกำหนดวัตถุประสงค์จะให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงด้านใด (สติปัญญา/เจตคติ/ทักษะ) จะจัดกิจกรรมการสอนวิธีใด ใช้สื่อการสอนหรือแหล่งเรียนรู้ใด และจะประเมินผลอย่างไร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของแว่นแก้ว พนมแก่น (2553) ที่ศึกษาการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาเคมี เรื่อง อัตราการเกิดปฏิกิริยาเคมี โดยบูรณาการโครงงานวิทยาศาสตร์ เรื่อง บั้งไฟพะไล ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นบูรณาการและความสามารถในการแก้ปัญหาของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ดังนั้นการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในด้านต่าง ๆ ให้สูงขึ้นตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงผู้สอนสามารถบูรณาการการใช้นวัตกรรมที่หลากหลายให้สอดคล้องเหมาะสมกับเนื้อหาสาระของรายวิชาและสภาพบริบทของผู้เรียน

4.3 นวัตกรรมด้านวิธีสอน

นวัตกรรมด้านวิธีสอนที่นำมาสังเคราะห์ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลในระดับสูงมาก และจากการวิเคราะห์เกี่ยวกับนวัตกรรมด้านวิธีสอน พบว่า วิธีสอนที่นำมาพัฒนาการเรียนรู้อตามหลัก

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือ วิธีสอนแบบโครงงาน, แบบสตอรีไลน์, โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน, โดยใช้สมองเป็นฐาน, แบบบูรณาการ, แบบอริยสัจสี่, โดยใช้วิธีเอ็มที, โดยใช้รูปแบบ 4P โดยในภาพรวมพบว่านวัตกรรมด้านวิธีสอนที่ถูกนำมาใช้ในการวิจัยที่เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นกระบวนการที่ได้รับการวิจัย พัฒนา และปรับปรุงจนมีความน่าเชื่อถือและมีการนำมาใช้อย่างแพร่หลาย แต่การนำไปใช้เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ผู้นำไปใช้ควรจะต้องมีการพิจารณาให้เหมาะสมกับลักษณะของเนื้อหาสาระและบริบทของผู้เรียนเพื่อให้การนำไปใช้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน สอดคล้องกับทิศนา ขัมมณี (2557) ที่กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนควรยึดผู้เรียนเป็นตัวตั้งโดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับผู้เรียนและประโยชน์สูงสุดที่ผู้เรียนควรจะได้รับ และมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้ ได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้อย่างตื่นตัวและได้ใช้กระบวนการเรียนรู้ต่าง ๆ อันจะนำผู้เรียนไปสู่การเกิดการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของดวงพร อิมแสงจันทร์ (2554) ที่ศึกษาการพัฒนาผลการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศและความสามารถในการแก้ปัญหาตามขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า ผลการเรียนรู้เรื่องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

4.4 นวัตกรรมด้านสื่อการเรียน/การสอน

นวัตกรรมด้านสื่อการเรียน/การสอนที่นำมาสังเคราะห์ โดยภาพรวมมีค่าขนาดอิทธิพลในระดับสูงมาก และจากการวิเคราะห์เกี่ยวกับนวัตกรรมด้านสื่อการเรียน/การสอนพบว่า สื่อการเรียน/การสอนที่นำมาพัฒนาการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือ ชุดกิจกรรม, สื่อสังคมออนไลน์(บทเรียนเครือข่าย/การเรียนรู้บนเว็บ), ชุดการสอน, บทเรียนสำเร็จรูป, หนังสืออ่านเพิ่มเติม, แบบฝึกทักษะ, โปรแกรมบทเรียน, บทเรียนโมดูล, บทเรียนคอมพิวเตอร์, สื่อประสม และบทเรียนวีดิทัศน์ เมื่อพิจารณาในภาพรวม พบว่า งานวิจัยส่วนใหญ่มีการศึกษานวัตกรรมด้านสื่อการเรียน/การสอนร่วมกับนวัตกรรมด้านอื่นๆ เช่น นวัตกรรมวิธีสอน รูปแบบการเรียนรู้ หรือเทคนิคการสอน เป็นต้น และส่วนใหญ่เป็นสื่อการเรียนการสอนที่น่าสนใจและมีความหลากหลาย แสดงให้เห็นว่าความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในยุคปัจจุบันทำให้เกิดการพัฒนา นวัตกรรมด้านสื่อการเรียน/การสอนให้มีประสิทธิภาพและสามารถเลือกใช้ได้อย่างหลากหลายเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียนรวมทั้งช่วยพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพบรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตรซึ่งสอดคล้องกับไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม (2554) ที่กล่าวว่า สื่อการเรียนรู้เป็นอีกสิ่งหนึ่งที่ส่งเสริมให้การพัฒนาเพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์นั้นลุล่วงไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีทั้งสื่อการเรียนรู้ที่มีชีวิตและไม่มีชีวิต ไม่ว่าจะเป็นครูภูมิปัญญา แหล่งเรียนรู้ทางธรรมชาติ สัตว์เลี้ยง วัสดุอุปกรณ์ที่เป็นหนังสือนิทาน การ์ตูน เป็นต้น ดังนั้นในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดสมรรถนะในด้านต่างๆ ตามหลัก

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงผู้สอนสามารถเลือกใช้สื่อการเรียน/การสอนได้อย่างหลากหลายที่เหมาะสมกับลักษณะวิชาและบริบทของผู้เรียนสอดคล้องกับแนวคิดของบูเกสสกี (Bugelski) ได้สนับสนุนว่าการเรียนรู้จะเป็นผลจากการกระทำของผู้เรียน ไม่ใช่กระบวนการถ่ายทอดของผู้สอน หากแต่ผู้สอนเป็นเพียงผู้เตรียมสถานการณ์และจัดระเบียบประสบการณ์ที่ทันสมัยไว้ให้ เพื่อผู้เรียนจะได้เชื่อมโยงความรู้ใหม่ได้สะดวก ซึ่งหมายความว่าเทคโนโลยีทางการศึกษาด้านสื่อการเรียน/การสอนจะเป็นตัวการประสานความรู้โดยตรงแก่ผู้เรียน แต่อาจมีข้อจำกัดสำหรับสื่อการเรียน/การสอนบางประเภทที่อาจมีประสิทธิภาพสูงแต่ไม่สามารถนำมาใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้ได้เนื่องจากอาจต้องมีการใช้จ่ายที่สูงเกินไปและสถานศึกษาบางแห่งอาจมีข้อจำกัดในเรื่องของงบประมาณ สอดคล้องกับ นรรัชต์ ผืนเขียว (2562) ที่กล่าวว่า การเลือกใช้สื่อการเรียน/การสอน ควรคำนึงถึงงบประมาณของแต่ละสถานศึกษาในการเลือกซื้อหรือผลิตสื่อนวัตกรรม พยายามเลือกสรรสื่อโดยคำนึงถึงความคุ้มค่าเป็นหลัก ไม่ควรสิ้นเปลืองมากเกินไป ควรเลือกสื่อที่สามารถนำมาใช้ได้หลากหลายมากกว่าสื่อที่ใช้ได้เพียงครั้งเดียว

4.5 นวัตกรรมด้านเทคนิคการสอน

นวัตกรรมด้านเทคนิคการสอนที่นำมาสังเคราะห์ โดยภาพรวมมีค่าขนาดอิทธิพลในระดับสูง และจากการวิเคราะห์เกี่ยวกับนวัตกรรมด้านเทคนิควิธีสอน พบว่า เทคนิคการสอนที่นำมาพัฒนาการเรียนรู้อตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือ การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (เทคนิค STAD, TAI และ Jigsaw), การใช้แผนผังทางปัญญา (ผังมโนทัศน์/ผังกราฟิก) และเทคนิคการสอนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นเอง โดยจากการศึกษาพบว่าการใช้นวัตกรรมในด้านต่าง ๆ ควบคู่กัน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจะร่วมกันส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาการเรียนรู้อพฤติกรรม และทักษะต่าง ๆ ทั้งด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย อันเป็นการพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างมีศักยภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของเย็นจิต ผาอินทร์ (2558) ที่ศึกษาการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนโดยใช้สมองเป็นฐานกับวิธีการสอนแบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD บุรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ส่งผลต่อการคิดวิเคราะห์ พฤติกรรมความร่วมมือและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมวิธีสอนโดยใช้สมองเป็นฐานกับแบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD บุรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่ส่งผลต่อการคิดวิเคราะห์ พฤติกรรมความร่วมมือ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ดังนั้นหากมีการนำนวัตกรรมเทคนิคการสอนแบบต่าง ๆ ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ควรมีการบูรณาการควบคู่กับนวัตกรรมด้านอื่น ๆ จะสามารถส่งผลให้การดำเนินการจัดการเรียนรู้เป็นไปอย่างมีความหมายและเกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนสูงสุด แต่ในการจะพิจารณาเลือกใช้เทคนิคหรือวิธีการใดควรมีการศึกษาและพิจารณาอย่างละเอียดรอบคอบให้มีความเหมาะสมกับลักษณะวิชาและ

บริบทของผู้เรียนก่อนการนำไปใช้ สอดคล้องกับ David Ausubel (1963) ที่อธิบายว่าการเรียนรู้ที่ดีคือการเรียนรู้อย่างมีความหมายซึ่งจะเกิดขึ้นได้เมื่อบุคคลสามารถเชื่อมโยงสิ่งที่เรียนรู้ใหม่กับสิ่งเดิมที่มีอยู่ จากแนวคิดทฤษฎีดังกล่าวมาสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน มีหลักการ คือ ครูควรนำเสนอความคิดรวบยอดที่ครอบคลุมเนื้อหาสาระที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ล่วงหน้าก่อนการสอนสาระนั้น โดยพิจารณาเลือกใช้นวัตกรรมด้านเทคนิคการสอนที่เหมาะสมเพื่อผู้เรียนจะได้ใช้ในการเชื่อมโยงกับเนื้อหาสาระที่จะต้องเรียนรู้

4.6 นวัตกรรมด้านรูปแบบการเรียนรู้

นวัตกรรมด้านรูปแบบการเรียนรู้ที่นำมาสังเคราะห์ โดยภาพรวมมีค่าขนาดอิทธิพลในระดับสูง และจากการวิเคราะห์เกี่ยวกับนวัตกรรมด้านรูปแบบการเรียนรู้ พบว่า รูปแบบการเรียนรู้ที่นำมาพัฒนาการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือ รูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามวัฏจักรการเรียนรู้ 4MAT, ตามทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง, วัฏจักรการเรียนรู้ 7ขั้น/5 ขั้น, ทักษะการปฏิบัติของเดวีร์, การเรียนรู้แบบเปิด, โดยใช้โมเดลชิปปา และรูปแบบการเรียนรู้ที่นักวิจัยพัฒนาขึ้นเอง จากการพิจารณาในภาพรวมพบว่า งานวิจัยส่วนใหญ่ใช้รูปแบบการเรียนรู้ในรูปแบบต่าง ๆ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งอาจแตกต่างกันไปในเรื่องรูปแบบและขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ แต่ในทุกรูปแบบการเรียนรู้ จากผลการวิจัยพบว่า สามารถพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย ดังนั้นผู้สอนอาจใช้รูปแบบการเรียนรู้ดังกล่าวข้างต้นในการพัฒนาผู้เรียนตามความถนัด ความสนใจ และความสามารถของแต่ละบุคคล เพื่อให้ผู้เรียนมีการพัฒนาในด้านความคิดสร้างสรรค์ มีความรับผิดชอบ มีความสุขในการเรียน มีภูมิคุ้มกันทางอารมณ์ และมีการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ (2560) ที่มุ่งให้มีการจัดการศึกษาตามความถนัด ความสามารถ และความสนใจ โดยให้ความสำคัญในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล และสอดคล้องกับทศนา เขมมณี (2550) ที่กล่าวว่า รูปแบบการสอน/การเรียนรู้ หมายถึง สภาพหรือลักษณะของการจัดการเรียนการสอนที่จัดขึ้นอย่างมีระบบ ระเบียบ มีแบบแผนตามหลักปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิด หรือความเชื่อต่าง ๆ โดยอาศัยวิธีสอน และเทคนิคการสอนต่าง ๆ เข้ามาช่วยให้สภาพการเรียนการสอนนั้นเป็นไปตามหลักการที่ยึดถือ สามารถใช้เป็นแบบแผนในการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์เฉพาะของรูปแบบนั้น ๆ ซึ่งแต่ละรูปแบบมีวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกัน กล่าวคือ เป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย ด้านทักษะพิสัย การพัฒนาด้านทักษะกระบวนการ หรือการบูรณาการทั้งนี้รูปแบบดังกล่าวล้วนเป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่มีลักษณะเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

4.7 นวัตกรรมด้านกิจกรรม/โปรแกรม

นวัตกรรมด้านกิจกรรม/โปรแกรมที่นำมาสังเคราะห์ โดยภาพรวมมีค่าขนาดอิทธิพลในระดับปานกลาง และจากการวิเคราะห์เกี่ยวกับนวัตกรรมด้านกิจกรรม/โปรแกรม พบว่า กิจกรรม/โปรแกรมที่นำมาพัฒนาการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือ กิจกรรม/โปรแกรมที่เน้นกระบวนการคิด และกิจกรรมที่เน้นกระบวนการกลุ่ม จากการพิจารณาในภาพรวมพบว่า งานวิจัยที่ศึกษา นวัตกรรมด้านกิจกรรม/โปรแกรมยังมีไม่มากนัก ไม่มีความหลากหลายและยังไม่พบความแปลกใหม่ เช่น กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ที่พบว่ามีการให้เห็นอยู่ทั่วไปและยังเป็นขั้นตอนจัดการเรียนรู้แบบเดิม ๆ แต่ยังสามารถเกิดประโยชน์กับผู้เรียนได้ในระดับหนึ่ง เนื่องจากพบว่างานวิจัยในครั้งนี้ที่ใช้ นวัตกรรมกิจกรรม/โปรแกรมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้นผู้สอนที่ต้องการใช้นวัตกรรมด้านกิจกรรม/โปรแกรมในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อาจมีการพัฒนาหรือปรับปรุงกิจกรรมให้เกิดความแปลกใหม่และหลากหลายมากยิ่งขึ้นหรือมีการใช้ กิจกรรม/โปรแกรมร่วมกับนวัตกรรมอื่น ๆ เพื่อเพิ่มความน่าสนใจและประสิทธิภาพอันจะเกิดกับผู้เรียน โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเหมาะสมสอดคล้องกับบริบทของผู้เรียน สอดคล้องกับประเวศ วะสี (2543) ซึ่งกล่าวว่า การเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนสำคัญที่สุด หมายถึง การเรียนรู้ในสถานการณ์จริง สถานการณ์ของแต่ละคนไม่เหมือนกัน จึงต้องเอาผู้เรียนแต่ละคนเป็นตัวตั้ง ครูจัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ กิจกรรมและการทำงาน อันนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนครบทุกด้าน ทั้งทางกาย ทางจิตหรืออารมณ์ ทางสังคม และทางสติปัญญา ซึ่งรวมถึงพัฒนาการทางจิตวิญญาณด้วย และสอดคล้องกับงานวิจัยของไพบยกุล คล้ายสินธุ์ (2562) ที่ศึกษาการใช้โปรแกรมการสอนด้วยหนังสือการ์ตูนเพื่อส่งเสริมทักษะการรู้สารสนเทศตามมาตรฐานบักซิกส์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการเรียนรู้สารสนเทศหลังการเรียนด้วยโปรแกรมการสอนด้วยหนังสือการ์ตูนเพื่อส่งเสริมทักษะการรู้สารสนเทศตามมาตรฐานบักซิกส์ มีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้ นำเสนอข้อเสนอแนะ 2 ประเด็น คือ ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ และข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. จากการสังเคราะห์งานวิจัย พบว่า ตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยที่สามารถอธิบายความแตกต่างของค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลได้มีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลค่อนข้างสูง ดังนั้นในการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงควรนำตัวแปร

คุณลักษณะงานวิจัยดังกล่าวไปปรับใช้ในการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม เช่น ตัวแปรตามประเภทผลสัมฤทธิ์ด้านจิตพิสัย ในการจัดการเรียนรู้ผู้สอนควรศึกษาด้านพฤติกรรมการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียน เช่น เจตคติ ค่านิยม ทศนคติ หรือการเห็นคุณค่า เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับความสามารถของแต่ละบุคคลและสามารถส่งผลให้การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้เป็นไปอย่างมีศักยภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน ส่วนตัวแปรนวัตกรรมที่มีค่าอิทธิพลสูงที่สุด คือตัวแปรนวัตกรรมด้านหลักสูตร แสดงว่างานวิจัยที่มีการศึกษานวัตกรรมด้านหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาสาระตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นำมาสังเคราะห์มีการสร้างและพัฒนาหลักสูตรที่มีมาตรฐานภายใต้กรอบของหลักสูตรแกนกลางตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทำให้ได้นวัตกรรมหลักสูตรที่มีคุณภาพสามารถพัฒนาให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้นในการจัดการเรียนรู้ผู้สอนควรได้มีการศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรว่าเป็นไปตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้ ของหลักสูตรแกนกลางตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือไม่ เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพสามารถพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ตามแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้ บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับพินดา วราสุนันท์, บุชบา บัวสมบุรณ์, สรัญญา จันทรชูสกุล และณัฐกิตติ์ นาทา (2560) ที่ศึกษาผลการนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ไปใช้ในการสอนอ่านและเขียนภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลพบว่าผลการดำเนินงานอยู่ในระดับมากทุกด้าน และผลการศึกษาความสามารถของครูในการสอนอ่านและเขียนภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษา พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน

2. ครูผู้สอนควรมีความรู้ความเข้าใจในแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างถูกต้องและครบถ้วนเพื่อที่จะสามารถนำตัวแปรไปปรับใช้ในการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับแนวคิดต่างๆ ที่มีทฤษฎีรองรับแล้วนำมาปรับประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน เช่น ตัวแปรนวัตกรรมด้านหลักสูตร ในการจัดทำหลักสูตรเศรษฐกิจพอเพียงควรจัดทำเป็นหลักสูตรการเรียนการสอนแบบบูรณาการและต่อเนื่อง คือ นอกจากจะมีการจัดทำหลักสูตรหลักแล้ว ควรกำหนดให้มีการสอดแทรกในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อช่วยให้เกิดการบูรณาการปรัชญาแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในสาขาต่าง ๆ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตของผู้เรียนในทุกด้าน นอกจากนี้การจัดทำหลักสูตรเศรษฐกิจพอเพียงควรจัดทำให้เป็นหลักสูตรต่อเนื่องในทุกระดับตั้งแต่ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจนถึงระดับอุดมศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับพัฒนาการในแต่ละช่วงวัย และการจัดการเรียนรู้โดยการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ควรมีความครอบคลุมทั้งในด้านการวางแผนการสอนที่ควรเน้นทั้ง ทฤษฎีและการปฏิบัติอย่างสมดุลกัน ด้านวิธีสอนควรเน้นการมีส่วนร่วม และควรมีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการใช้สื่อการเรียน/การสอนจากแหล่งเรียนรู้ที่หาง่ายหรือมีในท้องถิ่น รวมทั้งมีการจัด

กิจกรรมที่หลากหลาย เช่น เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีจิตอาสา จิตสาธารณะ นอกจากนี้ในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงผู้สอนควรมีการสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมให้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระในรายวิชาที่สอน และมีการวัดและประเมินผลตามมาตรฐานของหลักสูตรที่เน้นความสมดุลของความรู้คู่คุณธรรม

3. การนำตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยที่สามารถอธิบายความแตกต่างของค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ควรคำนึงถึงความพร้อมในด้านต่าง ๆ ตามบริบทของสถานศึกษา เช่น ระดับการศึกษา จำนวนนักเรียน แหล่งเรียนรู้ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. การสังเคราะห์งานวิจัยในครั้งนี้เป็นการสังเคราะห์งานวิจัยเชิงปริมาณที่เกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไปจึงควรมีการสังเคราะห์งานวิจัยด้านการวิเคราะห์เนื้อหาเพิ่มเติมโดยใช้วิธีวิทยาการวิจัยชาติพันธุ์วรรณนาอภิมาน (Meta-Ethnography) เนื่องจากจากสืบค้นข้อมูลของงานวิจัยด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้วิจัยพบว่ามีงานวิจัยเชิงคุณภาพเป็นจำนวนมากที่ศึกษาเกี่ยวกับการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนในระดับการศึกษาต่าง ๆ ซึ่งน่าจะเกิดประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาเป็นอย่างมาก

2. หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวคิดที่สามารถประยุกต์ใช้ได้กับทุกคน ทุกบริบท และทุกสาขาอาชีพ ดังนั้นจึงเกิดงานวิจัยขึ้นมากมายในด้านการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดังนั้นในการสังเคราะห์งานวิจัยอาจไม่จำเป็นต้องสังเคราะห์เฉพาะงานวิจัยด้านการศึกษา แต่อาจสังเคราะห์งานวิจัยได้ในทุกองค์กร ทุกหน่วยงาน ทั้งในภาครัฐและเอกชนที่ศึกษาปัญหาเดียวกันซึ่งน่าจะเกิดประโยชน์กับการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

3. ผู้วิจัยสามารถสังเคราะห์งานวิจัยในรูปแบบอื่น ๆ เพิ่มเติม เพื่อให้ได้สารสนเทศที่หลากหลายและเกิดประโยชน์สูงสุด เช่น การวิเคราะห์โมเดลโครงสร้างเชิงเส้นด้วยโปรแกรม lisrel การวิเคราะห์เส้นทาง (path analysis) เป็นต้น

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- การวิเคราะห์ภูมิงานและการวิเคราะห์เนื้อหา**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิจัยการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กิตติชัย สุธาสีโนบล. (2555). **การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการตามแนววิถีพุทธ สำหรับเพื่อสะท้อนแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในบริบทแห่งสังคมไทยยุคปัจจุบัน**. รายงานวิจัยสาขาวิชาการประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จิรพัฒน์ ศิริรักษ์. (2555). **ลักษณะสถานการณ์ในโรงเรียน ครอบครัวและจิตพอเพียงที่เกี่ยวข้องกับ พฤติกรรมรับผิดชอบของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น**. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม. (2554). “การสังเคราะห์ความรู้เกี่ยวกับองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนานุชนที่สมบูรณ์”. **วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย** 3(1, 2): 50-63.
- ณัฐพงษ์ ทองภักดี. (2550). “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”. **วารสารพัฒนบริหารศาสตร์**. 47(1).
- ดวงพร อัมแสงจันทร์. (2554). **การพัฒนาผลการเรียนรู้ เรื่อง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศและความสามารถในการแก้ปัญหาตามขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5**. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ทัศนศิริรินทร์ สว่างบุญ. (2548). **การสังเคราะห์งานวิจัยด้านการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน: การวิเคราะห์ภูมิงานและวิเคราะห์กระบวนการทางปัญญาภูมิงาน**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิจัยการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทศวรรณ คำทองสุข. (2550). **การสังเคราะห์งานวิจัยด้านการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ: ทิศนา แคมมณี. (2557). ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ**. (พิมพ์ครั้งที่ 18). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธำรง บัวศรี. (2542). **ทฤษฎีหลักสูตร การออกแบบและพัฒนา**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: พัฒนาศึกษา.

นงลักษณ์ วิรัชชัย และสุวิมล ว่องวาณิช. (2542). **การสังเคราะห์งานวิจัยทางการศึกษาด้วยวิเคราะห์**

อภิमानและการวิเคราะห์เนื้อหา. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติสำนัก
นายกรัฐมนตรี.

นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2542). **การวิเคราะห์อภิमान**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นรรัตน์ ฝันเชียร. (2563). **การประยุกต์ใช้สื่อให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน**. [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 2
พฤษภาคม 2563 เข้าถึงได้จาก <http://www.truelookpanya.com>

นฤมล อุดมคุณ. (2552). **การวิเคราะห์อภิमानงานวิจัยด้านนวัตกรรมการจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อ
พัฒนาผลการเรียนรู้ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา**. วิทยานิพนธ์
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิทยาการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บุญรอด ชาดิยานนท์. (2563). **การพัฒนาหลักสูตรบูรณาการโดยเน้นโครงงานเป็นฐาน รายวิชาเพิ่มเติม
เรื่องการปลูกพืชไร้ดิน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น**. วิทยานิพนธ์ปริญญา
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี..

ไบหยก คล้ายสินธุ์. (2562). **การใช้โปรแกรมการสอนด้วยหนังสือการ์ตูนเพื่อส่งเสริมทักษะการรู้
สารสนเทศตามมาตรฐานบักซิกส์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4**. วิทยานิพนธ์
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสารสนเทศศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ประเวศ วะสี. (2542). **เศรษฐกิจและประชาสังคม : แนวทางพลิกฟื้นเศรษฐกิจ**. กรุงเทพฯ: หมอชาวบ้าน.

_____. (2543). **ปฏิรูปการศึกษาไทยการยกเครื่องทางปัญญา**. กรุงเทพฯ: สร้างสื่อ

_____. (2548, 8 ตุลาคม). “ศาสนากับเศรษฐกิจพอเพียง.” มติชน.

ปราณี พิพัฒน์สถิตกุล. (2556). **การสังเคราะห์งานวิจัยด้านนวัตกรรมเพื่อพัฒนาทักษะคิดวิเคราะห์ กลุ่ม
สาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน: การวิเคราะห์ อภิमान**.
วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาและพัฒนาศักยภาพมนุษย์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ปริญญ ชรรณปียา. (2557). **การขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา**. กรุงเทพฯ:
ศูนย์สถานศึกษาพอเพียง มูลนิธิยุวสถิรคุณ.

ผิวดรณ วิสุวรรณ. (2553). **การพัฒนาหลักสูตรสารการเรียนรู้ท้องถิ่นเรื่องการวาดภาพศิลปะโดยใช้ตัว
หนังสือสูง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขา
หลักสูตรและการนิเทศ ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

พรทิพย์ พันตา. (2554). **การสังเคราะห์งานวิจัยด้านนวัตกรรมการเรียนการสอนคณิตศาสตร์: การ
วิเคราะห์อภิमानและการวิเคราะห์กลุ่มแฝง**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรบัณฑิตสาขาวิชา
วิทยาการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พรพนา รัตนพงษ์ไชย. (2559). การพัฒนาทักษะชีวิตเรื่องการพัฒนาท้องถิ่นตามปรัชญาของ

**เศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ
โครงการ.** วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา
มหาวิทยาลัยศิลปากร.

พินดา วราสุนันท์, บุษบา บัวสมบุรณ์, สรัญญา จันทร์ชูสกุล และณัฐกิตติ์ นาทา. (2560). “ผลการนำ
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ไปใช้ในการสอนอ่านและเขียน
ภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาในเขตกรุงเทพและปริมณฑล”. **วารสารวิชาการ
ศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ**, 18(1): 55-69.

เย็นจิต ผาอินทร์. (2558). การพัฒนาชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนโดยใช้สมองเป็น
ฐานกับวิธีการสอนแบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ
พอเพียงที่ส่งผลต่อการคิดวิเคราะห์ พฤติกรรมความร่วมมือและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการวิจัยและพัฒนาศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ
สกลนคร.

ลักขณา สริวัฒน์. (2557). **จิตวิทยาสำหรับครู.** กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

วรรณิ อริยะสินสมบุรณ์. (2544). **การสังเคราะห์งานวิจัยในสาขาจิตวิทยาการศึกษา : การวิเคราะห์
อภิमान.** วิทยานิพนธ์ปริญญาคุุณบัณฑิต ภาควิชาสารัตถศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วลัยภรณ์ ขุนชนะ. (2550). **การวิเคราะห์อภิमानงานวิจัยด้านทักษะการแก้ปัญหาของนักเรียน.**
วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วัยญา ยิ้มยวน. (2547). **การวิเคราะห์อภิमानเพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ติดอย่าง
มีวิจารณ์ญาณ.** วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยการศึกษา จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.

แว่นแก้ว พนมแก่น. (2554). **การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาเคมี เรื่องอัตราการเกิดปฏิกิริยา
เคมี โดยบูรณาการโครงการวิทยาศาสตร์ เรื่อง บั้งไฟพะไล.** วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิทยาศาสตรศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

ศาสตร์พระราชสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน. (2559, 28 ตุลาคม). ออกอากาศทางโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจแห่ง
ประเทศไทย.

ศิริยุภา พูลสุวรรณ. (2544). **การศึกษาประสิทธิภาพของสื่อการสอนโดยวิธีการวิเคราะห์อภิमान.**
ปริญญาานิพนธ์ปริญญาการศึกษาคุุณบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยการศึกษามหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.

- ศิวธิดา ทรัพย์เหมือน. (2554). **ประสิทธิผลของปัจจัยสี่ด้านในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน: การวิเคราะห์ห่อภิมาน**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิธีวิทยาการวิจัยทางการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สร้อยญา จันทร์ชูสกุล. (2561). “การวิเคราะห์ห่อภิมานงานวิจัยด้านนวัตกรรมการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับประถมศึกษา”. *Veridian E-Journal, Silapakorn University* 11(1): 2353-2367.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2551). **ตัวอย่างหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง**. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545**. กรุงเทพฯ: พรึกหวานกราฟิก, 2545.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2543). **กรอบวิสัยทัศน์และทิศทางแผนพัฒนาฉบับที่ 9**. สำเนาถ่ายเอกสาร.
- _____. (2549ข). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550-2554)**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- _____. (2550). **ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง**. กรุงเทพฯ: 21 เซ็นจูรี่.
- _____. (2554). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555-2559)**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- _____. (2559). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564)**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ. (2559) **ชุดเผยแพร่ความรู้ตามแนวพระราชดำริ เศรษฐกิจพอเพียง**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ.
- _____. (2559). **ชุดเผยแพร่ความรู้ตามแนวพระราชดำริ หลักการทรงงาน**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ.
- สำนักงานคณะกรรมการสภาวิจัยแห่งชาติ. (2546). **เศรษฐกิจพอเพียงของในหลวงกับการวิเคราะห์ความหมายของนักเศรษฐศาสตร์**. กรุงเทพฯ: เกษตรบุญรัตน์.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). **แผนพัฒนาการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ (2560-2564)**. กรุงเทพฯ: สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2552). **รายงานการวิจัยเรื่องการวิจัยและพัฒนา นโยบายการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา**. กรุงเทพฯ: พรึกหวานกราฟิก.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษา (2560). **แผนการศึกษาแห่งชาติ (2560-2579).**

กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟิก.

สุพี ดอนไพรพาน. (2556). **การพัฒนาบทเรียนโมดูล เรื่องปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2.** วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร สถาบันพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

สุมาลี สิงห์เกิด. (2553). **ปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์กับการดำเนินชีวิตแบบพอเพียงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทมพมหานครเขต 2.** วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางการศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สุเมธ ตันติเวชกุล. (2560). **การบรรยายพิเศษ เรื่อง “เศรษฐกิจพอเพียง”.** (2560) [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 11 สิงหาคม 2560. เข้าถึงได้จาก http://www.nesac.go.th/NESAC_LIVE/suff_eco/

สุรยุทธ์ จุลานนท์. (2549, 24 พฤศจิกายน). **สรุปปาฐกถาพิเศษในการประชุมชี้แจงแนวทางการพัฒนาประเทศตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง.** ณ ดิกสันดิเมตรีทำเนียบรัฐบาล.

สุวิทย์ มูลคำ. (2549). **การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการคิด.** กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.

ไฮดี้ เฮย์ส จาคอบส์. (2551). **บูรณาการข้ามวิชาการวางแผนและการจัดการเรียนในชั้นเรียน.** แปลโดย จิตาภา ฉันทานนท์. กรุงเทพฯ: สถาบันการแปลหนังสือ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.

ภาษาอังกฤษ

Ausubel, David P. (1963). **Education Psychology: A Cognitive View.** New York: Holt Rinehart and Winston.

Aydin, A., Sarier, Y. and Uysal, S. (2011). The effect of gender on organizational commitment of teachers: A meta analytic analysis. *Educational Sciences: Theory & Practice* 11(2) : 626-632.

Beauchamp, G.A. (1981). **A curriculum theory (4th ed.).** Itusck, Illinois: F.E. Peacock.

Bugeldki, B.R. (1979). **Principles of Learning and Memory.** New York: Abbey.

Cohen, J. (1969). **Statistical Power Analysis for Behavioral Sciences.** New York: Academic Press.

Cooper, H. & Hedges, L.V. (1994). **The Handbook of Research Synthesis.** New York: Russell Sage Foundation.

Glass, G.V. and others. (1981). **Meta-Analysis in Social Research.** Beverly Hills: Sage

- Hedges, L.V. and Olkin, I. (1985). **Statistical Methods for Meta-Analysis**. Orlando, Florida: Academic Press, Inc.
- Hunter, J.E., Schmidt, F.L. (1990). **Methods of Meta-analysis: Correcting and Bias in Research Findings**. Newbury Park: Sage.
- Hunter, J.E., Schmidt, F.L. and Jackson, G.B. (1982). **Meta-Analysis : Cumulating Research Findings Across studies**. Beverly Hills: Sage Publications.
- Jacobs, G.M. (2001). **Learning Cooperative LearningVia Cooperative Learning**. A Sourcebook of Lesson Plans for Teacher Education on Cooperative Learning. (Reprinted). Singapore: SEAMEO.
- Mullen, B. (1989). **Advanced Basic Meta-Analysis**. Hillsdale, New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates, Publishers.
- Rosenthal, R. (1991). **Meta-analysis Procedures for Social Research** (2nd ed.). Newbury Park, CA: Sage Publication.
- Slavin, R. E. (1995). **Cooperative Learning: Theory, Research, and Practice**. Boston: Allyn and Bacon.
- Swanson, H.L. and Sachse-Lee, C. (2000). "A Meta-analysis of Single-Subject-Design Intervention Research for Student with LD" **Journal of Learning Disabilities** 33 (2): 114-136.
- UNDP. (1997). **Concept and Theories of His Majesty The King on Development**. In Commemoration of the 50th Anniversary of King BhumibolAdulyadej's Accession to the Throne. United Nations Development Programme, Bangkok: Keen Publishing.

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. อาจารย์ ดร. สรภัส น้ำสมบูรณ์	อาจารย์ประจำสาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา
ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศิลปากร
2. อาจารย์ ดร. พิทักษ์ สุพรรณโณภาพ	อาจารย์ประจำภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
3. อาจารย์ ดร. ทิพย์วรรณ สุขใจรุ่งวัฒนา	อาจารย์ประจำสาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา
ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศิลปากร

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

โทร.034-218790

ที่ ศธ 6806(นร) / 9090

วันที่ 29 ตุลาคม 2561

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์ ดร.พิทักษ์ สุพรรณโณภาพ

ด้วย นางสาวศิริลักษณ์ สุกระเสณีย์ รหัสประจำตัว 58264304 นักศึกษาระดับปริญญาโท บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง " การวิเคราะห์หัตถิมาการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน "

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร มีความประสงค์ ขอเรียนเชิญท่านในฐานะผู้เชี่ยวชาญ เป็นผู้ตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัยให้กับนักศึกษาดังกล่าว เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

(อาจารย์ ดร.อริกมาส มากจู)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย

รักษาการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

โทร.034-218790

ที่ ศธ 6806 (ว.จ.) / 4092
๒๑

วันที่ 29 ตุลาคม 2561

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์ ดร.สรภัส น้าสมบุญ

ด้วย นางสาวศิริลักษณ์ สุกระเสณีย์ รหัสประจำตัว 58264304 นักศึกษาระดับปริญญาโท บัณฑิต
สาขาวิชา วิทยาศาตร์การวิจัยทางการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง " การ
วิเคราะห์ห่อภิณกรรมการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้น
พื้นฐาน "

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร มีความประสงค์ ขอเรียนเชิญท่านในฐานะผู้เชี่ยวชาญ
เป็นผู้ตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัยให้กับนักศึกษาดังกล่าว เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

(อาจารย์ ดร. อธิกมาส มากจุ้ย)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย

รักษาการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

โทร.034-218790

ที่ ศธ 6806 (๖๖) / ๑๐๑๑

วันที่ 29 ตุลาคม 2561

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์ ดร.ทิพย์วรรณ สุขใจรุ่งวัฒนา

ด้วย นางสาวศิริลักษณ์ สุกระเสริฐ รหัสประจำตัว 58264304 นักศึกษาระดับปริญญาโท บัณฑิต
สาขาวิชา วิทยาลัยการวิจัยทางการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง " การ
วิเคราะห์ห่อถักมามการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้น
พื้นฐาน "

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร มีความประสงค์ ขอเรียนเชิญท่านในฐานะผู้เชี่ยวชาญ
เป็นผู้ตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัยให้กับนักศึกษาดังกล่าว เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

(อาจารย์ ดร.อริกมาส มากจุ้ย)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย

รักษาการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

รหัสงานวิจัย

แบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ชื่อผู้วิจัย.....

ชื่องานวิจัย.....

1. รหัสงานวิจัย	(1 – 3)
2. ปีที่พิมพ์งานวิจัย	(4 – 5)
3. สถาบันที่ผลิตงานวิจัย	(6 – 7)
4. สาขาที่ผลิตงานวิจัย	(8 – 9)
5. ประเภทงานวิจัย	(10)
6. เพศผู้วิจัย	(11)
7. จำนวนหน้าทั้งหมด	(12 – 14)
8. จำนวนหน้าไม่รวมภาคผนวก	(15 – 17)
คุณลักษณะด้านเนื้อหาสาระของงานวิจัย	
9.วัตถุประสงค์ของงานวิจัย 9.1 ศึกษา 9.2 เปรียบเทียบ 9.3 ทดลอง 9.4 พัฒนา 9.5 ศึกษาปฏิสัมพันธ์ 9.6 หาความสัมพันธ์ 9.7 ประเมิน	(18) (19) (20) (21) (22) (23)
10. กลุ่มสาระการเรียนรู้	(24)
11. ระดับชั้นของกลุ่มตัวอย่าง	(25)
12. บริบทที่ศึกษา 12.1 ภูมิภาคของกลุ่มตัวอย่าง 12.2 หน่วยงานที่สังกัด	(26) (27)
13. จำนวนตัวแปรต้น	(28)
14. จำนวนตัวแปรตาม	(29)
คุณลักษณะด้านวิธีการวิทยาการวิจัย	
15. แบบแผนการวิจัย	(30)
16. การตั้งสมมติฐานการวิจัย	(31)
17. ขนาดกลุ่มตัวอย่าง	(32 – 34)
18. วิธีสุ่มกลุ่มตัวอย่าง	(35)
19. การออกแบบการวิจัยเชิงทดลอง	(36)
20. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	
20.1 จำนวนเครื่องมือทั้งหมด	(37 – 38)
20.2 ประเภทเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย	
1) แบบทดสอบ/แบบวัด 2) แบบสังเกต 3) แบบฝึกทักษะ	(39) (40) (41)
4) แบบสอบถาม 5) แบบประเมิน 6) อื่น ๆ.....	(42) (43) (44)
20.3 คุณภาพเครื่องมือในภาพรวม	(45)

รหัสงานวิจัย □□□

คุณลักษณะด้านวิธีวิทยาการวิจัย (ต่อ)	
21. การวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล 21.1 Z-test 21.2 t-test dependent 21.3 t-test independent 21.4 Pearson correlation 21.5 One way ANOVA 21.6 Two way ANOVA 21.7 ANCOVA 21.8 Chi-Square 21.9 MANOVA 21.10 MANCOVA 22. คะแนนการประเมินคุณภาพการวิจัย	 ☐ (46) ☐ (47) ☐ (48) ☐ (49) ☐ (50) ☐ (51) ☐ (52) ☐ (53) ☐ (54) ☐ (55) ☐ (56)
คุณลักษณะด้านนวัตกรรมการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้	
23. ประเภทของนวัตกรรมการประยุกต์ใช้ 23.1 รูปแบบการเรียนรู้..... 23.2 วิธีสอน..... 23.3 เทคนิคการสอน..... 23.4 สื่อการเรียน/การสอน..... 23.5 กิจกรรม/โปรแกรม..... 23.6 หลักสูตร..... 23.7 แผนการจัดการเรียนรู้.....	 ☐ (57) ☐ (58) ☐ (59) ☐ (60) ☐ (61) ☐ (62) ☐ (63)

แบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัยสำหรับงานวิจัยเชิงทดลอง

1. รหัสงานวิจัย	2. การทดสอบชุดที่	(1 – 3)	(4 – 5)
3. ประเภทนวัตกรรมการประยุกต์ใช้			
1) รูปแบบการเรียนรู้.....		☐	(6)
2) วิธีสอน.....		☐	(7)
3) เทคนิคการสอน.....		☐	(8)
4) สื่อการเรียนการสอน.....		☐	(9)
5) กิจกรรม/โปรแกรม.....		☐	(10)
6) หลักสูตร.....		☐	(11)
7) แผนการจัดการเรียนรู้.....		☐	(12)
4. เครื่องมือที่ใช้วัดตัวแปรต้น 4.1 ประเภทเครื่องมือ 4.2 ชนิดความเที่ยง		☐	(13)
4.3 ค่าความเที่ยง 4.4 ความตรง		(15 – 117)	☐ (14)
5. ประเภทตัวแปรตาม 5.1 ประเภทผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน/ผลการเรียนรู้		☐	(19)
5.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน/ผลการเรียนรู้		(20 – 21)	
6. เครื่องมือที่ใช้วัดตัวแปรตาม 5.1 ประเภทเครื่องมือ 5.2 ชนิดความเที่ยง		(23 – 25)	☐ (26)
5.3 ค่าความเที่ยง 5.4 ความตรง		(27 – 31)	
7. กลุ่มทดลอง 7.1 Mean		(32 – 36)	
7.2 SD		(37 – 39)	
7.3 n		(40 – 44)	
8. กลุ่มควบคุม 8.1 Mean		(45 – 49)	
8.2 SD		(50 – 52)	
8.3 n		(53-57)	
9. ประเภทการเปรียบเทียบ		(58 – 59)	
10. ผลการทดสอบ 10.1 ประเภทสถิติ		(60 - 63)	
10.2 สถิติ		(64 – 66)	
10.3 ค่า prob		☐ (67)	
10.4 สรุป		☐ (68)	
11. การทดลอง 11.1 การควบคุม		☐ (69)	

แบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัยสำหรับงานวิจัยเชิงสหสัมพันธ์

1. รหัสงานวิจัย	2. สหสัมพันธ์ชุดที่	(1 – 3)	(4 – 5)
3. ประเภทปัจจัย			
1) ปัจจัยด้านบุคคล.....		☐ (6)	
2) ปัจจัยด้านครอบครัว.....		☐ (7)	
3) ปัจจัยด้านสังคม/ชุมชน.....		☐ (8)	
4) ปัจจัยด้านโรงเรียน/ครู.....		☐ (9)	
5) ปัจจัยด้านเทคโนโลยี.....		☐ (10)	
6) การปฏิบัติตนด้านความพอประมาณ.....		☐ (11)	
4. เครื่องมือที่ใช้วัดตัวแปรต้น		☐ (12)	
4.1 ประเภทเครื่องมือ	4.2 ชนิดความเที่ยง	☐ (13)	☐ (14)
4.3 ค่าความเที่ยง	4.4 ความตรง	☐ (15 – 17)	☐ (18)
5. ประเภทตัวแปรตาม		☐ (19)	
5.1 ประเภทผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน/ผลการเรียนรู้		☐ (20 – 21)	
5.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน/ผลการเรียนรู้		☐ (22)	☐ (23)
6. เครื่องมือที่ใช้วัดตัวแปรตาม		☐ (24 – 26)	☐ (27)
5.3 ค่าความเที่ยง		☐ (28 – 30)	
5.4 ความตรง		☐ (31 – 34)	
7. ขนาดความสัมพันธ์		☐ (35 – 36)	
8. ขนาดกลุ่มตัวอย่าง		☐ (37)	
9. ผลการทดสอบ		☐ (38 – 41)	
9.1 สถิติ			
9.2 สรุป			
9.3 ค่าสถิติ –prob			

คู่มือลงรหัสสำหรับแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย (Code Book)

ตัวแปร	ชื่อตัวแปร (ภาษาอังกฤษ)	ค่าของตัวแปร
1. รหัสงานวิจัย	CODE	001 – 999
2. ปีที่พิมพ์งานวิจัย	YEAR	เลข 2 ตัวท้ายของปี พ.ศ. ที่พิมพ์งานวิจัย
3. สถาบันที่ผลิตงานวิจัย	UNIVER	01 = จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 02 = มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 03 = มหาวิทยาลัยขอนแก่น 04 = มหาวิทยาลัยทักษิณ 05 = มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี 06 = มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ 07 = มหาวิทยาลัยนเรศวร 08 = มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ 09 = มหาวิทยาลัยบูรพา 10 = มหาวิทยาลัยมหาสารคาม 11 = มหาวิทยาลัยแม่โจ้ 12 = มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง 13 = มหาวิทยาลัยรังสิต 14 = มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 15 = มหาวิทยาลัยศิลปากร 16 = มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 17 = สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง 18 = มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี 19 = มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย 20 = มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ 21 = มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี 22 = มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา 23 = มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช 24 = มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ 25 = มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ 26 = มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร 27 = มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี 28 = มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ 29 = มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต 30 = มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 31 = มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

คู่มือลงรหัสสำหรับแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย (Code Book) (ต่อ)

3. สถาบันที่ผลิตงานวิจัย (ต่อ)	UNIVER	32 = มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ 33 = มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง 34 = มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร 35 = มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ 36 = มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ 37 = มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
4. สาขาที่ผลิตงานวิจัย	FIELD	01 = หลักสูตรและการสอน/การนิเทศ/นวัตกรรมการหลักสูตรและการเรียนรู้ 02 = จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว/การให้คำปรึกษา 03 = เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา/การจัดการเทคโนโลยี/คอมพิวเตอร์ 04 = การวิจัยการศึกษา/การวิจัยและการประเมินผลการศึกษา/การวิจัยและพัฒนาการศึกษา/สถิติทางการศึกษา 05 = การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ 06 = การศึกษา/การศึกษาและการพัฒนาสังคม/การจัดการศึกษาและการเรียนรู้/การศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ 07 = สังคมศึกษา/การสอนสังคมศึกษา/สังคมศาสตร์ 08 = วิทยาศาสตร์ศึกษา 09 = สิ่งแวดล้อมศึกษา 10 = การมัธยมศึกษา 11 = การประถมศึกษา 12 = การบริหารการศึกษา 13 = คหกรรมศาสตร์ 14 = ครุศาสตร์เกษตร 15 = ยุทธศาสตร์การพัฒนา/พัฒนาภูมิสังคมอย่างยั่งยืน
5. ประเภทงานวิจัย	TYPES	1 = วิทยานิพนธ์ ป.โท 2 = วิทยานิพนธ์ ป.เอก 3 = สารนิพนธ์/การค้นคว้าอิสระ 4 = งานวิจัยของหน่วยงาน/สถาบัน
6. เพศผู้วิจัย	SEX	1 = เพศชาย 2 = เพศหญิง
7. จำนวนหน้าทั้งหมด	ALLPAGE	000 - 999
8. จำนวนหน้าไม่รวมภาคผนวก	TEXTPAGE	000 - 999
9. วัตถุประสงค์ของงานวิจัย	RESOBJ	
9.1 ศึกษา		0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่
9.2 เปรียบเทียบ		0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่
9.3 ศึกษาความสัมพันธ์		0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่
9.4 วิจัยและพัฒนา		0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่
9.5 สังเคราะห์		0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่

คู่มือลงรหัสสำหรับแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย (Code Book) (ต่อ)

10. กลุ่มสาระการเรียนรู้	DEPMEN	1 = วิทยาศาสตร์ 2 = คณิตศาสตร์ 3 = ภาษาไทย 4 = ภาษาต่างประเทศ 5 = สังคมศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรม 6 = การงานอาชีพและเทคโนโลยี 7 = สุขศึกษาและพลศึกษา 8 = ศิลปะ 9 = กลุ่มพัฒนาผู้เรียน 10 = ไม่สังกัดกลุ่มสาระ/มากกว่า 1 กลุ่มสาระ
11. ระดับชั้นของกลุ่มตัวอย่าง	GRADE	1 = ประถมศึกษาตอนต้น 2 = ประถมศึกษาตอนปลาย 3 = มัธยมศึกษาตอนต้น 4 = มัธยมศึกษาตอนปลาย
12. บริบทของกลุ่มตัวอย่าง	REGION	1 = กรุงเทพมหานครและปริมณฑล 2 = ภาคเหนือ 3 = ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 4 = ภาคกลาง 5 = ภาคใต้
13. จำนวนตัวแปรต้น	NUMDV	01 – 99 00 = ไม่มีตัวแปรต้น/ไม่ระบุตัวแปรต้น
14. จำนวนตัวแปรตาม	NUMIV	1 – 9
15. แบบแผนการวิจัย		1 = การวิจัยเชิงทดลอง 2 = การวิจัยเชิงสหสัมพันธ์
16. การตั้งสมมติฐานการวิจัย	TYPHYP	1 = ไม่มีสมมติฐาน 2 = สมมติฐานแบบมีทิศทาง 3 = สมมติฐานแบบไม่มีทิศทาง 4 = สมมติฐานทั้งแบบมีทิศทางและไม่มีทิศทาง
17. ขนาดกลุ่มตัวอย่าง	SAMSIZE	001 – 999
18. วิธีสุ่มกลุ่มตัวอย่าง	METSELE	1 = ใช้ประชากรศึกษา 2 = ไม่ระบุการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง 3 = เลือกแบบเจาะจง 4 = สุ่มอย่างง่าย 5 = สุ่มแบบแบ่งชั้น 6 = สุ่มแบบหลายขั้นตอน
19. การออกแบบการวิจัยเชิง ทดลอง	EXDESIGN	1 = The one group posttest-only design 2 = The one group pretest-posttest design 3 = posttest only control group design 4 = pretest-posttest control group design 5 = true control group posttest only design 6 = true control group pretest-posttest design 7 = true control group pretest-posttest time series design 8 = time series design

คู่มือลงรหัสสำหรับแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย (Code Book) (ต่อ)

20. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	INSTU	
20.1 จำนวนเครื่องมือทั้งหมด	ALLINSTU	01 – 99
20.2 ประเภทเครื่องมือ	TYPEINSTU	
13.1 แบบทดสอบ/แบบวัด		0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่
13.2 แบบสังเกต		0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่
13.3 แบบฝึกทักษะ		0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่
13.4 แบบสอบถาม		0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่
13.5 แบบประเมิน		0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่
13.6 แบบสำรวจ		0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่
13.7 อื่น ๆ.....		0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่
20.3 คุณภาพเครื่องมือในภาพรวม	QUAINSTU	0 = ไม่ระบุ 1 = ต่ำมาก 2 = ต่ำ 3 = ปานกลาง 4 = ดี 5 = ดีมาก
21. ประเภทสถิติที่ใช้ในการทดสอบวิจัย	TYPEANA	
21.1 Z-test		0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่
21.2 t-test dependent		0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่
21.3 t-test independent		0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่
21.4 Simple corr/regression		0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่
21.5 Multiple corr/regression		0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่
21.6 One way ANOVA		0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่
21.7 Two way ANOVA		0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่
21.8 ANCOVA		0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่
21.9 Chi-Square		0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่
21.10 MANONA		0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่
21.11 MANCOVA		0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่
22. คะแนนการประเมินคุณภาพการวิจัย	RESVLU	1 = 3.21 – 4.00 (ดีมาก) 2 = 2.41 – 3.20 (ดี) 3 = 1.61 – 2.40 (ปานกลาง) 4 = 0.81 – 1.60 (พอใช้) 5 = น้อยกว่า 0.80 (ต้องปรับปรุง)
23. ประเภทนวัตกรรมการประยุกต์ใช้ ฯ	INOVA	
23.1 รูปแบบการเรียนรู้	TYPELEA	0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่
23.2 วิธีสอน	METHOD	0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่
23.3 เทคนิคการสอน	TECHNIC	0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่
23.4 กิจกรรม/โปรแกรม	ACTIVITY	0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่
23.5 สื่อการเรียน/การสอน	INSTRUC	0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่
23.6 หลักสูตร	COURSE	0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่
23.7 แผนการจัดการเรียนรู้	PLAN	0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่

คู่มือลงรหัสคุณลักษณะงานวิจัยสำหรับการวิจัยเชิงทดลอง/เปรียบเทียบ

ตัวแปร	ชื่อตัวแปร (ภาษาอังกฤษ)	ค่าของตัวแปร
1. รหัสงานวิจัย	CODE	001 – 999
2. การทดสอบชุดที่	TEST	01 – 99
3. ประเภทตัวแปรต้น 3.1 ประเภทนวัตกรรมการ ประยุกต์ใช้ 1) รูปแบบการเรียนรู้ 2) วิธีสอน 3) เทคนิคการสอน 4) กิจกรรม/โปรแกรม 5) สื่อการเรียน/การสอน 6) หลักสูตร 7) แผนการจัดการเรียนรู้	IV TYPEINOV TECHNIC METHOD INSTRUC ACTIVITY INSTRCU COURSE PLAN	0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่ 0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่ 0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่ 0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่ 0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่ 0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่ 0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่
4. เครื่องมือที่ใช้วัดตัวแปรต้น 4.1 ประเภทเครื่องมือ	IV TYPEINSTU_IV	1 = แบบทดสอบ/แบบวัด 2 = แบบสังเกต 3 = แบบฝึกทักษะ 4 = แบบสอบถาม 5 = แบบประเมิน 6 = แบบสำรวจ 7 = อื่น ๆ.....
4.2 ชนิดความเที่ยง	TYPERELI_IV	0 = ไม่ระบุค่าความเที่ยง 1 = Test – retest method 2 = Alpha- coefficient 3 = Kuder - Richardson 4 = interrater reliability 5 = Equivalent – form 6 = Split - half method 7 = Alpha - coefficient + KR 8 = Lovett
4.3 ค่าความเที่ยง	RDV_IV	0.00 – 0.99
4.4 ความตรง	VALID_IV	0 = ไม่ระบุความตรง 1 = ความตรงตามเนื้อหา 2 = ความตรงตามโครงสร้าง 3 = ความตรงตามเนื้อหาและความตรงตามโครงสร้าง 4 = อื่นๆ.....
5. ประเภทตัวแปรตาม 5.1 ประเภทผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียน/ผลการเรียนรู้	DV TYPEACHI	1 = พุทธิพิสัย 2 = จิตพิสัย 3 = ทักษะพิสัย

คู่มือลงรหัสคุณลักษณะงานวิจัยสำหรับการวิจัยเชิงทดลอง/เปรียบเทียบ (ต่อ)

5. ประเภทตัวแปรตาม (ต่อ) 5.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน/ ผลการเรียนรู้	DV LEARNACHI	พุทธิพิสัย 01 = ความรู้ความเข้าใจ 02 = ความสามารถในการนำไปใช้ 03 = การคิดวิเคราะห์ 04 = ความคิดสร้างสรรค์ 05 = ความสามารถในการเชื่อมโยงความรู้ จิตพิสัย 06 = ค่านิยม 07 = พฤติกรรม 08 = เจตคติ 09 = คุณลักษณะอันพึงประสงค์ 10 = ความมีเหตุผล 11 = จิตสำนึกความรับผิดชอบ ทักษะพิสัย 12 = การมีทักษะชีวิต 13 = ทักษะการปฏิบัติงาน 14 = ความสามารถในการทำโครงการ 15 = อื่น ๆ.....
6. เครื่องมือวัดตัวแปรตาม 6.1 ประเภทเครื่องมือ	DV- TYPEINSTU_DV	1 = แบบทดสอบ/แบบวัด 2 = แบบสังเกต 3 = แบบฝึกทักษะ 4 = แบบสอบถาม 5 = แบบประเมิน 6 = แบบสำรวจ 7 = อื่น ๆ.....
6.2 ชนิดความเที่ยง	TYPERELI_IV	0 = ไม่ระบุค่าความเที่ยง 1 = Test – retest method 2 = Alpha- coefficient 3 = Kuder - Richardson 4 = Interrater reliability 5 = Equivalent – form 6 = Split - half method 7 = Alpha - coefficient+KR 8 = Lovett
6.3 ค่าความเที่ยง	RDV_IV	0.00 – 0.99
6.4 ความตรง	VALID_IV	0 = ไม่ระบุความตรง 1 = ความตรงตามเนื้อหา 2 = ความตรงตามโครงสร้าง 3 = ความตรงตามเนื้อหาและความตรงตามโครงสร้าง 4 = อื่นๆ.....
7. กลุ่มทดลอง	SAMPLE	
7.1 Mean	Mean_E	0.00 – 999.99
7.2 SD	SD_E	0.00 – 999.99
7.3 n	n_E	000 – 999

คู่มือลงรหัสคุณลักษณะงานวิจัยสำหรับการวิจัยเชิงทดลอง/เปรียบเทียบ (ต่อ)

8. กลุ่มควบคุม	CONTROL	
8.1 Mean	Mean_C	0.00 – 999.99
8.2 SD	SD_C	0.00 – 999.99
8.3 n	n_C	000 – 999
9. ประเภทการเปรียบเทียบ	TYPECOMPA	1 = เปรียบเทียบกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมโดย t-dependent 2 = เปรียบเทียบกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมโดย one-way ANOVA 3 = เปรียบเทียบกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมโดย two-way ANOVA 4 = เปรียบเทียบตัวแปรตามระหว่างกลุ่มตัวแปรต้น (Comparative study) 5 = เปรียบเทียบตัวแปรตามกับเกณฑ์มาตรฐาน 6 = เปรียบเทียบ pretest กับ posttest 7 = ANCOVA
10. ผลการทดสอบ		
10.1 ประเภทสถิติ	TYPESTAT	01 = z-test 02 = t-testdependent 03 = t-testindependent 04 = one-way ANOVA, 05 = two-way ANOVA, 06 = three-way ANOVA 07 = ANCOVA 08 = chi-square 09 = MANOVA, 10 = MANCOVA
10.2 สถิติ	STAT	0.00 – 99.99
10.3 ค่า prob (ผลการทดสอบ สมมติฐาน)	PROB	0.00 – 0.99
10.4 สรุป (สรุปผลการทดสอบ สมมติฐาน)	SIGNF	0 = ไม่แตกต่างกัน/ไม่ระบุนัยสำคัญ 1 = ไม่แตกต่างที่ระดับ .01 2 = ไม่แตกต่างที่ระดับ .05 3 = แตกต่างที่ระดับ .01 4 = แตกต่างที่ระดับ .05

คู่มือลงรหัสคุณลักษณะงานวิจัยสำหรับการวิจัยเชิงทดลอง/เปรียบเทียบ (ต่อ)

11. การทดลอง	CONCORL	0 = ไม่ระบุการควบคุม/ไม่มีการควบคุม
11.1 การควบคุมตัวแปรแทรกซ้อน		1 = randomization
		2 = blocking
		3 = matching
		4 = elimination
		5 = stat control

คู่มือลงรหัสคุณลักษณะงานวิจัยสำหรับการวิจัยเชิงสหสัมพันธ์

ตัวแปร	ชื่อตัวแปร (ภาษาอังกฤษ)	ค่าของตัวแปร
1. รหัสงานวิจัย	CODE	001 – 999
2. การทดสอบชุดที่	TEST	01 – 99
3. ประเภทตัวแปรต้น 3.1 ประเภทปัจจัย	IV TYPEFAC PERSFAC FAMILFAC SOCLFAC SCHLFAC TECHNOFAC MERDESYFAC	1. ปัจจัยด้านบุคคล..... 2. ปัจจัยด้านครอบครัว..... 3. ปัจจัยด้านสังคม/ชุมชน..... 4. ปัจจัยด้านโรงเรียน/ครู..... 5. ปัจจัยด้านเทคโนโลยี..... 6. การปฏิบัติตนด้านความพอประมาณ.....
4. เครื่องมือที่ใช้วัดตัวแปรต้น 4.1 ประเภทเครื่องมือ	IV TYPEINSTRU_IV	1 = แบบทดสอบ/แบบวัด 2 = แบบสังเกต 3 = แบบฝึกทักษะ 4 = แบบสอบถาม 5 = แบบประเมิน 6 = แบบสำรวจ 7 = อื่น ๆ.....
4.2 ชนิดความเที่ยง	TYPERELI_IV	0 = ไม่ระบุค่าความเที่ยง 1 = Test – retest method 2 = Alpha- coefficient 3 = Kuder - Richardson 4 = interrater reliability 5 = Equivalent – form 6 = Split - half method 7 = Alpha - coefficient + KR 8 = Lovett
4.3 ค่าความเที่ยง	RDV_IV	0.00 – 0.99
4.4 ความตรง	VALID_IV	0 = ไม่ระบุความตรง 1 = ความตรงตามเนื้อหา 2 = ความตรงตามโครงสร้าง 3 = ความตรงตามเนื้อหาและความตรงตามโครงสร้าง 4 = อื่นๆ.....
5. ประเภทตัวแปรตาม 5.1 ประเภทผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียน/ผลการเรียนรู้	DV TYPEACHI	1 = พุทธิพิสัย 2 = จิตพิสัย 3 = ทักษะพิสัย

คู่มือลงรหัสคุณลักษณะงานวิจัยสำหรับการวิจัยเชิงสหสัมพันธ์ (ต่อ)

5. ประเภทตัวแปรตาม (ต่อ) 5.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน/ ผลการเรียนรู้	LEARNACHI	พุทธิพิสัย 01 = ความรู้ความเข้าใจ 02 = ความสามารถในการนำไปใช้ 03 = การคิดวิเคราะห์ 04 = ความคิดสร้างสรรค์ 05 = ความสามารถในการเชื่อมโยงความรู้ จิตพิสัย 06 = ค่านิยม 07 = พฤติกรรม 08 = เจตคติ 09 = คุณลักษณะอันพึงประสงค์ 10 = ความมีเหตุผล 10 = จิตสำนึกความรับผิดชอบ ทักษะพิสัย 11 = การมีทักษะชีวิต 12 = ทักษะการปฏิบัติงาน 13 = ความสามารถในการทำโครงการ 14 = อื่น ๆ.....
6. เครื่องมือวัดตัวแปรตาม 6.1 ประเภทเครื่องมือ	DV TYPEINSTU_DV	1 = แบบทดสอบ/แบบวัด 2 = แบบสังเกต 3 = แบบฝึกทักษะ 4 = แบบสอบถาม 5 = แบบประเมิน 6 = แบบสำรวจ 7 = อื่น ๆ.....
6.2 ชนิดความเที่ยง	TYPERELE_IV	0 = ไม่ระบุความเที่ยง 1 = Test – retest method 2 = Alpha- coefficient 3 = Kuder - Richardson 4 = interrater reliability 5 = Equivalent – form 6 = Split - half method 7 = Alpha - coefficient + KR 8 = Lovett
6.3 ค่าความเที่ยง	RDV_IV	0.00 – 0.99
6.4 ความตรง	VALID_IV	0 = ไม่ระบุความตรง 1 = ความตรงตามเนื้อหา 2 = ความตรงตามโครงสร้าง 3 = ความตรงตามเนื้อหาและความตรงตามโครงสร้าง 4 = อื่นๆ.....
7. ขนาดความสัมพันธ์	CORR	0.000 – 0.999
8. ขนาดกลุ่มตัวอย่าง	SAMPLE	000 – 999
9. ผลการทดสอบ 9.1 สถิติ	STAT	01 = Phi 02 = Tetrachoric 03 = Point biserial 04 = biserial 05 = Spearman ranks order 06 = Kendall's Tau 07 = สปส.ความสอดคล้องของ Kendall 8 = Pearson 9 = Garmer's v 10 = Grammar

คู่มือลงรหัสคุณลักษณะงานวิจัยสำหรับการวิจัยเชิงสหสัมพันธ์ (ต่อ)

9.2 สรุป (สรุปผลการทดสอบ สมมติฐาน)	SIGNF	0 = ไม่แตกต่างกัน/ไม่ระบุนัยสำคัญ 1 = ไม่แตกต่างที่ระดับ .01 2 = ไม่แตกต่างที่ระดับ .05 3 = แตกต่างที่ระดับ .01 4 = แตกต่างที่ระดับ .05
9.3 ค่า prob (ผลการทดสอบ สมมติฐาน)	PROB	0.00 – 0.99

รหัสงานวิจัย□□□

แบบประเมินคุณภาพงานวิจัยที่เกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ชื่อผู้วิจัย.....ปีที่พิมพ์.....

ชื่องานวิจัย.....

สถาบันที่ผลิตงานวิจัย.....

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ลงในช่องที่ตรงกับลักษณะงานวิจัยที่ประเมิน

ลักษณะที่ประเมิน	ผลการประเมิน				
	4	3	2	1	0
ส่วนที่ 1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาวิจัย					
1. ชื่อเรื่องวิจัยมีความชัดเจน					
2. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา ชัดเจน สอดคล้องกับเรื่องที่ทำวิจัย					
3. ปัญหาวิจัย/วัตถุประสงค์ของการวิจัย สอดคล้องกับชื่อเรื่อง ถูกต้องตามหลักการวิจัย					
4. เหตุผลและความจำเป็นในการวิจัยมีความสมเหตุสมผล					
5. สมมติฐานการวิจัย ถูกต้อง ชัดเจน ตามหลักการวิจัย					
6. กำหนดขอบเขตการวิจัยได้อย่างสมเหตุสมผล ครอบคลุม สอดคล้องกับกรอบแนวคิดการวิจัย					
7. ข้อตกลงเบื้องต้นของการวิจัยเหมาะสม และมีเหตุผลรองรับ					
8. เขียนข้อจำกัดของการวิจัยถูกต้องตามหลักการวิจัย					
9. นิยามศัพท์มีความชัดเจน					
10. กรอบแนวคิดการวิจัยมีความถูกต้องเหมาะสม ชัดเจน ตามหลักการวิจัย					
ส่วนที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง					
11. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีปริมาณมากพอ					
12. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสอดคล้องกับปัญหา/วัตถุประสงค์การวิจัย					
13. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีความทันสมัยและเชื่อมโยงกับการวิจัยในอดีต					

**แบบประเมินคุณภาพงานวิจัยที่เกี่ยวกับกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ในการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ต่อ)**

ลักษณะที่ประเมิน	ผลการประเมิน				
	4	3	2	1	0
ส่วนที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย					
3.1 ระเบียบวิธีวิจัย					
14. การออกแบบงานวิจัย สอดคล้องกับปัญหา/วัตถุประสงค์การวิจัย					
15. ขั้นตอนวิธีดำเนินการวิจัยมีความชัดเจน					
3.2 เกณฑ์การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง					
16. กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างเหมาะสมกับปัญหาวิจัย					
17. การเลือกกลุ่มตัวอย่างมีความเป็นตัวแทนที่ดีของประชากร					
18. การสุ่มกลุ่มตัวอย่างและเกณฑ์ในการคัดเลือกมีความถูกต้องเหมาะสม					
3.3 เครื่องมือและการเก็บรวบรวมข้อมูล					
19. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเหมาะสมและมีคุณภาพ					
20. กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลมีความชัดเจนและเหมาะสม					
3.4 การออกแบบการวิเคราะห์ข้อมูล					
21. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีความถูกต้องและเหมาะสมกับลักษณะของข้อมูล					
ส่วนที่ 4 การนำเสนอผลการวิจัย					
22. นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเหมาะสม ชัดเจน ตามหลักการวิจัย					
23. แปลความหมายและสรุปผลการวิเคราะห์ได้อย่างถูกต้องชัดเจน					
24. สรุปผลการวิจัยสอดคล้องกับปัญหาวิจัย/วัตถุประสงค์การวิจัย					
25. การอภิปรายผลการวิจัยที่ได้สอดคล้องกับผลงานวิจัยในอดีตและครอบคลุมประเด็นปัญหาวิจัย					
26. ข้อเสนอแนะมีความชัดเจนและเป็นประโยชน์					
ส่วนที่ 5 ประโยชน์ของงานวิจัย					
27. ประโยชน์ในการวิจัยสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างกว้างขวาง					
28. ประโยชน์ในการวิจัยสามารถนำไปใช้ได้เชิงวิชาการ					
ส่วนที่ 6 คุณภาพงานวิจัย					
29. การเขียนรายงานการวิจัยถูกต้องตามหลักวิชาการ					
30. คุณภาพงานวิจัยในภาพรวม					

รวมคะแนนทั้งหมด...../120 คิดเป็นร้อยละ.....

เกณฑ์การประเมินคุณภาพงานวิจัย

ส่วนที่ 1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาวิจัย

1. ชื่อเรื่องมีความชัดเจน
 - 0 หมายถึง ชื่อเรื่องไม่ระบุถึงปัญหาวิจัย
 - 1 หมายถึง ชื่อเรื่องระบุถึงปัญหาวิจัยเท่านั้น
 - 2 หมายถึง ชื่อเรื่องระบุถึงปัญหาวิจัยระบุตัวแปรสำคัญที่ศึกษาได้แก่ตัวแปรต้นหรือตัวแปรตามเพียงอย่างใดอย่างหนึ่ง
 - 3 หมายถึง ระบุถึงปัญหาวิจัยระบุตัวแปรสำคัญที่ศึกษาได้แก่ตัวแปรต้นและตัวแปรตาม
 - 4 หมายถึง ระบุถึงปัญหาวิจัยระบุตัวแปรสำคัญที่ศึกษาได้แก่ตัวแปรต้นและตัวแปรตามและระบุกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาอย่างครบถ้วน
2. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาชัดเจนสอดคล้องกับเรื่องที่ทําวิจัย
 - 0 หมายถึง ไม่ระบุความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา
 - 1 หมายถึง ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาไม่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ทําวิจัยไม่ระบุให้เห็นประเด็นของปัญหาและความสำคัญในการทำวิจัย
 - 2 หมายถึง ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาแสดงให้เห็นถึงประเด็นปัญหาและความสำคัญในการทำวิจัยแต่ไม่ครอบคลุมประเด็นที่ศึกษาและเนื้อความไม่ต่อเนื่องสอดคล้อง
 - 3 หมายถึง ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาแสดงให้เห็นถึงประเด็นปัญหาและความสำคัญในการทำวิจัยครอบคลุมประเด็นที่ศึกษามีเหตุผลสนับสนุนแต่เนื้อความไม่ต่อเนื่องสอดคล้อง
 - 4 หมายถึง ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาแสดงให้เห็นถึงประเด็นปัญหาและความสำคัญในการทำวิจัยครอบคลุมประเด็นที่ศึกษามีเหตุผลสนับสนุนเนื้อความมีความกระชับตรงประเด็น
3. ปัญหาวิจัย/วัตถุประสงค์ของการวิจัย สอดคล้องกับชื่อเรื่องถูกต้องตามหลักการวิจัย
 - 0 หมายถึง ปัญหาวิจัย/วัตถุประสงค์ไม่สอดคล้องกับชื่อเรื่อง
 - 1 หมายถึง ปัญหาวิจัย/วัตถุประสงค์สอดคล้องกับชื่อเรื่อง
 - 2 หมายถึง ปัญหาวิจัย/วัตถุประสงค์สอดคล้องกับชื่อเรื่องระบุตัวแปรสำคัญที่ศึกษา
 - 3 หมายถึง ปัญหาวิจัย /วัตถุประสงค์มีความสอดคล้องกับชื่อเรื่องระบุตัวแปรสำคัญที่ศึกษาระบุวิธีที่ศึกษา
 - 4 หมายถึง ปัญหาวิจัย/วัตถุประสงค์มีความสอดคล้องกับชื่อเรื่องระบุกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาระบุตัวแปรสำคัญที่ศึกษาระบุวิธีที่ศึกษา
4. เหตุผลและความจำเป็นในการทำวิจัยมีความสมเหตุสมผล
 - 0 หมายถึง เป็นเรื่องที่ไม่มีความจำเป็นในการทำวิจัย
 - 1 หมายถึง เป็นเรื่องที่น่าสนใจเพียงอย่างเดียว
 - 2 หมายถึง เป็นเรื่องที่ต้องรู้ความรู้นี้ใหม่และไม่มีผู้ใดเคยทำมาก่อน
 - 3 หมายถึง เป็นเรื่องที่น่าสนใจต้องรู้ความรู้นี้ใหม่และไม่มีผู้ใดเคยทำมาก่อน
 - 4 หมายถึง เป็นเรื่องที่น่าสนใจต้องรู้ความรู้นี้ใหม่ไม่มีผู้ใดเคยทำมาก่อนและเป็นปัญหาเร่งด่วน

เกณฑ์การประเมินคุณภาพงานวิจัย(ต่อ)

5. สมมติฐานการวิจัย ถูกต้องชัดเจนตามหลักการวิจัย
 - 0 หมายถึง ไม่ระบุสมมติฐานการวิจัย
 - 1 หมายถึง ระบุสมมติฐานการวิจัยแต่ไม่สอดคล้องกับปัญหาวิจัยไม่มีประเด็นเฉพาะเพื่อคาดว่าจะเป็นการตอบที่ได้จากการวิจัย
 - 2 หมายถึง ระบุสมมติฐานการวิจัยสอดคล้องกับปัญหาวิจัยแต่ไม่มีประเด็นเฉพาะเพื่อคาดว่าจะเป็นการตอบที่ได้จากการวิจัยหรือไม่สมเหตุสมผลไม่ระบุที่มาของสมมติฐานการวิจัย
 - 3 หมายถึง ระบุสมมติฐานการวิจัยสอดคล้องกับปัญหาวิจัยสมเหตุสมผลระบุที่มาของสมมติฐานแต่สมมติฐานการวิจัยบางข้อไม่มีประเด็นเฉพาะเพื่อคาดว่าจะเป็นการตอบที่ได้จากการวิจัย
 - 4 หมายถึง ระบุสมมติฐานการวิจัยสอดคล้องกับปัญหาวิจัยสมเหตุสมผลระบุที่มาของสมมติฐาน มีประเด็นเฉพาะในแต่ละข้อเพื่อคาดว่าจะเป็นการตอบที่ได้จากการวิจัย
6. กำหนดขอบเขตของการวิจัยได้อย่างสมเหตุสมผล ครอบคลุม สอดคล้องกับกรอบแนวคิดการวิจัย
 - 0 หมายถึง ไม่ระบุขอบเขตของการวิจัย
 - 1 หมายถึง ระบุขอบเขตของการวิจัยไม่ครอบคลุมตัวแปรที่สำคัญหรือประชากรที่ศึกษา โดยระบุเพียงอย่างใดอย่างหนึ่งเท่านั้น
 - 2 หมายถึง ระบุขอบเขตของการวิจัยครอบคลุมตัวแปรที่สำคัญ และประชากรที่ศึกษา
 - 3 หมายถึง ระบุขอบเขตของการวิจัยครอบคลุมตัวแปรที่สำคัญ ประชากรที่ศึกษาและบริบท/ช่วงเวลาการศึกษา
 - 4 หมายถึง ระบุขอบเขตของการวิจัยครอบคลุมตัวแปรที่สำคัญ ประชากรที่ศึกษาบริบท/ช่วงเวลาการศึกษา และมีหลักการหรือเหตุผลรองรับโดยสามารถอธิบายเหตุผลในการกำหนดขอบเขตของการวิจัยได้อย่างสมเหตุสมผล
7. ข้อตกลงเบื้องต้นของงานวิจัยเหมาะสมและมีเหตุผลรองรับ
 - 0 หมายถึง กำหนดข้อตกลงเบื้องต้นไม่เกี่ยวข้องกับการวิจัย
 - 1 หมายถึง ไม่มีการกำหนดข้อตกลงเบื้องต้น
 - 2 หมายถึง กำหนดข้อตกลงเบื้องต้นของงานวิจัยไม่เหมาะสมแต่มีเหตุผลรองรับ
 - 3 หมายถึง กำหนดข้อตกลงเบื้องต้นของงานวิจัยเหมาะสมแต่ไม่มีเหตุผลรองรับ
 - 4 หมายถึง กำหนดข้อตกลงเบื้องต้นของงานวิจัยเหมาะสมและมีเหตุผลรองรับ
8. การเขียนข้อจำกัดของงานวิจัยถูกต้องชัดเจนตามหลักการวิจัย
 - 0 หมายถึง เขียนข้อจำกัดไม่ถูกต้องตามหลักวิจัย
 - 1 หมายถึง ระบุข้อจำกัดที่เกิดขึ้นในกระบวนการวิจัยแต่ไม่อธิบายถึงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้น
 - 2 หมายถึง ระบุข้อจำกัดที่เกิดขึ้นในกระบวนการวิจัยและอธิบายถึงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้น
 - 3 หมายถึง ระบุข้อจำกัดที่เกิดขึ้นในกระบวนการวิจัยอธิบายถึงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นและให้ข้อเสนอแนะ
 - 4 หมายถึง ไม่มีข้อจำกัดของงานวิจัยหรือไม่จำเป็นต้องมี

เกณฑ์การประเมินคุณภาพงานวิจัย(ต่อ)

9. การนิยามศัพท์เฉพาะมีความชัดเจน

- 0 หมายถึง ไม่มีการนิยามศัพท์เฉพาะ
- 1 หมายถึง มีการนิยามศัพท์เฉพาะเฉพาะตัวแปรสำคัญที่ศึกษาแต่ไม่ครบถ้วน
- 2 หมายถึง มีการนิยามศัพท์เฉพาะเฉพาะตัวแปรสำคัญที่ศึกษาอย่างครบถ้วน
- 3 หมายถึง มีการนิยามศัพท์เฉพาะนิยามเชิงปฏิบัติการเฉพาะตัวแปรสำคัญที่ศึกษาแต่ไม่ครบถ้วน
- 4 หมายถึง มีการนิยามศัพท์เฉพาะนิยามเชิงปฏิบัติการเฉพาะตัวแปรสำคัญที่ศึกษาอย่างครบถ้วน

10. กรอบแนวคิดในการวิจัยมีความถูกต้องเหมาะสมชัดเจนตามหลักการวิจัย

- 0 หมายถึง ไม่ระบุกรอบแนวคิด/ระบุกรอบแนวคิดแต่ไม่แสดงทฤษฎีหรือหลักฐานที่มาของกรอบแนวคิด
- 1 หมายถึง แสดงทฤษฎีหรือหลักฐานที่มาของกรอบแนวคิดบางส่วนไม่มีการสังเคราะห์สร้างกรอบแนวคิดให้เห็น
- 2 หมายถึง ระบุกรอบแนวคิดโดยแสดงทฤษฎีหรือหลักฐานที่มาของกรอบแนวคิดนั้นแต่ไม่มีการสังเคราะห์สร้างกรอบแนวคิดให้เห็น
- 3 หมายถึง ระบุกรอบแนวคิดโดยแสดงทฤษฎีหรือหลักฐานที่มาของกรอบแนวคิดนั้นมีการสังเคราะห์สรุปกรอบแนวคิดแต่ไม่มีแผนภาพแสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรหรือแสดงแผนภาพแสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแต่ไม่ถูกต้อง
- 4 หมายถึง ระบุกรอบแนวคิดโดยแสดงทฤษฎีหรือหลักฐานที่มาของกรอบแนวคิดนั้นมีการสังเคราะห์สรุปกรอบแนวคิดแสดงแผนภาพแสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอย่างถูกต้อง

ส่วนที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

11. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีปริมาณมากพอ

- 0 หมายถึง เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งภาษาไทยและต่างประเทศมีจำนวนน้อยกว่า 5 เล่ม
- 1 หมายถึง เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งภาษาไทยและต่างประเทศมีจำนวน 5 – 9 เล่ม
- 2 หมายถึง เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งภาษาไทยและต่างประเทศมีจำนวน 10 – 14 เล่ม
- 3 หมายถึง เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งภาษาไทยและต่างประเทศมีจำนวน 15 – 19 เล่ม
- 4 หมายถึง เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งภาษาไทยและต่างประเทศมีจำนวน 20 เล่มขึ้นไป

12. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสอดคล้องกับปัญหาวิจัย/วัตถุประสงค์การวิจัย

- 0 หมายถึง เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องไม่สอดคล้องกับปัญหาวิจัยใช้ประโยชน์ไม่ได้
- 1 หมายถึง เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสอดคล้องกับปัญหาวิจัยแต่ให้รายละเอียดไม่ชัดเจนไม่มีการสังเคราะห์สรุปเนื้อหา
- 2 หมายถึง เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสอดคล้องกับปัญหาวิจัยให้รายละเอียดชัดเจนมีการสังเคราะห์สรุปเนื้อหาในบางส่วน
- 3 หมายถึง เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสอดคล้องกับปัญหาวิจัยให้รายละเอียดชัดเจนมีการสังเคราะห์สรุปเนื้อหาทุกหัวข้อแต่ข้อความไม่กระชับอ่านเข้าใจยาก
- 4 หมายถึง เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสอดคล้องกับปัญหาวิจัยให้รายละเอียดชัดเจนมีการสังเคราะห์สรุปเนื้อหาทุกหัวข้อข้อความกระชับอ่านเข้าใจง่าย

เกณฑ์การประเมินคุณภาพงานวิจัย(ต่อ)

13. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีความทันสมัยเชื่อมโยงกับการวิจัยในอดีต
 - 0 หมายถึง ไม่มีเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่มีอายุระหว่าง 1 – 5 ปีเลย
 - 1 หมายถึง เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่มีอายุระหว่าง 1 – 5 ปีมีปริมาณน้อยกว่า 30%
 - 2 หมายถึง เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่มีอายุระหว่าง 1 – 5 ปีมีปริมาณมากกว่า 30% แต่ไม่ถึง 50%
 - 3 หมายถึง เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่มีอายุระหว่าง 1 – 5 ปีมีปริมาณมากกว่า 50% แต่ไม่ถึง 70%
 - 4 หมายถึง เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่มีอายุระหว่าง 1 – 5 ปีมีปริมาณ 70%

ส่วนที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ระเบียบวิธีวิจัย

14. การออกแบบการวิจัยสอดคล้องกับปัญหาวิจัย/วัตถุประสงค์การวิจัย
 - 0 หมายถึง การออกแบบวิจัยไม่สอดคล้องกับปัญหาวิจัย
 - 1 หมายถึง การออกแบบวิจัยทำให้ได้แนวทางการวิจัยที่จะได้คำตอบตรงประเด็นกับปัญหาวิจัย
 - 2 หมายถึง การออกแบบวิจัยทำให้ผลของการวิจัยมีความตรงภายในหรือความตรงภายนอกอย่างใดอย่างหนึ่ง
 - 3 หมายถึง การออกแบบวิจัยทำให้ผลของการวิจัยมีความตรงภายในและความตรงภายนอกแต่ได้คำตอบไม่ตรงประเด็นกับปัญหาวิจัย
 - 4 หมายถึง การออกแบบวิจัยทำให้ผลของการวิจัยมีความตรงภายในและความตรงภายนอกและได้คำตอบตรงประเด็นกับปัญหาวิจัย
15. ขั้นตอนวิธีดำเนินการวิจัยมีความชัดเจน
 - 0 หมายถึง ไม่มีการอธิบายขั้นตอนวิธีดำเนินการวิจัย
 - 1 หมายถึง อธิบายวิธีการดำเนินการวิจัยไม่ครบถ้วน
 - 2 หมายถึง อธิบายวิธีดำเนินการวิจัยเป็นขั้นตอนแต่ไม่ชัดเจนทุกขั้นตอน
 - 3 หมายถึง อธิบายวิธีดำเนินการวิจัยเป็นขั้นตอนอย่างเหมาะสมและชัดเจนทุกขั้นตอน แต่ไม่มีแผนภูมิแสดงขั้นตอนการดำเนินงาน
 - 4 หมายถึง อธิบายวิธีดำเนินการวิจัยเป็นขั้นตอนอย่างเหมาะสมและชัดเจนทุกขั้นตอนรวมทั้งมีแผนภูมิแสดงขั้นตอนการดำเนินงาน

3.2 เกณฑ์การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง

16. กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างได้อย่างเหมาะสมกับปัญหาวิจัย
 - 0 หมายถึง ไม่ระบุกลุ่มประชากรและไม่ระบุกลุ่มตัวอย่าง
 - 1 หมายถึง ไม่ระบุกลุ่มประชากรแต่ระบุกลุ่มตัวอย่าง
 - 2 หมายถึง ระบุกลุ่มประชากรระบุกลุ่มตัวอย่างแต่ไม่มีการสุ่มตัวอย่าง
 - 3 หมายถึง ระบุกลุ่มประชากรระบุกลุ่มตัวอย่างระบุการสุ่มตัวอย่างแต่ให้รายละเอียดในการสุ่มตัวอย่างไม่ชัดเจน
 - 4 หมายถึง ระบุกลุ่มประชากรระบุกลุ่มตัวอย่างระบุการสุ่มตัวอย่างให้รายละเอียดในการสุ่มตัวอย่างที่

ชัดเจนเข้าใจง่าย

เกณฑ์การประเมินคุณภาพงานวิจัย (ต่อ)

17. การเลือกกลุ่มตัวอย่างมีความเป็นตัวแทนที่ดีของประชากร

- 0 หมายถึง ไม่ระบุหลักการในการเลือกกลุ่มตัวอย่างและขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่จะทำให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจน
- 1 หมายถึง เลือกกลุ่มตัวอย่างได้อย่างสมเหตุสมผล แต่ขนาดของกลุ่มตัวอย่างไม่เหมาะสมที่จะทำให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนไม่มีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง
- 2 หมายถึง เลือกกลุ่มตัวอย่างได้อย่างสมเหตุสมผล ขนาดของกลุ่มตัวอย่างเหมาะสมที่จะทำให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนแต่ไม่เป็นตัวแทนที่ดีของประชากร ไม่มีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง
- 3 หมายถึง เลือกกลุ่มตัวอย่างได้อย่างครอบคลุม มีความสมเหตุสมผล ขนาดของกลุ่มตัวอย่างเหมาะสมที่จะทำให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจน เป็นตัวแทนที่ดีของประชากรแต่การสุ่มกลุ่มตัวอย่างไม่เป็นขั้นตอนที่ชัดเจน
- 4 หมายถึง เลือกกลุ่มตัวอย่างได้อย่างครอบคลุมมีความสมเหตุสมผลมีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างเป็นขั้นตอนที่ชัดเจนกลุ่มตัวอย่างมีขนาดเหมาะสมที่จะทำให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนทั้งทางด้านทฤษฎีและปฏิบัติ และเป็นตัวแทนที่ดีของประชากร

18. การสุ่มกลุ่มตัวอย่างและเกณฑ์ในการคัดเลือกมีความถูกต้องเหมาะสม

- 0 หมายถึง ไม่มีการระบุการได้มาของกลุ่มตัวอย่าง
- 1 หมายถึง กลุ่มตัวอย่างได้มาจากการเลือกอย่างเจาะจง
- 2 หมายถึง กลุ่มตัวอย่างได้มาจากการสุ่มโดยไม่อาศัยความน่าจะเป็น
- 3 หมายถึง เลือกวิธีการสุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนที่ดีของประชากรซึ่งได้มาจากการสุ่มโดยอาศัยความน่าจะเป็น
- 4 หมายถึง เลือกวิธีการสุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนที่ดีของประชากรซึ่งได้มาจากการสุ่มโดยอาศัยความน่าจะเป็นและมีที่มาของการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

3.3 เครื่องมือและการเก็บรวบรวมข้อมูล

19. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีคุณภาพ

- 0 หมายถึง ไม่ระบุที่มาของเครื่องมือวิจัย
- 1 หมายถึง ระบุที่มาวิธีสร้างเครื่องมือแต่ไม่บอกคุณภาพหรือวิธีการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ
- 2 หมายถึง ระบุที่มาวิธีสร้างเครื่องมืออย่างชัดเจนเป็นขั้นตอนบอกวิธีการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือบางส่วนแต่ไม่มีการทดลองนำไปใช้งาน
- 3 หมายถึง ระบุที่มาวิธีสร้างเครื่องมือวิธีการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมืออย่างชัดเจนเป็นขั้นตอนมีการทดลองนำไปใช้งานแต่ไม่บอกการปรับปรุงเครื่องมือ
- 4 หมายถึง ระบุที่มาวิธีสร้างเครื่องมือวิธีการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมืออย่างชัดเจนเป็นขั้นตอนมีการทดลองนำไปใช้งานและมีการปรับปรุงเครื่องมือ

เกณฑ์การประเมินคุณภาพงานวิจัย(ต่อ)

20. กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลมีความชัดเจนและเหมาะสม

- 0 หมายถึง ไม่ระบุถึงกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 1 หมายถึง ระบุถึงกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลแต่ไม่เหมาะสมกับปัญหาวิจัย ไม่ระบุเป็นขั้นตอน
- 2 หมายถึง ระบุถึงกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เหมาะสมกับปัญหาวิจัยเป็นขั้นตอนแต่ให้รายละเอียดไม่ชัดเจน
- 3 หมายถึง ระบุถึงกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เหมาะสมกับปัญหาวิจัยเป็นขั้นตอน แต่ข้อความไม่กระชับ อ่านเข้าใจยากแต่ระบุแหล่ง/สถานที่ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เหมาะสม
- 4 หมายถึง ระบุถึงกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เหมาะสมกับปัญหาวิจัยเป็นลำดับขั้นตอนอย่างเป็นระบบ อ่านเข้าใจง่ายและระบุแหล่ง/สถานที่ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เหมาะสม

3.4 การออกแบบการวิเคราะห์ข้อมูล

21. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีความถูกต้องและเหมาะสมกับลักษณะของข้อมูล

- 0 หมายถึง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์/ปัญหาวิจัย
- 1 หมายถึง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์/ปัญหาวิจัยบางส่วน
- 2 หมายถึง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์/ปัญหาวิจัยและระดับข้อมูลที่จะนำมาวิเคราะห์
- 3 หมายถึง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์/ปัญหาวิจัยและระดับข้อมูลที่จะนำมาวิเคราะห์มีการตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นที่ใช้
- 4 หมายถึง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์/ปัญหาวิจัยและระดับข้อมูลที่จะนำมาวิเคราะห์มีการตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นที่ใช้และปรับแก้ข้อมูลให้สามารถนำมาใช้ในการทดสอบสมมติฐานได้

ส่วนที่ 4 การนำเสนอผลการวิจัย

22. นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเหมาะสม ชัดเจน ตามหลักการวิจัย

- 0 หมายถึง ไม่มีการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
- 1 หมายถึง นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ดีควรจะนำเสนอแต่ไม่ครบถ้วน
- 2 หมายถึง นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ดีควรจะนำเสนออย่างครบถ้วนแต่วิธีนำเสนอไม่เหมาะสมเช่น แสดงเป็นข้อความอ่านเข้าใจยาก
- 3 หมายถึง นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ดีควรจะนำเสนออย่างครบถ้วนวิธีนำเสนอเหมาะสมเช่น นำเสนอในรูปตารางแต่ไม่มีการอธิบายผลการวิเคราะห์
- 4 หมายถึง นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ดีควรจะนำเสนออย่างครบถ้วนวิธีนำเสนอเหมาะสมเช่น นำเสนอในรูปตารางมีการอธิบายผลการวิเคราะห์

เกณฑ์การประเมินคุณภาพงานวิจัย (ต่อ)

23. แปลความหมายและสรุปผลการวิเคราะห์ได้อย่างถูกต้องชัดเจน

- 0 หมายถึง ไม่มีการแปลความหมายหรือสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล
- 1 หมายถึง มีการแปลความหมายหรือสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นบางส่วนเท่านั้นและอธิบายไม่ชัดเจนตามผลการวิเคราะห์ที่ได้
- 2 หมายถึง แปลความหมายหรือสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นบางส่วนและบางส่วนไม่ถูกต้องไม่สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ที่ได้
- 3 หมายถึง แปลความหมายหรือสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลครบทุกส่วนแต่บางส่วนไม่ถูกต้องไม่สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ที่ได้
- 4 หมายถึง แปลความหมายหรือสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลครบทุกส่วนและถูกต้องสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ที่ได้

24. สรุปผลการวิจัยสอดคล้องกับปัญหาวิจัย/วัตถุประสงค์การวิจัย

- 0 หมายถึง ไม่มีการสรุปผลการวิจัย
- 1 หมายถึง สรุปผลการวิจัยไม่สอดคล้องกับปัญหาวิจัย/วัตถุประสงค์การวิจัยหรือข้อมูลที่ได้จากการค้นพบ
- 2 หมายถึง สรุปผลการวิจัยสอดคล้องกับปัญหาวิจัย/วัตถุประสงค์การวิจัยบางส่วนไม่ครอบคลุมทุกหัวข้อ
- 3 หมายถึง สรุปผลการวิจัยสอดคล้องกับปัญหาวิจัย/วัตถุประสงค์การวิจัยตอบปัญหาวิจัยครอบคลุมทุกหัวข้อแต่ข้อความไม่กระชับอ่านเข้าใจยากไม่เข้าใจถึงประเด็นที่ชัดเจนที่ต้องการสรุปในหัวข้อนั้นๆ
- 4 หมายถึง สรุปผลการวิจัยสอดคล้องกับปัญหาวิจัย/วัตถุประสงค์การวิจัยตอบปัญหาวิจัยครอบคลุมทุกหัวข้อใช้ข้อความกระชับอ่านเข้าใจง่ายอ่านแล้วเข้าใจถึงประเด็นที่ต้องการสรุปในหัวข้อนั้นๆอย่างชัดเจน

25. การอภิปรายผลการวิจัยที่ได้กับผลงานวิจัยในอดีต และครอบคลุมประเด็นปัญหาวิจัย

- 0 หมายถึง ไม่มีการอภิปรายผลการวิจัยที่ได้กับผลงานวิจัยในอดีต
- 1 หมายถึง มีการอภิปรายผลการวิจัยที่ได้กับผลงานวิจัยในอดีตแต่เป็นข้อคิดเห็นส่วนตัวของผู้วิจัย ไม่ครอบคลุมทุกประเด็นปัญหาวิจัย
- 2 หมายถึง มีการอภิปรายผลการวิจัยที่ได้กับผลงานวิจัยในอดีตอย่างไม่สมเหตุผล ไม่ครอบคลุมทุกประเด็นปัญหาวิจัย
- 3 หมายถึง มีการอภิปรายผลการวิจัยที่ได้กับผลงานวิจัยในอดีตอย่างสมเหตุผล แต่ไม่ครอบคลุมทุกประเด็นปัญหาวิจัย
- 4 หมายถึง มีการอภิปรายผลการวิจัยที่ได้กับผลงานวิจัยในอดีตอย่างสมเหตุผล และครอบคลุมทุกประเด็นปัญหาวิจัย

เกณฑ์การประเมินคุณภาพงานวิจัย(ต่อ)

26. ข้อเสนอแนะมีความชัดเจนและเป็นประโยชน์

- 0 หมายถึง ไม่มีการเขียนข้อเสนอแนะถึงการนำผลการวิจัยไปใช้/ข้อเสนอแนะถึงการนำผลการวิจัยไปใช้ ไม่เกี่ยวกับเรื่องที่ทำวิจัย
- 1 หมายถึง ข้อเสนอแนะถึงการนำผลการวิจัยไปใช้เกี่ยวกับเรื่องที่ทำวิจัยแต่เป็นข้อคิดเห็นส่วนตัวของผู้วิจัยไม่ได้มาจากผลการวิจัย
- 2 หมายถึง ข้อเสนอแนะถึงการนำผลการวิจัยไปใช้เกี่ยวกับเรื่องที่ทำวิจัยมาจากผลการวิจัยแต่ไม่มีเหตุผลมารองรับอย่างเพียงพอ
- 3 หมายถึง ข้อเสนอแนะถึงการนำผลการวิจัยไปใช้เกี่ยวกับเรื่องที่ทำวิจัยมาจากผลการวิจัยมีเหตุผลรองรับเพียงพอแต่ไม่มีข้อเสนอแนะแนวทางในการนำไปใช้ประโยชน์
- 4 หมายถึง ข้อเสนอแนะถึงการนำผลการวิจัยไปใช้มาจากผลการวิจัยมีเหตุผลรองรับเพียงพอ มีข้อเสนอแนะแนวทางในการนำไปใช้ประโยชน์

ส่วนที่ 5 ประโยชน์ของงานวิจัย

27. ประโยชน์ของงานวิจัยสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างกว้างขวาง

- 0 หมายถึง ผลการวิจัยไม่สร้างองค์ความรู้ใหม่/สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ในทางปฏิบัติเฉพาะตัวผู้วิจัย
- 1 หมายถึง ผลการวิจัยสร้างองค์ความรู้ใหม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ในทางปฏิบัติต่อผู้เรียนผู้สอน ผู้บริหารในสถาบันหรือหน่วยงานของผู้วิจัย
- 2 หมายถึง ผลการวิจัยสร้างองค์ความรู้ใหม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ในทางปฏิบัติต่อผู้เรียนผู้สอน ผู้บริหารในสถาบันหรือหน่วยงานในอำเภอ/จังหวัด
- 3 หมายถึง ผลการวิจัยสร้างองค์ความรู้ใหม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ในทางปฏิบัติต่อผู้เรียนผู้สอน ผู้บริหารในสถาบันหรือหน่วยงานในระดับระดับเขตพื้นที่การศึกษา
- 4 หมายถึง ผลการวิจัยสร้างองค์ความรู้ใหม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ในทางปฏิบัติต่อผู้เรียนผู้สอน ผู้บริหารในสถาบันหรือหน่วยงานในระดับภูมิภาค/ประเทศ

28. ประโยชน์ในงานวิจัยสามารถนำไปใช้ได้ทางวิชาการ

- 0 หมายถึง มีประโยชน์ในด้านวิชาการเฉพาะตัววิจัย
- 1 หมายถึง มีประโยชน์ในด้านวิชาการระดับการประยุกต์ทฤษฎีเพื่อนำไปใช้
- 2 หมายถึง มีประโยชน์ในด้านวิชาการระดับที่ต้องค้ำความรู้ใหม่
- 3 หมายถึง มีประโยชน์ในด้านวิชาการระดับที่ต้องค้ำความรู้ใหม่ปรับปรุงทฤษฎีและแนวคิด
- 4 หมายถึง มีประโยชน์ในด้านวิชาการระดับที่ต้องค้ำความรู้ใหม่ปรับปรุงทฤษฎีและแนวคิดรวมไปถึงการประยุกต์ทฤษฎีเพื่อนำไปใช้

เกณฑ์การประเมินคุณภาพงานวิจัย(ต่อ)

ส่วนที่ 6 คุณภาพงานวิจัย

29. การเขียนรายงานการวิจัยถูกต้องตามหลักวิชาการ

- 0 หมายถึง รูปแบบการเขียนรายงานการวิจัยถูกต้องเพียง 1 ส่วน
- 1 หมายถึง รูปแบบการเขียนรายงานการวิจัยถูกต้อง 2 ส่วน
- 2 หมายถึง รูปแบบการเขียนรายงานการวิจัยถูกต้อง 3 ส่วน
- 3 หมายถึง รูปแบบการเขียนรายงานการวิจัยถูกต้อง 4 ส่วน
- 4 หมายถึง รูปแบบการเขียนรายงานการวิจัยถูกต้อง 5 ส่วน

30. คุณภาพงานวิจัยในภาพรวม

- 0 หมายถึง คุณภาพงานวิจัยในภาพรวมอยู่ในระดับต้องปรับปรุง
- 1 หมายถึง คุณภาพงานวิจัยในภาพรวมอยู่ในระดับพอใช้
- 2 หมายถึง คุณภาพงานวิจัยในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง
- 3 หมายถึง คุณภาพงานวิจัยในภาพรวมอยู่ในระดับดี
- 4 หมายถึง คุณภาพงานวิจัยในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก

รายชื่องานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์

- กรรณิกา ญาณปัญญา. (2552). ผลการใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ที่มีต่อค่านิยมการบริโภคตาม **ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง**ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยนเรศวร..
- กรองทอง เอี่ยมเขียว ประจัน มวลชู และศรีสุคนธ์ สิทธิโชค. (2552). การพัฒนาบทเรียน **คอมพิวเตอร์ช่วยสอน**ที่นำเสนอด้วยการตูนแอนิเมชัน เรื่อง**เศรษฐกิจพอเพียง**สำหรับ **นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4**. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- กวินนาฏ เลียงเลิศ. (2560). การพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน **ร่วมกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง**หน่วยการดำรงชีวิตของพืช กลุ่มสาระการเรียนรู้ **วิทยาศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา การสอนวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- กัญฐภา กันทิมา. (2555). ผลการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยสอดแทรก**ปรัชญา** **ของเศรษฐกิจพอเพียง**สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ปริญญา ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- กัญฐาภรณ์ พานเงิน. (2559). การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้ **ชีวิตแบบพอเพียง**อย่างมีวิจารณ์ญาณ เรื่อง**ชุมชนริมน้ำจันทบูร** กลุ่มสาระการเรียนรู้ **สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2** โรงเรียนสตรีมารดา **พิทักษ์**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัย ราชภัฏรำไพพรรณี.
- กิตติชัย สุธาสิโนบล. (2555). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการตามแนว **พุทธเพื่อสะท้อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง**ในบริบทแห่งสังคมไทยปัจจุบัน. รายงาน การวิจัย สาขาวิชาการประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กิตติเทพ เทพพุทธารุการ. (2557). พัฒนาคู่มือการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ **สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม**เรื่อง**เศรษฐกิจพอเพียง**สำหรับนักเรียนชั้น **มัธยมศึกษาปีที่ 3** โรงเรียนวัดบาง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. การศึกษาค้นคว้าอิสระ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

- โกวิท แดขุนทด. (2555). ผลการจัดกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเสริมสร้างความสุข ในการดำเนินชีวิต ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนจตุรคาม สามัคคี จังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- จันทนา ขุนพินิจ. (2554) การพัฒนาหลักสูตรการปลูกพืชสวนครัวตามหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบางแม่หม้ายรัฐราษฎร์รังสฤษดิ์ จังหวัดสุพรรณบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- จารุณี เทียมสองชั้น. (2553). ผลการบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวคิด วิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสังคมของ CARIN เรื่องทรัพยากรสัตว์ป่า สำหรับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ ศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- จารุรัตน์ ราชชมภู, จินตนา พิธิ์ และนิชนันท์ จุลพันธ์. (2551). การพัฒนาบทเรียนบนเครือข่าย อินเทอร์เน็ต เรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3. การศึกษา ค้นคว้าด้วยตนเองปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีและการสื่อสาร การศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- จำเนียร จินตนา. (2552). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้เรื่องชีวิตกับสิ่งแวดล้อมตามแนวทาง ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง. การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาสิ่งแวดล้อมศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- จิราภรณ์ บุญเจือ. (2551). การพัฒนาชุดการสอนเรื่องการดำเนินชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาหลักสูตรและการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- จิราภรณ์ ศุภิสงห์. (2551). การพัฒนาชุดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมกระบิของเยาวชน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาและการพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- จิรพัฒน์ ศิริรักษ์. (2555). ลักษณะสถานการณ์ในโรงเรียน ครอบครัวและจิตพอเพียงที่เกี่ยวข้องกับ พฤติกรรมรับผิดชอบของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. วิทยานิพนธ์ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ.

- จุฑามาศ กาโส, วัชรพร เสวกทรัพย์ และวิจิตรา ณ นคร. (2551). การพัฒนาชุดกิจกรรมการสร้างความรู้ด้วยตนเองเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง รายวิชาสาระเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1). การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองปริญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- จุฬารัตน์ ณ พิกุล. (2552). การใช้ชุดการสอนกิจกรรมการปลูกฝังคุณธรรมตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอนุบาลแม่ฟ้าหลวง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- เจษฎาวุธ พัวพันสวัสดิ์. (2556). การบูรณาการแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยใช้ “ผังมโนทัศน์” ในการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเจริญวิเศษ จังหวัดกระบี่. ดุษฎีนิพนธ์ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษามหาวิทยาลัยรังสิต.
- แจ่มจันทร์ พลศรีดา. (2556). การพัฒนาคู่มือการเรียนรู้โดยใช้ผังกราฟิกร่วมกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ส่งผลต่อการคิดวิเคราะห์ความรับผิดชอบและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการวิจัยและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ชัยญาภา สารผล. (2554). ผลของสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้บนเครือข่ายตามแนวคอนสตรัคติวิสต์เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มสาระสังคมศึกษาและวัฒนธรรมชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. การศึกษาอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย ขอนแก่น.
- ชาญณรงค์ มุมทอง. (2553). ผลของการสอดแทรกแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเรื่องการเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิของโลกสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัย ขอนแก่น.
- ชุลีกร สายเกียรติวุฒิ. (2558). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อส่งเสริมมโนทัศน์ในการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียงสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิจิตร เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนเรศวร.

- โชติมา จำปาทอง. (2554). การศึกษาผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอน 4P เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต.
- ชาญัญญา ผลจันทร์. (2557). การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ ความรับผิดชอบ และทักษะการเขียนภาพระบายสีโดยใช้ชุดฝึกทักษะการเขียนภาพระบายสีโปสเตอร์ตามหลักการของเดวีส์ร่วมกับเทคนิค STAD บนพื้นฐานหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบะฮีวิทยาคม. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการวิจัยและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ณัชชา หนูธรรมนอก. (2553). ผลสัมฤทธิ์ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม หน่วยการเรียนรู้เรื่องมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยใช้รูปแบบการสอน Open Approach ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ณัฐพรณ คชโสภณ. (2553). รูปแบบการจัดการเทคโนโลยีนาการเพื่อส่งเสริมการออมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- ณัฐศศิ ศรีสุธรรม. (2558). ผลการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้แผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ดรัณภพ เพียรจัด. (2551). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนบนเว็บวิชาภาษาไทยด้วยวิธีการเรียนรู้ร่วมกันและการเรียนรู้ด้วยกรณีศึกษาเพื่อสร้างค่านิยมด้านการมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ดรุณี ไชยวรรณ. (2555). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อความสามารถในการพึ่งตนเองตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและการประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.

- ดวงพร อิ่มแสงจันทร์. (2554). การพัฒนาผลการเรียนรู้ เรื่อง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กับการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศและความสามารถในการแก้ปัญหาตามขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ดอกไม้ คำแย้ม. (2557). การสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องสืบสานอนามัยสิ่งแวดล้อมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 โรงเรียนท่าปลาอนุสรณ์ จังหวัดอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- ดารานี อุดชา. (2555). การศึกษาความสามารถในการคิดวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หน่วยการเรียนรู้เรื่องอยู่อย่างพอเพียงรายวิชาเศรษฐกิจพอเพียงโดยใช้การสอนแบบโครงงานร่วมกับรูปแบบวัฏจักรการสืบเสาะหาความรู้ (5Es). วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ตะวันฉาย มาตย์นอก. (2553). ผลการบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการสอนตามแนวคิดวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสังคม (STS) เรื่องทรัพยากรป่าไม้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ทรงเกียรติ ขาดิขานี. (2555). การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างความรู้และค่านิยมตามคุณลักษณะปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ทรรศนันท์ ชินศิริพันธุ์. (2555). ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านความพอประมาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนสถานศึกษาพอเพียงแบบอย่าง. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ทวี จ้าวไข่น้ำ. (2554). ผลการใช้กิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระศิลปะ โดยใช้แนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและแนวคิดสองลักษณะ ด้วยการสร้างผลงานศิลปะด้วยวัสดุต่างๆ ที่มีต่อความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.

- ทองพิมพ์ นารถโคษา. (2552). การพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนโดยวิธีสตอรีไลน์ หน่วยชีวิต กับเศรษฐกิจพอเพียง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนโพนงามโคกวิทยาคาร สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชา หลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ทัศนีย์ ทองตาสี. (2557). การพัฒนาคู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค TAI บูรณาการ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ส่งผลต่อการคิดวิเคราะห์ ความรับผิดชอบ และ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้ คณิตศาสตร์. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการวิจัยและพัฒนา การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ทัศนีย์ วงษ์ศรี. (2557). การใช้กิจกรรมกลุ่มเพื่อเสริมสร้างความพอเพียงของนักเรียน โรงเรียน มัธยมศรีจันทร์ประดิษฐ์ สมุทรปราการ. สารนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ธัญกร ศรีไชย. (2552). ผลของโปรแกรมพัฒนาการคิดตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่มีต่อการ ใช้ ทรัพยากรในโรงเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอุบลวิทยาคมจังหวัด อุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา และการแนะแนว มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ธัญญา กฤตนนท์. (2552). การพัฒนาความเข้าใจและเข้าถึงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาและการให้คำปรึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ธัญดา ไตรวนาธรรม. (2553). การพัฒนาหลักสูตรเรื่องการประดิษฐ์ผลิตภัณฑ์จากเศษผ้าสู่งาน อาชีพตามแนว เศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักเรียนชั้น ม.2. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษา ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นภัทร ต้นโพธิ์. (2560). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5 จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้หลักการชีปป่า. สารนิพนธ์ปริญญาศึกษา ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- นันทพร ควรชม. (2559). การพัฒนาบทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง คุณธรรมนำความรู้สู่เศรษฐกิจ พอเพียง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

- นิติญา ราโช. (2553). การเปรียบเทียบพฤติกรรมบริโภคนิยมและเจตคติต่อแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาร้อยเอ็ดที่มีบุคลิกภาพและการยอมรับนวัตกรรมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารแตกต่างกัน. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัย การศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- นิรมล หมั่นเรียน. (2555). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยโครงการเรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรมชั้นประถมศึกษาศึกษา ปีที่ 5. การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการ สอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- บุญถม บุตรมา. (2557). ผลการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานวิทยาศาสตร์โดยยึดหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่ส่งผลต่อทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ความ รับผิดชอบและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการวิจัยและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ สกลนคร.
- บุญมี สุขแฉล้ม. (2556). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงด้วยการจัดการ เรียนรู้แบบ 4MAT ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเชื้อเพลิงวิทยา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่มัธยมศึกษาเขต 33. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.
- ประดิษฐ์ จันทะไพล. (2554). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้งานเกษตรแบบโครงงานเรื่อง การเกษตรแบบเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการ สอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ประพิศ ทรงวิชา. (2553). การพัฒนาชุดการเรียนการสอนโดยบูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี หน่วยการเรียนรู้ไม้ดอกไม้ประดับ ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการ สอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ประภากร พรหมโสภา. (2556). การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้เน้นการทำโครงงานสอดแทรก หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงวิชาประวัติศาสตร์ท้องถิ่น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัย ราชภัฏสกลนคร.

- ประภาพรรณ สุนันธรรม. (2557). การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ ความรับผิดชอบ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานสอแทรกหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รายวิชาอาหารพื้นเมืองอีสาน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการวิจัยและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ปราโมทย์ วงศ์คำ. (2552). การพัฒนาบทเรียนวีดิทัศน์ เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ปิยนุช พิมพ์รส. (2558). ผลของการใช้คู่มือการเรียนรู้โดยประยุกต์การสอนแบบสร้างศรัทธาและโยนิโสมนสิการบนพื้นฐานหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบ ความสามารถในการคิดแก้ปัญหาคณิตศาสตร์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอากาศอานวยศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการวิจัยและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ผจญ นาทองคำ. (2554). การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ สาระทัศนศิลป์ ตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เรื่องศิลปะประยุกต์ ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พรพนา รัตนพงษ์ไชย. (2559). การพัฒนาทักษะชีวิตเรื่องการพัฒนาท้องถิ่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พระสิปปภาส แก้วยอดนิล. (2550). ผลการจัดการเรียนรู้เรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านคุณธรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้วิธีสอนแบบกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- พัศตร์วิภา ตะเพียนทอง. (2549). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์และความสามารถในการคิดอย่างมีเหตุผลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง. สารนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการมัธยมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- พัชรศรัณย์ ศิริพันธ์. (2559). การพัฒนาชุดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโดยบูรณาการกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อเสริมสร้างทักษะการปรับตัวในการดำรงชีวิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏ วไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- พัชรี แท่งทอง. (2549). การพัฒนาแผนการเรียนรู้โดยใช้ทักษะกระบวนการคิด เรื่องสมมูล เศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม 2549.
- พิชญา โมฬาศรี. (2553). การพัฒนาชุดการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- พิมลรัตน์ วงแสน. (2552). การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ เรื่องพลเมืองดีตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้รูปแบบการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนอนุบาลประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พิไลวรรณ ชาวบุญตัน. (2551). การสร้างบทเรียนแสงรู้บนเว็บเชิงคิดวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบเพื่อนคู่คิด เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรอุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ภาควิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- เพชรรัฐ สกุลมีฤทธิ์. (2557). ผลของสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้บนเครือข่ายตามแนวคอนสตรัคติวิสต์ที่ส่งเสริมคุณลักษณะของผู้เรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. การศึกษาอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- เพ็ญพักตร์ สุวรรณศรี. (2553). ผลการบูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการสอนตามแนวคิดวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสังคม (STS) ของ BRYANT เรื่องทรัพยากรน้ำ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิทยาศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ภณนภัทร บางประอินทร์. (2557). ผลของบทเรียนบนเครือข่ายที่ใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยวิธีบูรณาการสาระการเรียนรู้เรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. การศึกษาอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

- มนู วรรณรักษ์. (2557). การพัฒนาหลักสูตรเศรษฐกิจพอเพียงชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านทุ่งอ้าย อำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.
- มะลิวัลย์ พรหมโคตร. (2556). คู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานวิทยาศาสตร์โดยสอดแทรกหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่มีผลต่อทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เจตคติต่อวิชาวิทยาศาสตร์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เรื่องพืชใกล้ตัวเราของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการวิจัยและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- มาลี พวนกิ่ง. (2552). การพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 4 MAT เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรมชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- यररยงค์ ฦบางข้าง. (2551). ผลการใช้วิธีการเอ็มทีในการเสริมสร้างพฤติกรรมการประหยัดตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนประถมศึกษาปีที่4-6. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ยุพิน อินทะวงศ์. (2555). การพัฒนาหลักสูตรเศรษฐกิจพอเพียง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านโทกหัวช้าง อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.
- เย็นจิต ผาอินทร์. (2558). การพัฒนาชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนโดยใช้สมองเป็นฐานกับวิธีการสอนแบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ส่งผลต่อการคิดวิเคราะห์ พฤติกรรมความร่วมมือและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการวิจัยและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ระพีพรรณ ดวงใจ. (2550). ผลการสอนแบบอริยสัจสี่ที่ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการคิดแบบเห็นคุณค่าและทางออก เรื่องหลักธรรมเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. โรงเรียนพิมายวิทยา จังหวัดนครราชสีมา วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

- รัตติยา บัวแดง. (2557). การพัฒนาชุดสร้างความรู้ตามทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์บนพื้นฐานหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบ ความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการวิจัยและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- รัตติยา แหวนวงศ์. (2555). การพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้โครงงานแบบเน้นภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการดำเนินชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.
- ราตรี เหลืองงาม. (2555). การจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์เรื่องการถ่ายทอดพลังงาน โดยเน้นวิธีการทางวิทยาศาสตร์ เพื่อส่งเสริมคุณสมบัติที่จำเป็นสำหรับการใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนบ้านห้วยยางประชาสรรค์. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- รุ่งนภา นกกล้า. (2556). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อคุณลักษณะด้านความพอเพียงแห่งตนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จังหวัดพะเยา. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- เรวณี ชัยเขาวรัตน์. (2551). ผลของโปรแกรมส่งเสริมความรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันตามหลักการเรียนรู้ด้วยการรับใช้สังคมเน้นความเข้าใจวัฒนธรรมการบริโภคแบบพอเพียง ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ลลันลลิต สืบประดิษฐ์. (2551). เปรียบเทียบผลของการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียที่มีสถานการณ์จำลองประกอบบทเรียนเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับการสอนปกติ สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วงเดือน วงษ์พันธ์. (2551). ผลการใช้กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.

- วรรณา แจ้งสว่าง. (2556). ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- วรรณิการ์ วงศ์มยุรา. (2555). ผลการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานที่เชื่อมโยงปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่มีต่อ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชางานบ้านและความสามารถในการทำโครงการ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- วรางคนาง ชูแก้ว. (2551). การพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุของค่านิยมและพฤติกรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วไลลักษณ์ พัสตร. (2555). การพัฒนาบทเรียนสำเร็จรูปโดยบูรณาการแหล่งเรียนรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงเชิงคู่เพชรบุรีสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วันทนีย์ หมวดเมือง. (2553). การพัฒนาแผนการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ระบบนิเวศโดยไขว้จักรการเรียนรู้ 7 ชั้น ร่วมกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. การค้นคว้าอิสระปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วาสนา ต้นมูล. (2557). คู่มือการจัดการเรียนรู้แบบผังกราฟิกบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่มีต่อการคิดวิเคราะห์ ความรับผิดชอบ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการวิจัยและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- วาสนา พุ่มพิมพ์. (2555). การพัฒนาชุดการสอนเรื่องเศรษฐศาสตร์ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- วิชุกร บุญประกอบ. (2557). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้เรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนหนองไธง “สุรวิทยาคม” สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.

- วิชุดา บุชบา. (2557). การพัฒนาหลักสูตรคอมพิวเตอร์โดยใช้ทรัพยากรการสอนเรื่องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านห้วยบง อำเภอแม่ระมาด จังหวัดตาก. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.
- วิภา วงษ์อมตย์. (2557). การพัฒนาคู่มือการเรียนรู้ โดยใช้ เทคนิค 4 MAT ร่วมกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ ความรับผิดชอบ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- วีไลลักษณ์ ขาติวิเชียร. (2551). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนบนเว็บไซต์วิชาศาสตร์ด้วยการเรียนรู้แบบโครงงานเพื่อสร้างค่านิยมด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- แววดาว ชัดระสีมา. (2557). การพัฒนาหลักสูตรเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารโดยใช้ทรัพยากรการสอนเรื่อง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านแพะ อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.
- ศรายุทธ ป่าผือ. (2556). การศึกษาผลการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน เรื่องการออมตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- ศรีวิมล สุรสันติวรการ. (2551). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนบนเว็บไซต์วิชาสังคมศึกษาด้วยวิธีสตอรี่ไลน์ เพื่อสร้างค่านิยมด้านความพอประมาณตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมเกียรติ ประทีปรัมย์. (2554). ผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอว์ สาระเศรษฐศาสตร์เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- สมควร สถิตโกศล. (2551). การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเรื่องเกษตรแบบเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์, 2551.
- สมใจ นรินทร์นอก. (2549). การสร้างบทเรียนบนเว็บเพจเรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สมชาย ขจรศักดิ์ชัย. (2556). การพัฒนาหนังสือการ์ตูนส่งเสริมการอ่านชุดตามรอยพ่อด้วยเศรษฐกิจพอเพียงกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- สมบูรณ์ บุราสิทธิ์. (2556). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถม ศึกษปีที่ 3 ที่เรียนโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD เรื่องพลเมืองดี ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- สมพิศ สำเนียงแจ่ม. (2557). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนคุณลักษณะอย่างพอเพียงตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการศึกษาและการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- สมฤดี พิพิธกุลการ. (2559). พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาเศรษฐกิจของไทยระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้แผนจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับสื่อประสม. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สมัย ชันแข็ง. (2558). การพัฒนาหลักสูตรสาระเพิ่มเติมกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีตามแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชานวัตกรรมการบริหารและการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สันติ สีลา. (2553). ผลบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น หน่วยการเรียนรู้ภาวะโลกร้อน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

- สันติภาพ อุดมมงคล. (2551). ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง เรื่องการผลิตพืช สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเมืองเชลียง อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.
- สายสมร บุญยม. (2556). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์. การค้นคว้าอิสระปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- สารณี พงษ์พันธ์. การพัฒนาหนังสืออ่านเพิ่มเติมชุดเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่, 2557.
- สินวล ดอกตะเคียน. (2555). ประสพการณ์การเรียนรู้การทำเกษตรแบบผสมผสานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- สุจิตรา บุญหลง. (2552). ผลการใช้แผนกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา วิทยาศาสตร์ เรื่องการอนุรักษ์และพัฒนาที่ดิน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านฝั่งแดง จังหวัดหนองบัวลำภู. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุชาติ บุญปก. (2556). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่องการเลี้ยงสัตว์ ตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. การค้นคว้าอิสระปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2556.
- สุดารัตน์ เสาวโค. (2554). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้สาระการงานอาชีพและเทคโนโลยีเรื่องการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากน้ำหมักชีวภาพชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้เทคนิคการสอนแบบโครงงานที่เน้นการบูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง. การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- สุพรรณิ จันทรศรีรัตน์. (2556). การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ เรื่องปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สุพิชญ์ชญา เยี่ยงวิญญู. (2559). ผลการจัดการเรียนรู้เรื่องชีวิตเป็นสุขและการบริโภคตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้โครงงานคุณธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- สุพี ดอนไพรปาน. (2556) การพัฒนาบทเรียนโมดูล เรื่องปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร สถาบันพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- สุภาภรณ์ พรอภิญญากุล. (2554). การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาตามแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุมาลี สิงห์เกิด. (2553). ปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์กับการดำเนินชีวิตแบบพอเพียงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานครเขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางการศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุรียา กำธร. (2553). การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่4 โรงเรียนวัดนาคนิมิต. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เสงี่ยม สายวรรณะ. (2552). รูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมมารยาทของเยาวชน ตามหลักคิดของ “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง”. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง.
- ไสว แก้วจันทร์. (2558). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนรู้โดยการบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเรื่องการปลูกผักสวนครัวด้วยวิธีเกษตรธรรมชาติ. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.

- อมลวรรณ มีจินดา. (2553). การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเรื่องสิ่งมีชีวิตและสิ่งแวดล้อมตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อรกัญญา รัชวัฒน์. (2553). ผลการใช้ชุดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์และความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. สารนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการมัธยมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อัจฉรา ไชยศรี. (2552). ผลการจัดการเรียนรู้ เรื่องระบบนิเวศ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้วัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้นร่วมกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อัจฉรา สุภาบุตร. (2558). การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นทักษะปฏิบัติ เรื่องการปลูกผักสวนครัว ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- อัญชลี วัฒนศิริ. (2551). การพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเสริมสร้างทักษะการปรับตัวในการดำรงชีวิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนพัทลุง จังหวัดพัทลุง. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการแนะแนว มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- อัคราณีย์ มณีโสะ. (2554). การพัฒนาบทเรียนสำเร็จรูปเพื่อพัฒนาความสามารถทางการคิดที่ยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในสาระวิทยาศาสตร์ เรื่องปัญหาสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและประเมิน มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- อำพร ทุมดี. (2554). ผลการสอนคิดวิเคราะห์ที่มีต่อเจตคติในการดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 2. การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เอี่ยม นวลจันทร์. (2555). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาและวัฒนธรรม เรื่องชีวิตกับสิ่งแวดล้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนมหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	ศิริลักษณ์ ศุกระเศรณี
วัน เดือน ปี เกิด	6 พ.ค.2513
สถานที่เกิด	จ.สมุทรสงคราม
วุฒิการศึกษา	พ.ศ.2535 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี วิชาเอกเคมี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จังหวัดชลบุรี พ.ศ.2558 ศึกษาต่อในระดับปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกวิธีวิทยาการวิจัยทางการศึกษา ภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร จ.นครปฐม
ที่อยู่ปัจจุบัน	125/39 ถนนสมุทรสงคราม-บางแพ ต.แม่กลอง อ.เมืองสมุทรสงคราม จ.สมุทรสงคราม

